

Kirkkohallitus ja hiippakunnat 2014

Kirkkohallituksen ja hiippakuntien
vuosikertomus 2014

Hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa 19.3.2015

SISÄLLYSLUETTELO

I KIRKKOHALLITUS

1	KIRKOSTA KESKUSTELTIIN – KIRKKO ON MERKITTÄVÄ SUOMALAISILLE	5
2	KIRKKOHALLITUKSEN STRATEGIA	6
3	KIRKKOHALLITUKSEN VAIKUTTAMISTOIMINTA	7
3.1	Kirkon yhteiskuntasuhteiden kysymyksiä.....	7
3.2	Toimintaympäristön muutoksen kuvaus.....	8
3.2.1	Seurakuntia lakkautetaan ja perustetaan	8
3.2.2	Seurakuntien verotulojen kehitys	9
3.3	Kirkkohallituksen EU-toiminta vuonna 2014.....	10
3.4	Arvojen Akatemia – kirkon seminaari yhteiskunnan vaikuttajille.....	11
4	KESKEISET KEHITYSHANKKEET	13
4.1	Seurakuntarakenteiden kehittämishanke	13
4.2	Strategiset it-hankkeet	14
4.3	Kohtaamisen kirkko	14
4.4	Tulevaisuusselonteko.....	14
4.5	Reformaation 500-vuotismerkkivuoden 2017 valmistelu	15
4.6	Kirkon kansainvälinen lähetyskumppanuusneuvottelu.....	15
4.7	Seurakuntien verkkohanke ja Lukkari.....	16
4.8	Seurakuntavaalit 2014	16
4.9	Kirkkolainsäädännön kodifiointi	18
5	TALOUSARVIOSSA HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI	19
5.1	Hallinto-osasto (HAO)	19
5.1.1	Yleishallinnon vastuualue.....	19
5.1.2	Seurakunnan hallinto ja talous -vastuualue	19
5.1.3	Seurakuntarekisterit-vastuualue	20
5.2	Työmarkkinaosasto (TMO)	22
5.3	Taluosasto (TAO)	24
5.3.1	Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminta	24
5.3.2	Taluosaston perustoiminta	26
5.3.3	Tietohallintoyksikkö.....	27
5.4	Toiminnallinen osasto (TO)	29
5.4.1	Diakonia ja sielunhoito (KDS).....	30
5.4.1.1	Kirkon diakoniarahasto	34
5.4.2	Kasvatus ja perheasiat (KKP)	36
5.4.3	Jumalanpalvelus ja yhteiskunta (KJY)	38
5.4.4	Kirkon koulutuskeskus (KK).....	40
5.5	Ulkoasiain osasto (KUO)	43
5.5.1	Teologiset asiat.....	44
5.5.2	Ulkosuomalaistyö.....	46

5.5.3	Kirkon lähetystyön keskus (KLK).....	48
5.6	Kirkon tiedotuskeskus (KT).....	50
5.7	Kirkon tutkimuskeskus	55
5.8	Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA).....	57
	Kirkon ruotsinkielisen työn keskus	59
5.9	Piispainkokouksen kanslia.....	61
5.10	Kirkon palvelukeskus (Kipa)	63

II HIIPPAKUNNAT

1	Turun arkkihiippakunta.....	66
2	Tampereen hiippakunta	69
3	Oulun hiippakunta	71
4	Mikkelin hiippakunta	74
5	Borgå stift	76
	Porvoon hiippakunta	78
6	Kuopion hiippakunta	81
7	Lapuan hiippakunta	84
8	Helsingin hiippakunta.....	87
9	Espoon hiippakunta	90

LIITTEET

	Kirkkohallituksen virasto-organisaatio	93
	Kirkkohallituksen kokoonpano ja päätökset	94
	Kirkkohallituksen asettamat johtokunnat, neuvottelukunnat, toimikunnat ja työryhmät.....	96
	Kirkkohallituksen antamat lausunnot	98
	Kirkkohallituksen julkaisut	101
	Kirkkohallituksen esitykset kirkolliskokoukselle	108
	Kolehdit	109
	Yhteisvastuukeräys	112
	Kirkkohallituksen täysistunnon myöntämät avustukset.....	113
	Kirkkohallituksen myöntämät avustukset kristillisille järjestöille.....	116
	Kirkkohallituksen henkilökunta	117
	Hiippakuntien luottamushenkilöt ja henkilökunta	126

I KIRKKOHALLITUS

1 KIRKOSTA KESKUSTELTIIN – KIRKKO ON MERKITTÄVÄ SUOMALAISILLE

Vuosi 2014 oli myllerrysten vuosi taloudessa ja maailmanpolitiikassa. Monet muutokset aiheuttivat turvattomuutta. Minusta näyttää, että näiden tapahtumien keskellä kirkon sanoma armosta ja puheenvuorot ajankohtaisista kysymyksistä kiinnostavat. Vuonna 2014 kirkko oli esillä muun muassa jäsenyyden, seurakuntavaalien, avioliittokeskustelun ja arkipyhien myötä. Tässä kertomuksessa tulee esiin kirkkohallituksen ja hiippakuntien moninainen toiminta niiden tukiessa seurakuntia.

Kirkon jäsenyydestä näyttää tulleen entistä tietoisempi asia. Vuonna 2014 kirkkoon liittyi ennätysmäärä ihmisiä, yli 15 500 henkilöä. Myös kirkosta eroamiset jatkuivat vilkkaana, noin 74 000 ihmistä jätti kirkon. Kirkkoon kuului vuoden lopussa noin 4 041 000 henkilöä, 74 % suomalaisista. Jokaisen liittymisen ja eron takana on ihmisen tarina, joka on tärkeää kuulla.

Seurakuntavaaleissa 19 000 kirkon jäsentä osoitti sitoutumisensa kirkkoon asettumalla ehdokkaaksi. Vaaleissa valittiin reilut 8500 luottamushenkilöä. Äänestysprosentiksi tuli 15,6. Varmaa on, että seurakuntien uudet päättäjät joutuvat pohtimaan entistä enemmän talouden haasteita ja myös rakenteita, jos kirkolliskokouksen käsittelyssä oleva lakiesityskokonaisuus seurakuntarakenteista hyväksytään. Rakennerratkaisua odoteltaessa seurakuntakentässä on tapahtunut koko ajan muutoksia. 2014 seurakuntien määrä väheni yli kymmenellä ja on nyt 412.

Myös kirkon hallinto on muutoksessa. Kirkon keskushallintoa uudistava ja keventävä lakipaketti hyväksyttiin kirkolliskokouksessa toukokuussa ja marraskuussa kirkolliskokous päätti perustaa komitean selvittämään kirkon organisaation kokonaisuutta.

Keskustelu avioliitosta sivusi vahvasti myös kirkkoa, vaikka painopiste olikin eduskunnassa. Eduskunta hyväksyi tiukassa äänestyksessä kansalaisaloitteen samaa sukupuolta olevien henkilöiden avioliitosta. Kirkon avioliittokäsitykseen sillä ei ole suoraa vaikutusta, mutta keskustelu tulee kirkon sisällä epäilemättä jatkumaan.

Myös uskonnollisen perinteen näkymisestä koulussa keskusteltiin vilkkaasti. Eduskunnan perustuslakivaliokunta teki linjauksen Suvivirrestä ja uskonnollisista tilaisuuksista koulussa: juhlia ei esimerkiksi niihin mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren johdosta voida pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavina tilaisuuksina. Myös opetushallitus päivitti ohjeitaan: koulu voi järjestää uskonnollisia tilaisuuksia, kuten jumalanpalveluksia ja uskonnollisia päivänavauksia, joihin osallistumisesta päättää oppilaan huoltaja ja toisella asteella opiskelija.

Runsaasti julkista mielenkiintoa herätti keskustelu ns. arkipyhistä. Kirkko oli kutsuttu mukaan työmarkkinakeskusjärjestöjen työllisyys- ja kasvusopimukseen perustuvaan selvitystyöhön loppiaisen ja helatorstain siirtämisestä kiinteästi lauantaille. Neuvotteluiden jälkeen kirkko totesi, ettei kirkkolain muutosesitystä kirkollisten juhlapäivien siirtämisestä pidetä tarpeellisena.

Lakimuutos kirkon yhteiskunnallisten tehtävien korvaamisesta eteni kirkon ja valtiovallan välisissä neuvotteluissa. Ehdotetun rahoituslain mukaan seurakuntien hoitamat yhteiskunnalliset tehtävät, mm. hautausmaiden hoito, korvataan yhteisövero-osuuden sijaan valtion talousarviomäärärahas- ta maksettavalla rahoituksella. Näiden tehtävien ja seurakunnissa tehtävän perustyönsä kautta kirkko on jatkossakin ihmisten rinnalla iloissa ja suruissa.

Jukka Keskitalo, kansliapäällikkö

2 KIRKKOHALLITUKSEN STRATEGIA

Hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa 25.1.2011

VAIKUTTAMISEN KIRKKO

MISSIO, ARVOT, VISIO JA STRATEGIA 2015

Missio - Miksi olemme olemassa?

Hoidamme kirkon yhteisiä tehtäviä, pidämme esillä ja edistämme kirkon näkökulmia sekä viestimme muuttuvassa yhteiskunnassa. Kehitämme ja rakennamme kirkkoamme yhdessä seurakuntien kanssa osana maailmanlaajuista Kristuksen kirkkoa.

Arvot - Mitkä ovat toimintaa ohjaavat arvomme?

Pyhän kunnioitus: toimintamme perusta on kirkon yhteinen usko

Vastuullisuus: hoidamme tehtävämme kokonaisuuden kannalta parhaalla tavalla ympäristö huomioiden

Oikeudenmukaisuus: toimimme johdonmukaisesti ja tasapuolisesti

Totuudellisuus: olemme avoin ja rehellinen, päätöksensä tosiasioihin perustava toimija, johon seurakunnat ja sidosryhmät voivat luottaa

Visio - Mitä haluamme olla vuonna 2015?

Vuonna 2015 olemme toimintaympäristön muutoksia ennakoiva ja tunnettu kirkon edunvalvoja sekä arvostettu kirkon yhteisten tehtävien kehittäjä ja viestijä. Olemme vastuullinen työyhteisö, johon ihmiset haluavat tulla töihin.

Tärkein strateginen tavoitteemme

Tärkein tavoitteemme on kehittyä nykyistä vaikuttavammaksi kirkon yhteiskuntasuhteiden hoitajaksi sekä kasvattaa vaikutusvaltaa tunnettuuden avulla valituissa sidosryhmissä turvataksemme kirkon toimintaedellytykset.

3 KIRKKOHALLITUKSEN VAIKUTTAMISTOIMINTA

3.1 KIRKON YHTEISKUNTASUHTEIDEN KYSYMYKSIÄ

Kirkkohallituksen strategian painopistealueena on ollut kirkon yhteiskuntasuhteiden aktiivinen hoitaminen. Kirkkohallituksen johto ja asiantuntijat ovat pitäneet yhteyttä kirkon kannalta tärkeisiin yhteistyötahoihin kuten poliitikkoihin ja virkamiehiin.

Kirkon lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien korvaamisen uudistamisesta on käyty keskustelua pitkään. Kirkolliskokous antoi myönteisen lausunnon toukokuussa 2014 valtiovarainministeriön selvityksestä, jossa ehdotettiin seurakuntien saaman yhteisövero-osuuden korvaamisesta lakisääteisellä budjettiin tulevalla korvauksella. Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin on hyväksytty eduskunnassa ja tulee voimaan vuoden 2016 alussa.

Työmarkkinajärjestöt sopivat lokakuussa 2013 allekirjoittamassaan Työllisyys- ja kasvusopimuksessa, että ne selvittävät yhteistyössä kirkon edustajien kanssa mahdollisuuden loppiaisen ja helatorstain siirtämiseksi kiinteästi lauantaille. Selvitys tehtiin keväällä ja kesällä 2014. Loppiaisen ja helatorstain siirtämisestä kiinteästi lauantaille ei syntynyt yksimielisyyttä. Kirkon taholta todettiin, ettei kirkko näe tarvetta siirtää loppiaista ja helatorstaita lauantaille.

Kertomusvuoden aikana keskusteltiin päiväkotien ja koulujen juhlaperinteistä ja uskonnollisista tilaisuuksista. Eduskunnan perustuslakivaliokunta linjasi Suvivirteen liittyen, että yksittäinen virsi ei tee juhlasta uskonnon harjoittamista. Opetushallitus tarkisti syyskuussa 2014 ohjeitaan uskonnonopetuksesta, juhlaperinteistä ja uskonnollisista tilaisuuksista. Myös ohjeissa todetaan, että koulun juhliin voi sisältyä uskontoon viittaavia elementtejä, esimerkiksi yksittäisen virren laulamista. Sen perusteella juhlaa ei voida pitää uskonnollisena tilaisuutena. Ohjeiden mukaan koulu voi järjestää edelleen uskonnollisia tilaisuuksia, joihin osallistuminen on kaikille vapaaehtoista.

Jo useamman vuoden aikana on keskusteltu vankilasielunhoidon resursseista ja vankilapapin virkoja on jätetty täyttämättä. Kirkko on ollut asiassa aktiivinen ja tuonut esiin sen, että vapausrangaistuksen aikana tapahtuva uskonnonvapauden edellytysten turvaaminen on valtion tehtävä. Kuluneen vuoden aikana asiaa on käsitelty Kirkon vankilasielunhoidon neuvottelukunnassa, jossa käsitellään kirkon ja Rikosseuraamuslaitoksen yhteisiä kysymyksiä. Parhailaan on käynnissä selvitystyö uskonnonharjoittamisesta vankiloissa. Selvityksen pitäisi valmistua keväällä 2015.

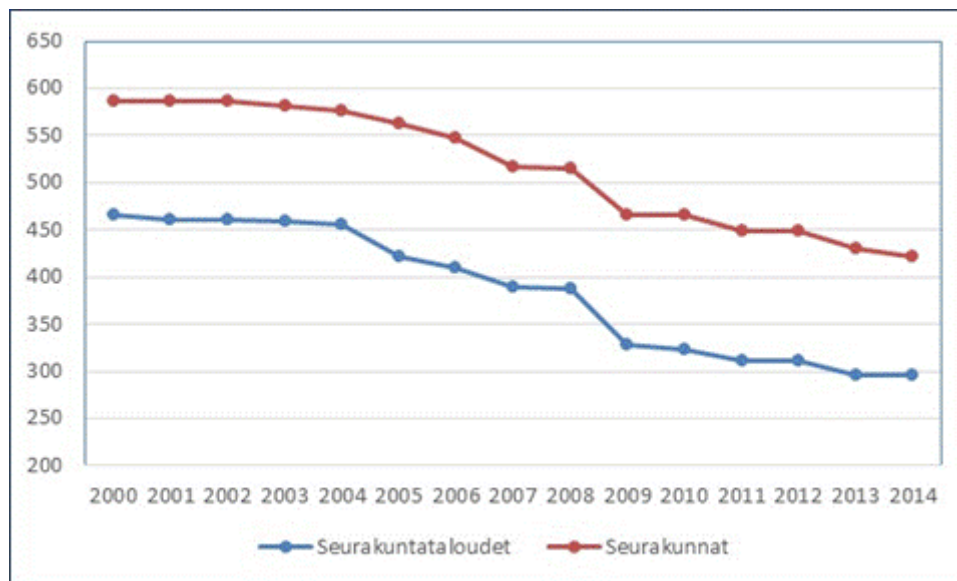
Kirkkohallitus valmistautui eduskuntavaaleihin laatimalla kirkon esitykset tulevaan hallitusohjelmaan. Kirkko esittää hallitusohjelmaan arjen hyvinvointiin liittyen lapsiperheiden asemaan, vapaaehtoistoimintaan ja maaseudun elinvoimaisuuden turvaamiseen liittyviä linjauksia. Toisena aihealueena ovat globaalit kysymykset, jossa nostetaan esiin ilmasto ja kehitysyhteistyörahat. Turvallisuus ja perusoikeuskysymyksistä kirkko esittää hallitusohjelmaan nostettavaksi väkivaltaisten ääri-ilmidiöiden ehkäisyn, pakolaisten vastaanoton ja uskonnollisen vainon turvapaikan perusteena sekä uskonnonvapauden toteutumisen vapausrangaistuksen aikana. Kirkon esitykset tulevaan hallitusohjelmaan hyväksyttiin täysistunnossa tammikuussa 2015.

3.2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

3.2.1 Seurakuntia lakkautettiin ja perustettiin

Vuoden 2014 alussa seurakuntien määrä väheni kahdeksalla, lisäksi yksi seurakuntayhtymä lakkasi seurakuntien yhdistyttyä. Seurakuntatalouksien määrä pysyi entisellään. Seurakuntia oli kertomusvuonna 422 ja seurakuntatalouksia 295.

Taulukko kuvaa seurakuntien ja seurakuntatalouksien määrän kehitystä 2000-luvulla.

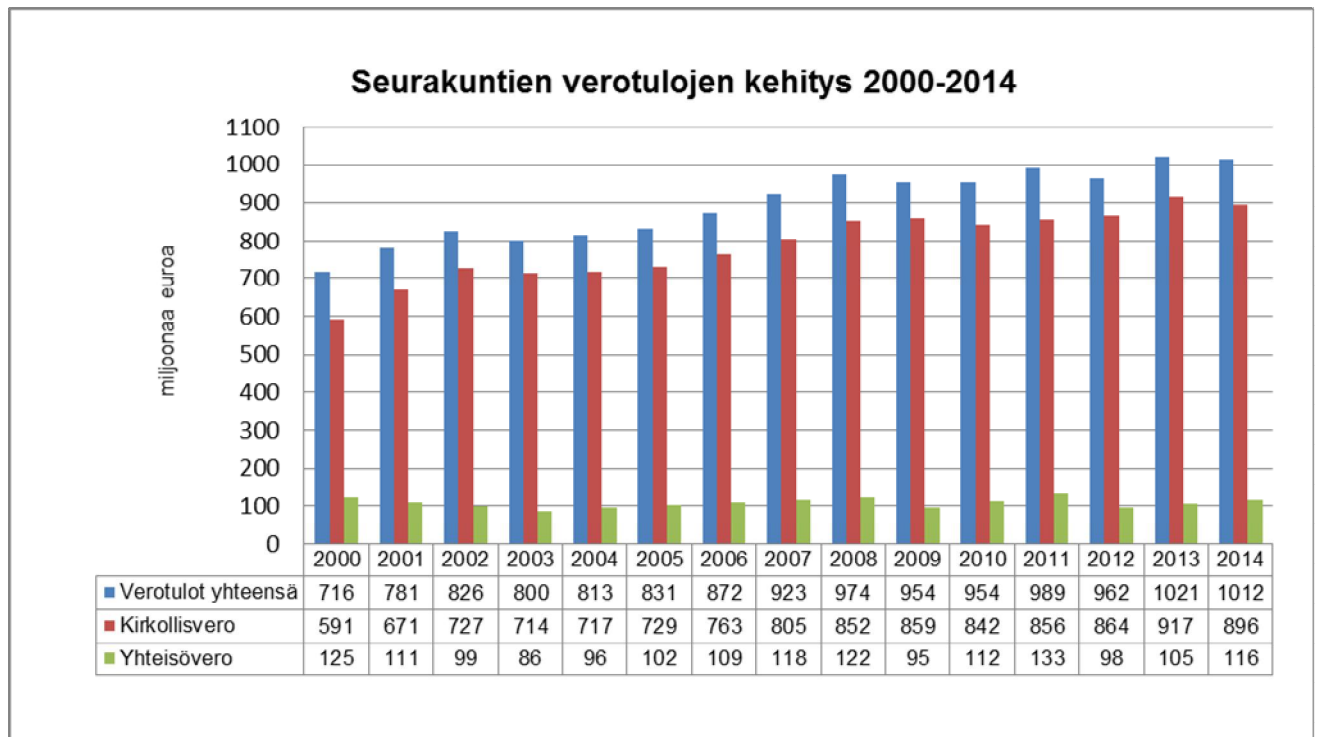
Kirkkohallituksen täysistunto teki neljä seurakuntia koskevaa rakennemuutospäätöstä vuoden 2014 aikana. Päätösten perusteella kolme seurakuntaa lakkautettiin liittämällä toiseen seurakuntaan. Yhden seurakuntayhtymän kaksi seurakuntaa liittyivät toiseen seurakuntayhtymään, jolloin yksi seurakuntayhtymä lakkasi. Lisäksi yksi seurakunta liittyi kuntaliitoksen johdosta seurakuntayhtymään paikallisella päätöksellä. Kaikki päätökset astuvat voimaan vuoden 2015 alusta lukien.

Aikaisempina vuosina oli tehty kaksi rakennemuutospäätöstä, jotka astuivat voimaan 2014. Toisessa seurakuntayhtymään kuuluvat seurakunnat yhdistyivät yhdeksi seurakunnaksi, jolloin seurakuntayhtymä lakkasi. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun jälkeen vuonna 2012 tehty Tampereen seurakuntayhtymään kuuluvia seurakuntia koskenut rakennemuutospäätös tuli voimaan 7.1.2014.

3.2.2 Seurakuntien verotulojen kehitys

Vuodesta 2004 alkanut verotulojen kasvu päättyi vuoteen 2008. Sen jälkeen verotuloissa ei ole tapahtunut reaalista kasvua vuoteen 2014 mennessä. Vuoden 2014 rahanarvoon suhteutettuna verotulot ovat laskeneet kuuden vuoden ajan, vuodesta 2008 lukien, keskimäärin 1 % joka vuosi. Vuonna 2014 kirkollisverotilitykset alenivat 2,2 %. Keskimääräinen lasku vuodesta 2008 lähtien on ollut 0,8 %. Yhteisöveron tuotto kasvoi 10,4 %. Yhteisöverokannan aleneminen kompensoitiin seurakunnille jako-osuutta kasvattamalla. Vuodeksi 2014 kirkollisveroprosenttiaan nosti 37 seurakuntataloutta.

Seurakuntien verotulot vuosina 2000–2014

3.3 KIRKKOHALLITUKSEN EU-TOIMINTA VUONNA 2014

Kirkkohallituksen EU-asioiden toimintamallin mukaan EU-toiminnan tavoitteina on:

- vaikuttaa EU:n päätöksentekoon ja EU-asioiden kansalliseen valmisteluun kristillisen uskon ja etiikan näkökulmia esillä pitäen,
- valvoa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon etuja EU:ssa, lähtökohtana kirkon toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen ja
- parantaa kirkon vaikuttamismahdollisuuksia EU-asioiden kansallisessa valmistelussa.

Kirkkohallituksen kansliapäällikkö vastaa EU-asioihin liittyvästä toiminnasta. Kansliapäällikön toimistossa työskentelevä EU-lakimies vastaa EU-asioiden koordinoinnista, yhteydenpidosta eri tahoihin ja kirkon EU-kannanottojen valmistelusta. Kirkkohallituksen EU-seurantaryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa keskustelemaan ajankohtaisista EU-asioista ja niiden vaatimista toimenpiteistä. Kirkon EU-neuvottelukunta, joka toimii neuvoa-antavana asiantuntijaelimenä EU:ta koskevista asioista, kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa arkkipiispan puheenjohtajuudella. Kevätkokouksen aiheena oli EU-vaalit, alustajina Euroopan parlamentin Suomen tiedotustoimiston päällikkö Pekka Nurminen ja Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteeri Guy Liagre. Syyskokouksessa keskusteltiin Ukrainan kriisistä, alustajina ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti Ilkka Kanerva ja tutkija Natallia Vasilevich Valko-Venäjäältä.

Vuonna 2014 kirkon EU-toiminnan prioriteetit olivat:

Aktiivinen osallistuminen kevään EU-vaaleihin liittyvään keskusteluun

Tavoitteena oli korostaa EU-vaalien tärkeyttä ja nostaa esiin kirkolle tärkeitä teemoja. Asiassa toimittiin läheisessä yhteistyössä Euroopan kirkkojen konferenssin (CEC) kanssa.

Kirkkohallituksen EU-vaaliteesit Yhteiset arvot, yhteinen vastuu ja yhteinen hyvä julkaistiin 1.4.2014. Teeseissä korostettiin EU-vaalien tärkeyttä, kannustettiin äänestämään EU-vaaleissa ja nostettiin esiin seuraavat, kirkolle tärkeät teemat: Yhteisten arvojen Eurooppa, Ihmisten Eurooppa (yhteisen hyvän edistäminen ja köyhyyden torjunta), Vastaanottava Eurooppa (maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka), Luomakunnan ja kestävän kehityksen Eurooppa sekä Uskonnonvapauden Eurooppa.

Kirkon EU-arvoilta järjestettiin yhdessä Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Helsingin Tuomiokirkon kryptassa 28.4.2014. Püspa Tapio Luoman alustuksen jälkeen keskusteltiin eduskunta-puolueiden kärkiehdokkaiden kanssa kirkolle tärkeistä painopistekysymyksistä. Tilaisuus videostreamattiin ja lähetettiin suorana lähetyksenä Radio Deissä.

Arvojen Eurooppa -projekti

Projektin tavoitteena oli koota Brysselissä eri aloilla toimivia suomalaisvaikuttajia keskustelemaan EU:n arvoulottuvuuteen liittyvistä kysymyksistä.

Ensimmäinen Arvojen Eurooppa -tilaisuus järjestettiin Brysselissä 3.–4.3.2014. Noin 25 EU-instituutioiden, aluehallinnon, elinkeinoelämän, järjestökentän, viestinnän sekä koulutus- ja kulttuu-

risektorin edustajaa oli kutsuttu pohtimaan EU:hun liittyviä arvokysymyksiä arkkipiispa Kari Mäkinen johdolla. Ryhmän jatkotapaaminen järjestettiin Brysselissä 18.11.2014.

Arvojen Euroopasta saatu palaute on ollut erittäin myönteistä, ja projektia jatketaan vuonna 2015.

Tiedottaminen EU:n uuden ohjelmakauden tuomista mahdollisuuksista kirkolliselle toimintasektorille

TT Sanna Lehtinen palkattiin osa-aikaisesti 1.12.2013–30.4.2014 laatimaan selvitystä EU:n uuden ohjelmakauden tuomista rahoitusmahdollisuuksista kirkolliselle toimintasektorille. Aiheesta järjestettiin infotilaisuus Kirkkohallituksessa 28.3.2014. Lehtisen selvityksen pohjalta tullaan työstämään innostava ja inspiroiva EU-rahoitusopas kirkolliselle toimintasektorille. Kaikki tieto EU:n uuden rahoitusohjelmakauden (2014–2020) sisällöstä ei ollut saatavilla vuoden 2014 loppuun mennessä.

Yhteistyön kehittäminen edelleen eri toimijoiden erityisesti uudistetun Euroopan kirkkojen konferenssin kanssa

Euroopan kirkkojen konferenssi on EU-toiminnan keskeisin yhteistyötaho, ja organisaation uudistamisprosessia on seurattu tiiviisti. Tavoitteena on yhteistyön kehittäminen edelleen sekä EU-asioihin liittyvän vaikuttamistoiminnan vahvistaminen uudessa organisaatiossa.

Myös yhteistyö EU-instituutioiden kanssa on tärkeää. EU on perussopimuksessa sitoutunut käymään vuoropuhelua kirkkojen ja muiden uskontokuntien kanssa. Arkkipiispa Kari Mäkinen osallistui 18 muun eurooppalaisen uskontojohtajan kanssa EU-komission puheenjohtaja José Manuel Barroson 10.6.2014 isännöimään korkean tason tapaamiseen. Myös Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Herman Van Rompuy ja Euroopan parlamentin varapuhemies László Surján olivat mukana kokouksessa, jonka aiheena oli EU:n tulevaisuus. Keskusteluissa painotettiin EU:n yhteisen arvopohjan merkitystä ja uskontojen roolia EU:n yhdentymisessä.

3.4 ARVOJEN AKATEMIA – KIRKON SEMINAARI YHTEISKUNNAN VAIKUTTAJILLE

Arvojen Akatemian tarkoituksena on tarjota yhteiskunnan vaikuttajille foorumi yhteiselle keskustelulle arvoista sekä mahdollisuus saada tietoa kirkosta ja keskustella ajankohtaisista yhteiskunnan ja kirkon haasteista. Arkkipiispa kutsuu vuosittain koolle ryhmän, jossa on 35–40 osanottajaa. Akatemiaan osallistuneet edustavat yhteiskunnan eri sektoreita kuten julkista hallintoa, talous- ja järjestöelämää, politiikkaa, tiedotusvälineitä, tiedettä ja koulutusta, kulttuuria ja kirkkoa.

Arvojen Akatemiassa keskustellaan yhteiskunnan arvoista laajasti. Kurssipäiviin kuuluvat aamu- ja iltarukoukset.

Arvojen Akatemian viidestoista ryhmä kokoontui keväällä kahteen seminaarijaksoon, joissa teemoina olivat muiden muassa valinnat taantumassa, vastuu tulevaisuudesta, yhteisö – paikkani maailmassa ja minä eurooppalainen. Lisäksi kysyttiin: olemmeko yhtä arvokkaita ja onko työn ulkopuolella elämää? Kirkkoa tarkasteltiin myös arvokeskustelijana.

Syksyllä järjestettiin Arvojen Akatemia XVI:n ensimmäinen jakso, jossa aiheina olivat sota ja rauha vai sovinto, yksinäisyys ja irrallisuus hyvinvointi-Suomessa sekä ennustettavuus ja epävarmuus lähinnä talouden näkökulmasta.

Arvojen Akatemian ryhmät ovat kokoontuneet jatkotapaamisissa varsinaisten seminaarien päätyttyä.

Vuoden aikana järjestettiin 11 eri Akatemioiden tapaamista. Lisäksi järjestettiin ensimmäinen Arvojen Akatemioiden oltermannien ja kaikkien nuorille vaikuttajille suunnattujen Arvojen Areenoiden arvokkaiden ensimmäinen yhteinen tapaaminen. Kaikille Arvojen Akatemiaan osallistuneille järjestettiin omakustanteinen avec-matka Istanbuliin.

Arvojen Akatemiasta saatu palaute on ollut erittäin myönteinen.

4 KESKEISET KEHITYSHANKKEET

Luvussa kerrotaan kunkin keskeisen kehityshankkeen tilanteesta vuonna 2014. Lisäksi kirkkolain kodifiointihanketta kuvataan hallinto-osaston osuudessa.

4.1 SEURAKUNTARAKENTEIDEN KEHITTÄMISHANKE

Toiminta-ajatus

Seurakuntarakenteiden kehittämishankkeen tehtävänä on valmistella kirkon paikallistason rakenneuudistuksen kokonaisuus sekä edistää ja tukea uudistuksen toteutusta.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkkolainsäädännön seurakuntarakenteita koskevien säännösten muutosta valmistellaan kirkolliskokouksen keväällä 2013 tekemien päälinjausten mukaisesti.

Arvio: Esitys kirkon paikallistason rakenteita koskevan sääntelyn muuttamisesta valmistui. Kirkolliskokous kävi lähetekeskustelun keväällä 2014 näistä Uusi seurakuntayhtymä 2015:n käyttöönottoon liittyvistä kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja kirkon vaalijärjestyksen muutosesityksistä. Lähetekeskustelun jälkeen asia lähetettiin lakivaliokuntaan. Hallintovaliokunta ja püspainkokous antoivat esityksistä lausunnot. Lausunnot valmistuivat vuoden 2014 loppupuolella. Lainsäädännön muutosesitykset valmisteli seurakuntarakenteiden työryhmä.

Toimivan seurakuntarakenteen muoto metropolialueella on oleellisesti sidoksissa siihen, millainen alueen kuntaratkaisu tulee olemaan. Metropolihallinnolle ehdotetut tehtävät kuntapuolella ovat sisällöltään sellaisia, että vastaavaa tarvetta kirkolliselle metropolihallinnolle ei arvioida olevan eikä sellaista ole kirkolliskokoukselle annettuun esitykseen sisällytetty. Tähän erityiskysymykseen liittyen hankkeessa työskenteli metropolialueen työryhmä.

Tavoite 2: Luodaan avustusjärjestelmä uusien seurakuntayhtymien tueksi ja suunnitellaan vaihtoehtoisia tulonjakomalleja paikallistasolle.

Arvio: Hankkeessa toimiva seurakuntatalouden työryhmä on käynyt läpi eri tukitoimien tarkoituksenmukaisuutta, laatinut talouden tasapainottamisen työkalun tulevien seurakuntayhtymien taloudellisen itsekannattavuuden arvioimista varten, saattanut kirkkohallituksen täysistunnon päätettäväksi yhtymänmuodostamisen avustusten periaatteet sekä suunnitellut vaihtoehtoisia tulonjakomalleja ja tehnyt niistä esimerkkilaskelmia. Materiaalit ovat tutustuttavissa Sakasti-sivustolla.

Tavoite 3: Tuetaan meneillään olevia seurakuntarakenteiden muutoksia ja suunnitellaan kokonaisuudistuksen toteutusvaihtetta.

Arvio: Muutoksen tuen työryhmä on keskittynyt meneillään olevien muutosten tukemiseen sekä muutosvalmiuden vahvistamiseen. Uusi seurakuntayhtymä 2015 -mallia on pidetty esillä ja siitä on viestitty eri yhteyksissä, mm. koulutus- ja neuvottelupäivillä sekä johtamiskoulutusohjelmissä. Hiipakuntien edustajille, kirkon konsulteille ja työyhteisökehittäjille järjestettiin seminaari uudistuksen ajankohtaistilanteesta ja hallinnon prosesseista.

Uudistuksesta kerrottiin seurakunnille sähköposteilla, yleiskirjeellä sekä Sakastin sivuilla. Lehdistötiedotteita julkaistiin hallinnon käsittelyjen yhteydessä. Mediassa käytävään keskusteluun osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi annettiin henkilökohtaista neuvontaa ja tukea. Hankkeessa toteutettiin yhdessä Kevan, Kuntaliiton, TTK:n Kuntaryhmän ja FCG Konsultointi Oy:n kanssa Esimiehenopasmuutokseen.fi-verkkosivusto. Se on tarkoitettu kirkossa ja muilla julkisilla aloilla toi-

miville esimiehille. Sivusto tarjoaa erityisesti lähiesimiehille tukea ja antaa vinkkejä ihmisten johtamiseen muutostilanteissa.

Seurakuntia pyritään tukemaan uudistuksen kaikissa vaiheissa. Muutostuen valmistelu ja toteuttaminen tehdään yhteistyössä hiippakuntien, Kirkkohallituksen eri osastojen sekä työyhteisökehittäjien ja -konsulttien kanssa.

4.2 STRATEGISET IT-HANKKEET

Kirkon tietohallintostrategia on tehty vuosille 2013–2017. Strategia linjaa visioksi ”yhteistyöllä vaikuttavuutta kirkon toimintaan”. Strategia on jaettu neljään painopistealueeseen ja niille on määritelty tavoitetila vuodelle 2017. Vuonna 2014 strategisina hankkeina on jatkettu Kirjurin, Lukkarin ja Kipan tietojärjestelmien sekä niihin liittyvän muun teknologian kehittämistä. Näiden kehittäminen jatkuu seuraavinakin vuosina.

4.3 KOHTAAMISEN KIRKKO

Kirkkohallitus asetti 20.11.2012 työryhmän puheenjohtajanaan piispa Tapio Luoma valmistelemaan 31.1.2014 mennessä kirkkohallitukselle ehdotuksen kirkon uudeksi yhteiseksi strategiaksi. Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi 1.4.2014 työryhmän työn pohjalta laaditun kirkon yhteisen strategian Kohtaamisen kirkko sekä sitä taustoittavan ja avaavan mietinnön. Seurakuntien strategiaprosesseja tukemaan on julkaistu edellisen strategian myötä syntyneen strategiaoppaan päivitetty versio. Kohtaamisen kirkkoa on tehty tunnetuksi verkossa, sosiaalisessa mediassa ja työryhmän sihteerin vierailuilla kirkollisissa tapahtumissa ja koulutuspäivissä.

Kirkkohallitus päivitti oman strategiansa Kohtaamisen kirkko -strategian linjausten mukaisesti. Henkilökunta osallistui strategiatyöhön laajasti sekä ideointiin työn alkaessa että palautteenantajana prosessin aikana. Myös seurakuntia ja tuomiokapituleja kuultiin. Niille lähetettiin kysely kirkkohallituksen tehtävien tärkeydestä. Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi päivitetyn strategian tammikuussa 2015. Kirkkohallitus asetti visiokseen olla muutoksen keskellä yhteistyöhakuinen seurakuntien palvelija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja.

4.4 TULEVAISUUSSELONTEKO

Kirkolliskokous päätti vuonna 2008, että kirkkohallitus antaa neljän vuoden välein kirkolliskokoukselle kirkon tulevaisuusselonteon. Ensimmäinen julkaistiin vuonna 2010. Kirkkohallituksen täysistunto perusti 20.11.2012 tulevaisuusselonteko 2014 -työryhmän puheenjohtajanaan piispa Jari Jolkonen valmistelemaan kirkkohallitukselle ehdotuksen tulevaisuusselonteoksi aiheesta ”Kirkkona monikulttuurisessa yhteiskunnassa”. Kirkkohallitus hyväksyi tulevaisuusselonteon 16.9.2014. Tulevaisuusselontekoa on lähetetty kirkolliskokoukselle ja sitä on tehty tunnetuksi verkossa, sosiaalisessa mediassa ja työryhmän sihteerin vierailuilla kirkollisissa tapahtumissa ja koulutuspäivissä.

4.5 REFORMAATION 500-VUOTISMERKKIVUODEN 2017 VALMISTELU

Kirkkohallitus asetti syksyllä 2013 reformaation merkkivuotta 2017 valmistelevan kansalaisvaltuuskunnan ja päätoimikunnan ja määritteli merkkivuoden yleistavoitteet. Hankkeen organisaatio on työstänyt näitä yhteistyötahojensa kanssa kohti konkretiaa. Merkkivuosi korostaa ekumeniaa, paikallistason laajapohjaista yhteistyötä ja tulevaisuutta sekä liittyy Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlintaan.

Hankkeelle on asetettu työryhmiä ja verkostoja, joista osa toteuttaa ja koordinoi merkkivuoden suunnittelua ja toteutumista esimerkiksi kasvatuksen, tieteen tai ekumenian näkökulmasta ja osa valmistelee materiaalia esimerkiksi jumalanpalveluselämää tai merkkivuoden tapahtumia varten. Merkkivuosihankkeen organisaatio ja hankkeen projektisihteeri Timo-Matti Haapiainen ovat luoneet yhteyksiä kirkollisen kentän toimijoihin ja Suomi 100 -juhlaorganisaatioon.

4.6 KIRKON KANSAINVÄLINEN LÄHETYSKUMPPANUUSNEUVOTTELU

Kirkon kansainvälinen lähetyskumppanuusneuvottelu järjestettiin Järvenpäässä Kirkon koulutuskeskuksen tiloissa maaliskuun vaihteessa. Kyseessä oli kansainvälisin luterilaisten kirkkojen koontuminen Suomessa sitten Luterilaisen maailmanliiton yleiskokouksen vuonna 1963. Englanninkielisen kutsuseminaarin teemana oli ”Your Kingdom Come”, ja sen tavoitteena oli kuulla kumppanuuskirkkoja, oppia ymmärtämään niiden tilannetta ja kuulla niiden toiveita kumppanuudesta.

Kumppanuusneuvotteluun osallistui kirkon lähetysjärjestöjen 31 kumppanuuskirkkojen edustajat, yhteensä noin 50 etelän ja idän kirkkojen edustajaa. Lisäksi ulkomaisia ekumeenisia vieraita olivat mm. Kirkkojen maailmanneuvoston, Luterilaisen maailmanliiton ja Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteerit. Suomalaisia osanottajia oli kutsuttuna kaikkiaan noin 80, myös uudet kansainvälisen työn hiippakuntasiheteerit. Kaikki kirkon lähetysjärjestöt osallistuivat aktiivisesti kumppanuusneuvottelun ympärillä järjestettyjen lähetysaiheisten tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Ne myös järjestivät yhteistyöneuvotteluja omien kumppanuuskirkkojensa edustajien kanssa ennen tai jälkeen lähetyskumppanuusneuvottelun.

Kumppanuusneuvottelu nosti esiin tärkeitä kirkkojen välisiä teemoja lähetysten ja ekumenian näkökulmasta, antoi hyviä ideoita kirkon lähetysstrategian päivitykseen ja piirsi samalla kuvaa globaalin etelän ja idän kirkkojen tilanteesta ja siitä, mitä tarkoittaa kristinuskon demografisen painopisteen siirtyminen eteläiselle pallonpuoliskolle, mikä on tapahtunut jo kauan sitten, mutta mihin pohjoisten kirkot ovat vasta havahtumassa.

Kirkon lähetyskumppanuusneuvottelu sai kansainvälistä julkisuutta sekä Kirkkojen maailmanneuvoston että Luterilaisen maailmanliiton viestinnässä. Joulukuussa ilmestyi kokouksen englanninkielinen raporttikirja nimeltä ”Your Kingdom Come: The International Mission Partnership Consultation of the Evangelical Lutheran Church of Finland March 31 – April 3, 2014”, jonka toimittivat Kirkon lähetystyön keskukselta dosentit Risto Jukko ja Jaakko Rusama. Julkaisu on myös sähköisessä muodossa Sakastissa. Se sisältää kumppanuusneuvottelussa pidetyt esitelmät, alustukset ja messuissa pidetyt saarnat. Liitteinä ovat kirkkojen vastaukset niille etukäteen lähetettyihin kysymyksiin, kirkon lähetysstrategian tiivistelmä, kumppanuuden periaatteet, osallistujaluettelo, kirkon lähetysten ja kansainvälisen diakonian toimijat sekä perussopimus. Julkaisu lähetettiin neuvottelun osanottajien lisäksi yli 120 osoitteeseen eri puolilla maailmaa, mm. Porvoon kirkkoyhteisön kirkkoihin ja lukuisiin luterilaisiin kirkkoihin, hiippakuntien yhteistyökirkkoihin, moniin kristillisiin lehtiin, johtaviin teologisiin oppilaitoksiin ja tutkimuskeskuksiin sekä missiologisiin ja ekumeenisiin organisaatioihin ja niiden julkaisuihin. Lisäksi raportti jaettiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen

edustajille. Raporttikirjaa on tarjottu myös oppikirjaksi suomalaisten yliopistojen teologiseen opetukseen ja tutkimukseen.

4.7 SEURAKUNTIEN VERKKOHANKE JA LUKKARI

Kirkossa on viimeisten vuosien aikana panostettu vahvasti verkkoviestintään. Seurakuntien verkkohanke on osa tätä työtä.

Seurakuntien verkkohanke oli yksi kirkon strategisista hankkeista vuosina 2012–2014. Kirkolliskokous myönsi hankkeelle rahoituksen. Keväällä 2013 kilpailutettiin palvelun rakentamiseen ammattitaitoinen toimittaja, rekrytoitiin työntekijöitä ja pilottiseurakuntia sekä tarkennettiin suunnitelmia.

Vuonna 2014 seurakuntien verkkohankkeessa keskityttiin rakentamaan Lukkaria, joka on

- seurakuntien tarpeisiin suunniteltu ja räätälöity verkkosivuston julkaisujärjestelmä
- seurakuntalaisilla testattu yhteinen konsepti, joka sisältää mm. sivustomalleja erilaisiin seurakuntarakenteisiin, verkkosivuston yltason rakenteen, kirkon yhteisen graafisen ilmeen ja yhteisiä sisältöjä
- seurakuntien yhteistyömuoto.

Ensimmäinen Lukkarilla tehty seurakuntasivu, www.seinajoenseurakunta.fi, avattiin 1.10.2014. Seurakuntien verkkohankkeen kahden vuoden hankekausi päättyi vuoden 2014 lopussa. Vuoden 2015 alusta alkaen Lukkarin kehittäminen ja ylläpito on KT:n verkkopalvelut-yksikön perustyötä. Lukkarin kehittäminen ja palvelun ylläpitäminen tapahtuu ainakin vuoden 2017 loppuun asti kirkon yhteisistä varoista.

Seurakunnat tuottavat osan Lukkarin sisällöstä yhteisesti ja voivat yhdessä vaikuttaa Lukkarin ominaisuuksien ja sisältöjen kehittämiseen. Yhteistä sisältöä seurakunnat voivat hyödyntää omilla verkkosivustoillaan. Yhteisen sisällön sanoittamisessa on kiinnitetty erityisesti huomiota ymmärrettävyyteen ja sellaiseen ilmaisuun, joka on seurakuntalaisille tuttua.

Lukkarin kehittämisessä seurakuntalaiset ovat keskiössä. Lukkarin kehittämisessä tavoitteena seurakuntalaisille olivat hengellisyyden ja arjen tukeminen, yhteisöllisyyteen ja osallistumiseen tukeminen sekä kirkon sisällön löytäminen. Erityistä huomiota Lukkarin kehittämisessä on kiinnitetty hakukonenäkyvyyteen.

Palvelu vahvistaa seurakunnan yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta, tehostaa seurakunnan verkkotyötä, antaa mahdollisuuden jokaiselle seurakunnan työntekijälle sisällöntuotantoon sekä antaa monipuoliset mahdollisuudet laadukkaaseen verkkotyöhön seurakunnassa.

Kirkolle Lukkari on laatua lisäävä, resursseja säästävä, ihmiset tavoittava sekä kirkon sanomaa ja arvoja esiintuova.

4.8 SEURAKUNTAVAALIT 2014

Vuoden 2014 seurakuntavaalikampanjan teemana oli Usko hyvän tekemiseen. Seurakuntavaalikampanjan tavoitteena oli tehdä näkyväksi kirkon tekemää hyvää työtä. Vaalit näkyivät monipuolisesti valtakunnallisesti ja paikallisesti mediassa sekä seurakuntien toiminnassa.

Kirkkovaltuustovaalit olivat 411 seurakunnassa ja seurakuntaneuvostovaalit 158 seurakunnassa, yhteensä toimitettiin 569 vaalit.

Vaalien projektipäällikkönä toimi Mari Leppänen ja teknisten tietojärjestelmien projektipäällikkönä Katri Meripaasi. Valtakunnallista viestintää suunnitteli ja toteutti vaalien viestintä- ja tulospalvelutyöryhmä, vaalitiimit sekä vaaleihin nimetyt projektityöntekijät yhteistyössä seurakuntien kanssa.

Seurakuntavaaleissa valittiin 8 524 päättäjää 411 seurakuntaan. Valitusta luottamushenkilöistä enemmistö on naisia (54 %) ja reilu puolet (51 %) uusia. Valittujen luottamushenkilöiden keski-ikä on 54 vuotta.

Seurakuntavaalien äänestysprosentti oli 15,5. Prosentti laski vuoden 2010 vaaleista, jolloin se oli 17, mutta nousi vuoden 2006 vaaleista, jolloin se oli 14,4. Vuoden 2010 äänestysprosenttia nosti etenkin kaupungeissa YLE TV2:n Ajankohtaisen Kakkosen homoseksuaalisuutta käsittelevä teema-ilta, joka aiheutti mainekriisin kirkolle, mutta nosti vaalien tietoisuutta ja äänestysaktiivisuutta. Vaalia ohjaava työryhmä ei halunnut asettaa valtakunnallista prosenttitavoitetta, koska seurakuntien äänestysprosentteissa on suurta vaihtelua. Vuoden 2014 vaaleissa korkein prosentti oli Taivassalon seurakunnassa (43,8 %) ja alhaisin Tikkurilan seurakunnassa (6 %).

Seurakuntavaaleissa sai äänestää toista kertaa 16–17-vuotiaat. Tyttöjen äänestysprosentti oli 10,1 ja poikien 7,9. Vuoden 2010 vaaleissa kampanjan painopiste oli nuorissa ja uusissa äänestäjissä, tällöin nuorten äänestysprosentti oli 15,2. Nuoria alle 30-vuotaita ehdokkaita oli vaaleissa 2010 9,5 prosenttia, kun taas vaaleissa 2014 7,2 prosenttia. Vuoden Nuorten alle 30-vuotiaiden luottamushenkilöiden määrä laski 8,7:sta 6,1:teen prosenttiin.

Seurakuntavaalityötä ohjaava viestintä- ja tulospalvelutyöryhmä asetti kampanjalle kolme painopistettä: ehdokasrekrytointi, ennakoäänestys ja verkko. Vaalikampanja oli suunnattu kaikille kirkon äänioikeutetuille jäsenille, mediakampanjan kohderyhmäksi valittiin kirkkoon ohuesti sitoutuneet jäsenet.

Seurakuntavaalien kampanjointi aloitettiin poikkeuksellisesti jo keväällä. Tavoitteena oli nostaa esille ehdokasrekrytointia ja saada lisää eri-ikäisiä ja erilaista taustoista tulevia ehdokkaita. Ehdokkaita asetettiin noin 19 300 ja heistä uusia oli 72,2 prosenttia. Ehdokasrekrytoinnin yhteydessä tehtiin yhteistyötä puolueiden ja herätysliikkeiden kanssa, ja heitä rohkaistiin avoimuuteen vaalilistojen nimissä. Vaalilistojen nimissä onnistuttiin lisäämään avoimuutta. Neljäkymmentäviisiprocenttia ehdokaslistoista oli nimetty poliittisin tunnuksin. Herätysliikkeistä ainoastaan vanhoillislestadiolaisilla oli omia listoja.

Vaalien toinen painopiste oli ennakoäänestys. Ennakoäänestyksen suosio kasvoi edelleen. Vaaleissa 2010 ennakkoon äänesti 54,5 ja vaaleissa 2014 jo 59,9 prosenttia. Ennakoäänestysviikolle toteutettiin Hyvän tekemisen torin -konsepti yhteistyössä Suomen Lähetysseuran, Kirkon Ulkomaanavun, Suomen Pipliaseuran, Yhteisvastuukeräyksen sekä Suurella sydämellä -toiminnan kanssa.

Vuoden 2014 seurakuntavaaleissa oli ensimmäistä kertaa käytössä virallinen ilmoituskortti. Kortti oli pakollinen niissä seurakunnissa, jotka oli jaettu äänestysalueisiin. Muille seurakunnille kortti ja vaalikirje olivat vapaaehtoisia. Kirkkohallitus kilpailutti palvelun seurakuntien käyttöön. Seurakunnista 174 oli mukana massapostituksessa ja sen sai 1 757 456 seurakuntien jäsentä.

Vaalikone toteutettiin yhteistyössä MTV:n kanssa. Vaalikoneeseen vastasi 70 % ehdokkaista ja siellä vieraili yli 550 000 äänestäjää.

Vaalien laskentajärjestelmä (VALAS) toteutettiin yhdessä Tieto Oy:n kanssa. Sama järjestelmä oli käytössä jo edellisissä vaaleissa, mutta järjestelmään tehtiin merkittäviä muutoksia. Vaalien perustiedot, äänestyspaikat, listat ja ehdokkaat syötettiin ensimmäistä kertaa suoraan laskentajärjestelmään. Tieto vei järjestelmään Kirkkohallituksen antamien tietojen perustella vaalien perustiedot, seurakuntien nimet ja organisaation. Seurakunnat vastasivat muiden tietojen viemisestä järjestelmään. VALAS-järjestelmästä tietoja siirrettiin vaalikoneeseen ja vaalien ilmoituskorttien postittamista varten sekä seurakuntavaalit.fi-sivustolle.

Tietojärjestelmien osalta vaalit vietiin onnistuneesti läpi. Vaali-illalle asetettu tavoite järjestelmien nopeista vasteajoista toteutui, samoin tiedotusvälineitä varten arvio äänestysaktiivisuudesta oli selvillä tavoitteen mukaisesti vaali-iltana (klo 21:20 arvio 15,2 %)

Mainostoimistokumppanina oli Kultainen Sherpa, joka toteutti myös vuoden 2010 seurakuntavaalikampanjan. Seurakuntavaalien mediakampanja toteutettiin yhteistyössä mediatoimisto Virran

kanssa. Mediavalinnat olivat aidosti valtakunnallisia. Huhtikuussa ja elo-syysyyn vaihteessa toteutettiin radiomainontaa ehdokasrekrytointia ajatellen ja vaalitietoisuuden nostamiseksi. Pääpaino mediakampanjassa oli lokakuussa. Tällöin seurakuntavaalimainontaa tehtiin televisiossa, radiossa, verkossa ja myös elokuvateattereissa. Facebook-mainontaa tehtiin koko vaalisyksyn ajan. Ulkomainontaa toteutettiin yhteistyössä suurten seurakuntien kanssa ja mainoksia näkyi yhdeksällätoista paikkakunnalla.

Vaaleissa 2014 oli ensimmäistä kertaa vain yksi vaalipäivä, joka oli isänpäivä 9.11. Seurakuntavaaleja koskeva lainsäädäntö uudistettiin juuri vaalien alla ja eduskunta vahvisti sen heinäkuussa 2014. Kirkkohallitus toteutti seurakuntien käyttöön valmiit pöytäkirjamallit ja uudet hallinnon ohjeet.

Kampanjan tavoitteena oli saada uudet päättäjät seurakuntiin, vahvistaa kirkon jäsenten tietoisuutta seurakuntien arjesta ja kirkon tekemästä hyvästä työstä sekä tehdä näkyväksi kirkon roolia suomalaisessa yhteiskunnassa.

4.9 KIRKKOLAINSÄÄDÄNNÖN KODIFIOINTI

Kirkkolainsäädännön kodifiointityöryhmä sai työnsä päätökseen ja luovutti mietintönsä Kirkkohallitukselle kertomusvuoden elokuussa. Työryhmä tiedosti, että vireillä olevien säädöshankkeiden vuoksi työ jäi kesken. Työryhmän toimeksianto kirkkolain kodifioinnista ei myöskään mahdollistanut riittävällä tavalla ajantasaistaa säännöstöä, vaikka osittain myös tällaisia uudistuksia ehdotettiin. Tarkoituksenmukaista ei siten ollut, että valmisteltu mietintö olisi laitettu lausuntokierrokselle. Sen sijaan työtä on tarkoituksenmukaista jatkaa mahdollisesti kirkkohallituksen virkamiestyönä sen jälkeen, kun kirkolliskokous on päättänyt seurakuntarakennemuutostusta koskevasta esityksestä. Tällöin on syytä tarkastella myös hallintomenettelysäännöksiä ottamalla nyt ehdotettua paremmin huomioon toimintaympäristössä tapahtunut tekninen kehitys. Lisäksi voidaan ottaa huomioon nykyisen kirkolliskokouskauden aikana tehtävät säännösmuutokset. Tavoitteena on, että kirkkolainsäädännön uudistus saataisiin kirkolliskokoukseen seuraavan kirkolliskokouskauden alussa.

5 TALOUSARVIOSSA HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

5.1 HALLINTO-OSASTO

Toiminta-ajatus

Hallinto-osasto toteuttaa ja kehittää hyvää hallintoa kirkossa, antaa asiantuntijapalvelua ja valvoo kirkon etua. Sen tehtäviin kuuluu säädösvalmistelu, kirkon yhteinen hallinto, kirkollisverotus, kirkonkirjojenpito sekä seurakuntien hallintoa, rakenteita, taloutta ja omaisuuden hallintaa koskevat asiat.

Osasto jakaantuu kolmeen vastuualueeseen. Yleishallinnon vastuualueelle kuuluvat kirkon keskushallinnon päätöksentekoa tukevat toiminnot sekä lainopilliset asiantuntijatehtävät. Seurakunnan hallinnon ja talouden vastuualueelle kuuluvat seurakuntien hallintotoimintaa tukevat tehtävät. Seurakuntarekisterit-vastuualue hoitaa Kirkon yhteiseen jäsentietojärjestelmään liittyviä, kirkkohallitukselle kuuluvia tehtäviä.

Tärkeimmät tapahtumat osaston toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

5.1.1 Yleishallinnon vastuualue

Kirkkohallituksen muutto Kirkon taloon työllisti yleishallinnon vastuualuetta, joka huolehti arkiston ja kirjaston siirtämisestä uusiin tiloihin. Muuttoa valmisteltaessa arkiston ja kirjaston aineistoja myös seulottiin, järjestettiin ja lajiteltiin.

Uuden asian- ja dokumentinhallintajärjestelmän kilpailutus vietiin päätökseen. Järjestelmän hankinnassa ei ole kuitenkaan voitu edetä, koska päätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen eikä markkinaoikeuden päätöstä saatu vuoden loppuun mennessä. Järjestelmän uudistamiseksi valmisteltiin uutta tehtäväluokitusta ja prosessikuvauksia. Asiakirjahallinnon alalla järjestettiin myös koulutusta seurakunnille.

Yleishallinnon lakimiehet osallistuivat vuoden aikana erilaisiin säädösvalmisteluhankkeisiin. Suurimman työpanoksen vaati kirkkolain kodifointi, jota valmistellut työryhmä sai mietintönsä valmiiksi. Kirkolliskokouksen historiateos ilmestyi syksyn kirkolliskokouksen aikaan, ja vastuualue oli tiiviisti mukana sen julkaisuprosessissa.

5.1.2 Seurakunnan hallinto ja talous -vastuualue

Kirkon kulttuuriomaisuuden inventointia koskeva tietojärjestelmähanke eteni sisällöllisesti suunnitelman mukaisesti. Tilastoinnin sisällön ja tietojärjestelmän uudistus jatkui ja tilastoinnin kehityslinjat valmistuivat. Linjausten mukaan hankitaan uusi tilastojärjestelmä, toimintalomakkeiden tietosisältöä uudistetaan tilastoitavan tiedon määrää vähentämällä, ja tilastotuotannon toimijoiden (hallinto-osasto, työmarkkinaosasto ja Kirkon tutkimuskeskus) yhteistyö tiivistyy.

Vastuualueen henkilöstöresurssi vahvistui elokuussa lakimiehellä, jonka vastuulla on tukea ja kehittää seurakuntahallintoa sekä kirkollisia vaaleja sekä osallistua lainvalmistelutehtäviin. Seurakuntavaalien toteuttamisen tukeminen työllisti lakimiesresurssin koko syksyn ajan.

Seurakunnille on annettu ohjausta, neuvontaa ja koulutusta muun muassa lakiasioissa, hautaus-toimen kysymyksissä, rakennusten korjauksissa ja -suojelussa, talouden suunnittelussa ja kirjanpidossa. Lisäksi yhteistyö Kipan kanssa on ollut jatkuvaa oikean ja yhtenäisen kirjauskäytännön varmistamiseksi seurakunnissa.

5.1.3 Seurakuntarekisterit-vastuualue

Toimintavuoden merkittävimpiä tapahtumia olivat vuoden 2013 jäsenlukujen ja äänioikeutettujen luetteloiden ajaminen ensimmäistä kertaa kirkon yhteisestä jäsentietojärjestelmästä, Tampereen seurakuntien yhdistyminen 7.1.2014, uuden raporttipalvelun käyttöön ottaminen ja rajapintapointojen kehittäminen.

Seurakunnan työntekijöille annettiin ohjausta ja neuvontaa uutiskirjeiden, JIRA-tukipyynnöiden, sähköpostien ja puheluiden välityksellä. Yksikkö järjesti 30 koulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 500 työntekijää. Kirjurin käyttöä tuettiin laatimalla kasteen ja rippikoulun kirjaamiseen, seurakuntavaaleihin ja digitoinnin tarkastamiseen liittyvät ohjeet. Lisäksi laadittiin uutena toimintona käyttöön otettuun raporttipalveluun kirjalliset ohjeet ja ohjevideot sekä menettelytapaohje lokirekisterin tietojen käytöstä.

Kirkonkirjoista perittävät uudet maksut tulivat voimaan helmikuu alusta. Saadun palautteen perusteella maksuja kohtuullistettiin ja uudet maksut tulivat voimaan 15.4.2014. Syksyllä aloittivat työskentelyn Kirjurin käyttäjäohjausryhmä ja Kirjurin säilytysaikatyöryhmä.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Lainsäädäntöhankkeissa tavoitteena on saada sekä kirkkolainsäädännön kodifointi että seurakuntarakenneuudistus kirkolliskokouskäsittelyyn keväällä 2014. Aloitetaan uudistuksiin liittyvien uusien hallintosääntöjen valmistelu siten, että säännöistä olisi pohjaesitys vuoden 2014 loppuun mennessä. Myös kirkkohallitusta koskevat hallintosäännöt uusitaan vuoden aikana.

Arvio: Seurakuntarakenneuudistusta koskeva esitys tehtiin keväällä kirkolliskokoukselle ja samalla valmistuivat ensimmäiset luonnokset perussääntömalleiksi. Kodifointityöryhmä sai mietintönsä valmiiksi kertomusvuoden kesällä, mutta hanke jäi odottamaan kirkolliskokouksen ratkaisuja seurakuntarakenteen osalta. Kirkkohallituksen sisäisiä hallintosääntöjä ryhdyttiin valmistelemaan loppusyksystä.

Tavoite 2: Seurakuntavaalien toteuttamista tuetaan vaaleihin liittyvällä neuvonnalla ja koulutuksella, laatimalla vaaliasiakirjat ja vaaliopas myös sähköisenä kevään 2014 aikana. Koulutus toteutetaan loppukeväästä 2014.

Arvio: Seurakuntavaalien toteuttamista tuettiin antamalla vaalineuvontaa ja koulutusta sekä laatimalla vaaliasiakirjat, sähköinen vaaliopas ja pöytäkirjamallit seurakuntien ja vaalilautakuntien käyttöön. Saadussa palautteessa varsinkin pöytäkirjamalleihin oltiin tyytyväisiä. Myös äänioikeutettujen luettelon hakemisesta ja tarvittavien raporttien ajamisesta laadittiin seurakunnille yksityiskohtaiset ohjeet. Jäsenrekisterin osalta vaaleihin liittyviin tukipyynnöihin vastaaminen priorisoitiin muiden kysymysten edelle.

Tavoite 3: Seurakuntien taloudellista kehitystä seurataan seuraavien tunnuslukujen perusteella: verotulot, henkilöstökulut ja kiinteistöjen ylläpitokulut jäsentä kohti. Tunnuslukujen laskemisessa käytetään Kirjurista saatavia jäsenmäärätietoja sekä Kipan asiakasseurakuntien tuotto- ja kustannusraport-

teja tai satunnaisotantaan perustuvia kyselyjä. Sakastissa ylläpidetään ajantasaista talousennusteiden yhdistelmää. Lisäksi seurakuntien taloudellinen tilanne tuodaan edunvalvonnassa esille. Tavoitteena on huolehtia seurakuntien yhteiskunnallisten tehtävien korvaustason säilymisestä.

Arvio: Seurakuntien taloudellista kehitystä on seurattu verotulojen kehitystä seuraamalla. Helmi-kuussa kysyttiin seurakunnilta vuoden 2013 tilinpäätösten ennakkotietoja. Loppuvuodesta saatiin yhteistyössä Verohallinnon kanssa verkkoon seurakunnittaiset kirkkoon kuuluvien ansiotilastot. Kipan asiakasseurakuntien raportteja on tarkoituksenmukaista hyödyntää vasta, kun kaikki seurakunnat ovat Kipan asiakkaita. Sakastissa on ylläpidetty ajantasaista talousennusteiden yhdistelmää. Seurakuntien yhteiskunnallisten tehtävien rahoitustavan muutos eteni loppuvuodesta eduskuntakäsittelyyn.

Tavoite 4: Seurakuntien rakenneuudistuksen rinnalla aloitetaan kirkon jäsentietojen ylläpidon alueellisen organisoinnin projekti keväällä 2014, jonka arvioidaan päättyvän 2015.

Arvio: Loppuvuodesta asetettiin kirkonkirjojenpidon alueellisen organisoinnin työryhmä seurakuntarakennehankkeen ohjausryhmän alaisuuteen. Kirkonkirjojen digitoinnin hitaus hidastaa hankkeen täytäntöönpanovaihetta.

Tavoite 5: Tilastotuotannon sisältöä ja sen uutta tietojärjestelmän suunnittelua jatketaan. Nykyistä tietojärjestelmään pidetään yllä siihen saakka kunnes tietojen saanti Kipan ja Kirjurin järjestelmistä varmistetaan kaikkien seurakuntien osalta. Kirkon kulttuuriomaisuuden inventointia koskevassa tietojärjestelmähankkeessa edetään irtaimen esineistön osalta siten, että uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön syksyllä 2014. Samalla selvitetään mahdollisen tietojärjestelmän soveltuvuutta kirkollisten rakennusten ja hautausmaiden inventointiin.

Arvio: Tilastolomakkeiden sisällön uudistusta jatkettiin virkamiestyönä ja tilastotyöryhmässä. Lomakesisällön pääperiaatteet hyväksyttiin ja tilastojärjestelmähanke eteni hankkeen kustannusten arviointiin ja esittelyyn Kirkkohallituksen johtoryhmälle. Kirkon kulttuuriomaisuuden inventointia koskevassa tietojärjestelmähankkeessa valmistui irtaimen kulttuuriomaisuuden määrittelytyö ja lisäksi selvitettiin tietojärjestelmän tietosisältö- ja rajapintatarpeita muihin tietojärjestelmiin seurakuntien rakennusten ja kiinteistöjen osalta. Työryhmän työskentelyaika jatkuu maaliskuuhun 2015.

Tavoite 6: Asiakirjahallinnossa siirrytään uuteen dokumentinhallintajärjestelmään ja kirkkohallituksen päätöksentekoon liittyvä eAMS laaditaan vuoden 2014 aikana.

Arvio: Asia- ja dokumentinhallintajärjestelmää koskeva markkinaoikeuskäsittely lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Vuoden aikana valmisteltiin tehtäväluokitusta ja päätöksentekoprosessien kuvauksia

Tavoite 7: Kirkkohallituksen muuttoon liittyen kirkkohallituksen kirjasto ja arkisto siirtoon varataan riittävät resurssit.

Arvio: Sekä kirjaston ja arkiston muutto toteutui onnistuneesti. Muuton yhteydessä kirjaston kokonaisuudesta karsittiin noin 1/3. Arkiston vuotta 1974 vanhempaa aineistoa talletettiin Kansallisarkistoon.

5.2 TYÖMARKKINAOSASTO

Toiminta-ajatus

Työmarkkinaosasto hoitaa yhteisiä kirkkotyönantajatehtäviä sekä pitää esillä ja edistää seurakuntatyönantajien näkökulmia vaikuttamistoiminnassaan. Se hoitaa Kirkon työmarkkinalaitoksen toimintona työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan ja puheenjohtajiston ohjauksessa ja valvonnassa kirkkotyönantajaedunvalvontaa työmarkkina-asioissa, neuvottelee keskusjärjestö- ja liittotason sopimukset mm. palvelussuhteen ehtoista sekä valvoo työnantajien etuja työoikeuden ja työelämän kehittämissasioissa. Verkostoitumalla ja neuvotteluin osaston asiantuntijat hoitavat keskitettyjä työnantajien yhteiskuntasuhteita turvatakseen kirkon toimintaedellytykset työnantajina. Toiminnassa pyritään ennakoimaan toimintaympäristön muutosten vaikutuksia työnantajien toimintaedellytyksiin ja palvelussuhteen ehtoihin ja kehittämään niitä tarpeellisilta osin. Lisäksi osaston henkilöstö neuvoo ja ohjaa seurakuntatyönantajia palvelussuhdetta ja sen ehtoja sekä henkilöstöhallintoa koskevissa kysymyksissä.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Alkuvuonna 2014 saatettiin loppuun KirVESTES 2014–2016:ta koskevat neuvottelut ja päätettiin edellisen työmarkkinakerroksen työryhmätyöskentelyt sekä julkaistiin uusi, kodifioitu KirVESTES.

Kertomusvuonna toteutettiin työmarkkinakeskusjärjestöjen sopiman Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaista työelämän kehittämistyötä osallistumalla arkipyhäselvityksen tekemiseen työmarkkinakeskusjärjestöjen ja kirkkohallituksen edustajien kanssa, neuvottelujärjestelmän uudistamisneuvotteluihin sekä taustalla työeläkeuudistusneuvotteluihin.

Työelämää kehitettiin kolmikantaisesti valtiovallan ja työmarkkinaosapuolten kesken mm. osallistumalla Työelämä 2020 -hankkeeseen, jonka lisäksi valmisteltiin kirkon työelämäohjelmaa yhteistyölupauksen pohjalta. Työ- ja sosiaalipolitiikan lainsäädäntövalmisteluun tähtäävissä työryhmissä oltiin mukana mm. uudistamassa yhdenvertaisuuslakia.

Työmarkkinalaitos toteutti laajan koulutuskierron: sopimusmääräysinfot, verkostotilaisuuksia sekä vuoden 2015 alusta toteutettavien työaikakokeilumääräysten koulutustilaisuudet.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Sopimusmääräysten, virkamiesoikeudellisten säännösten koulutus ja neuvonta

Arvio: Virkamiesoikeudellisten säännösten koulutus ja neuvonta toteutettiin vuonna 2013. Uusista sopimusmääräyksistä järjestettiin sopimusinfot (4 kpl) keväällä ja työaikakoulutuskierron (21 kpl) syksyllä. Sopimusmääräysmuutoksista yms. tehtiin lisäksi materiaalia ja ohjeita nettiin, yleiskirjeisiin (18 kpl) ja uutiskirjeisiin (6 kpl).

Tavoite 2: Sopimusneuvottelut ja palkkausjärjestelmän kannustava soveltaminen

Arvio: Pitkään heikkona jatkuneen suhdannetilanteen vuoksi loppuvuodesta 2013 solmittiin työmarkkinakeskusjärjestön välillä Työllisyys- ja kasvusopimus, jonka tarkoituksena oli lisätä taloudellisen toimintaympäristön ennakoitavuutta sekä varmistaa kustannuskilpailukykyyn parantumista ja työllisyyden kasvamista. Tämän sopimuksen pohjalta tehdyn KirVESTES:n mukaisesti kertomusvuonna korotettiin palkkoja 20 eurolla kuukaudessa tai sitä vastaavalla määrällä. Palkkausjärjestelmää uudistettiin käynnistämällä elokuun alusta ylimmän johdon palkkausjärjestelmäkokeilu, jonka myötä seu-

rakuntien työnantajavelvoitteet laajenivat koskemaan ylimmän johdon palkan määrittämistä ja tarkistamista. Aiemmin ylimmän johdon palkkaus määriteltiin valtakunnan tasolla keskitetysti. Kertomusvuonna käynnistettiin KirVESTES 2014–2016 allekirjoituspöytäkirjan mukainen tuloksellisuutta ja työelämän laatua kehittävän työryhmän työ, joka linkitettiin valtakunnalliseen kansallista työelämästrategiaa toteuttavaan Työelämä 2020 -hankkeeseen.

Tavoite 3: Edellisen työmarkkinakierroksen työryhmätyöskentelyjen päättäminen

Arvio: Edellisen työmarkkinakierroksen työryhmätyöskentelyt päätettiin samalla, kun KirVESTES saatiin kodifioitua KirVESTES 2014–2016 tullessa voimaan 1.4.2014. KirVESTES 2014–2016 julkaistiin kesäkuussa ja KyrkTAK elokuussa.

Tavoite 4: Seurakunnan johdon työnantajaroolin ja -vastuun vahvistaminen sekä työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistäminen

Arvio: Seurakuntien johdon työnantajaroolin ja -vastuun vahvistamista tuettiin sekä työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistettiin toteuttamalla Kirkon työelämä 2020 -verkkoavioirihi sekä aloittamalla kirkon työelämä 2020 -kehittämisohjelman valmistelu. Lisäksi järjestettiin kolme työelämän muutoksen teemaan keskittyntä työelämän toimijoiden verkostoitumista edistävää tilaisuutta ja oltiin mukana toteuttamassa Kirkollisen johtamisen foorumia.

Tavoite 5: Työmarkkinakeskusjärjestötyöhön sekä kaksi- ja kolmikantaiseen työelämän kehittämistyöhön osallistuminen

Arvio: Hallitusohjelman ja työelämää koskevia lakeja käsittelevien eri työryhmien työhön sekä muuhun työmarkkinoiden kaksi- ja kolmikantaiseen työelämän yhteistyöhön osallistuttiin aktiivisesti yhtenä työmarkkinakeskusjärjestönä. Tällaisia olivat mm. neuvottelujärjestelmän uudistamistyöryhmä, julkistyonantajien yhteistyö eläkeuudistuksessa, samapalkkaohjelma, työ-, koulutus- ja elinkeinoasiain neuvoston toiminta sekä valtakunnallinen Työelämä 2020 -hanke.

Tavoite 6: Ammatillisen koulutuksen ryhmän toimintaan osallistuminen koulutuksen laadullisen ennakointihankkeen valmistelussa

Arvio: Ammatillisen koulutuksen ryhmän kanssa käynnistettiin yhteistoiminnassa KKH:ssa osaamisen ennakointi. Tavoitteena on ollut tuottaa tietoa osaamisen tarpeista sekä harjoitella tarkoituksenmukaisia ennakkoinnin työtapoja yhteistyössä seurakuntien ja hiippakuntien kanssa. Kertomusvuoden aikana keskityttiin kokoamaan tulevaisuudessa kaikilta kirkon työntekijöiltä edellytettävää osaamista. Jatkossa ennakoitaan mm. erityisosaamisen tarvetta.

Tavoite 7: Kirkon rekrytointistrategian toteuttaminen, kirkon työolobarometri, kirkon henkilöstön tilastointi, Pesti-tietokannan kehittämistarpeiden selvittäminen ja Kipa-yhteistyö

Arvio: Kertomusvuonna käynnistettiin rekrytointistrategiaan kirjattu yhteistyö toiminnallisen osaston ja koulutuskeskuksen kanssa kirkon rekrytointitoiminnan edistämistä ja koordinoitua varten. Valtakunnallisista rekrytointitapahtumista osallistuttiin NextStep-messuille ja Studia-messuille. Lisäksi valmisteltiin yhteistyössä seurakuntien kanssa ammatillisen osaamisen strategista johtamista tukeva koulutussuunnitelman mallilomake ja suunnitelman toimeenpanovaihetta tukemaan tarkoitettu mallilomake. Kevan ja TTK:n kuntaryhmän kanssa yhteistyössä toteutettiin Julkisen sektorin työhyvinvointi 2014 -tutkimus. Tutkimuksella korvattiin toistaiseksi aiemmin joka toinen vuosi toistettu Kirkon työolobarometri -tutkimus. Pesti-tietokannan kehittämistarpeita käsiteltiin alustavasti kirkkohallituksen tilastoryhmässä. Lisäksi julkaistiin joulukuussa 2013 toteutetun taloutta ja henkilöstöä koskevan ajankohtaiskyselyn tulokset. Kysely oli laadittu yhdessä hallinto-osaston kanssa ja sen tarkoituksena oli muodostaa seurakuntien vastausten perusteella kokonaiskuva seurakuntatalouksien tasapainottamis- ja säästötarpeista ja niissä käytettävistä keinoista. Kertomusvuonna kehitettiin Kipan henkilöstön osaamista infotilasuoksin ja tukemalla ohjeiden laadintaa, jonka lisäksi he osallistuivat työaikakoulutuskierron koulutukseen. Kipan kanssa valmisteltiin myös seurakunnille testi-käyttöön tunnuslukuja koskien henkilöstövoimavaroja ja niiden kehittymistä.

5.3 TALOUSOSASTO

Toiminta-ajatus

Taloulosastossa/kirkon keskusrahastossa tuotamme asiantuntevia palveluja sekä eläkelaitoksena että muiden tukipalveluiden antajana. Erityisesti suunnittelemme ja toteutamme omaa alaamme koskevia koko kirkon yhteisiä kehityshankkeita tavoitteena osaamisen ja kustannustehokkuuden lisääminen siten, että seurakunnat voivat keskittyä ydintehtäviensä hoitamiseen.

5.3.1 Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminta

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kirkon eläkerahastolle vuosi 2014 oli tuotoltaan hyvä

Kirkon eläkerahastolle vuosi 2014 oli tuotoltaan hyvä. Vuoden 2014 sijoitustoiminnan nettotulos käyvin arvoin oli 8,09 % ja eläkerahasto hävisi vertailuindeksilleen 2,41 prosenttiyksiköllä. Paras kuukausituotto oli 2,23 % ja heikoin -1,33 %. Eläkerahaston pitkän aikavälin nettotuotto (1991–2014) pysyi edelleen hyvänä, ollen vuoden lopussa 8,23 % p.a. (reaalinen vuosituotto 6,39 % p.a.).

Maailmantalouden kasvu pysyi odotettua vaimeampana vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla. Alkuvuoden aikana ankara talvi hyödytti taloutta Yhdysvalloissa, minkä jälkeen talous kuitenkin pirstyi selvästi loppuvuotta kohti. Paranevan talouskasvun seurauksena USA:n keskuspankki lopetti joukkolainojen osto-ohjelmansa ja sijoittajien huomio kääntyi vuonna 2015 odotettavissa olevaan ensimmäiseen ohjaukoronnostoon. Myös Kiinan hidastumassa ollut talous lisäsi hieman vauhtia kesän aikana. Lisää tukea maan talous sai syksyn mittaan, kun keskuspankin politiikka muuttui elvyttävämpään suuntaan. Euroalueella olosuhteet kotimaisen kysynnän elpymiselle kohentuivat työttömyyden vähentyessä ja pankkien luottopolitiikan helpottaessa. Euroalueen vaatimattoman nousun tielle kasautui kuitenkin esteeksi heikko vientikehitys ja Ukrainan kriisiin sekä Venäjälle asetettuihin pakotteisiin liittyvä epävarmuus. Lisäksi loppuvuoden aikana voimakkaan öljyn hinnanlaskun myötä voimistunut deflaatiouhka painoi edelleen euroalueen taloustilannetta.

Vuonna 2014 sijoitusmarkkinoiden tuotot kokonaisuudessaan maltillistuivat edellisiin vuosiin nähden. Sijoitustuottojen hajonta oli hyvin voimakasta etenkin kehittyvillä osakemarkkinoilla. Esimerkiksi Intiassa maan talouden ja politiikan suunnanmuutoksen myötä sijoitustuotot olivat erinomaiset, kun taas Venäjällä öljyn hinnanlaskun sekä talouskasvun heikkenemisen myötä euromääräiset sijoitustuotot jäivät erittäin heikoiksi. Valuuttakurssimuutoksilla oli huomattavia vaikutuksia myös Pohjois-Amerikan ja Japanin markkinoilta saatuihin euromääräisiin tuottoihin. Dollarin vahvistuminen paransi tuottoja Pohjois-Amerikan markkinoilta ja jenin heikentyminen vähensi Japanin markkinoiden tuottoja. Valuuttakurssimuutosten taustalla olivat hyvin eri tahtiin kulkevat taloudet ja sen myötä poikkeaviin suuntiin liikkuvat keskuspankkipolitiikat Euroopassa, USA:ssa ja Japanissa.

Korkomarkkinoiden tuotot olivat yllättävän hyviä vuonna 2014, kun yleinen korkotasojen jatkoi laskussa inflaation jäädessä odotuksia hitaammaksi talouskasvun piristymisestä huolimatta. Yrityslainojen ja euroalueen reuna-alueiden riskilisiä laskivat EKP:n toteuttamat tukitoimet sekä odotukset edelleen vuonna 2015 lisääntyvistä uusista tukitoimista.

Eläkerahaston sijoitustoiminnasta on kerrottu lisää eläkerahaston johtokunnan toimintakertomuksessa sekä vastuullisen sijoittamisen toimintakertomuksessa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Hoitaa eläkerahaston varoja tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti.

Arvio: Tavoite toteutui. Vuoden 2014 sijoitustoiminnan tuotto oli 8,09 %, joka ylittää selkeästi sijoitussuunnitelmassa asetetun kuuden prosentin tuottotavoitteen. Eläkerahaston pitkän aikavälin nettotuotto (1991–2014) pysyi edelleen hyvänä ollen vuoden lopussa 8,23 % p.a. Salkun volatilitteetti alitti tavoitteeksi asetetun 9,5 % riskitason ollen 5,97 %.

Tavoite 2: Uusien järjestelmien ja toimintatapojen haltuunotto siirryttäessä Kirkon palveluskeskuksen asiakkaaksi

Arvio: Tavoite toteutui. Sijoitustoiminnan osalta siirtyminen Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi sujui suunnitelmien mukaisesti.

Tavoite 3: Vastuullisen sijoitustoiminnan jatkuva kehittäminen YK:n periaatteita noudattaen

Arvio: Tavoite toteutui. Kirkon eläkerahastoa pidetään toimialalla vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Eläkerahaston uusien vastuullisen sijoittamisen ohjeiden myötä eläkerahasto avaa vastuullisen sijoittamisen toimintatapojaan entistä selkeämmin eri omaisuusluokkien osalta. Lisäksi eläkerahasto kartoitti jo toisena vuotena peräkkäin varainhoitajien aktiivisuutta erityisellä ESG-kyselylomakkeella. Vaikuttamistoiminta ja sijoittajayhteistyö jatkuivat keskeisinä toiminta-alueina.

Tavoite 4: Vastuullisen sijoittamisen ohjeiston ja omistajapolitiikan päivittäminen

Arvio: Tavoite toteutui. Eläkerahaston johtokunta hyväksyi uudet vastuullisen sijoittamisen ohjeet, jotka korvaavat aiemmat vastuullisen sijoittamisen ohjeet (2007) sekä Kirkon omistajapolitiikan (2009).

Tavoite 5: Aktiivinen osallistuminen alan yhteistyöhön

Arvio: Tavoite toteutui. Eläkerahasto on onnistunut saavuttamaan vakiintuneen aseman alan yhteistyöverkostoissa. Eläkerahastolla on hallituspaikka tai tärkeä rooli seuraavissa organisaatioissa: TELLA ry (Työeläkevakuuttajat), ESY ry (Eläkesäätiöyhdistys), FINSIF ry (Finland's Sustainable Investment Forum) sekä YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN Principles for Responsible Investment).

Tavoite 6: Viestintäosaamisen kehittäminen ja verkkosivuston uusiminen

Arvio: Tavoite toteutui. Sakasti-sivustolle rakennettiin uudet suomen- ja ruotsinkieliset verkkosivut, joiden sisältö perustuu eläkerahaston päivitettyihin vastuullisen sijoittamisen ohjeisiin. Viestinnässä on pyritty avoimuuteen ja aktiivisuuteen. Eläkerahastosta kertovia artikkeleita on julkaistu alan lehdissä ja lisäksi olemme kertoneet toiminnastamme vuoden aikana useissa erilaisissa tilaisuuksissa.

Toimintaa tai taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Tuotto	8,09 %	6 %	7,66 %	8,25 %
Volatilitteetti	7,97 %	9,5 %	5,52 %	5,03 %

5.3.2 Talousosaston perustoiminta

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kiinteistö Oy Helsingin Eteläranta 8

Kirkkohallituksen uuden toimitalon (Kirkon talo) muutos- ja korjaustyöt sekä kalustaminen valmistuivat alkuperäisen sovitun aikataulun mukaisesti heinäkuun lopussa. Hanke käsitti toimistotalon kunnostuksen kellarista 9. kerrokseen. Arkistoa varten purettiin osa rakennuksen välipohjaa 1,5 kerrostasolta ja 1. kerrokseen rakennettiin henkilökunnan ravintola. Jätekatos uusittiin, sisäpihan julkisivu ja pihakansi vesieristyksineen uusittiin (2. kerros), väliseiniä purettiin ja uusia seiniä lisättiin, lattiapintoja kunnostettiin ja osittain uusittiin, kiintokalusteita uusittiin sekä tavarahissi muutettiin henkilöhissiksi (liikuntaesteisille soveltuvaksi). Kustannukset olivat yhteensä 5 335 000 euroa, josta kirkon keskusrahaston osuus oli 4 255 000 euroa ja eläkerahaston 1 080 000 euroa. Kirkon talon kalustohankinnat olivat vuonna 2014 yhteensä n. 1 100 000 euroa, vuonna 2015 tehdään täydennys-hankintoja n. 180 000 eurolla.

Katajanokan kiinteistöjen myynti

Kirkon vanhan toimitalon Satamakatu 9-11:n kiinteistöjen ja kirkon eläkerahaston omistaman Kiinteistö Oy Luotsikatu 1:n osalta tehtiin lokakuussa 2013 sopimus kaupan toteuttamisesta sekä kiinteistökaupan esisopimus. Esisopimuksen yhteydessä ostaja Kalevala Rakennus maksoi Satamakatu 9-11:n kiinteistöjen osalta ennakkomaksuna 2 milj. euroa. Kokonaiskauppahinta oli 28,1 milj. euroa. Ostaja toimii yhdessä Quorum Rahastoyhtiö Oy:n kanssa. Eläkerahaston omistaman kiinteistö Oy Luotsikatu 1:n osalta kauppa saatettiin loppuun vuonna 2014. Kiinteistöille haetaan yhdessä ostajatahon kanssa asemakaavan muutosta siten, että yhteistyöllä pyritään muuttamaan nykyinen kiinteistöjen asemakaava pääsääntöisesti asuinkäyttöä vastaavaksi. Kaavamuutos menee kaupunkisuunnittelulautakuntaan käsiteltäväksi helmikuussa 2015.

Kirkon keskusrahaston siirtyminen Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi

Kirkon keskusrahasto siirtyi Kipan asiakkaaksi 1.1.2014. Tiedetyt toiminnot (ostolaskujen reititys ja tiliöinti, matkalaskujen asiatarkastus matkustussäännön mukaisesti, Kirkkohallituksen maksamien palkkioiden asiatarkastus ja tiliöinti sekä käyttäjien ohjaaminen koko Kirkkohallituksen osalta) keskitettiin talousosastolle perustetulle tiimille. Tiimin ja Kirkkohallituksen yksiköiden välistä työnjakoa hiotaan edelleen tehokkuuden lisäämiseksi.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Otetaan uudet toimitilat käyttöön siten, että asetetut taloudelliset tavoitteet (kiinteistömenot pienenevät 40 %) ja laadulliset tavoitteet (Kirkkohallituksen käytössä olevat tilat pienenevät 40 %) saavutetaan.

Arvio: Tavoitteet toteutuivat. Kirkkohallituksen käytössä olevat tilat ovat n. 43 % pienemmät (10 400 m² -> 5 900 m²) kuin Katajanokalla. Kirkkohallituksen maksama vastike Kiint. Oy Eteläran-

ta 8:lle on 5,86 e/m²/kk eli 386 000 euroa/vuosi. Katajanokan kiinteistöjen ylläpitokustannukset olivat n. 900 000 euroa vuodessa.

Tavoite 2: KL-Kuntahankinnan yhteishankintoihin osallistuvien seurakuntatalouksien lukumäärä kasvaa vuodesta 2013.

Arvio: Tavoite toteutui. Vuonna 2014 kaikkiaan 96 seurakuntataloutta (90 vuonna 2013) osallistui Kuntahankintojen yhteishankintoihin yhteensä 5 315 000 eurolla (4 573 000 eurolla vuonna 2013).

Tavoite 3: Siirrytään Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siten, että siirtymiselle asetetut taloudelliset tavoitteet (kustannukset pienenevät enemmän kuin Kipalle maksetaan palvelumaksuja) saavutetaan.

Arvio: Tavoite toteutui Kirkkohallituksen osalta. Kirkkohallituksen ensimmäisen vuoden palvelumaksut olivat yhteensä 178 000 euroa. Kustannukset pienenevät yhteensä 240 000 euroa.

5.3.3 Tietohallintoyksikkö

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kirkon voimassa olevan tietohallintostrategian toteuttamista jatkettiin. Vuoden 2014 aikana luotiin hankehallinnan malli sekä palveluluettelon perusta. Kiinnostus yhteisten palveluiden käyttöön on merkittävässä kasvussa.

Hankintatoimen kehittäminen erityisesti IT-hankintojen osalta on tuonut merkittäviä taloudellisia hyötyjä koko kirkolle. Toimintakertomusvuoden aikana merkittävimmät kilpailutukset olivat asiantuntijapalvelut ja konesalipalvelut sekä KL-kuntahankintojen kautta saadut sopimukset. Kaikki IT-kilpailutukset tehtiin Kirkkohallituksessa koko kirkon hyödynnettäviksi.

Tietojärjestelmien kehittämistä jatkettiin strategisten hankkeiden osalta. Uusia järjestelmä-hankintoja ei vuoden aikana tehty. Seurakuntavaalit olivat myös merkittävässä roolissa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkon tietohallintostrategian jalkauttaminen

Arvio: Tietohallintostrategian toteuttamista jatkettiin. Yhteistyötä tehtiin seurakuntien kanssa erityisesti hankintatoimessa. Tavoitteen toteutumista on kuvattu tarkemmin kohdissa 2 - 10.

Tavoite 2: Rakennemuutosta tukevien selvitysten ja projektien käynnistäminen

Arvio: Kaikki uudet palvelut rakennetaan jatkossa koko kirkon käyttöön. Tätä varten laadittiin palveluluettelo ja hankemalli.

Tavoite 3: Yhteistyö kirkon palvelukeskuksen ja siihen kulloinkin liittyvien seurakuntien kanssa

Arvio: Yhteistyötä palvelukeskuksen ja tietohallintoyksikön välillä tiivistettiin ja tietotekninen vastuu jaettiin uudelleen.

Tavoite 4: Seurakuntavaalien 2014 tietotekniikka

Arvio: Tietohallintoyksikkö osallistui seurakuntavaalien toteuttamiseen osaltaan. Vaalien perustietotekniikka saatiin valmiiksi ajoissa ja se toimi hyvin.

Tavoite 5: Verkkopalveluhankkeen tietotekniikka

Arvio: Verkkopalveluhankkeen osalta vastuu oli pitkälti Kirkon tiedotuskeskuksen. Tietohallintoyksikkö toimi konsultatiivisessa roolissa. Verkkopalvelujärjestelmä otettiin käyttöön.

Tavoite 6: Tietojärjestelmien välisten rajapintojen jatkokehitys ja ylläpito

Arvio: Rajapintojen kehittämistä tehtiin siten, että merkittävimmät tarpeet on nyt katettu.

Tavoite 7: Kirjuri-jäsentietojärjestelmän jatkokehitys

Arvio: Jäsentietojärjestelmän peruskehitystyötä jatkettiin. Merkittävä osa kehittämispänsäistä meni seurakuntavaaleihin. Kansalaisliittymän vaihtoehtoja selvitettiin mutta sitä ei päästy vielä aloittamaan.

Tavoite 8: Kirkon yhteisen tietohallinnon sekä tietotekniikan ylläpito ja kehittäminen: IT-alueet, työasemaverkon yhteiset palvelut (TYP), tietoturva, kirkkoverkko

Arvio: Käyttöpalvelutoimittaja vaihdettiin. Tietoturvan seuranta ja kehittäminen siirtyi osaksi perustyötä. Käyttöoikeushallinnan osalta tehtiin parannuksia ja samalla käynnistettiin selvitystyö laajempien muutosten toteuttamiseksi.

Tavoite 9: Kirkon keskusrahaston IT-alueen kehittäminen, tuki ja järjestelmien ylläpito

Arvio: Kirkon keskusrahaston IT-alueen osalta palvelut ovat pysyneet ennallaan. Yhteistyötä muiden IT-alueiden kanssa jatkettiin yhteisten palveluiden luomiseksi.

Tavoite 10: Työntekijöiden osaamisen kehittäminen (erityisesti projekti- ja hankintaosaaminen)

Arvio: Hankehallintaan luotiin malli ja projektihenkilöstöä koulutettiin vastaavasti. Hankintaosaamista on keskitetty ja kehitetty tarpeita vastaavaksi.

5.4 TOIMINNALLINEN OSASTO

Toiminta-ajatus

Kirkkohallituksen toiminnallisen osaston tehtävänä on hoitaa kirkon yhteistä toimintaa

1. kehittämällä ja tukemalla seurakuntien työtä yhteistyössä hiippakuntien ja kirkollisten järjestöjen kanssa
2. huolehtimalla kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttamalla päätöksentekoon yhteiskunnassa
3. edistämällä kirkon toiminnan verkostoitumista.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Toiminnallisen osaston työstä

Muutoksia toimintaympäristössä

Turvattomuuden lisääntyminen on näkynyt kirkon työssä monin tavoin. Myös yhteiskunnan yleiset taloudelliset vaikeudet ja säästötavoitteet ovat näkyneet ihmisten elämässä. Työttömyys on yhä useammin köyhyyden taustalla. Kirkon diakoniarahaston avustushakemusten määrä on pysynyt suurena. Vaikuttamistoiminnassa on pidetty esillä positiivisen uskonnonvapauden merkitystä sekä pyritty vaikuttamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilanteisiin. Seurakuntavaalien yhteydessä pidettiin laajasti esillä kirkon tekemää avustustyötä. Osaston työalalla Palveleva Puhelin vietti 50-vuotis- ja perheneuvonta 70-vuotisjuhlavuottaan. Koulutusmaailman ja työelämän muutokset haastavat kirkkoa osallistumaan entistä aktiivisemmin kirkon työhön opiskelevien tukemiseen opintojen aikana sekä huolehtimaan uusien työntekijöiden laadukkaasta perehdyttämisestä sekä täydennyskoulutuksesta koko työuran ajan.

Toimeksiannot

Kirkolliskokous hyväksyi toukokuussa esityksen lapsivaikutusten arvioimisen lisäämisestä kirkkojärjestykseen. Päätöksen jälkeen on valmisteltu ohjeistusta ja koulutusta seurakuntien tueksi. Virsikirjan lisävihkohanke eteni loppusyksystä päätösvaiheeseen, kun työryhmät jättivät ehdotuksensa uusiksi virsiksi. Myös kauan valmisteltu diakonin viran kehittäminen etenee kirkolliskokouskäsitteilyyn. Kirkolliskokousaloitteita kasteopetuksen laajentamisesta ja nuorten osallisuuden vahvistamisesta on kehitetty toiminnallisina hankkeina yhteistyössä järjestöjen kanssa. Koulutuskeskuksessa on yhteistyössä hiippakuntien kanssa valmistauduttu uuden pastoraalitutkinnon järjestämiseen.

Tulevaisuus

Kirkon roolin muutos yhteiskunnassa näkyy myös keskusteluna kirkon mahdollisuudesta toimia hyvinvointipalvelujen tuottajana. Tulevien päätösten tueksi asiasta laadittiin laaja selvitys. Tulevaisuusnäkökulma on ollut esillä myös tutkimusyhteistyössä mobiili- ja virtuaalitekniikan alalla sekä oman työn vahvistamisessa sosiaalisessa mediassa. Osaston toimistopalvelut on järjestetty uudelleen

niin, että uusien toimitilojen mahdollistamat yhteistyömahdollisuudet on saatu käyttöön. Seurakunnilta tulevat haasteet edellyttävät aktiivista henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstön osaamisen kehittämistä. Tätä tuetaan mm. Kirkon koulutuskeskuksen järjestämällä koulutuksilla.

Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Reformaation merkkivuoden 2017 valmistelu

Merkkivuoden organisaatio on nimetty ja valmistelut ovat käynnistyneet suunnitelmien mukaan.

Diakonin viran uudistaminen

Esitys valmistui vuoden lopulla.

Kuurojentyön kokonaisselvitys

Selvitystyö on aloitettu, jatkuu vuonna 2015.

Jumalanpalveluselämän kehittämishankkeen päätös

Kolmivuotinen hanke kulmineitui helmikuussa Seinäjoella pidetyillä jumalanpalveluspäivillä. Koolla oli yli 800 työntekijää ja seurakuntalaista. Jumalanpalveluksen kehittämistoiminta on jatkunut seurakunnissa hankkeen jälkeen, mikä oli tavoitteenakin.

Vaikuttamistoiminnan kehittäminen

Yksiköt ovat kehittäneet suunnitelmallisesti omaa vaikuttamistoimintaansa ja sitä on toteutettu aktiivisesti. Käytännössä vaikutustoiminta on noussut merkittävään rooliin asiantuntijatyössä. Koulutusmaailman muutoksiin on vastattu proaktiivisesti osallistumalla yhteiskunnan koulutuspoliittisiin työryhmiin ja seminaareihin sekä antamalla lausuntoja kirkon työntekijöitä ja arvomaailmaa koskevista hankkeista.

5.4.1 Diakonia ja sielunhoito (KDS)

Toiminta-ajatus

Diakonia ja sielunhoito -yksikkö (KDS) on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon diakonian ja sielunhoidon asiantuntija- ja yhteistyöelin. Sen tehtävänä on kehittää diakoniaa ja sielunhoitoa sekä hoitaa niihin liittyviä erityistehtäviä yhdessä seurakuntien, hiippakuntien ja järjestöjen kanssa. Yksikön tehtävänä on edistää erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen kehitykseen kirkon arvoista käsin. Tehtäväalueisiinsa liittyen yksikkö pitää yhteyttä

valtiovaltaan ja muihin yhteiskunnallisiin ja kirkollisiin tahoihin, muihin kirkkoihin ja alan kansainvälisiin järjestöihin.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Rikosuhrien palveluiden varmistamisessa merkittävä edistysaskel

Vuosia jatkunut yhteiskunnallinen vaikuttaminen rikosuhrien palveluiden resurssien pysyväksi varmistamiseksi eteni vuonna 2014 hallituksen esitykseen rikosuhrirahastosta. Kirkko on osallistunut tähän tavoitteeseen yhtenä Rikosuhripäivystyksen toteuttajatahona.

Valtionhallinnon säästötavoitteet aiheuttavat epävarmuutta

Useilla hallinnonaloilla ovat valtionhallinnon säästötavoitteet aiheuttaneet epävarmuutta kansalaisissa ja myös kirkollisen kentän toimijoissa. Säästötavoitteet koskettavat suoraan ja epäsuorasti diakonian ja sielunhoidon toimijoina kirkkoa ja kirkollisia järjestöjä.

Hankintalain toteutus Suomessa vaikeuttaa yleishyödyllisten toimijoiden asemaa

Yhdessä päihdehuolto, mielenterveystyötä ja rikoshaittoja ehkäisevää ja korjaavaa työtä tekevien yleishyödyllisten järjestöjen kanssa kirkossa on oltu huolissaan hankintalain aiheuttamista ongelmista voittoa tavoittelevalle toiminnalle. Pelätään markkinaehtoisena ajattelumallin vaikeuttavan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ja heidän auttajiensä tilannetta.

Tukikummit-avustusten määrä vakiintui korkealle tasolle

Tukikummit-säätiön medianäkyvyys on lisännyt tietoa Tukikummit-avustuksista sekä yksittäisissä perheissä että sosiaalitoimessa, joista suorat yhteydenotot KDR:oon lisäsivät asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää neuvontatyötä. Tukikummit-avustusten lukumääräinen osuus oli jo 75,9 % kaikista KDR:n myöntämistä avustuksista

Työttömyys yhä useammin köyhyyden taustalla

Kirkon diakoniarahaston avustushakemuksissa on viime vuosina näkynyt, että juuri työttömyyden osuus taloudellisten vaikeuksien taustalla on lisääntynyt selvästi. Samanaikainen rakenne- ja suhdanetyöttömyys ovat vaikeuttaneet ennennäkemättömällä tavalla irtisanottujen henkilöiden uudelleen työllistymistä erityisesti ns. kriisikunnissa, joissa merkittävästi työllistäneet yritykset ovat joutuneet supistamaan toimintaansa tai lakkauttamaan sen kokonaan. Uudelleen kouluttautuminen on merkinnyt aina pienentyneitä tuloja ja epävarmuutta perheessä usean vuoden ajan. Työsuhteiden pätkä- ja silppuluonne ja osa-aikaisuuksien pienet tulot tarkoittivat useassa tapauksessa sitä, että töissä käyväkin saattaa tarvita taloudellista tukea arkipäiväisten menojen kattamiseen.

Apua ihmisten hätään ja ahdistukseen

Lapsi- ja perhesurmien ehkäisemisessä suuri este perheiden avun saannille on ollut viranomaistoinnin hajanaisuus ja tiedon puute perheen tilanteesta kokonaisuudessaan. Etsiviä työmuotoja kehittämällä on mahdollisuus lisätä ihmisten ja perheiden tavoitettavuutta ja saada myös vahvasti kriisiytyneitä elämäntilanteita ammatillisen avun ja hoidon piiriin.

Turvattomuuden lisääntyminen

Radikaalin islamismin vahvistuminen ja sen toiminnan epämääräisyys Euroopassa heijastaa epävarmuutta myös Suomessa. Viranomaisten arvioiden mukaan Suomessa on kolmisen sataa ihmistä, joita voi pitää radikaalisti ajattelevina islamisteina ja jotka myös levittävät aatettaan. Radikaalisti ajattelevien ihmisten verkostoituminen ei välttämättä johda välittömästi väkivaltaan, mutta se lisää riskiä toimia lakeja kunnioittamatta.

Turvattomuutta Suomessa on lisäämässä myös Itä-Euroopan tilanne. Venäjän Ukraina kohdistavat sotatoimet ja aluevaltaukset aiheuttivat länsimaiden (EU) käynnistämät talouspakotteet. Vastapainoksi Venäjä piti näyttäviä sotaharjoituksia ja aloitti myös omat pakotteet ulkovaltoja vastaan. Nämä toimenpiteet lisäsivät myös poliittisia suurvaltajännitteitä. Yhdysvallat osallistui Naton Euroopan kumppaneiden alueilla järjestettyihin yhteisiin ilmavoimien ja merivoimien sotaharjoituksiin.

Palveleva puhelin 50 vuotta

Suomen ensimmäinen ja edelleen kysytyin auttava puhelin, kirkon Palveleva puhelin täytti 50 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi julkaistiin kirja Yhteys toiseen ihmiseen – Kontakt med en annan människa, jonka keskiössä on palvelun historiikki sekä juhlavuoden teemat Yksinäisyys, kärsimys ja toivo. Merkkivuotta juhlittiin järjestämällä sielunhoidon neuvottelupäivät kirkon sielunhoitotyön ammattilaisille sekä Palvelevan puhelimen valtakunnalliset juhlaneuvottelupäivät päivystäjille. Virallisena syntymäpäivänä 1.10.2014 järjestettiin juhlaseminaari. Juhliva Palveleva puhelin päivystää puhelimen lisäksi verkossa Palvelevan netin ja Kirkon chatin palveluilla.

Esitys diakonivirasta

Diakonian viran uudistuksen äärellä työskennellyt työryhmä sai työnsä päätökseen. Esitys uudesta diakonivirasta saatiin valmiiksi joulukuussa 2014.

Rahankeräyslakiuudistus

Rahankeräyslain osauudistus tuli voimaan 1.9.2014. Lain myötä Suomen evankelis-luterilaisen ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnat saivat oikeuden toimeenpanna rahankeräyksiä. Valmistelutyö vanhan rahankeräyslain korvaavaksi laiksi kuitenkin jatkui. Tarkoituksena on luopua voimassa olevasta lupamenettelystä ja siirtyä ilmoitusmenettelyyn. Hallituksen esitysluonnos rahankeräyslaiksi mahdollistaisi rahankeräyksen myös KDR:lle. Uudistus siirtyy seuraavalle hallituskaudelle.

Seurakuntavaalit 2014

Vaalien teemana oli ”Usko hyvän tekemiseen”. Niiden yhteydessä kerrottiin kirkon ja kirkollisten järjestöjen diakonisesta toiminnasta. Samalla kutsuttiin ehdokkaita ja äänestäjiä tekemään hyvää. Osana seurakuntavaalikiertuetta lanseerattiin Hyvän tekemisen torin konsepti. Kampanjalla haluttiin tavoittaa erityisesti kirkkoon ohuesti sitoutuneita. Kampanja herätti mittavasti huomiota ja kiinnostusta.

SOTE-uudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista ja jatkotoimista syntyi ratkaisuehdotus. Lailla on tarkoitus uudistaa kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, tuottamista, hallintoa, suunnittelua, rahoitusta ja valvontaa koskevat säännökset. Uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet koko maassa. Haasteena tulee olemaan palvelujen saatavuus. Jo nyt monet palvelut ovat etääntyneet liian kauas niitä tarvitsevien ihmisten luota. Sairaalasielunhoidon osalta voimassaolevien yhteistyösopimusten jatkaminen ja päivittäminen oli keskeistä vuonna 2014. Sairaalasielunhoidon osalta uudistus lisäksi haastoi miettimään työn sisällön kuvaamista toimintaympäristölle ymmärrettävällä kielellä.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Olemme osallistuneet strategisten linjausten laadintaan ja päivittämiseen (sielunhoito, diakonia, kirkko ja julkiset palvelut).

Arvio: Yksikön työntekijät osallistuivat aktiivisesti Kohtaamisen kirkko – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnan suunta 2020 ja Kirkkohallituksen uuden strategian kommentointiin ja evästämiseen. Kirkko ja julkiset palvelut -linjaushanke toteutuu vuonna 2015.

Tavoite 2: Olemme hyödyntäneet palvelumuotoilua palvelujen kehittämisessä.

Arvio: Vuoden aikana tutustuttiin palvelumuotoilun tarjoamiin mahdollisuuksiin ja käynnistettiin keskustelu yhteistyömahdollisuuksista palveluita tarjoavan yrityksen kanssa.

Tavoite 3: Olemme lisänneet Palvelevan puhelimen ja erityisesti sen vapaaehtoistoiminnan tunnettuutta viettämällä näkyvästi Palvelevan puhelimen 50-vuotisjuhla.

Arvio: Palveleva puhelin näkyi 50-vuotisjuhlan merkeissä eri medioissa vahvemmin kuin aiemmin.

Tavoite 4: Olemme vahvistaneet kirkon diakonisen toiminnan tunnettuutta mm. seurakuntavaalien yhteydessä.

Arvio: Seurakuntavaalikampanjassa kirkon diakoninen toiminta näkyi vahvemmin ja laajemmin eri tapahtumissa ja medioissa kuin aiemmin.

Tavoite 5: Olemme kasvattaneet näkyvyyttämme erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Arvio: Yksikön omilla Facebook-sivustoilla jäsenmäärä on kasvanut lyhyessä ajassa voimakkaasti. Yksikön asiantuntijat ovat aktiivisesti tuottaneet ja välittäneet materiaalia sekä osallistuneet myös muilla sivustoilla käytäviin keskusteluihin.

5.4.1.1 Kirkon diakoniarahasto

Toiminta-ajatus

Kirkon diakoniarahasto on kirkon yhteinen avustusrahoitus. Rahaston tarkoituksena on osana kirkon diakoniatyötä avustaa taloudellisesti ahdingossa olevia henkilöitä Suomessa. Rahasto painottaa päätöksissään asiakkaan kokonaistilanteen selvittämistä. Diakoniset perustelut avustukselle ovat ratkaisevia. Olennaisia ovat paikallistason toimenpiteet yhdessä hakijan ja auttajaverkoston kanssa.

Rahaston hallitus ja henkilöstö

Kirkon diakoniarahaston hallitus päättää avustustoiminnasta. Toimintavuoden aikana Kirkko-hallituksen täysistunto nimitti Kirkon diakoniarahastolle uuden hallituksen nelivuotiskaudelle 1.6.2014–31.5.2018. Uuden hallituksen puheenjohtajana toimi kirkkoneuvos Pekka Huokuna. Varapuheenjohtajana toimi johtava diakoniatyöntekijä Petri Lehtisalo ja hallituksen muina jäseninä toimivat johtava sosiaaliohjaaja Anne Kinni (uusi), johtava talous- ja velkaneuvoja Erkki Leisten sekä sosiaalihuollon ylitarkastaja Suvi Lepoluoto (uusi). Asiantuntijajäsenenä oli asiantuntija Tiina Saarela. Edellisellä nelivuotiskaudella 2010–2014 hallituksen jäseninä toimineet hiippakuntasihtööri Kirsti Poutiainen (vpj) ja ylitarkastaja Lilli Autti luopuivat paikoistaan kauden päätyttyä. Kirkon diakoniarahaston sihteerin tehtävää hoiti Sari Nieminen ja avustusvalmistelijana toimi Jaakko Kiilunen. Niemistä ja Kiilusta työssä avusti helmi–kesäkuussa osa-aikaisesti Marika Suonpää. Hakemuskäsittelyssä auttoivat Kirkon diakonian ja sielunhoidon yksiköstä omien töidensä ohessa Tiina Saarela, Pirjo Karojarvi, Katri Lühr, Aili Nyman ja Seppo Lusikka.

Tukikummit-avustusten määrä vakiintui korkealle tasolle

Tukikummit-säätiön medianäkyvyys on lisännyt tietoa Tukikummit-avustuksista sekä yksittäisissä perheissä että sosiaalitoimessa, joista suorat yhteydenotot KDR:oon lisäsivät asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää neuvontatyötä. KDR:n käsittelemistä hakemuksista suurin osa koskee Tukikummit-avustuksia.

Uusien yhteistyöverkostojen kehittäminen jatkui

Vuonna 2014 Tukikummit-avustuksiin liitettiin uusi avustusmuoto, jota KDR oli tiiviisti mukana kehittämässä: Mandatum Life tarjosi 1.9.2014 alkaen Tukikummit-avustusta saaneille perheille mahdollisuuden maksuttomaan kaksivuotiseen tapaturmavakuutukseen alle 18-vuotiaille lapsille. Prosessi on kehitetty siten, että avustusten saajien yksityisyydensuoja ei vaarannu ja että heihin ei kohdistu markkinointia. Vuonna 2014 vakuutusmahdollisuus tarjoutui 769 lapselle 283 perheessä.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Toteuttaa Kirkon diakoniarahaston avustustoimintaa osana kokonaiskirkon diakoniatyötä.

Arvio: Resurssipulasta huolimatta käsittelyajoista pystyttiin pitämään kiinni, avustuspäätökset olivat linjanmukaisia ja valmistelu huolellista. Kiireapuna käytettiin Kirkon diakonian ja sielunhoidon yksi-

kön työntekijöitä sekä vuokratyövoimaa. Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen myötä avustuspää- töksistä tiedottaminen ja avustusten maksaminen seurakuntiin jouduttiin organisoimaan uudelleen. Yhteisvastuukeräyksen tuotot jaettiin useimmista hiippakunnista ensimmäisen vuosipuoliskon aika- na, ja KDR käsitteli suurimman osan vuodesta myös sellaiset hakemukset, jotka olisi summansa puolesta pitänyt käsitellä hiippakunnissa.

Tavoite 2: Tuottaa ja välittää tietoa köyhyydestä, toimeentulon ongelmista ja ihmisten hädästä.

Arvio: Diakoniatyöntekijät pidettiin Sakasti-verkkosivujen ja KDS:n uutiskirjeen avulla ajan tasalla avustustoiminnasta. KDR:n työntekijät kertoivat rahaston toiminnasta mm. Diakonia-lehden artik- kelissa, Nuorten hyväksi -kampanjan myötä KDR oli näkyvästi esillä kansallisissa medioissa ja KT:n kautta lähetetty tiedote huomioitiin useissa paikallislehdissä. KDR oli myös tiiviisti mukana Euroo- pan komission rahoittamassa kaksivuotisessa (2013–2014) vähimmäistoimeentulokysymyksiin kes- kittyneessä *European Minimum Income Network* -hankeessa.

Tavoite 3: Lieventää lasten ja nuorten syrjäytymisriskiä.

Arvio: Tukikummit-avustuksilla mahdollistettiin lasten harrastustoiminta erityisesti sellaisissa per- heissä, joissa lasten kehitys oli jollain tavoin vaarantunut esim. vanhemman tai lapsen sairauden, avioeron, traumaattisen tapahtuman tai muun syyn vuoksi. Varoilla tuettiin myös lasten ja nuorten opiskelua ja vaatehankintoja. Tukikummit-avustusten lukumääräinen osuus oli jo 75,9 % kaikista KDR:n myöntämistä avustuksista. Yksittäisen perheeseen myönnetyn avustuksen määrä pystyttiin pitämään suunnitellun mukaisesti riittävän korkealla tuntuva vaikutuksen aikaansaamiseksi lap- sen/nuoren elämäntilanteeseen.

Tavoite 4: Tukea ja vahvistaa diakoniatyöntekijöiden taloudellisen avustamisen osaamista.

Arvio: Konsultoiva neuvonta tapahtui avustushakemusten käsittelyn yhteydessä puhelimitse ja säh- köpostitse. KDR oli kouluttamassa hiippakuntien järjestämässä taloudellisen avustamisen ajankoh- taispäivissä Oulussa, Kittilässä ja Kuopiossa. Lisäksi Tukikummit-toimintaa esiteltiin Kirkon lapsi- ja nuorisotyön päivillä Jyväskylässä sekä Vantaan seurakuntayhtymän nuoriso-työntekijöille Vantaalla.

Talous

	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Tavalliset avustukset (kpl)	176	243	188
Tavalliset avustukset (€)	342 292,00	526 169,00	533 157,00
Tukikummit-avustukset (kpl)	578	633	337
Tukikummit-avustukset (€)	552 645,00	759 656,00	422 484,00
Akordirahastoavustuksia (kpl)	8	20	11
Akordirahastoavustuksia (€)	23 125,00	57 397,50	34 289,00
Yhteensä (kpl)	762	896	536
Yhteensä (€)	918 062,00	1 343 222,50	989 930,00€

Rahaston sijoitusvarallisuuden määrä 31.12.2014 oli 1 887 109,77 euroa. Rahaston velka Kirkon keskusrahastolle oli vuoden lopussa 98 054,92 euroa.

5.4.2 Kasvatus ja perheasiat (KKP)

Toiminta-ajatus

Kasvatus ja perheasiat -yksikkö (KKP) on kirkon kasvatuksen ja perheasioiden asiantuntija- ja yhteistyöyksikkö, joka on oman alansa aktiivinen toimija suhteessa yhteiskunnan eri tahoihin. Yksikkö tukee ja kehittää lasten, nuorten, perheiden ja parisuhteiden parissa tehtävää työtä yhdessä seurakuntien, hiippakuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Valtion, kuntien ja seurakuntien taloudellisen tilanteen kiristyminen sekä suuret rakennemuutokset (kuntarakenne, sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus, seurakuntarakenne) hallitsivat julkista keskustelua. Rakennemuutoskeskusteluja on sävyttänyt mm. huoli lähipalvelujen säilymisestä. Kiristynyt talous on johtanut kirkossa voimistuvaan keskusteluun jäsenyyden merkityksestä.

Samanaikaisesti kiristyvän taloudellisen tilanteen kanssa lisääntyi myös ihmisten ja perheiden tuen ja avun tarve. Perheiden sekä lasten ja nuorten toimintaedellytyksissä näytti tapahtuvan edelleen polarisoitumista.

Yksikön vaikuttamistoiminnassa on yhtäältä keskitytty tuomaan esille yhteisvastuullisuutta ja velvollisuutta huolehtia heikoimmassa asemassa olevista, erityisesti lapsista ja nuorista perheineen. Tähän liittyen on myös viestitty kirkon ja seurakuntien tekemästä merkittävästä työstä lasten, nuorten ja perheiden (perheen ihmissuhteiden) hyvinvoinnin vahvistamiseksi sekä ulkopuolisuuden (syrjäyttämisen) ja yksinäisyyden torjumiseksi.

Toisaalta vaikuttamistoiminnassa on korostettu uskonnonvapauden ja kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen merkitystä. Toimintavuonna erityisesti uskontoon ja kouluun liittyvät teemat olivat laajasti ja toistuvasti esillä mediassa. Toimittajien yhteydenotot ja sosiaalisen median keskustelut vaativat yksikön työntekijöiltä nopeaa reagointia. Vaikuttamistyötä tehtiin aktiivisesti myös koulutuspolitiikan alueella, missä toimintavuosi oli niin ikään erittäin vireä. Yksikön taholta valmisteltiin lukuisia koulutuspolitiikkaan liittyviä lausuntoja.

Valtion hallinnossa jatkettiin uuden varhaiskasvatuslain valmistelua virkamiestyönä. Vaikuttamistyötä, jossa mm. korostettiin kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukemisen merkitystä, tehtiin aktiivisesti. Varhaiskasvatuslakia koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle syysistuntokauden viimeisinä päivinä. Hallituskauden päättyessä useat hallitusohjelmaan sisältyneet lapsiin ja perheisiin liittyvät uudistushankkeet ovat kuitenkin kesken.

YK:n lasten oikeuksien sopimus ”täytti” 25 vuotta. Lasten oikeuksista ja lapsen edusta huolehtiminen sekä lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen ovat tärkeitä tehtäviä myös kirkolle. Kirkolliskokous hyväksyi toukokuussa 2014 lapsivaikutusten arviointiin (lava) liittyvän säädöksen lisäämisen kirkkojärjestykseen v. 2015 alusta. Lavan käyttöönottoa valmisteltiin yksikössä syksyllä tiiviisti eri yhteistyötahojen kanssa.

Yksikön tärkeä tehtävä on tukea seurakuntien työtä. Kasvatuksen kehittämissasiakirjoihin liittyvää koulutus- ja kehittämisspäivätoimintaa jatkettiin yhteistyössä kirkon kasvatus- ja nuorisotyöjärjestöjen kanssa. Koulutuksissa ja kehittämisspäivissä huomioitiin seurakuntien erityistarpeet ja lähtökohdat. Kaikessa kehittämissä on linjausten mukaisesti korostettu lasten ja nuorten osallisuuden, kuulluksi tulemisen sekä päätöksentekoon vaikuttamisen tärkeyttä.

Kirkolliskokouksen tehtäväksi antoa (edustaja-aloite 3/2012) ”Kasteopetuksen laajentaminen ja rippikoulun varhentaminen” edistettiin kahden laaja-alaisen hankkeen muodossa: 10–14-vuotiaiden kristillisen kasvatuksen kehittämiseksi valmisteltiin useita toimenpiteitä eri yhteistyötahojen kanssa.

Rippikoulun kehittäminen eteni rippikoulusuunnitelman päivitystyönä ja isostoiminnan kehittämisenä.

Verkkoympäristöjen nopea kehittyminen ja niiden vetovoimaisuus asettavat suuren haasteen kirkon työlle. Yksikössä vastattiin haasteeseen toisaalta päivittämällä ja kehittämällä jo olemassa olevia verkkotoimintoja ja toisaalta luomalla kokonaan uusia. Verkkokulttuurin siirtyessä yhä enemmän sosiaaliseen mediaan, luotiin lukuisia uusia some-palveluita eri hankkeille ja projekteille sekä kasvatus ja perheasiat -yksikölle yleisesti. Osaavan verkkoammattilaisen palkkaaminen lisäsi merkittävällä tavalla kasvatus- ja perheasioiden näkyvyyttä.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Vaikuttamistoiminnan ja viestinnän kehittäminen

- a) Kasvatus ja perheasiat -yksikön vaikuttamistoiminnan toteuttaminen vaikuttamistimien linjausten mukaisesti
- b) Osallistuminen ja vaikuttaminen kasvatusta ja perhettä koskevaan yhteiskunnalliseen ja kirkolliseen keskusteluun
- c) Verkossa tapahtuvan työn kehittäminen.

Arvio: a) Yksikön sisäisen ja ulkoisen vaikuttamisen tiimit jatkoivat toimintansa vakiinnuttamista ja keskittyivät toiminnassaan yhteisesti linjattuihin vaikuttamiskärkiin b) Kasvatusta ja perhettä koskevaan yhteiskunnalliseen ja kirkolliseen keskusteluun ja vaikuttamistyöhön osallistuttiin aktiivisesti laatimalla tiedotteita yhteistyössä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa, tekemällä kannanottoja ajankohdaisista asioista ja antamalla asiantuntijahaastatteluja sekä -lausuntoja. Erityisesti varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta tehtiin vahvaa vaikuttamistyötä. Perheneuvontatyön juhlavuonna (70 vuotta) tuotiin esille perheneuvonnan merkitystä perheen ihmissuhteiden, erityisesti parisuhteen, tukijana ja auttajana. c) Verkkotyössä sekä päivitettiin että kehitettiin nykyisiä, mutta luotiin myös kokonaan uusia verkkotoimintoja. Verkkotyötä kehitettiin myös vastaamaan sisäisen viestinnän tarpeisiin - loppuvuodesta lähetettiin yksikön ensimmäinen sähköinen uutiskirje yli 4500 kirkon kasvatuksen ja perheneuvonnan parissa työskentelevälle.

Tavoite 2: Seurakuntien strategisen kehittämistoiminnan tukeminen linjausten ja kehittämisasiakirjojen avulla

Arvio: Kirkon kasvatuksen kehittämisasiakirjoihin (Lapset seurakuntalaisina, Tytöt ja pojat seurakuntalaisina sekä Nuoret seurakuntalaisina) liittyvien kehittämispäivien järjestämistä jatkettiin. Koulutusaineistoja ja seurakuntien kokemuksia kehittämistyöstä koottiin Sakastin verkkosivuille myös muiden seurakuntien käyttöön. Kehittämistyötä tukeva seurakuntien työntekijöiden asiantuntijaryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja kehittämiskouluttajien kanssa pidettiin arviointi- ja jatkosuunnittelupäivä. Vuosien 2013–2014 aikana asiakirjoja on toimitettu seurakuntiin n. 9000 kappaletta/asiakirja. Prosessi jatkuu edelleen.

Kirkon perheneuvonnan valtakunnallisen strategian toteutumista on seurattu ja sen päivittäminen on aloitettu. Perhelähtöisen työotteen vahvistaminen on ollut keskeisenä teemana paitsi perhe- ja parisuhdekoulutuksissa esillä myös kasvatuksen erityis- ja täydennyskoulutuksissa. Rippikoulusuunnitelman päivitystyö (RKS 2017) ja siihen liittyvä isostoiminnan kehittämistyö aloitettiin.

Tavoite 3: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen sekä syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvä kehittämistyö

Arvio: Kirkolliskokouksen lapsivaikutusten arviointiin (LAVA) liittyvän päätöksen jälkeen jatkettiin yhteistyötahojen kanssa säädökseen liittyvän ohjeistuksen työstämistä. Lapsivaikutusten arviointi Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa – Ohjeistus julkaistiin Kirkkohallituksen Kirkko ja toiminta -julkaisusarjassa. Lisäksi tehtiin teemaan liittyvä esite. Sakastissa olevaan lava-sivustoon päivitetään ajankohtainen tieto lava-prosessin etenemisestä (mm. yhteistyötahojen kanssa annettavat koulutukset). Perustettiin lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönoton seurantaryhmä, jonka päätavoitteena on

tukea ja seurata laivan käyttöönottoa kirkon ja seurakuntien hallinnossa sekä sen soveltamista seurakuntien toiminnassa.

Kirkolliskokouksen tehtäväksi antama 10–14-vuotiaiden kanssa tehtävän työn erityinen kehittäminen eteni usean erillisen hankkeen muodossa eri yhteistyötahojen kanssa. Nuorten osallisuuden vahvistamiseksi järjestettiin Kirkko 2020 -seminaari yhteistyössä Nuorten Keskus ry ja NAVIn kanssa. Isostoiminnan kehittämistyöhön liittyvissä seminaarityöskentelyissä on mukana seurakuntien vapaaehtoistoiminnassa mukana olevia nuoria. Loppuvuodesta otettiin käyttöön ask.fm/kysykirkolta-palvelu, jossa seurakuntien nuorisotyöntekijät vastaavat nuorten kysymyksiin. Yksikkö koordinoi palvelua ja siellä päivystäviä nuorisotyöntekijöitä. Avattiin myös valtakunnallinen ripari.fi-palvelu, joka kerää nuorten itsensä tuottaman ripari aiheisen sisällön sosiaalisessa mediassa reaaliaikaisesti yhteen innostaen nuoria käymään rippikoulun.

Syrjäytymisen ehkäisyyn ja ulkopuolisuuden torjuntaan liittyvää kehittämistyötä jatkettiin usean eri hankkeen kautta ja monien yhteistyötahojen kanssa. Toimintavuonna vahvistettiin myös toimintamalleja, joissa liikuntaa voidaan käyttää ulkopuolisuuden ehkäisyssä.

Tavoite 4: Toiminnanarviointiin liittyvien mittareiden laatiminen

Arvio: Toiminnanarvioinnin liittyvien mittareiden laatiminen siirrettiin aloitettavaksi vuonna 2015 kirkkohallituksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin liittyvän tulokorttimallin mukaisesti.

5.4.3 Jumalanpalvelus ja yhteiskunta (KJY)

Toiminta-ajatus

Kirkkohallituksen Jumalanpalvelus ja yhteiskunta -yksikkö (KJY) on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jumalanpalveluselämän ja yhteiskunnallisen työn asiantuntija- ja yhteistyöelin. Sen toiminta-ajatuksena on tukea seurakuntia jumalanpalveluselämän, spiritualiteetin ja arjen kristillisyyden alueilla monikulttuurisessa yhteiskunnassa, edistää kirkon arvojen pohjalta ihmisten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä edistää yhteiskuntavastuun ja luomakunnan hyvän toteutumista. Vieraanvaraisen kirkon edistäminen on toiminnallisen osaston keskeinen tema.

Keskeiset tehtävät

KJY:n keskeisiksi tehtäviksi vuosina 2013–2015 on määritelty (i) jumalanpalveluselämän kehittämishankkeen tulosten niveltäminen seurakuntaelämään, (ii) Saavutettavuusohjelman koulutusaineiston käyttöönotto, (iii) virsikirjan lisävihkohankkeen valmistaminen, (iv) Aikuiset seurakuntalaisina -kehittämisasiakirjan mahdollisuuksien edistäminen, (v) Hyvä yhteisö -toimintamallin edistäminen sekä (vi) osaston vaikuttamisstrategiaan liittyminen.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Seinäjoella järjestettiin 4.–6.2.2014 jumalanpalveluspäivät teemalla ”Parahat evähät”. Päivät kokosivat yli 800 työntekijää ja seurakuntalaista. Päätöskeskustelussa nousi vahvasti esiin yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, ja monissa seurakunnissa otettiin tämä haaste vastaan. Maahanmuuttoon liittyvät kysymykset ovat olleet runsaasti esillä sekä yhteiskunnassa että kirkollisessa keskuste-

lussa. Saavutettavuuden osalta on valmistettu ja otettu käyttöön monipuolista koulutusmateriaalia. Olennaista saavutettavuuden edistämässä on asennevaikuttaminen. Kirkon vammaistyön neuvottelukunta jatkaa saavutettavuuden seuranta kirkossa. Virsikirjan lisävihkon materiaali valmistui ja molemmat työryhmät päättivät työnsä lokakuussa 2014. Kirkko ja aikuiset -neuvottelukunta on käynyt läpi kaiken vapaaehtoistyön materiaalin ja tiivisti sen asiakirjaan ”Jokainen on osallinen”. Vuoden 2014 aikana keskustelu uskonnon paikasta julkisessa elämässä on jatkunut. Yksikön asiantuntijoita on tarvittu ponnistelussa positiivisen uskonnonvapauden säilyttämiseksi ja edistämiseksi. Hyvä yhteisö -toimintamallin edistämisestä on luovuttu.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Olemme tuottaneet jumalanpalveluselämän uusia arviointikriteereitä

Arvio: Jumalanpalveluselämän arviointi on tapahtunut tähän asti lähinnä kävijämääriä seuraamalla, mikä ei kerro seurakuntalaisten kokemuksista eikä anna eväitä jumalanpalveluselämän syvemmälle kehittämiselle. Arviointikriteerien kehittäminen osoittautui laajaa teologista työskentelyä vaativaksi eikä tullut valmiiksi kertomusvuonna. Uusista laadullisista kriteereistä on keskusteltu jumalanpalveluselämän koulutuksissa, ja työskentelyä jatketaan.

Tavoite 2: Olemme edistäneet jumalanpalveluselämän vieraanvaraisuutta

Arvio: Vuonna 2014 toteutui kaksi koulutuspäivää otsikolla ”Vieraanvarainen messu”. Palaute oli innostunutta, ja koulutuspäivät edistivät yhteisöllistä jumalanpalveluselämää. Olemme saaneet lisäksi tiedusteluja vastaavanlaisten koulutuspäivien järjestämisestä yksittäisten seurakuntien työntekijöille ja vapaaehtoisille.

Tavoite 3: Olemme valmistaneet monimuotoisuusohjelman

Arvio: Kirkon työyhteisöjen monimuotoisuuden edistämiseksi etsittiin toimintatapoja ja ilmeni, että monimuotoisuuden edistäminen edellyttää kirkkoherrojen vahvaa myötävaikuttamista. Kävi myös ilmi, ettei seurakunnissa eikä hiippakunnissa ole tällä hetkellä valmiutta kehittää monimuotoisuutta erillisenä prosessina. Siihen liittyviä asenteellisia näkökulmia pidetään esillä vieraanvaraisuus- ja saavutettavuusteemoissa sekä Työelämä 2020 -prosessissa.

Tavoite 4: Olemme valmistaneet ja ottaneet käyttöön saavutettavuutta ja osallisuutta vahvistavaa koulutusmateriaalia

Arvio: Saavutettavuuden osalta on tuotettu ja otettu käyttöön seuraavaa materiaalia: saavu – Kirkon saavutettavuusohjelman pistekirjoitusversio, fyysisen saavutettavuuden materiaalipaketti, messun ja toimitusten selkokäännökset, Kohtaamisesta vuorovaikutukseen -koulutuspaketti sekä hiljaisen tiedon koulutuspaketti. Parhaillaan työn alla ja osin valmiiksi toteutettuna ovat: ”Saavu – liikkuva seurakunta” asennevaikuttamisen materiaalipaketti yhteistyössä mm. Invalidiliiton kanssa, erityisriippikoulun opettajan opas sekä selkokuvamateriaali kirkkoihin ja nettiin. Kirkon vammaistyön neuvottelukunta jatkaa saavutettavuuden seuranta kirkossa.

Tavoite 5: Kirkon selkosivut on uudistettu sisällöllisesti ja teknisesti

Arvio: Kirkon selkosivujen sisältöä on päivitetty. Vuoden lopulla päätettiin, että myös sivujen ulkoasu uudistetaan kokonaan. Sivut tehdään uudelle alustalle, joka mahdollistaa myös kuvia ja videoita hyödyntävän selkoilmaisun. Uudistettujen selkosivujen julkistaminen siirtyy vuodelle 2015.

Tavoite 6: Olemme vahvistaneet oppilaitosten yhteisölähtöisyyttä vapaaehtoistyötä kehittämällä

Arvio: Yhteisölähtöistä työtä edistettiin sopimuksin ja yhteistyön erityiskoulutuksella. Koulutuksessa uudistuneesta opiskeluhoitolaista korostettiin oppilaitosyhteisön tukimenetelmiä. Vapaaehtoisuuden toimintamallia kokeiltaessa vapaaehtoisten rekrytointi osoittautui haastavaksi. Moni-

kulttuurista oppilaitosyhteistyötä tuettiin ”Moniarvoinen oppilaitos” -julkaisulla, kontaktein ja työryhmäjäsennyksin. Kristillisiä opiskelijajärjestöjä tuettiin neuvottelupäivin ja ohjauskeskusteluin.

Tavoite 7: Olemme valmistelleet Vieraanvaraisuus-painopistetyöskentelyä

Arvio: Toiminnallisen osaston Vieraanvaraisuus-painopisteen valmistelutyöryhmä on tuottanut Vieraanvaraisuuden kirkko -sivustolle virikeaineistoa ja koonnut hyviä esimerkkejä osallisuutta vahvistavista toimintatavoista. Työryhmän jäsenet ovat itse aktiivisesti vieneet aihetta hiippakuntien ja valtakunnallisten työntekijäfoorumien työstettäväksi. Syksyllä tuotettiin sarja kirjanmerkkejä, joiden tarkoitus on muistuttaa kotisivumateriaalista. Kortteja on jaettu erityisesti seurakuntien vapaaehtoisille kiitokseksi heidän panoksestaan. Työ jatkuu v. 2015.

Tavoite 8: Yhteistyön vahvistaminen Euroopan ekumeenisen ympäristöverkoston ja Suomen ev.-lut. kirkon välillä

Arvio: Elokuussa 2014 järjestettiin Jyväskylässä Kirkon ympäristöpäivät. Ympäristöpäivillä ja niitä seuranneissa tilaisuuksissa esitelmöi teologian tohtori Guillermo Kerber Kirkkojen maailmanneuvostosta. Kirkon ympäristöpäivät puhujineen herättivät mediassa tavallista enemmän kiinnostusta. Osanottajia oli sata. He edustivat laajalti seurakuntien eri työntekijäryhmiä ja seurakuntalaisia. Euroopan kristillisen ympäristöverkoston (ECEN) yleiskokous Helsingissä päätettiin siirtää pidettäväksi vuonna 2016.

5.4.4 Kirkon koulutuskeskus (KK)

Toiminta-ajatus

Kirkon koulutuskeskus palvelee seurakuntia järjestämällä ja koordinoimalla henkilöstökoulutusta sekä osallistumalla kirkon alan koulutuksen kehittämiseen.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kirkon koulutuskeskuksen toimintaympäristöön vaikuttivat olennaisesti seurakuntien kiristynvä talous sekä eritasoinen valmistautuminen tuleviin seurakuntien rakenteellisiin muutoksiin. Nämä ilmiöt heijastuvat seurakuntien toimintaan niin, että avautuvia virkoja ja toimia täytetään harkiten. Virka saatetaan jäädyttää ja usein seurakunta ei palkkaa sijaista vakinaisen työntekijän virkavapauden ajaksi. Tämä ilmiö näkyy varsinkin teologioiden, mutta myös muiden työntekijäryhmien lisääntyneenä alkuvaiheen työttömyytenä.

Seurakunnat näyttävän säästävän myös henkilöstön kehittämisestä. Tämä ei ole toistaiseksi heijastunut merkittäväällä tavalla Kirkon koulutuskeskuksen koulustoittoa, mutta muiden kirkollisten koulutusorganisaatioiden on ollut vaikea saada osallistujia koulutuksiin. Mikäli henkilöstön kehittämisestä säästetään pidempään, sillä voi olla huomattavaa vaikutusta seurakuntien toimintaan. Muuttuvat haasteet ja kiristynvä talous nimittäin edellyttävät uudenlaista osaamista ja valmiutta muutoksiin. Koulutus on yksi tärkeä keino näiden valmiuksia hankintaan. Seurakunnilta odotetaan pitkäjärjenteistä henkilöstön kehittämispolitiikkaa ja harkittuja toimenpiteitä henkilöstönsä osaamisen varmistamiseksi. Suomen ev.-lut. kirkolla on ainutlaatuinen henkilöstön täydennyskoulutusjärjestelmä, jota kannattaa hyödyntää, kun varaudutaan tulevaisuuden haasteisiin.

Useat toimintaympäristön muutokset haastavat myös Kirkon koulutuskeskusta uudistamaan ja kehittämään toimintaansa. Tämän vuoksi koulutuskeskuksessa on kiteytetty koulutusajattelua, joka

luo perustan tulevalle kehittämistoiminnalle. Samasta syystä on käynnistetty koulutustilojen uudistaminen niin, että tilat mahdollistavat modernien ja monipuolisten pedagogisten menetelmien hyödyntämisen koulutustoiminnassa.

Myös yhteiskunnan koulutuspolitiikka on merkittävässä murroksessa. Tämä heijastuu myös kirkon ammatteihin johtaviin koulutuksiin ja tutkintoihin. Muutokset ovat haastaneet paneutumaan aikaisempaa vahvemmin koulutuspoliittiseen vaikuttamistoimintaan. Tämän vuoksi on tiivistetty ns. Ammatillisen koulutuksen ryhmän (AKR) toimintaa ja koulutuskeskuksessa on valmisteltu useita koulutuspoliittisia lausuntoja sekä osallistuttu aktiivisesti yhteiskunnan asettamiin koulutuksen kehittämissyihin ja seminaareihin.

Koulutusmaailman muutokset haastavat kirkkoa osallistumaan työnantajana entistä aktiivisemmin kirkon työhön opiskelevien tukemiseen opintojen aikana sekä myös huolehtimaan laadukkaista uusien työntekijöiden perehdyttämisestä ja mentoroinnista työuran alkuvaiheessa. Koulutuskeskuksessa on edistetty näitä prosesseja. Tämän vuoksi Kirkon koulutuskeskus päätti yhdessä Seurakuntaopiston ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa palkita mentoroinnin kehittäjän seurakuntatyössä. Palkinnon sain Liedon seurakunnan nuorisotyön tiimin vastaava nuorisotyönohjaaja Kaisa Lahdenkauppi.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: KK tukee seurakuntien henkilöstöä toimintaympäristön ja toimintakulttuurin muutosprosesseissa ottamalla ne huomioon koulutustoiminnassaan sekä järjestämällä näihin haasteisiin vastaavaa ajankohtaista valtakunnallista ja tarvittaessa myös paikallista koulutusta.

Arvio: Koulutustoiminta toteutui pääosin suunnitellulla tavalla. Seurakuntien henkilöstön kehittämiseen suunnatut säästöt näkyivät vain vähän KK:n koulutuksissa, sillä osallistujamäärä säilyi viime vuosien tasolla ja vuoden 2015 koulutuksiin ilmoittautui vain hieman vähemmän osallistujia kuin aikaisemmin. Osallistujapalaute on ollut erittäin positiivista ja kertoo siitä, että koulutustoiminta vastaa seurakuntien tarpeisiin. Toimintavuoden aikana valmistui dokumentti KK:n koulutusajattelusta, joka luo suuntaviivat toiminnan sisällölliseen kehittämiseen tulevina vuosina.

Tavoite 2: Koulutustoiminnan keskeisimpiä kehittämishankkeita ovat pastoraalikoulutuksen uudistuksen toteuttaminen püspainkokouksen päätösten pohjalta sekä johtamiskoulutuksen ja työyhteisöjen toimintaa tukevien koulutusten kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön sekä seurakuntarakenteiden muutosten tuomiin haasteisiin.

Arvio: Pastoraalitutkinnon toteutussuunnitelma valmisteltiin yhteistyössä hiippakuntien kanssa ja se hyväksyttiin KK:n toimikunnassa toukokuussa 2014. Johtamiskoulutuksen ja konsulttikoulutuksen sisältöjä on edelleen kehitetty vastaamaan toimintaympäristön haasteita. Koulutuskeskus on osallistunut yhteistyössä Kirkon työmarkkinailaitoksen kanssa Työelämä 2020 -hankkeeseen.

Tavoite 3: Käynnistetään hanke koulutustilojen kalusteiden ja tekniikan uudistamiseksi niin, että toimitilat vastaavat nykyajan pedagogisia vaatimuksia.

Arvio: Koulutustilojen uudistamishanke käynnistyi ja vuoden 2014 aikana uusittiin luentosalit vastaamaan nykyaikaisia pedagogisia vaatimuksia. Uudistuksesta saatu palaute on ollut erittäin myönteistä ja hanketta tullaan jatkamaan vuonna 2015.

Tavoite 4: KK:n johtamassa ammatillisen koulutuksen ryhmässä ja muissa koulutuksen seurantarhmissä seurataan ja arvioidaan yhteiskunnan koulutuspolitiikkaa sekä kirkon työhön johtavien tutkintojen ja erikoistumis-, lisä- ja täydennyskoulutuksen kehittämistä sekä vaikutetaan kirkon kannalta tärkeiden määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumiseen. Tavoitetta edistetään mm. käynnistämällä kirkon tehtäviin kelpoistavan koulutuksen laadullisen ennakoinnin hanke, jonka tukee myös määrällistä ennakointia.

Arvio: Koulutuspoliittinen vaikuttamistoiminta tehostui vuoden 2014 aikana. Ammatillisen koulutuksen ryhmän kokoonpano tiivistyi ja sen lisäksi rakennettiin Kirkkohallituksen koulutuspoliittinen foorumi kaikille niille, jotka osallistuvat koulutuspolitiiseen vaikuttamistoimintaan. AKR:n raportti valmistui keväällä 2014 ja ennakoitutyö käynnistettiin mm. koulutuksen seurantarhmissä, seurakuntien työntekijöille suunnatuissa työpajoissa ja Kirkon koulutusfoorumeissa. Hallituskauden loppuminen aiheutti säädösmuutosten ja niihin liittyneiden lausuntokierrosten tiivistymisen loppuvuodesta.

Toimintaa tai taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Koulutuspäivät¹	6617	7665	6328	5493,5
Opintopisteet²	7652	7775	6387	5844
Koordinointi	Koulutussuunnittelun ja koordinoinnin hankkeissa toimittiin yhteistyössä Kirkkohallituksen eri yksiköiden ja kouluttavien organisaatioiden kanssa. Yhteistyöryhmiä oli yli 30.			

¹ Koulutuspäivä tarkoittaa KK:n järjestämän koulutuksen osanoton kokonaisvolyyymiä (kurssilaiset* kurssipäivät).

² Koulutukseen osallistuneiden suorittamien opintojen kokonaissumma eli kurssilaisten määrä * kurssin opintopisteiden määrä. Yksi opintopiste vastaa opiskelijan suorittamaa keskimäärin 26,7 tunnin työpanosta asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

5.5 ULKOASIAIN OSASTO (KUO)

Toiminta-ajatus

Ulkoasiain osaston tehtävänä on hoitaa kirkon ekumeenisia suhteita ja niihin liittyviä teologisia asioita, vastata ulkomailla asuvien suomalaisten ja Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävästä kirkollisesta työstä, edistää kirkon ulkomaista ja kirkkojenvälistä avustustyötä sekä kirkon lähetystyötä ja kirkon lähetysjärjestöjen yhteistyötä.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Poliittinen tilanne Euroopassa muuttui jännittyneeksi Ukrainan sisällissodan seurauksena. Venäjän miehitettyä Krimin niemimaan Euroopan Unioni asetti Venäjälle talouspakotteita, mikä puolestaan sai Venäjän asettamaan vastapakotteita. Syyrian sisällissota jatkui, samoin sen synnyttämä valtava humanitäärinen kriisi. Eurooppaan pyrki huomattava määrä pakolaisia. Islamilaisten ääriliikkeiden iskuja toteutettiin eri puolilla maailmaa. Afrikassa Ebola aiheutti vakavaa uhkaa ja vaikutti myös kirkkojen ja avustusjärjestöjen toimintaan alueella. Kansainväliset kirkkoliitot esittivät useita vetoaumuksia globaalien kriisien ratkaisemisen puolesta.

Pyhän Henrikin päivän matkaan Roomaan tammikuussa osallistuivat Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta delegaation johtajana arkkipiispa Kari Mäkinen, Suomen ortodoksisesta kirkosta arkkipiispa Leo ja Katolinen kirkko Suomessa piispa Teemu Sippo SCJ. Matkaan kuului paavi Franciscuksen yksityisvastaanotto, vierailu Paavillisen ykseyden neuvostossa ja useita ekumeenisia jumalanpalveluksia.

Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa on käyty oppikeskusteluja vuodesta 1970 lähtien. Tarkoituksena oli pitää syyskuussa Moskovassa järjestyksessään 16. oppikeskustelut teemasta kristillinen antropologia. Kirkkojen käsitykset oppikeskustelujen luonteesta ja tavoitteesta poikkesivat niin merkittävästi toisistaan, että oppikeskusteluja ei järjestetty sovittuna ajankohtana, vaan niiden jatkosta käytiin erillinen neuvottelu. Venäjän ortodoksinen kirkko päätti keskeyttää oppikeskustelut, sillä se ei voi hyväksyä kirkkomme ratkaisua pastoraalisesta rukouksesta samaa sukupuolta olevien parisuhteensa rekisteröineiden kanssa ja puolesta.

Kirkon ensimmäinen kansainvälinen lähetyskumppanusneuvottelu järjestettiin maaliskuuhuhtikuussa. Se vahvisti kirkkomme suoria yhteyksiä sisarkirkkoihin ympäri maailmaa. Tapahtuman kansainvälistä merkitystä korosti se, että siihen osallistuivat Kirkkojen maailmanneuvoston, Luterilaisen maailmanliiton ja Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteerit.

Kirkon ulkosuomalaistyötä tehtiin 40 maassa 1,4 miljoonan suomalaistaustaisen parissa. Muutovirrat Suomesta suuntautuvat yhä useampiin maihin, oleskelu ulkomailla on aiempaa lyhytkestoisempaa ja muutokset ovat nopeampoisia. Lisäksi kausisiirtolaisuus ja kasvava turismi tuovat uusia haasteita. Tämä muutos edellytti arvioimaan ulkosuomalaistyön resurssien kohdentumista ja kohdentamaan niitä uudelleen.

Kirkolliskokous päätti kirkon keskushallinnon uudistamisesta. Päätöksen myötä laajaa kansainvälistä asiantuntemusta edustava kirkon ulkoasiain neuvosto päätettiin lakkauttaa ja siirtää sen alaisuudessa olevat päätösasiat piispainkokoukselle ja kirkkohallitukselle.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkon ekumeenisen strategian ja Kirkkohallituksen strategian soveltaminen ulkoasiain osaston ja sen yksiköiden toiminnassa.

Arvio: Molemmat strategiat ohjasivat ulkoasiain osaston ja sen yksiköiden toimintaa. Lisäksi toimintaa ohjaavina asiakirjoina toimivat lähetystrategia ja ulkosuomalaistyön strategia. Toimintaa ohjaavia strategia-asiakirjoja on runsaasti. Niiden kokonaisuutena tulisi arvioida kriittisesti ja varmistaa, että ne ohjaavat toimintaa samaan suuntaan. Ekumeenisessa strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista tulee arvioida strategiakauden päättyessä.

Tavoite 2: Ekumeenisen strategian laatiminen vuoteen 2020

Arvio: Ekumeenisen strategian valmistelu aloitettiin kirkon ulkoasiain neuvoston kesäseminaarissa elokuussa. Valmistelutyö käynnistyi ulkoasiain neuvoston nimeämän työryhmän toimesta syksyllä. Strategia/toimintalinjaus on perusteltua laatia niin, että se kattaa sekä kirkon ekumeenisen että kansainvälisen työn.

Tavoite 3: Lähetykskumppanusneuvottelujen toteuttaminen

Arvio: Lähetykskumppanusneuvottelu vahvisti kirkkomme suoria yhteyksiä sisarkirkkoihin ympäri maailmaa. Mukana oli niiden 31 kirkon edustajat, joiden kanssa kirkkomme lähetyksjärjestöillä oli allekirjoitettu yhteistyösopimus. Useimmat ulkomaiset kirkkojen edustajat vierailivat seurakunnissa ja hiippakunnissa ennen ja/tai jälkeen lähetykskumppanusneuvottelun. Tapahtuman kansainvälistä merkitystä korosti se, että siihen osallistuivat Kirkkojen maailmanneuvoston, Luterilaisen maailmanliiton ja Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteerit. Järjestelyt onnistuivat hyvin ja niistä tuli runsaasti myönteistä palautetta. Neuvottelujen tuomaa tietoa tulee käyttää erityisesti kehitettäessä kirkkomme suhteita globaalin etelän kirkkoihin.

Tavoite 4: Oppikeskustelujen käyminen Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa

Arvio: Oppikeskusteluja valmisteltiin asetetun suunnitelman mukaisesti, mutta niitä ei lopulta järjestetty, sillä kirkkojen käsitykset oppikeskustelujen tavoitteista ja luonteesta poikkesivat niin merkittävästi toistaan. Jatkossa on tärkeä kehittää olemassa olevia yhteydenpidon muotoja sekä huolehtia teologisten keskustelujen jatkumisesta esimerkiksi kirkkojen yhteisten seminaarien kautta.

Tavoite 5: Kirkkojen maailmanneuvoston ja Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokousten päätöksistä viestiminen ja päätösten implementointi

Arvio: Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksen keskeisimmät dokumentit julkaistiin suomeksi ja niiden sisältöön liittyen järjestettiin useita seminaareja ja luentotilaisuuksia. Lähetyksiäkirjan pohjalta valmisteltiin seurakuntien käyttöön tarkoitettua opintomateriaalia. Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokous keskittyi uuden organisaatorakenteen luomiseen. Organisaation muutosprosessi jatkui. Kirkko ja siirtolaisuus -komission integraatio ei toteutunut, mutta organisaatioiden välille solmittiin yhteistyösopimus.

5.5.1 Teologiset asiat

Toiminta-ajatus

Teologisten asiain yksikkö (TAY) valmistelee, toimeenpanee ja seuraa kirkkomme ekumeenista toimintaa, erityisesti siihen liittyviä teologisia kysymyksiä.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Tammikuussa julkaistiin suomeksi Faith and Order -asiakirja *Kirkko: yhteistä näkyä* kohti yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston kanssa. Tämän järjestyksessään toisen niin kutsutun lähestymisasiakirjan arviointi ja tunnetuksi tekeminen ekumeenisessa toiminnassamme kirkon elämän eri tasoilla oli keskeistä koko toimintavuoden ajan.

Keväällä valmisteltiin kolmivuotiskonsultaatiota Saksan evankelisen kirkon (EKD) kanssa sekä teologista dialogia Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa. Konsultaatio EKD:n kanssa pidettiin hyvässä hengessä Berliinissä heinäkuun alussa. Sovittiin, että kirkon virkaa koskevaa keskustelua jatketaan Suomessa asiantuntijatapaamisessa vuonna 2015; esitettiin EKD:n edustajille myös kutsu konsultaatioon Suomeen vuonna 2017.

Maaliskuussa valmistelutyöryhmä teki piispa Seppo Häkkisen johdolla matkan Venäjän ortodoksisen kirkon (VOK) ulkoasiain osastolle, ja toukokuussa neuvotteluihin nimetty kirkkomme delegaatio piti toisen valmistautumiskokouksensa. Juhannuksen jälkeen valmistelu jatkui arkkipiispan Filaretin johtaman ryhmä saavuttua vieraaksemme. Heinäkuussa arkkipiispa lähetti kirjeen VOK:n ulkoasiain osaston johtajalle ja ehdotti yksityistä tapaamista sekä syyskuulle kaavailun teologisen dialogin muuttamista teologiseksi symposiumiksi. Symposiumia ei järjestetty. Patriarkka teki arkkipiispan delegaation Moskovon vierailun päätteeksi johtopäätöksen, että virallinen teologinen dialogi kirkkojemme välillä keskeytetään toistaiseksi. Esimerkiksi kirkkojemme lähialueyhteistyö ei kuitenkaan katkea.

Syyskuussa järjestettiin kulttuurikeskus Sofiassa pohjoismaisen Faith and Order -verkoston kokous. Lokakuussa järjestettiin 12. teologinen dialogi Suomen ortodoksisen kirkon kanssa Oulussa teemalla Kansankirkko teologisenä ja käytännöllisenä kysymyksenä. Marraskuussa puolestaan käynnistettiin suomalainen luterilais-roomalaiskatolinen teologinen dialogi. Mukana oli myös kaksi kansainvälistä luterilaisen-katolisen ekumenian asiantuntijaa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa käytävien teologisten oppineuvottelujen valmistelu ja toteutus

Arvio: Valmistelut etenivät suunnitellusti loppukevääseen asti. Erilaiset käsitykset syyskuulle 2014 suunnitellun teologisen dialogin luonteesta ja tavoitteista johtivat Venäjän ortodoksisen kirkon päätökseen keskeyttää virallinen dialogi toistaiseksi. Myös laajemman ekumeenisen yhteistyömme sekä kansainvälisen ja kahdenvälisen yhteyden näkökulmasta on syytä jatkaa ponnisteluja teologisen keskusteluyhteyden vahvistamiseksi kirkkojemme välillä.

Tavoite 2: Euroopan kirkkojen konferenssin ja Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokousten päätösten mukaiset toimenpiteet erityisesti ekumeenisen teologian näkökulmasta.

Arvio: KMN:n yleiskokouksen ekumeenisesti keskeisintä antia on asiakirja *Kirkko: Yhteistä näkyä kohti*. Päähuomio on ollut sen arvioinnissa, tunnetuksi tekemisessä ja käytön edistämiseksi kirkon eri tasoilla. Euroopan kirkkojen konferenssin uudistusprosessissa on pidetty esillä ekumeenisen teologian tärkeyttä uutta rakennetta ja sen toimintalinjauksia hahmoteltaessa.

Tavoite 3: Saksan evankelisen kirkon kanssa järjestettävän kolmivuotiskonsultaation teologisen aiheen valmistelu.

Arvio: Heinäkuisessa konsultaatiossa jatkettiin keskustelua siitä, miten ymmärrämme erityisesti piispan viran kirkoissamme. Erityisenä aiheena oli kysymys saksalaisesta ”aluepiispan” virasta ja sen peilaaminen omiin ajankohtaisiin keskusteluihimme.

Tavoite 4: Luterilais-katolis-ortodoksisen seminaarin järjestäminen kirkollisen auktoriteetin käsitteestä jakamattoman kristikunnan perinteen ja nykyisten ekumeenisten dialogien valossa

Arvio: Suomalainen luterilais-katolinen teologinen dialogi käynnistyi seminaarilla marraskuussa ja teologinen dialogi jatkui Suomen ortodoksisen kirkon kanssa. Luterilais-katolinen dialogi tähtää yhteisymmärryksen vahvistumiseen käsityksissä kirkosta, virasta ja ehtoollisesta. Teologinen dialogi Suomen ortodoksisen kirkon kanssa selkiytti ekumeenis-teologista keskustelua kansankirkosta.

Tavoite 5: Yliopistoyhteyksien vahvistaminen ekumeenisen koulutusyhteistyön näkökulmasta.

Arvio: Uutena toimintamuotona oli syksyn opiskelijamatinea, jossa graduntekijät eri tiedekunnista/teologian osastoista esittelivät töitään ja saivat niistä palautetta. Muuten kontakteja on lisätty erityisesti Åbo Akademiin ja Itä-Suomen yliopistoon päin. Tämä sisältää sekä työmme esittelyä ja opetusta että asiantuntijayhteistyötä. Johtava asiantuntija nimettiin systemaattisen teologian, etenkin ekumeniikan dosentiksi Itä-Suomen yliopistoon.

5.5.2 Ulkosuomalaistyö

Toiminta-ajatus

Kirkon ulkosuomalaistyön tehtävänä on vastata ulkomailla asuvien suomalaisten ja Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävästä kirkollisesta työstä

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kirkon ulkosuomalaistyötä tehdään noin 40 maassa. Ulkosuomalaisia palvelee noin 140 päätoimista työntekijää, jotka muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat ulkomaisten sisarkirkkojen palveluksessa. Ulkomailla arvioidaan asuvan yhteensä noin 1,4 miljoonaa suomalaistaustaista henkilöä. Heistä Suomen kansalaisia on noin 250 000. Muuttovirrat Suomesta suuntautuvat yhä useampiin maihin, oleskelu ulkomailla on aiempaa lyhytkestoisempaa ja muutokset ovat nopeampaisia. Suomesta tehtävien ulkomaanmatkojen määrä ja turismi lisääntyvät vuosittain. Kotimaasta tehdään vuosittain lähes kuusi miljoonaa yöpymisen sisältävää vapaa-ajan ulkomaanmatkaa.

Kirkon ulkosuomalaistyön seminaari pidettiin Lärkkullan kurssikeskuksessa ja yhteinen kirkkopyhä Karjaan suomenkielisen ja ruotsinkielisen seurakunnan kanssa. Seminaarin teema oli ”Sisu ja ruisleipä – Suomalaisuus?”. Seminaarissa tarkasteltiin suomalaisuutta ja kirkon jäsenyyden merkitystä eri näkökulmista. Minkälainen on tämän päivän ulkosuomalaisen suhde kirkkoon? Mitä on elää monuskontoisessa ympäristössä, suomalaisena kristittyinä? Osallistujia oli 15 maasta, noin 80. Messun yhteydessä püspa Tapio Luoma siunasi 17 uutta työntekijää perheineen kirkon ulkosuomalaistyön tehtäviin.

Espanjan Aurinkorannikon seurakunta päätti hankkia uuden seurakuntakodin nykyisen liian ahtaaksi tulleen seurakuntakodin tilalle. Hankkeen kustannusarvio on noin 800 000 euroa. Rahoitusta varten aloitettiin laaja varainhankintakampanja, jonka tuloksena saatiin koottua yli puolet rahoitustarpeesta.

Kanadan länsirannikolle Vancouveriin ja Ruotsiin Huddingeniin muuttivat keväällä uudet siirtolaispapit ja syksyllä uudet työntekijät aloittivat osa-aikaisissa siirtolaispapin tehtävissä USA:ssa Floridassa ja Itävallassa. Lisäksi valittiin kirkkomme ehdokkaat siirtolaispapin tehtäviin Norjaan, Sak-

saan ja USA:han. Turistityöhön talvikaudelle 2014–2015 valittiin kahdeksan pappia ja kuusi kantto-ria. Kaikkiin valintoihin liittyi myös perehdytys ja valmennus uusiin tehtäviin.

Kirkon ulkosuomalaistyö osallistui Matka 2014 -messuille, jonka yleisteema oli ”Palvelukses-sanne”. Osastollamme järjestettiin kysely kirkon ulkosuomalaistyöstä. Kyselyyn vastasi 500 henkilöä. Yhteistyökumppanimme messuille osallistui Oy Paulig Ab. Kirkon turistityön esite julkaistiin syyskuussa ja myöhemmin syksyllä suomen-, ruotsin- ja englanninkielinen Suomalaiset maailmalla -esite ja sen pdf-versio. Esitteitä jaettiin mm. Matkamessuilla, Kirkon monikulttuurisen työn neuvottelupäivillä, kirkon ulkosuomalaistyön seminaarissa ja ne lähetettiin kaikkiin kotimaan seurakuntiin ja ulkosuomalais-seurakuntiin sekä sidosryhmille ulkomailla (mm. valtion edustustot, FinnPro, Suomi-koulut). Lisäksi esitettä tilattiin Subject Aid -palvelun kautta oppilaitoksiin. Kirkon ulkosuomalaistyö oli esillä mm. Helsingin sanomissa, YLE:ssä, Crux ja Kotimaa-lehdissä.

Suomen itsenäisyyden ja reformaation merkkivuoden 2017 valmistelut aloitettiin yhteistyössä Suomi-Seuran, Siirtolaisuusinstituutin ja ulkoministeriön kanssa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkon ulkosuomalaistyön strategian saattaminen käytäntöön

Arvio: Kirkon ulkosuomalaistyön strategiaa (2012) toteutettiin yhteistyössä sisarkirkkojen ja eku-meenisten yhteistyökumppaneiden ja lähetysjärjestöjen kanssa. Sitä tarkasteltiin myös yhteistyön kehittämiseen liittyvässä keskustelussa Suomen Merimieskirkko ry:n kanssa.

Kirkon ulkosuomalaistyö toteutti lokakuussa yhteistyössä Clear Channel ulkomainontayrityksen kanssa laajan (kolme viikkoa) ja myös kokonaiskirkkoa palvelevan julistekampanjan Helsinki-Vantaa lentoasemalla. Sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä tarkasteltiin ja arvioitiin mm. Suomen Lähetysseuran, Suomen Merimieskirkko ry:n, Saksan evankelisen kirkon (EKD), Sveitsin evankelis-luterilaisten seurakuntien liiton (BELK) ja Florida-Bahamas Synodin (EL-CA) sekä Australian luterilaisen kirkon kanssa (LCA).

Tavoite 2: Rekrytointi ja työntekijöiden tukeminen

Arvio: Kaikki siirtolaispappin tehtäviin lähteneet työntekijät osallistuivat kirkon ulkomaan työn koulutusohjelmaan lähtövalmennuksen osalta. Keväällä ja syksyllä järjestettiin Paluumuuttajailat yhdessä Suomen Merimieskirkko ry:n kanssa.

Euroopan suomalaisten siirtolaispappien työntekijäseminaari järjestettiin Helsingissä. Itäisen Välimeren turistityöntekijöiden kokous pidettiin maaliskuussa Ateenassa. Kanadan työntekijäseminaari järjestettiin yhteistyössä Waterloon luterilaisen seminaarin ja Suomi-Konferenssin kanssa.

Yksikön virkamiesten matkojen yhteydessä erityistä huomiota kiinnitettiin työntekijöiden tukemiseen ja henkilöstöasioihin liittyvän vuorovaikutuksen kehittämiseen.

Ulkosuomalaistyöntekijöiden ja kotimaan välisiä yhteyksiä parannettiin sosiaalisen median ja sähköisten viestintävälineiden avulla mm. avaamalla evl.fi-kirkkoverkon käyttömahdollisuudet, käyttämällä laajemmin videoneuvottelua (Lync) työntekijäneuvotteluissa ja rekrytoinnissa sekä neuvottelemalla ulkosuomalaisseurakuntien mahdollisesta liittymisestä kirkon verkkohanke Lukkariin.

Tavoite 3: Resurssien kohdentumisen arviointi ja uudelleen kohdentaminen

Arvio: Aasian ulkosuomalais- ja turistityö toteutui suunnitelmien mukaisesti yhteistyössä Suomen Lähetysseuran kanssa: Thaimaassa (täysiaikainen siirtolais- ja turistipappi sekä matkapappi joulukuun ja Kiinan vierailuohjelma (2–3 vuosittaista matkaa Hong Kongista käsin). Tämän lisäksi kar- toitettiin mahdollisuuksia laajentaa matkapappitoimintaa Kaakkois-Aasiaan joko Thaimaasta tai Hong Kongista käsin. Kaakkois-Aasian tsunamista 10 vuotta -muistotilaisuus järjestettiin 27.12.2014 Phuketissa, Thaimaassa.

Sveitsin työssä, kesällä tapahtuneen työntekijävaihdon yhteydessä, luovuttiin kustannussyistä hieman suunniteltua aikaisemmin täysiaikaisesta työntekijästä. Siirtolaispappin tehtävää hoidetaan

toistaiseksi osa-aikaisesti (25–30 %) ja aloitetaan keskustelut mahdollisesta yhteistyöstä Sveitsin reformoidun kirkon kanssa.

Pietarin alueen ulkosuomalaistyötä hoidettiin yhteistyössä Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Lähetysseuran kanssa.

Turkin matkapappityö toimikaudelle 2014–2015 yhdistettiin Kyproksen määräaikaisen turistikapin tehtäviin. Saatavien kokemusten perusteella arvioidaan toiminnan mahdollinen jatko.

5.5.3 Kirkon lähetystyön keskus (KLK)

Toiminta-ajatus

Kirkon lähetystyön keskus (KLK) kehittää ja koordinoi kirkon ja seurakuntien lähetystyötä ja edistää lähetysjärjestöjen yhteistä toimintaa sekä huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä kasvatuksesta, koulutus- ja tiedotustoiminnasta.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kulunut vuosi oli kirkon lähetystyön historian kannalta merkittävä. Kirkon lähetysstrategian mukainen perussopimus, joka solmittiin seitsemän kirkon lähetysjärjestön ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa vuonna 2013, oli ensimmäisen täyden kalenterivuoden voimassa ohjauskeskusteluineen. Sopimuksen myötä kirkon vastuu omasta lähetystehtävästään kasvoi ja vahvistui. Kirkon lähetysstrategiaan liittyvä viimeinen ”askel” oli Kirkkohallituksen ohjesäännön 24 §:n muuttaminen siten, että aiemman kirkon lähetystyön toimikunnan kokoonpanon, puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä, tilalle tulee puheenjohtaja piispan lisäksi yhdeksän jäsentä, yksi kustakin hiippakunnasta. Jokainen sopimusjärjestö saa nimetä toimikuntaan yhden edustajan puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Koska asia edellytti Kirkkohallituksen ohjesäännön muuttamista, asia vietiin kirkolliskokoukseen, joka hyväksyi ohjesäännön muutoksen marraskuussa.

KLK järjesti kirkon ensimmäisen kansainvälisen lähetyskumppanuusneuvottelun, joka pidettiin Järvenpäässä Kirkon koulutuskeskuksen tiloissa 31.3.–4.4.2014. Kyseessä oli kansainvälinen Suomesa pidetty luterilaisten kirkkojen kokous sitten LML:n vuoden 1963 yleiskokouksen. Neuvottelu vahvisti kirkkomme suoria yhteyksiä omiin sisarkirkkoihinsa ympäri maailmaa. Mukana oli niiden 31 kirkon edustajat, joiden kanssa kirkon lähetysjärjestöillä oli allekirjoitettu yhteistyösopimus. Vain kolme kutsuttua kirkkoa (Hongkongin evankelis-luterilainen kirkko, Sudanin/Etelä-Sudanin evankelis-luterilainen kirkko ja Bolivian evankelis-luterilainen kirkko) ei voinut lähettää edustajaansa kokoukseen. Mukana oli noin 130 osanottajaa, joista noin 50 ulkomaisten kirkkojen edustajia. Useimmat ulkomaiset kirkkojen edustajat vierailivat seurakunnissa ja hiippakunnissa ennen ja/tai jälkeen lähetyskumppanuusneuvottelun. Mukana oli myös merkittäviä ulkomaisia ekumeenisia vieraita. Lähetysjärjestöt järjestivät yhteistyöneuvotteluja omien kumppanuuskirkkojensa edustajien kanssa ennen tai jälkeen lähetyskumppanuusneuvottelun.

Uudet kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit aloittivat toimintansa tuomiokapituleissa vuoden alussa tai alkupuolella. Kukin hiippakunta valitsi itsenäisesti oman työntekijänsä, KLK:n ja järjestöjen yhdessä laatiman raamitoimenkuvan puitteissa. Sopimusjärjestöt maksoivat työntekijöiden palkkakustannukset suhteessa järjestöjen seurakunnilta saamiin talousarviomääräraha-avustuksiin. Kirkon keskusrahasto maksoi työntekijöiden toimintakulut.

Sopimusjärjestöjen yhteistä suunnittelua edistämään perustettiin järjestöjohtajien konsultatiivinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii KKK:n johtaja. Työryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Uskontodialogin asiantuntija Pekka Hiltunen jäi vuorotteluvapaalle 31.12.2014–31.5.2015, ja vuorotteluvapaan sijaiseksi valittiin 8.12.2014 FM Anniina Sandberg KKK:n viestintää tukeviin suunnittelutehtäviin.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Aloitetaan kirkon uuden lähetysstrategian laatiminen vuoteen 2020

Arvio: Valmistelut käynnistyivät.

Tavoite 2: Vahvistetaan seurakuntien ja hiippakuntien missionaarisuutta muuttuvassa uskontotilanteessa

Arvio: KKK järjesti koulutustilaisuuksia ja seminaareja hiippakunnissa ja seurakunnissa. Seurakuntien työntekijöitten ja seurakuntalaisten valmiuksia kohdata muuttuvaa uskonnollisuutta vahvistettiin koulutuksin. Syyskuussa KKK järjesti kansainvälisen seminaarin Kirkkojen maailmanneuvoston uudesta lähetys- ja evankelioimisasiakirjasta. Sitä käsiteltiin myös joissain hiippakuntien lähetystapah- tumissa ja koulutuksissa. KKK:n lähetysasiakirjaa esittelevä PowerPoint-diasarja valmistui seurakuntien käyttöön. KKK tuki hiippakuntien uusien kansainvälisen työn sihteerien työnkuvan selkiyttämistä.

Tavoite 3: Toteutetaan kirkon kansainvälinen lähetyskumppanusneuvottelu ja hoidetaan siihen liittyvät jälkitoimet, mm. konferenssijulkaisu

Arvio: Kirkon kansainvälinen lähetyskumppanusneuvottelu pidettiin huhtikuussa menestyksellä. Neuvottelun tuloksia esittelevä PowerPoint-diasarja valmistui seurakuntien käyttöön. Konferenssijulkaisu ilmestyi ennen vuodenvaihdetta ja lähetettiin kaikille osanottajille Suomessa ja ulkomailla. Julkaisu on luettavissa sähköisessä muodossa verkossa osoitteessa: www.sakasti.fi/julkaisut.

Tavoite 4: Valmistellaan yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, lähetysjärjestöjen sekä Kirkon Ulkomaanavun kanssa kirkon lähetystyöntekijäkoulutuksen aloittamista vuonna 2015

Arvio: Kirkon koulutuskeskuksen johtajan vetämä työryhmä keskittyi lähetystyöntekijän ydinosaamisen kuvaukseen, ja työskentely jatkuu opetussuunnitelman uudistamiseksi vuonna 2015

Tavoite 5: Uudistetaan KKK:n verkkosivut ja lähetystilastot

Arvio: KKK:n verkkosivut päivitettiin. Lähetystilastoja ei uudistettu johtuen Kirkkohallituksen tilastointi- ja raportointiuudistuksen aikataulusta.

Tavoite 6: Perehdytetään KKK:n uusi lähetysteologi ja seurakuntayhteyksien koordinaattori tehtäviinsä

Arvio: KKK:n lähetysteologi PhD Jaakko Rusama ja kansainvälisen työn koordinaattori TM Vesa Häkkinen aloittivat työnsä alkuvuodesta kirkkohallituksen perehdytysohjelman mukaisesti.

5.6 KIRKON TIEDOTUSKESKUS (KT)

Toiminta-ajatus

Kirkon tiedotuskeskus huolehtii vastuullisesti osaltaan siitä, että kirkko ja sen sanoma vaikuttavat yhteiskunnassa.

Esipuhe

Kiinnostuksen puute yhteisten asioiden hoitoon haastoi myös kirkon viestintää.

Vuoden 2014 suurin viestinnällinen panostus liittyi seurakuntavaaleihin. Laajasta julkisuudesta ja vaalien tiedostuksesta huolimatta äänestysvilkkaus jäi runsaaseen 15 prosenttiin. Tämä kieli siitä, ettei yli neljän miljoonan jäsenen kirkon yhteisten asioiden hoitaminen ja päätöksentekoon osallistuminen kiinnosta jäsenistöä laajemmin. Vastaavia haasteita on monilla muillakin yhteisöillä, kuten kansalaisjärjestöillä ja ammattiliitoilla.

Vaaliteema Usko hyvän tekemiseen levisi mediassa laajalti ja se otettiin vastaan myönteisesti.

Kriisiviestintä työllisti Kirkon tiedotuskeskusta erityisesti loppuvuodesta muutamien poikkeuksellisen voimakkaiden eroaaltojen yhteydessä. Vilkaammille erojaksoille on ollut aiempaa vaikeampaa löytää yhtä selkeää syytä. Muuttujia näiden tapahtumien yhteydessä on useampia, mikä haastaa myös viestintää ja sen kohdentamista aivan uudella tavalla.

Kirkon yhteinen verkkohanke Lukkari on työllistänyt erityisesti tiedotuskeskuksen verkkopalveluja. Lukkari on otettu erittäin hyvin vastaan seurakunnissa, sillä yhteinen verkkoalusta tuo selvää säästöä varsinkin pienten ja keskisuurten seurakuntien omien verkkosivujen tuottamiseen ja ylläpitoon. Lukkariin panostetun työmäärän vuoksi evl.fi-sivuston perinpohjaisempi uusiminen on siirtynyt myöhemmäksi.

Kirkon tiedotuskeskuksen keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2014 olivat kirkon ja kirkkohallituksen strategiaan pohjautuvat hengellisyyden tukeminen, viestiminen kirkon tekemästä hyvästä, yhteisöllisyyden rakentaminen ja viestinnän mahdollistaminen sekä kirkon vaikuttavuuden tukeminen. Kirkon tiedotuskeskus saavutti tavoitteensa hyvin.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet 2014–2016

1. Hengellisyyden tukeminen

Nostamme rohkeasti kristinuskoon, kirkkoon ja hengellisyyteen liittyviä kysymyksiä suomalaiseen mediaan ja teemme näkyväksi kirkon sanoman todeksi elämisen arjessa kirkon uuden strategian linjausten mukaisesti.

2. Kerromme, että kirkko tekee hyvää

Teemme näkyväksi sitä hyvää työtä, jota toteutetaan kirkon seurakunnissa ja järjestöissä sekä rohkaisemme seurakuntalaisia osallistumaan yhteiseen toimintaan hädän ja sen syiden poistamiseen.

3. Yhteisöllisyyden rakentaminen ja viestinnän mahdollistaminen

Tuemme seurakuntia viestinnän keinoin muodostumaan rohkeiksi kristillisiksi yhteisöiksi, joissa on tilaa ja turvallisuutta elää; tuemme kirkon työntekijöiden viestinnällistä tehtävää ja kehitämme sisäisen viestinnän keinoin kirkon työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välistä vuorovaikutusta.

4. Kirkon vaikuttavuuden tukeminen

Vahvistamme kirkon ja sen viestin näkymistä mediassa ja toimimme vuorovaikutteisesti. Teemme näkyväksi uskon ja uskontojen todeksi elämisen arjessa kirkon uuden strategian linjausten mukaisesti.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1.1: Jumalanpalvelus- ja hartausohjelmistoissa sekä journalistisissa tuotannoissa avaamme kristinuskon peruskäsitteitä.

Mittarit: Yle Radio 1:ssä toteutetut ”tietoiskut”, peruskäsitteitä avaavien sisältöjen esiintyminen.

Arvio: Ohjelmapalvelut toteutti Ylen kanssa hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmat sovitussa laajuudessa. Horisontti-ohjelmassa käsiteltiin laajasti kirkon, yhteiskunnan ja eri uskontojen kysymyksiä. Esimerkiksi pääsiäisen erikoislähetys avasi kristinuskon peruskäsitteitä. Erillisiä tietoiskuja kristinuskon peruskäsitteistä ei Yle ottanut ohjelmistoonsa.

Tavoite 2.1: Viestinnän sisällöissä korostamme diakoniaa ja hyödynnämme sekä tuemme seurakuntavaalien julkisuuskampanjan teemaa, Usko hyvän tekemiseen.

Mittarit: Seuraamme sekä toimitetun että sosiaalisen median mediaosumia aiheesta. Toteutamme media-analyysin vaaliviestinnän ajalta.

Arvio: Seurakuntavaalien teema Usko hyvän tekemiseen näkyi kampanjan loppua kohden hyvin julkisuudessa samoin kuin seurakuntavaalit ylipäättään. Tiedotusvälineet käsitelivät kirkkoa myös laajasti ennen vaaleja ja myös sen jälkeen. Pääosin myönteisestä julkisuudesta huolimatta äänestysprosentti jäi runsaaseen 15, mikä oli kuitenkin selvästi enemmän kuin vuoden 2006 seurakuntavaaleissa. Seurakuntavaaleista valmistuu erillinen raportti alkuvuodesta 2015.

Usko hyvän tekemiseen tuli lisäksi näkyväksi Nojatuulikirkko- ja Pisara-ohjelmissa, lisäksi teemaa käsiteltiin Horisontti-ohjelmassa.

Tavoite 2.2: Nostamme esiin kirkon profeettallisen äänen osana jumalanpalveluselämää ja yhteiskunnallista vaikuttamista.

Mittarit: Aihevalintojen analysointi

Arvio: Radio- ja tv-jumalanpalveluksissa välitettiin kirkon monipuolista toimintaa ja profeettallista ääntä esimerkiksi Yhteisvastuukeräyksen avajaismessussa, jumalanpalveluspäivien messulähetyksissä sekä sateenkaarimessusta. Kirkon yhteiskunnallista roolia käsiteltiin säännöllisesti Horisontti-ohjelmassa Yle Radio 1:ssä.

Tavoite 3.1: Nostamme esiin eri uskontoja ja tuemme uskontodialogia

Mittarit: Uskontodialogiteeman esiintyminen ohjelmissa, palveluissa ja tiedotteissa.

Arvio: Horisontti-ohjelma toi esiin teemoja, joissa käsiteltiin kristinuskon ydinkysymyksiä sekä kirkon sanoman elämistä arjessa. Ohjelmissa käsiteltiin myös kirkon ja sen lähetysjärjestöjen työtä, ekumeenista keskustelua sekä uskontodialogia. Kotimaa24-verkkopalvelulussa ja Radio Deissä lähetettyjen K24-audio-uutisten sisällöissä välittyi kirkon sanomasta käyty keskustelu, samoin huomioitiin ekumeeniset kysymykset ja uskontodialogi. Kirkonkello on välittänyt ajankohtaistietoa kirkkohallituksesta sekä niistä ekumeenisista ja uskontodialogisista prosesseista, joissa kirkko on mukana.

Kirkon yhteisen verkkopalvelun Lukkarin Tutki uskoa -osioon suunniteltiin myös uskontodialogiin liittyviä sisältöjä. Sisältöjen toteuttaminen tapahtuu vuoden 2015 aikana.

Tavoite 3.2: Puheenaiheistamme yhteiskunnallisesti tärkeitä, kristinuskosta ja/tai eettisestä vastuusta nousevia teemoja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Mittarit: Toteutetut puheenaiheistamiset ja niiden mahdolliset seurausvaikutukset mediassa ja/tai yhteiskunnassa.

Arvio: Keväällä kirkkohallitus järjesti yhdessä Helsingin seurakuntayhtymän kanssa EU-vaaleihin liittyneen EU-arvoillan, jossa olivat mukana edustajat vaaleihin osallistuneista puolueista. Tilaisuutta oli mahdollista seurata myös verkon välityksellä. Kesällä Suomi-Areenassa kirkon järjestämät tilaisuudet saivat runsaasti huomiota mediassa. Eniten uutisoitiin arkkipiispan avauspuheenvuorosta, joka käsitteli kirkon ja yhteiskunnan suhtautumista homoseksuaaleihin. Syksyllä järjestimme Helsingissä arkkipiispan ja pääministerin keskustelutilaisuuden, josta media uutisoi.

Tavoite 3.3: Luomme yhdessä tekemisen kulttuuria, jossa Kirkon tiedotuskeskus on helposti lähestyttävä ja arvostettu yhteistyökumppani sekä asiantuntijataho.

Mittarit: Viestintäpäivillä kirkon viestijöiden kanssa toteutettava kysely.

Arvio: Viestintäpäivät toteutettiin syyskuun alussa Tampereella otsikolla ”Mää brändään sua”. Tapahtumassa keskityttiin siihen, kuinka kirkon myönteistä, sen arvoihin ja tosiasioihin pohjautuvia mielikuvia voidaan vahvistaa viestinnällisesti. Viestintäpäiville osallistui 230 kirkon viestijää. Valitettavasti kymmenet halukkaat eivät rajallisten tilojen vuoksi mahtuneet tällä kertaa mukaan. Saadun palautteen perusteella viestintäpäivät olivat jälleen kerran erittäin onnistunut tapahtuma niin ammatillisesti kuin sosiaalisestikin.

Lukkarilla on ollut hyvä vastaanotto seurakunnissa ja siihen liittyvistä koulutuksista on saatiin erittäin myönteistä palautetta.

Tavoite 3.4: Kehitämme ja otamme käyttöön sisäisen viestinnän työkaluja (Sakastia, uutiskirjeitä).

Mittarit: Sivustoilta tuleva käyttäjäpalautte ja kirjeen vastaanottoon liittyvät osumat.

Arvio: Kirkonkellon lukijamäärille asetetut tavoitteet ylittyivät reippaasti. Tapulin lukijamäärät ovat kasvaneet, ja sen uusi ilme otettu hyvin vastaan. Muita uutiskirjeitä lähetettiin yhteensä 172 782 kpl.

Sakastin ja Sacristan käyttö on vakiintunutta. Sakastin ja Sacristan etusivut uudistettiin keväällä 2014. Uudistuksessa nostettiin ajankohtaisia asioita paremmin esille (mm. Kirkonkellon ja Nyckelnin blogien nostot). Vuoden 2014 kävijämäärä on hieman pienempi (-1,4 %) kuin edellisenä vuonna, mutta sivujen katseluaika ja käytettyjen sivujen määrä kasvoi yli 2 %. Sakasti ja Sacrista toimivat seurakuntavaalien ensisijaisena tietolähteenä seurakuntiin. Ajankohtaisen viestinnän välineenä vaaleissa toimi uutiskirje, jossa viitattiin vaalien sivuihin Sakastissa ja Sacristassa.

Tavoite 3.5: Kehitämme yhteisöllisiä työtapoja ja vahvistamme KT:n tiimien välistä yhteistyötä osaksi prosesseja.

- Vakiinnutamme deskin toiminnan ja arvioimme sitä.
- Kehitämme palauteprosessin sisältöä ja käyttöönottoa uudessa jira-järjestelmässä.
- Käsittelemme palauteryhmien palautteen osana palauteprosessia.
- Käynnistämme sähköisen työpöydän työskentelyn ja arvioimme sitä.

Mittarit: Työyhteisöhyvinvointiin liittyvät toimet ja palaute

Arvio: Tukipalvelutiimi on avustanut KT:n henkilökuntaa Kipan käyttöönotossa ja lisäksi tiimi on hoitanut ennalta määrittelemättömiä Kipalle kuuluvia tehtäviä, esim. palkkioiden maksatuksia. Yhtenäiset prosessimallit on luotu ja niitä on toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Tiimin yhtenäistä osaamista on lisätty mm. yhteisellä koulutuksella

Keväällä 2014 toteutettua henkilöstökyselyä ja sen tuloksia avattiin yhdessä työntekijöiden kanssa ja puututtiin siinä ilmenneisiin merkittävimpiin haasteisiin yhdessä työterveyshuollon kanssa. Kyselyn ja henkilökohtaisten keskustelujen avulla tehtiin korjauksia myös KT:n tiimirakenteessa. Vuoden alusta otettiin käyttöön myös koko KT:n henkilöstölle tarkoitettu työntekijäkokous Deski, jonka

toimintaa edelleen kehitettiin uuteen toimitaloon siirryttäessä. Deski kokoontuu joka maanantai noin 45 minuutiksi ja siinä käydään läpi KT:n keskeiset vireillä olevat työtehtävät. Muutto uusiin toimitiloihin on parantanut oleellisesti KT:n työskentelyilmapiiriä. Verkkotuotannot-tiimissä on kokeiltu päivittäisiä aamukokouksia ja tiimissä on otettu käyttöön uusia yhteisöllisiä työvälineitä.

KT:ssa toteutettiin työajan toteutumisen seuranta (12.–23.5.), johon osallistui noin 70 % työntekijöistä. Tavoitteena oli saada realistinen kuva siitä, mihin työajan käyttö kohdistuu. Erilaisten projektien todettiin vievän resursseja huomattavasti arvioitua enemmän, samoin moni totesi työnkuvan olevan pirstaleinen. Tiimien rooli työtehtävien ohjauksessa koettiin tärkeäksi. Seurannan toteuttaminen arvioitiin mielekkääksi. Työajanseurannan ohjeistusta pyritään selkeyttämään ennen keväällä 2015 toteutettavaa seuraavaa seurantajaksoa.

KLK:n verkkosivut päivitettiin. Lähetystilastoja ei uudistettu johtuen Kirkkohallituksen tilastointi- ja raportointiuudistuksen aikataulusta.

Tavoite 4.1: Luotauksen ja analyysin avulla toteutamme mediassa näkyvien arvomuutosten seuranta viestinnän päätöksenteon tueksi ja arvioimme hiljaisten signaalien vaikutuksia kirkon toimintaan.

Mittarit: Tutkimuksen toteutuminen

Arvio: Luotaus- ja analyysitiimi asetti keskeisiksi tavoitteikseen kirkon viestinnän kannalta keskeisten trendien tunnistamisen, erilaisten keskusteluleimahdusten havaitsemisen ja heikkojen signaalien tarkastelemisen. Keskeisten trendien tunnistustyötä on tehty tiimin kokouksissa sekä tiimin jäsenten toimesta eri verkostoissa. Työskentelyn tuloksena on syntynyt useita katsauksia ajankohtaisista aiheista tiimin yhteistyötahoille. Lisäksi on havaittu tarve systematisoida trendien ja heikkojen signaalien keräys- ja analyysintapaa sekä laajapohjaistaa luotaustyötä.

Toinen keskeinen tavoitekimppu nousee strategisesta tavoitteesta ”Kirkon vaikuttavuuden tukeminen”. Tässä kimpussa tiimin tavoitteena oli 1) tuottaa KT:lle ja kirkon johdolle materiaalia yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vaikuttamistyöhön, 2) puheenaiheistaa kirkon kannalta oleellisia teemoja ja 3) tukea kirkon kriisiviestintää. Kohdissa 1 ja 3 on onnistuttu paremmin kuin kohdassa 2. Tätä proaktiivista puheenaiheistamista, olisi jatkossa hyvä voida tehdä tehokkaammin.

Kertomuskaudelta on mainittava, että elo-lokakuussa useamman tiimin jäsenen työpanoksesta suuri osa on kulunut seurakuntavaalien valmistelutyöhön, mistä syystä tiimin käyttöön varatut resurssit ovat olleet ennakoitua pienemmät. Tämä on näkynyt erityisesti proaktiiviseen luotaukseen suunnatussa työajassa. Tästä johtuen myöskään kaavailtua tutkimusta ei ehditty toteuttaa. Kriisitilanteisiin on tästä huolimatta pystytty nopeasti reagoimaan ja tukemaan kirkon yhteistä viestintätyötä.

Tavoite 4.2: Lisäämme kirkon näkyvyyttä mediassa uusien avausten myötä

Mittarit: Uusien ohjelmien ja palveluiden toteutuminen sekä niiden tavoitavuus. Kirkon palveluiden näkyvyys hakukoneissa.

Arvio: KT:ssa tuotettiin Kotimaa24-audioutisia, joita julkaistiin Radio Dein kanavalla neljästi viikossa. Ohjelmapalveluissa valmisteltiin ja pilotoitiin uusimuotoinen, viikoittainen Horisontti-ohjelma, jonka kesto on 45 minuuttia. Ylen ja muiden julkaisukanavien kanssa käytiin neuvotteluja uusista ohjelmaideoista, joista yhden osalta sovittiin pilotoinnista. Lisäksi toteutettiin eri tapahtumien suoratoistoa verkossa sekä tehtiin Etelärannan uudesta studiosta ajankohtaisia nettihaastatteluja sekä hartauksia. Monimediaalisuus otettiin yhä laajemmin tavoitteeksi.

Verkkopalvelut tuottivat vuoden aikana Lukkarin lisäksi uusia verkkopalveluja (mm. Ripari.fi ja arkkipiispan uudet sivut). Erityisesti Lukkarin toteuttamisessa panostettiin hakukoneoptimointiin (SEO) ja otettiin käyttöön uusia välineitä näkyvyyden seuraamiseksi.

Tavoite 4.3: Valmistaudumme reformaation juhluvuoteen yhteistyöverkostoissa

Mittarit: Osallistuminen valmisteluprosessiin

Arvio: Tiedottaja Tuija Helenelund on ollut KT:n edustajana reformaation juhluvuoden valmistelutyöryhmässä. Ohjelmapäällikkö Kimmo Saares on osallistunut yhteispohjoismaiseen prosessiin, jossa on pyritty löytämään ehdotuksia yhteisille monimediallisille hankkeille, jotka olisivat näkyviä sekä verkossa että tv:ssä. Selvitetty mahdollisuuksia osallistua ”Uusi me” hankkeen valmisteluun sekä sen kytkeytymistä juhluvuoteen.

Tavoite 4.4: Suunnitteleminen ja toteuttaminen viestinnässämme isot kirkolliset teemat: pääsiäisen ja joulun sekä jatkamme Ekopaasto-kampanjaa.

Mittarit: Käyttäjäpalautte ja osumat sivustolla

Arvio: Kirkolliset juhlapyhät toteutettiin näkyvästi, kirkkovuoden teemoja tuotiin esiin esimerkiksi piispa Wille Riekkisen kanssa toteutetuilla videoilla. Pääsiäislauantaina toteutettiin myös Yle Radio 1:ssä Jeesuksen monet kasvot pisteohjelma. Hiljaisen viikon Pisara-ohjelmissa luettiin Johanneksen evankeliumia rauhassa keskellä ihmisten kiireistä arkea. Lukkariin suunniteltiin pohjia kirkollisten juhlapyhien yhteiselle näkymälle.

Ekopaasto sai mediassa ja sosiaalisessa mediassa enemmän näkyvyyttä kuin vuonna 2013. Esimerkiksi Facebookissa tykkäysten määrä tuplaantui verrattuna edellisvuoteen. Wille Riekkisen pääsiäisvideo oli hyvin suosittu.

Tavoite 4.5: Tuotamme verkkosisällön ”uutta evl.fi:tä” varten, jotta saamme tavoitteenmukaiset sisällöt näkyväksi

Mittarit: Käyttäjäpalautte ja kävijätilastot sekä sisältöjen näkyvyys hakukoneissa.

Arvio: Uuden evl.fi-palvelun konseptointi eteni hieman ennakoitua hitaammin, joten verkkosisällön tuotanto siirtyi suurelta osin vuodelle 2015. Uudesta palvelusta valmistuivat Lukkarin yhteisten sisältöjen (Perhejuhlat ja hautajaiset, Apua ja tukea elämään ja Tutki uskoa) ensimmäiset versiot. Muista osioista tuotettiin sisältö- ja rakennesuunnitelmia.

Ensimmäinen Lukkarisivusto avattiin Seinäjoella 1.10.2014, joten koostettua käyttäjäpalautetta ja kävijätilastoja ei ole riittävästi arvioinnin tekemistä varten.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Radio	Kuuntelijamäärät keskiarvo				
	2014	2013	2012	2011	2010
Aamuhartaus ma-la klo 6.15	56 000	58 000	61 000	62 000	62 000
Aamuhartaus ma-la klo 7.50	132 000	133 000	146 000	148 000	140 000
Iltahartaus ma-pe klo 18.50	70 000	71 000	75 000	77 000	77 000
Iltahartaus la klo 18	104 000	112 000	114 000	112 000	123 000
Jumalanpalvelus su klo 10	179 000	190 000	183 000	212 000	203 000
Ortodoksinen liturgia/Horisontti su klo 11	124 000	137 000	123 000	124 000	123 000
Jumalanpalvelus/Horisontti su klo 18	56 000	55 000	54 000	59 000	66 000
Hartaita säveliä ma-la klo 6.05	51 000	53 000	57 000	57 000	56 000
Hartaita säveliä ma-la klo 7.45	132 000	133 000	146 000	148 000	140 000
Hartaita säveliä ma-pe klo 18.30	66 000	65 000	70 000	70 000	

Televisio	Tuotantomäärät				
	2014	2013	2012	2011	2010
Televisiojumalanpalvelus (kaikki)	34	31	33	35	31
• luterilaiset	25	22	24	26	22
• ortodoksiset	3	3	3	3	3
• vapaat kirkko- ja seurakunnat	5	5	5	5	5
• katoliset	1	2	1	1	1
Pisara	57	57	58	57	57

Televisio	Katsojamäärät keskiarvo				
	2014	2013	2012	2011	2010
Televisiojumalanpalvelus (kaikki)	119 300	128 000	143 000		
• luterilaiset	130 500	145 000	158 000	139 000	171 000
• ortodoksiset	66 000	57 000	55 000		
• vapaat kirkko- ja seurakunnat	104 000	112 000	135 000		
• katoliset	73 000	86 000	59 000		
Pisara	107 000	111 000	99 000	95 000	102 000

5.7 KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Toiminta-ajatus

Kirkon tutkimuskeskuksen tehtävänä on suorittaa kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiseksi tarpeellista kirkon ja uskonnollisen elämän sekä yhteiskunnan muutoksen tutkimusta.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

GTK organisoit tutkimushanketta ”Kirkon muuttuva yhteisöllisyys” (KMY, 2012–2015), jossa tutkitaan suomalaisten uskonnollisen sitoutumisen muutosta. Tutkijoiden ja johtajan lisäksi hankkeen tutkimusryhmässä on lähes 30 tohtori- ja maisteriopiskelijaa Helsingin, Tampereen, Oulun, Jyväskylän, Itä-Suomen ja Turun yliopistoista sekä Åbo Akademiasta. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat Itä-Suomen yliopisto (Seurakunnan mobiiliteknologia -hanke), Kymenlaakson ammattikorkeakoulu sekä Helsingin ja Tampereen seurakuntayhtymät.

Tutkimuskeskus osallistui kristillisen tradition siirtoon liittyvään tutkimuskokonaisuuteen ”Uskonnollinen kasvatus elämänkaareissa”, jossa tutkitaan perheissä sukupolvien välillä tapahtunutta muutosta sekä uskonnollista kasvatusta kirkossa ja yhteiskunnassa ja uskonnollisen identiteetin rakentumista. Tutkimuskokonaisuuteen kytkeytyy kansainvälinen rippikoulu- ja nuorisotutkimushanke ”Rippikoulusta elämään” (2012–2017), jonka tarkoituksena on luoda kuvaa nuorten uskonnollisuuden ja kirkkosuhteen muotoutumisesta aikuisuuden kynnyksellä sekä rippikoulun merkityksestä.

Samaan kokonaisuuteen liittyy hanke työssä olevista sekä alalle koulutautuvista lastenohjaajista (2014–2016), joka käynnistettiin yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen ja Seurakuntien lapsityön keskuksen kanssa. ”Lastenohjaajaksi kasvaminen” -osahankkeen tavoitteena on selvittää lastenohjaajaopiskelijoiden kirkollisen ammatillisen motivaation, osaamisen ja työidentiteetin muodostumista opintojen aikana.

Virsitutkimushanke (2010–2014) saatettiin päätökseen. Hankkeessa selvitettiin virren asemaa ja merkitystä 2000-luvun suomalaisessa kulttuurissa ja uskonnollisessa elämässä. Teemoista valmistui 24 opinnäytettä joko pro gradu -tutkielmina tai ammattikorkeakoulun päättötöinä. Lisäksi tekeillä on useita väitöskirjoja. Tutkimushankkeessa yhteistyökumppaneina olivat Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto ja Sibelius-Akatemia. Hankkeen tuloksista julkaistiin artikkelikokoelma ”Virsi ja laulu Suomessa – tekstit, kokemus ja kasvatus”. Tuloksia esiteltiin myös kansainvälisessä hymnologiassa konferenssissa Espoossa.

Tutkimuskeskuksen tavoitteiksi vuosille 2011–2015 on asetettu muun muassa tutkimustulosten viestinnän monipuolistaminen, uusien keinojen etsiminen tutkimustulosten hyödyntämiseen sekä uusien yhteistyötapojen kehittäminen kirkon sisällä ja ulkopuolella. Järjestyksessä toinen KTK:n vuotuinen seminaari ”Kiistelty usko” järjestettiin Tampere-talolla ja se käsitteli uskon julkista näkyvyyttä, uskon rationaalisia perusteluja sekä kansanuskon merkitystä kirkolle. Vaikuttavuutta kehitettiin myös ottamalla käyttöön KTK:n sähköinen uutiskirje ja jatkamalla kuukausittaisten blogien kirjoittamista Kirkonkello-verkkojulkaisussa. Nelivuotiskertomuksen uudistamiseen ja kehittämiseen tähtäävää työtä jatkettiin. Tavoitteena on julkaista tutkimustieto aiempaa nopeammin, saattaa se nykyistä tehokkaammin entistä laajemman yleisön käyttöön (mm. netissä julkaistavat tilastot) sekä alentaa kustannuksia. Yhteistyötä hallinto-osaston tilastohenkilökunnan, tietohallinnon sekä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa tiivistettiin hankkeen edistämiseksi yhteisenä hankekokonaisuutena.

Tutkimustietoa levitettiin artikkelien, esitelmien sekä haastattelujen kautta. Johtaja, tutkijat ja tutkimuskoordinaattori pitivät vuoden aikana yhteensä 17 esitelmää tai muuta asiantuntijaesiintymistä kirkon piirissä (kirkon keskushallinto, seurakunnat, hiippakunnat ja kirkolliset järjestöt) tai akateemisessa kontekstissa. He julkaisivat yhteensä 24 tieteellistä tai yleistajuista artikkelia tai muuta julkaisua, yhden kirjan sekä kaksi artikkelikokoelmaa. Henkilökunta oli jäsenenä yhdeksässä Kirkkohallituksen ohjaus- ja työryhmässä ja 11 tiedeyhteisön tai yhteiskunnallisessa asiantuntijaelimessä. Marraskuussa 2014 johtajalla, tutkijoilla ja tutkimuskoordinaattorilla oli yhteensä 45 haastattelua lehtiin, televisioon ja radioon.

Tärkeä osa Kirkon tutkimuskeskuksen toimintaa ovat opiskelijoille myönnettyt apurahat. Tutkimuskeskus jakoi apurahoja yhteensä 36 hankkeelle.

Yhteispohjoismainen tutkimushanke ”The Role of Religion in the Public Sphere” (NOREL) päättyi hankkeen loppuseminaariin maaliskuussa Oslossa. Hankkeen loppuraportin viimeistely kuitenkin jatkui. Tutkimuskeskus jatkoi myös pohjoismaista yhteishanketta, jossa kootaan Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Suomen kirkkojen tilastotietoja ja vertaillaan kirkkoon sitoutumiseen liittyvien tunnuslukujen kehittymistä eri maissa.

Tutkimushankerahoituksella rahoitettiin neljää hanketta: Uskonnot Suomessa, Virsitutkimushanke, Uskonnollinen kasvatus elämänkaaressa -hanke, sekä Kirkon muuttuva yhteisöllisyys -hanke.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkon nelivuotiskertomuksen kehittäminen ajankohtaisempaan ja paremmin hyödynnettävään muotoon

Arvio: Nelivuotiskertomuksen tiedonkeruun ja taltioinnin kehittäminen liitettiin yhteen tilastoyksikön vuotuisen tiedonkeruun kehitystyön, sekä muun Kirkkohallituksen tilastotuotannon kanssa yhdeksi hankekokonaisuudeksi yhteistyössä hallinto-osaston, tietohallinnon ja Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa.

Tavoite 2: Suomalaisten uskonnollisuutta koskevan uuden tutkimustiedon analyysi ja tiedottaminen (KMY-tutkimushanke)

Arvio: KMY-hankkeessa järjestettiin neljä yhteistä seminaaria. Hankkeessa valmistui yksi tutkijoiden artikkelikokoelma, sekä sen piirissä olevilta tutkijoilta yksi väitöskirja, useita artikkeleita sekä viisi pro gradu -opinnäytetyötä.

Tavoite 3: Kristillisen tradition siirtoa koskevan uuden tutkimustiedon tehokas kokoaminen, analyysi ja tiedottaminen (Uskonnollinen kasvatus elämänkaaressa -tutkimushanke).

Arvio: Hanke eteni suunnitellussa aikataulussa. Vuonna 2014 aloitettiin tutkimuksen ensimmäisen kansainvälisen kokoomateoksen kirjoittaminen, jonka on tarkoitus ilmestyä alkuvuodesta 2016.

Tavoite 4: Tutkimustiedon tehokkaampi levittäminen kirkon päättäjille ja seurakuntiin.

Arvio: Tutkimustuloksia levitettiin kirkon toimijoille, tiedeyhteisölle sekä laajemmalle yleisölle lukuisissa työryhmissä, neuvotteluissa, esitelmissä ja tutkijoiden tiedotusvälineille antamissa haastatteluisa. KTK:n seminaariin osallistui noin 250 henkilöä ja internetin välityksellä reaaliaikaisesti yli 400 henkilöä. Uutiskirje tehosti tutkimustiedon leviämistä seurakuntiin sekä muille sidosryhmille.

Tavoite 5: Kirkon toimintaa ja päätöksentekoa tukevien julkaisujen toteuttaminen.

Arvio: Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja -sarjassa julkaistiin yksi toimitettu kirja ja verkkojulkaisusarjassa kaksi toimitettua artikkelijulkaisua sekä neljä tutkimusraporttia.

5.8 KYRKANS CENTRAL FÖR DET SVENSKA ARBETET (KCSA)

Verksamhetsidé

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) skall verka som servicecentral för kyrkans verksamhet på svenska. Centralen arbetar på ett sätt som beaktar det unika för den finlandssvenska kulturen och som är relevant för det finlandssvenska kyrkliga fältet. Centralen skall verka inom ansvarsområdena för Kristen fostran, Diakoni, samhälle och kultur, samt Kommunikation.

De viktigaste händelserna i enhetens verksamhetsmiljö och verksamhet under året

KCSA:s arbete har under år 2014 i stort fortgått i enlighet med centralens verksamhetsidé och med beaktande av gällande verksamhetsplan. Året präglades i viss mån av tjänstledigheter med därtill hörande vikariat och förberedelser för en intern omorganisering av arbetet inom centralen. Ledande sakkunnig Pia Kummel-Myrskog var tjänstledig under tiden 1.8 2013–31.12 2014 och vikarierades under året av Helene Liljeström. Kummel-Myrskog avgick på egen begäran från sin tjänst per den 30.11 2014. Tjänsten besattes inte utan istället beslöt Kyrkostyrelsens ledningsgrupp att lediganslå en befattning som koordinator för sociala medier. Ämbetskollegiet valde 18.12 Simon Lampenius till koordinator för sociala medier fr.o.m. 1.2.2015. Ledande sakkunnig Lucas Snellman var vårdledig under tiden 27.1–25.5 och vikarierades av Åsa Holmvik. IT-konsult Magnus Malmsten flyttade 1.6 2014 från KCSA till Kyrkostyrelsens ekonomiavdelning (data-administrationen). Dövprästtjänsten lediganslogs under hösten och den enda sökanden, Maria Lindberg valdes till dövpräst (60 %) fr.o.m.1.1 2015.

Genom direktors tjänstemannabeslut gjordes även en omorganisering av arbetet inom KCSA så att centralens tre ansvarsområden istället organiserades i två enheter; en för kyrkans verksamhet med Stefan Myrskog som ledande sakkunnig och en för kommunikation med Lucas Snellman som ledande sakkunnig.

Under året gjordes en elektronisk webropol-enkät om KCSA:s verksamhet. Enkäten sändes till 530 församlingsanställda i Borgå stift och svarsprocenten var 50. Enkäten visade att man i församlingarna överlag är nöjda med KCSA:s verksamhet och materialproduktion. Resultaten från enkäten används för att utveckla och förbättra KCSA:s verksamhet. Samarbetet med Borgå stift och dess domkapitel samt med Kyrkostyrelsen och dess specialavdelningar har varit gott under året. Enligt tidigare beslut ordnades inga Kyrktorg under hösten. Istället fördes diskussioner med samarbetspartners om ett nytt koncept för Kyrktorgen med början fr.o.m. 2015. Enligt det nya konceptet ordnas Kyrktorgen både vår och höst. De blir även mera tidsmässigt koncentrerade och fokuseras till ett särskilt tema. Under året arrangerade KCSA diakonidagar på Lärkkulla stiftsgård 17–19.10. Dagarna utföll väl och samlade 130 deltagare. Under hösten gjordes även en större satsning på

Bokmässan med församlingsvalet i fokus. Dessutom ordnades kaffeservering i montern i samarbete med Kyrkans Utlandshjälp. Förutom egen personal medverkade bl.a. professor Ove Wikström och författaren Maria Küchen i olika samlingar. Det nya konceptet fungerade mycket väl. Nya satsningar under året var medverkan i Finlandsarenan i Björneborg 17–18.7 och i Svenska veckan 3–9.11. Bägge dessa nysatsningar skedde i samarbete med Svenska Finlands Folkting. Arbetet (och debatten) kring relationen skola - kyrka har varit intensiv och samarbetet med finska sidan (KKP) har varit gott. Officiella utlåtanden gjordes om både förslaget till ny lag om småbarnsfostran, förslaget till nya grunder för förskoleundervisningen och förslaget till nya riksomfattande mål och timfördelning för gymnasiet. Under hösten gav Kyrkostyrelsen ett utlåtande kring läroplanen för den grundläggande utbildningen och ett kring lagförslaget att ändra på minimiantalet elever i minoritetsreligionernas undervisningsgrupper. KCSA har även informerat och stött församlingarna och deltagit i diskussionen i ämnet. Omsorgs- och dövspråken har fortsatt sitt arbete med regelbundna kontakter till och verksamhet för respektive handikappgrupper. Under verksamhetsåret 2014 har betoningen inom sociala medier legat på att upprätthålla och vidareutveckla de projekt som redan finns (bloggarna Andetag och Nyckelnbloggen, Kyrkans chatt, Kyrkan på Instagram) samt på att skapa och sprida materialet Kyrka online. Övriga satsningar där sociala medier haft en central roll är bl.a. församlingsvalet, ekofasta-kampanjen, kyrkan på bokmässan och Ungdomens kyrkodagar.

Information om församlingsvalet och utveckling samt användarstöd för församlingsvalets svenska webbtjänster krävde betydande arbetsinsatser. Konkret märktes det i administration av Facebook-grupper och innehållsproduktion för församlingsvalet.fi (18 800 besökare). Radioproduktionen har varit stabil. Under året ansvarade KCSA för koordineringen och produktionen av 616 radioandakter (2013: 616), varav 427 var nyproducerade (2013: 556). Lyssnarantalet låg på samma nivå som tidigare år (Andrum: 58 000, aftonandakt: 18 000 och gudstjänsten 26 000 lyssnare). År 2014 producerades 8 gudstjänster och 4 allsångsgudstjänster för Yle Fem (2013: 10). Tv-gudstjänsterna hade i medeltal 5 000 tittare (2013: 10 000) och allsångsgudstjänsterna 10 000 tittare. Utöver gudstjänster producerades 15 Himlalive (2013: 15). Programmet hade i snitt 20 000 tittare (2013: 29 000). Kyrklig tidningstjänst har erbjudit finlandssvenska media redaktioner aktuell och ändamålsenlig information om kyrkan. Under året har 104 nyheter (2013: 110), 9 mediekalendrar (2013: 10) och 3 inbjudningar till presskonferenser sänts ut till redaktionerna. I övrigt fortsatte verksamheten med fokus på material- och programproduktion, utveckling av befintliga verksamheter, intressebevakning och sakkunniguppdrag.

Utvärdering av hur de målsättningar för verksamheten och ekonomin som godkänts i budgeten uppnåtts

Mål 1: Arrangera Finlandssvenska diakonidagar 17–19.10 tillsammans med Domkapitlet i Borgå stift, Lärkkulla och Yrkeshögskolan Novia.

Utvärdering: Diakonidagarna med temat *Rätt att höra till* arrangerades enligt planerna och i gott samarbete med domkapitlet, stiftsgården Lärkkulla och Yrkeshögskolan Novia. Forskningschef Tormod Kleiven från Norge och ledande diakonissan Karin Strandberg var huvudtalare. Under dagarna hölls 12 seminarier som berörde olika diakonala teman. Dagarna var lyckade och utfallet gott. I diakonidagarna deltog 130 personer medan motsvarande dagar för fyra år sedan samlade 240 deltagare. Det lägre deltagarantalet torde dels ha berott på att dagarna inföll under skolornas höstlov dels på det trängda ekonomiska läget i en del församlingar.

Mål 2: Ta en aktiv roll i arbetet med läroplanerna i religion i grundskolan och gymnasiet och påverka inom ramen för vårt mandat.

Utvärdering: KCSA har tillsammans med Kirkon kasvatus ja perheasiat (KKP) aktivt deltagit i utformandet av Kyrkostyrelsens utlåtande kring läroplanen för den grundläggande utbildningen. I utlåtandet berördes den allmänna delen där utbildningens värdegrund framkommer samt religionsundervisningen, särskilt grunderna för den evangelisk-lutherska undervisningen. På begäran gav

Kyrkostyrelsen även ett utlåtande kring lagförslaget att ändra på minimiantalet elever i minoritetsreligionernas undervisningsgrupper.

Mål 3: Utarbeta material för konfirmandundervisning för vuxna.

Utvärdering: Arbetet med materialet har fortgått under året. Målsättningen att färdigställa materialet har inte uppnåtts p.g.a. att andra stora projekt som t.ex. arbetet med utvecklingsdokumenten för fostran tagit mycket tid i anspråk. Arbetet med material för vuxenskriftsskola fortgår dock.

Mål 4: Utveckla och testa programkoncept för webbtv-sändningar.

Utvärdering: På grund av att en del av personalen var tjänstledig och ingen drev projektet har målet inte uppnåtts. Trots det förverkligades vissa projekt som tangerar målsättningen. Av dessa kan nämnas flera YouTube-produktioner (Ungdomens kyrkodagar, bokmässan och församlingsvalet) och livestream av en gudstjänst.

Mål 5: Arbeta för att hälften av församlingarna i Borgå stift skall ha barnombud som vi stöder i deras uppgift.

Utvärdering: År 2013 fanns det 4 barnombud i stiftets församlingar, vid slutet av år 2014 var antalet 16. Under året hade enheten en workshop kring kyrkans fostran på Borgå stifts kyrkoherdekonferens och bland annat denna fråga aktualiserades. Målsättningen nåddes inte under året men arbetet fortsätter och vi har uppmanat församlingarna att välja barnombud i samband med att de nyvalda förtroendeorganen inleder sitt arbete i början av år 2015.

5.8 KIRKON RUOTSINKIELISEN TYÖN KESKUS (KRTK)

Toiminta-ajatus

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK) toimii kirkon ruotsinkielisen työn palvelukeskuksena. Keskuksen työssä otetaan huomioon suomenruotsalaisen kulttuurin erityispiirteet ja suomenruotsalaisen kirkollisen kentän tarpeet. Keskuksen toimialat ovat kristillinen kasvatusta, diakonia, yhteiskunta ja kulttuuri sekä viestintä.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

KRTK:n työ on vuoden 2014 aikana jatkunut pääpiirteissään keskuksen toiminta-ajatuksen mukaisena ja voimassa olevaa toimintasuunnitelmaa noudattaen. Toimintavuoden aikana osa keskuksen työntekijöistä oli virkavapaalla, ja heidän työnsä hoidettiin viransijaisten avulla. Vuoden aikana valmisteltiin keskuksen sisäisen työn uudelleen järjestämistä. Johtava asiantuntija Pia Kummel-Myrskog oli virkavapaalla 1.8.2013–31.12.2014, ja hänen sijaisenaan toimi Helene Liljeström. Kummel-Myrskog pyysi eroa virastaan 30.11.2014. Virkaan ei valittu uutta viranhaltijaa, sen sijaan Kirkkohallituksen johtoryhmä päätti julistaa haettavaksi sosiaalisen median koordinaattorin toimen. Virastokollegio valitsi kokouksessaan 18.12. Simon Lampeniuksen sosiaalisen median koordinaattoriksi 1.2.2015 alkaen. Johtava asiantuntija Lucas Snellman oli hoitovapaalla 27.1.–25.5. ja hänen sijaisenaan toimi Åsa Holmvik. IT-konsultti Magnus Malmsten siirtyi 1.6.2014 KRTK:sta Kirkkohallituksen talousosastolle (tietohallintoyksikköön). Kuurojenpapin virka julistettiin haettavaksi syksyllä. Viran ainoa hakija, Maria Lindberg, valittiin kuurojenpapiksi (60 %:n työajalla) 1.1.2015 alkaen.

Johtajan viranhaltijapäätöksellä KRTK:n työ järjestettiin uudelleen siten, että aikaisemmista kolmesta vastuualueesta muodostettiin kaksi yksikköä; kirkon toimintayksikkö, joka toimii johtavan asiantuntijan Stefan Myrskogin alaisuudessa ja viestintäyksikkö, jonka vetäjänä on johtava asiantuntija Lucas Snellman.

Toimintavuoden aikana toteutettiin sähköinen kysely (webropol) KRTK:n toiminnasta. Kysely lähetettiin 530 seurakunnan työntekijälle Porvoon hiippakunnassa ja vastausprosentiksi saatiin 50 %. Tulosten mukaan seurakunnissa ollaan enimmäkseen tyytyväisiä keskuksen toimintaan ja materiaali- ja lintu- ja tuotantoon. Kyselyn tuloksia käytetään KRTK:n toiminnan kehittämiseen ja parantamiseen. Yhteistyö Porvoon hiippakunnan ja sen tuomiokapitulin samoin kuin Kirkkohallituksen ja sen erillisyyksiköiden kanssa on sujunut hyvin vuoden aikana. Aikaisemman päätöksen mukaan Kirkkotoria ei järjestetty syksyllä. Sen sijaan yhteistyökumppaneiden kanssa käytiin keskusteluja uudesta konseptista, jota sovelletaan vuoden 2015 alusta. Uuden mallin mukaan Kirkkotori järjestetään sekä keväällä että syksyllä. Kirkkotorien kestoja lyhennetään ja niille valitaan erityinen teema. Kirkon ruotsinkielisen työn keskus järjesti diakoniapäivät Lärkkullan hiippakuntakartanolla 17.–19.10. Tapahtuma onnistui hyvin ja keräsi 130 osanottajaa. Syksyllä panostettiin kirjamesuille, pääteemana seurakuntavaalit. Messuosastolla järjestettiin myös kahvitarjoilu yhdessä Kirkon Ulkomaanavun kanssa. Oman henkilökunnan lisäksi tapahtumaan osallistuivat mm. professori Ove Wikström ja kirjailija Maria Küchen. Uusi konsepti toimi erittäin hyvin. Uusia panostuksia vuoden aikana olivat osallistuminen Porin SuomiAreenaan 17.–18.7. ja Svenska veckaniin 3.–9.11. Molemmat uudet tapahtumat järjestettiin yhteistyössä Suomenruotsalaisten kansankäräjien kanssa. Koulun ja kirkon suhteeseen liittyvä työ (ja keskustelu) on ollut intensiivistä ja yhteistyö suomenkielisen puolen (KKP) kanssa hyvää. Uudesta varhaiskasvatusta koskevasta lakiehdotuksesta ja uusista esikouluopetuksen perusteista sekä valtakunnallisista lukion tavoitteista ja tuntijaosta annettiin viralliset lausunnot. Syksyn aikana Kirkkohallitus antoi lausunnon peruskoulun opetussuunnitelmasta ja lakiehdotuksesta koskien vähemmistöuskontojen opetusryhmien vähimmäisryhmäkoon muuttamista. KRTK on myös tiedottanut ja tukenut seurakuntia asiassa ja osallistunut keskusteluun. Vammaistyön ja kuurojen pappi on jatkanut työtään pitäen säännöllisesti yhteyttä molempiin ryhmiin ja toimimalla niiden parissa. Toimintavuonna 2014 sosiaalisen median sektorilla on ensisijaisesti jatkettu ja kehitetty käynnissä olevia hankkeita (blogit Andetag ja Nyckelnbloggen, Kyrkans chatt, Kyrkan på Instagram). Kyrka online on saanut uutta materiaalia jaettavaksi. Sosiaalinen media on ollut keskeisesti mukana myös mm. seurakuntavaalivyössä, ekopaasto-kampanjassa, kirjamesuilla ja nuorison kirkkopäivillä.

Seurakuntavaaleista tiedottaminen sekä vaalien ruotsinkielisen verkkopalvelun kehittäminen ja käyttäjätuki vaativat paljon työtä. Konkreettisesti tämä oli havaittavissa Facebook-ryhmien hallinnoinnissa sekä forsamlingsvalet.fi-sivuston sisällöntuotannossa (18 800 kävijää). Radio-ohjelmien tuotanto pysyi vakaana. KRTK vastasi vuoden aikana 616 radiohartauden (2013: 616) koordinoimista ja tuotannosta, niistä 427 oli uutta tuotantoa (2013: 556). Kuuntelijamäärät olivat samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina (Andrum 58 000, iltahartaus 18 000 ja jumalanpalvelus 26 000 kuuntelijaa). Vuonna 2014 tuotettiin 8 jumalanpalvelusta ja 4 yhteislaulujumalanpalvelusta Yle Fem -kanavalle (2013: 10). Televisiojumalanpalveluksilla oli keskimäärin 5 000 katsojaa (2013: 10 000) ja yhteislaulujumalanpalveluksilla 10 000. Jumalanpalvelusten lisäksi tuotettiin 15 Himlaliv-ohjelmaa (2013: 15), jolla oli keskimäärin 20 000 katsojaa (2013: 29 000). Kirkon lehdistöpalvelu on tarjonnut ruotsinkielisille mediatoimituksille ajankohtaista ja tarkoitukseen sopivaa tietoa kirkosta. Vuoden aikana toimituksille on lähetetty 104 uutista (2013: 110), 9 mediakalenteria (2013: 10) ja 3 kutsua tiedotustilaisuuksiin. Muuten toiminta jatkui keskittyen materiaali- ja ohjelmatuotantoon, olemassa olevien toimintojen kehittämiseen, edunvalvontaan ja asiantuntijatehtäviin.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Järjestää ruotsinkieliset diakoniapäivät 17.–19.10. yhdessä Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulin, Lärkkulla-säätiön ja ammattikorkeakoulu Novian kanssa.

Arviointi: Diakoniapäivät teemalla *Rätt att höra till* (oikeus osallisuuteen) järjestettiin suunnitelmien mukaan hyvässä yhteistyössä tuomiokapitulin, hiippakuntakartano Lärkkullan ja ammattikorkeakoulu Novian kanssa. Pääpuhujina olivat tutkimuspäällikkö Tormod Kleiven Norjasta ja johtava diakonissa Karin Strandberg. Päivien aikana pidettiin 12 seminaaria erilaisista diakoniaan liittyvistä teemoista. Diakoniapäivät onnistuivat kaikin puolin hyvin. Osanottajia oli 130, neljä vuotta aiemmin vastaavat päivät keräsivät 240 osallistujaa. Osanottajien vähäisempi määrä lienee johtunut toisaalta siitä, että päivät osuivat koulujen syyslomaviikolle ja toisaalta siitä, että joidenkin seurakuntien taloustilanne on kireä.

Tavoite 2: Ottaa aktiivinen rooli peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmatyössä ja vaikuttaa siihen oman mandaatin rajoissa.

Arviointi: KRTK on yhdessä Kirkon kasvatus- ja perheasiayksikön (KKP) kanssa osallistunut aktiivisesti Kirkkohallituksen peruskoulun opetussuunnitelmaa koskevan lausunnon laatimiseen. Lausunnon otettiin kantaa yleiseen osioon, jossa käsitellään koulutuksen arvopohjaa sekä erityisesti evankelis-luterilaisen uskonnonopetuksen perusteita. Kirkkohallitus antoi myös pyynnöstä lausunnon lakiehdotuksesta koskien vähemmistöuskontojen opetusryhmien vähimmäiskoon muuttamista.

Tavoite 3: Laatia materiaalia aikuisten rippikouluopetukseen.

Arviointi: Materiaalin laatimistyö on jatkunut vuoden aikana. Materiaalin valmistumiselle asetettua tavoitetta ei saavutettu, koska monet muut hankkeet, kuten kasvatustyön kehitysasiakirjojen vaatima työ on vienyt paljon aikaa. Aikuisten rippikoulumateriaalin tuotantoa jatketaan kuitenkin edelleen.

Tavoite 4: Kehittää ja testata verkkotelevisio-ohjelmien ohjelmakonseptia.

Arviointi: Koska osa henkilökunnasta oli virkavapaalla eikä hankkeella ollut vetäjää, tavoitetta ei saavutettu. Siitä huolimatta toteutettiin eräitä tavoitetta lähellä olevia hankkeita. Näistä voidaan mainita useat YouTube-tuotannot (nuorten kirkkopäivät, kirjamessut ja seurakuntavaalit) sekä yhden jumalanpalveluksen livestream-lähetys verkossa.

Tavoite 5: Pyrkiä siihen, että Porvoon hiippakunnan seurakunnista joka toisessa olisi lapsiasiamies, jonka työtä tukisimme.

Arviointi: Vuonna 2013 hiippakunnan neljässä seurakunnassa oli lapsiasiamies, ja vuoden 2014 lopussa määrä oli 16. Vuoden aikana järjestettiin Porvoon hiippakunnan kirkkoherrainkokouksessa työpaja, jonka aiheena oli kirkollinen kasvatus ja jossa mm. tämä kysymys oli esillä. Tavoitetta ei saavutettu vuoden aikana, mutta työ jatkuu, ja olemme kehottaneet seurakuntia valitsemaan lapsiasiamiehen samalla, kun uudet luottamuselimet aloittavat työnsä vuoden 2015 alussa.

5.9 PIISPAINKOKOUKSEN KANSLIA

Toiminta-ajatus

Piispainkokouksen kanslia auttaa piispainkokousta toteuttamaan sille säädetyt tehtävät, jotka liittyvät kirkon oppia ja elämää koskeviin linjakysymyksiin, hiippakuntien hallintoon sekä kirkon työntekijöiden koulutukseen.

Lisäksi piispainkokouksen kanslia tukee arkkipiispan, piispojen kollegion, kirkkohallituksen ja kirkon ulkoasian neuvoston työtä erityisesti teologisissa kysymyksissä. Kirkkohallituksen osana piispainkokouksen kanslia osallistuu kirkkohallituksen strategian toteuttamiseen.

Piispainkokouksen kansliassa on sen perustehtävän edellyttämää teologista osaamista, jonka myötä viranhaltijat pyrkivät osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun kirkosta ja sen uskosta. Tämä edellyttää aktiivista verkostoitumista kirkon sisällä ja myös sen ulkopuolelle.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Piispainkokouksen kanslian toiminnan rakenteissa tai henkilöstössä ei tapahtunut kertomusvuonna mainittavia muutoksia lukuun ottamatta kirkkohallituksen muuttoa Katajanokalta Etelärantaan.

Kirkkoa koskeva kansalaiskeskustelu esimerkiksi avioliittolain muutoksesta ja kirkosta eroamisista heijastui piispainkokouksen kansliaan. Kansliassa seurattiin yhteiskunnallista keskustelua ja mahdollisuuksien mukaan osallistuttiin siihen esimerkiksi välittämällä tietoa siitä, mitä kirkossa asiasta opetetaan ja miten kirkon sisäiset päätöksentekoprosessit etenevät.

Kertomusvuonna kanslia osallistui muun muassa seuraavien hankkeiden toteuttamiseen: piispainkokouksen *Kohdi Pyhää* -oppaan englanninkielisen verkkoversion julkaiseminen, piispojen *Kutsu Yhteyteen* -teesien julkaiseminen ja siihen liittyvä mediatilaisuus elokuussa, opiskelijoille suunnatun Kirkon päivän järjestäminen marraskuussa sekä uuden sopimuksen kilpailuttaminen ja solmiminen teologian opiskelijoiden soveltuvuustesteistä.

Kanslia osallistui aktiivisesti synodaalikokousten 2016 ja reformaation merkkivuoden 2017 valmisteluihin. Kanslialla on esimerkiksi päävastuu reformaatioaiheisen synodaalikirjan toimittamisesta.

Piispainkokouksen kanslia piti yhteyttä toimintavuoden aikana kollegoihin. Helsingissä järjestettiin syyskuussa pohjoismaisten piispainkokousten sihteerien tapaaminen, johon saapui edustajia Ruotsista, Tanskasta ja Norjasta. Joulukuussa Helsinkiin kokoontuivat hiippakunnissa toimivat piispojen teologiset sihteerit ja erityisavustajat.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Piispainkokouksessa käsiteltävien asioiden laadukas valmistelu sekä päätösten tehokas toimeenpano

Arvio: Piispainkokouksen valmistelutyö sujui rutiinilla niin, että kumpikin esittelijä vastaa hänelle annetuista valmistelu- ja esittelytehtävistä. Piispainkokous tuotti kertomusvuonna siltä pyydetty lausunnot ja lisäksi teki kaksi esitystä kirkolliskokoukselle, joista ensimmäinen koski kirkkomme vastausta Faith and Order -komission *The Church: Towards a Common Vision* -dokumenttiin ja toinen pappisasessorin kelpoisuusvaatimusten muuttamista.

Käsitellyistä asioista osa liittyy hallintoon ja kelpoisuusasioihin, jollaisten valmistelussa teologisen koulutuksen omaavilla esittelijöillä on luonnollisestikin jatkuva tarve kehittää osaamistaan.

Tavoite 2: Kirkon ykseyden vahvistamiseen liittyvien päätösten ja strategisten linjausten toteuttaminen

Arvio: Piispainkokouksen kanslia vastasi piispojen *Kutsu Yhteyteen* -teesien julkaisemisesta sekä yhdessä kirkon tiedotuskeskuksen mediatilaisuudesta, joka kiinnosti myös valtakunnan päämediaa. Muuten kirkon ykseyden vahvistaminen on tapahtunut lähinnä kirkollisissa keskusteluissa käytetyillä puheenvuoroilla.

Tavoite 3: Yhteistyön tiivistäminen kirkkohallituksen kanssa kirkon toiminnan kehittämiseksi sekä toimintaedellytysten varmistamiseksi (yhteiskuntasuhteet)

Arvio: Piispainkokouksen kansliasta osallistuttiin kirkkohallituksen piirissä erilaisiin toimikuntiin, työryhmiin ja projekteihin. Esimerkiksi piispainkokouksen teologinen sihteeri osallistui Reformaation merkivuoden 2017 päätoimikuntaan.

Piispainkokouksen kanslia tuki kirkkohallituksen vaikuttamistoimintaa kansliassa olevalla erityisasiantuntemuksella. Tämä on käytännössä virittänyt yhteistyötä etenkin kirkon tiedotuskeskukseen. Piispainkokouksen pääsihteeri osallistui moniin ajankohtaisiin keskusteluihin muun muassa kirkkohallituksen Rajalla-blogin kautta ja myös satunnaisin kosketuksin valtakunnalliseen mediaan.

Tavoite 4: Valmistautuminen mahdollisiin uusiin tehtäviin, joita kirkon keskushallinnon uudistamisesta seuraa.

Arvio: Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2014 hyväksyä esityksen kirkon keskushallinnon uudistamiseksi. Piispainkokouksen kokoonpanoa ja tehtäviä uudistavat uudet säädökset tulevat voimaan vuonna 2016, joten varsinainen työskentely piispainkokouksen työjärjestyksen ja valmisteluprosessien uudistamiseksi tapahtuu vuoden 2015 aikana. Kertomusvuonna käytiin kuitenkin ensimmäisiä keskusteluja valmistelun pohjaksi. Lisäksi pääsihteeri ja teologinen sihteeri vierailivat lokakuussa Genevessä päivittäen sekä vahvistaen kanslian osaamista ja kontakteja ekumenian alueella, johon liittyvä päätöksenteko tulee piispainkokouksen tehtäväksi.

Tavoite 5: Kirkon alalle opiskelevien hengellisen elämän tukeminen sekä osaavien työntekijöiden rekrytoinnin edistäminen (erityisesti papit, kanttorit, diakonit ja kasvatuksen työntekijät)

Arvio: Kirkon teologikoulutustoimikunnassa on tuettu hiippakuntia alueellisten rekrytointitavoitteiden toteuttamisessa ja toimittu opiskelijoiden kirkollisen identiteetin vahvistamiseksi. Kirkon kanttorikoulutustoimikunnassa on kehitetty opiskelijarekrytointia, minkä tarve korostuu kirkkomusiikin koulutusohjelmien hakijamäärän kääntynyt laskuun. Molemmassa toimikunnassa aloitettiin työelämän tarpeiden ennakointi osana kirkkohallituksen hanketta, joka liittyy työ- ja elinkeinoministeriön Työelämä 2020 -hankkeeseen.

Marraskuussa järjestettiin Helsingissä teologian ja kirkkomusiikin opiskelijoiden yhteinen Kirkon päivä, jonka tarkoitus on tukea rekrytoitumista kirkon tehtäviin ja johon osallistui yli 150 teologian ja kirkkomusiikin opiskelijaa.

5.10 KIRKON PALVELUKESKUS (KIPA)

Toiminta-ajatus

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tuottaa kirkon talousyksiköille kirjanpidon ja palkanlaskennan palveluja laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Tärkeimmät tapahtumat yksikön toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Asiakkaat

Asiakkaiden siirtymisen aikaistaminen on ollut yksi Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) keskeisiä tavoitteita. Kipan siirtymiskauden aikana 37 asiakasta on aikaistanut siirtymistään.

Vuoden aikana tehtiin tiiviisti kehittämistyötä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Kipan johtokunta nimesi käyttäjäryhmän, jossa ovat mukana Kuopion, Mikkelin, Vaasan, Vantaan ja Kipan edustajat. Lisäksi perustettiin asiakastyöryhmä, jossa ovat mukana Espoon, Oulun, Lahden, Helsingin ja

Kipan edustajat. Asiakasryhmien tavoitteena on kehittää prosesseja, tietojärjestelmiä ja niiden käytettävyyttä sekä jakaa hyviä käytäntöjä.

Toimipisteet

Täysistunto päätti (1.4.2014 § 39) johtokunnan esityksen mukaisesti, että Kirkon palvelukeskuksen Lahden ja Kuopion toimipisteitä ei perusteta.

Tietojärjestelmät

Vuoden aikana arvioitiin vaihtoehtoja hoitaa Kipan tietojärjestelmien teknisiä tukipalveluja. Osaamisen keskittämisen, tehokkuuden, riskienhallinnan ja resursoinnin näkökulmasta päädyttiin siihen, että Kipan tekniset tietojärjestelmätukipalvelut keskitetään Kirkkohallituksen tietohallintoon ja Kipa ostaa palvelut Kirkkohallituksen tietohallinnolta.

Henkilöstö

Esimiehille järjestettiin esimiesvalmennusta ja Kipan osaamisen johtamisen mallin rakentaminen aloitettiin. Johtoa ja esimiehiä valmennettiin osaamisen johtamisen mallin käyttöönottoon. Esi- miesten kanssa aloitettiin kerran kuukaudessa pidettävät esimiesfoorumit. Yhdeksän (9) esimestä aloitti JET-koulutuksen (johtamisen erikoisammattitutkinto). Lisäksi osallistuttiin Kirkkohallituksen projektijohtamisen mallin käyttöönottoilaisuuksiin. Substanssiosaamista sekä tietoteknisiä valmiuksia parannettiin erilaisilla sisäisillä koulutuksilla ja teematunneilla. Porvoon henkilökunnalle järjestettiin ruotsin kielen koulutusta. Perehdyttämistä kehitettiin ja tehostettiin saatujen palautteiden perusteella.

Laina keskusrahastolta 2012 – 2016

Laina kirkon keskusrahastolta toteutui suunnitellusti. Siirtymäkauden 2017 loppuun mennessä lainan katoksi on asetettu 16 M€. Vuoden 2014 lopussa lainan määrä oli noin 11,8 M€. Arvio on, että siirtymäkauden lopussa lainakatto on asetetun arvion mukainen.

Investoinnit 2012 – 2017

Vuonna 2014 investointeihin käytettiin rahaa 2,0 M€. Vuoden 2014 lopussa arvioidaan, että siirtymäkauden investointeihin varattu 8,3 M€ toteutuu.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Siirtyminen 1.1.2014 Kipan järjestelmien käyttäjäksi.

Arvio: Siirtyminen Kipan järjestelmien käyttäjäksi toteutui hyvin. Sähköisistä prosesseista merkittävin muutos oli, kun Kipan omassa toiminnassa otettiin käyttöön palkanlaskennan sähköiset lomakkeet.

Tavoite 2: KirkkoHR-järjestelmän käyttöönoton laajentaminen.

Arvio: Sähköisten kehityskeskustelulomakkeiden lisäksi Kipassa otettiin käyttöön sähköiset tehtävän vaativuuden määrittelylomake, nimikirja ja HAVA-lomakkeisto.

Tavoite 3: Toimipisteiden Lahti ja Kuopio perustamisen uudelleen arviointi.

Arvio: Toimipisteiden perustamista arvioitiin johtokunnassa ja arvioinnin tuloksena tehtiin esitys kirkkohallituksen täysistunnolle, että toimipisteitä ei perusteta. Päätös, että toimipisteitä ei perusteta, tehtiin täysistunnossa 1.4.2014.

Tavoite 4: Kipan IT ja Kirkkohallituksen tietohallinnon tiiviimpi yhteistyö.

Arvio: Vuoden aikana suunniteltiin IT-toimintojen keskittämistä Kirkkohallituksen tietohallintoon. Muutos toteutettiin ja Kipa siirtyi ostamaan IT-palvelut Kirkkohallituksen tietohallinnosta.

Tavoite 5: Vuoden 2017 asiakkaista 30 % aikaistaisi siirtymistään.

Arvio: Vuonna 2014 asiakkaista 23 % (29 asiakasta) on aikaistanut siirtymistään. Siirtymäkaudella aikaistaneita asiakkaita on 37.

Toimintaa tai taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Kyselyjen tulokset: Arviointiasteikko 5= erittäin hyvä - 1= erittäin huono			
Asiakastyytyväisyys	3,1	3,0	
Arvojen toimivuus, henkilöstö	4,0	3,9	
Johtaminen	3,6	3,5	
Esimiestyö	3,5	3,5	
Tiimityö	4,0	4,0	
Henkilöstömäärä	127	98	45
HTV	111	77	33
Uusien asiakkaiden vastaanotto	71	34	36 (2011:10)
Tuotannossa olevat asiakkaat	80	46	10

II HIIPPAKUNNAT

1 TURUN ARKKIHIIPPAKUNTA

Piispan johtama tuomiokapituli tukee Turun arkkihiippakunnan seurakuntia ja niiden henkilöstöä seurakunnan perustehtävän toteuttamisessa hoitamalla tuomiokapitulille kuuluvat viranomaistehtävät ja tuottamalla ja tarjoamalla hallinto- ja työelämäpalveluita sekä edustaa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa alueellaan.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Vuosi 2014 oli 738. toimintavuosi Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin historiassa. Piispa Kaarlo Kalliala toimitti arkkipiispa Kari Mäkisen avustamana yhden pappisvihkimyksen. Siinä vihittiin 4 pappia (vrt. 2013, jolloin vihittyjä oli 14 ja vihkimyksiä 3). Arkkipiispa vihki yhdessä vihkimyksessä 16 henkilöä diakonian virkaan (vrt. 2013, jolloin vihittyjä oli 11). Arkkipiispa Mäkinen toimitti piispantarkastuksen Turun Katariinan ja Paattisten seurakunnissa. Vastaavasti piispa Kalliala toimitti tarkastuksen Porin Teljän, Siikaisten, Salon, Huittisten ja Uudenkaupungin seurakunnissa sekä ylimääräisen tarkastuksen Rauman seurakunnassa. Lisäksi piispat ovat olleet näkyvästi läsnä Turun tuomiokirkon jumalanpalveluselämässä.

Tuomiokapitulin henkilökunnassa tapahtui muutos toiminnan ja työelämäpalveluiden toimistosuhteeri Sinikka Strömbergin jäädessä eläkkeelle 1.7.2014 lukien. Tällöin viran tehtäväkuva kehitettiin ja nimike muutettiin toimisto- ja viestintäsuhteeriksi. Virkaan valittiin media-assistentti Anna-Liisa Hyrsky-Heikkilä, joka aloitti vakinaisessa tehtävässä 1.1.2015 lukien toimien sitä ennen Strömbergin vuosilomasijaisena 1.3.–15.6.2014 ja virkaa tekevänä viranhaltijana 11.8.–31.12.2014. Uudessa kansainvälisen työn hiippakuntasuhteerin työsopimussuhteisessa tehtävässä aloitti 1.1.2014 lukien nuorisotyönohjaaja Anssi Nurmi. Tehtävä perustuu kirkon ja lähetysjärjestöjen tekemään sopimukseen, jonka pohjalta tuomiokapituli saa erillisen rahoituksen tehtävää varten.

Hiippakuntavaltuusto kokoontui kahteen kokoukseen, ja pöytäkirjaan kertyi 27 pykälää. Tuomiokapituli on vuoden aikana pitänyt 18 istuntoa, ja pöytäkirjaan kertyi 683 pykälää. Pastoraalitutkinnon suoritti 15 pappia ja ylempään pastoraalitutkinnon 4 pappia. Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon (Kirjo I) suoritti 11 pappia. Vuoden aikana kirkkoherranvirkoja tuli avoimeksi viisi. Kaksi tuoretta kirkkoherraa suoritti Kirjo II A -johtamiskoulutuksensa loppuun toimintavuoden aikana.

Tuomiokapitulille kuuluvat monenlaiset viranomaistehtävät on pyritty hoitamaan hyvää hallintotapaa noudattaen asianmukaisella joutuisuudella ja säännösten mukaisesti. Neuvontaa ja ohjausta on annettu normaalin toiminnan puitteissa.

Hiippakunnan toimintaympäristössä merkittävin muutos liittyy kuntien ja seurakuntien rakennemuutokseen. Kuntakentällä mm. sote-ratkaisu johti siihen, että kuntauudistus ei ole edennyt niin nopeasti kuin hallitus oli alun perin suunnitellut. Tästä huolimatta arkkihiippakunnankin alueella on tapahtunut tai tapahtumassa yksittäisiä kuntaliitoksia (Tarvasjoki–Lieto ja Lavia–Pori 1.1.2015 lukien sekä Säkyliä–Köyliö 1.1.2016 lukien), jotka ovat vaatineet seurakunnilta mittavia toimia kertomusvuoden aikana. Lisäksi on täytyntä jatkaa varautumista siihen mahdollisuuteen, että lähivuosina kuntakentässä tapahtuu laajamittaisempia muutoksia. Samanaikaisesti on edennyt kirkon seurakuntarakennemuutostus. Päätöksiä kirkolliskokous ei tehnyt vielä kertomusvuoden aikana, mutta valmistelut tähtäävät siihen, että toukokuussa 2015 ratkaisu uudesta seurakuntayhtymämallista saataisiin tehtyä. Kaiken kaikkiaan kulunut vuosi on osoittanut, että tuomiokapitulin ja koko hiippakunnan resurssit on suunnattava lisääntyvässä määrin kuntakentän muutosten aktiiviseen seurantaan ja seurakuntien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten ohjaamiseen ja tukemiseen. Voidaan olettaa, että tulevaisuudessa tämä trendi tulee tuomiokapitulin työssä entisestään korostumaan.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Seurakuntien työntekijöiden hengellisen ja ammatillisen identiteetin vahvistaminen

Arvio: Tukeakseen erityisesti seurakuntien työntekijöiden hengellistä ja ammatillista identiteettiä ja sitä kautta heidän tekemäänsä työtä tuomiokapituli on jatkanut uusien tuen mallien kehittämistä aikaisemman hiippakunnallisen koulutustarjonnan rinnalle. Työuran eri vaiheissa olevat työntekijät ja heidän erityiskysymyksensä on otettu aiempaa monipuolisemmin huomioon. Samoin työyhteisökohmainen hengellisen elämän tuki on kehittynyt huomattavasti. Esimerkkejä kaikesta tästä ovat Syvemälle pappeuteen -koulutus, püspan vetämät hengellisen elämän päivät sekä hiippakuntasiihteerien ohjaamat hengelliset virvoituspäivät työyhteisöissä. Lisäksi hiippakunnallisen Vuoden arkkipooki -palkinnon myöntäminen – tällä kertaa Tarvasjoen seurakunnan seurakuntatyölle – edustaa hiippakuntavaltuuston aktiivista pyrkimystä rohkaista seurakuntia ja niiden työntekijöitä ja vastuunkantajia työn innovatiiviseen kehittämiseen ja seurakuntien hengellisen tehtävän toteuttamiseen.

Tavoite 2: Muutostilanteiden tuki ja toivon luominen

- a) Seurakuntien rakennemuutos: toiminnan, hallinnon ja työyhteisöjen tuki ja sopeutus
- b) Uusien työntekijöiden rekrytointi ja tukeminen
- c) Tuomiokapitulin henkilöstörakenteen ja toimenkuvien kehittäminen

Arvio: Seurakuntien rakennemuutosten osalta vuosi on ollut merkittävä. Jo aikaisemmin päätetty Meri-Porin seurakunnan perustaminen lakkautettavien Ahlaisten, Reposaaaren ja Pihlavan seurakunnan tilalle 1.1.2015 lukien valmisteltiin loppuun. Tarvasjoen seurakunta liitettiin Liedon seurakuntaan kuntaliitoksen seurauksena 1.1.2015 lukien, ja tähän seurakuntaliitokseen liittyvät neuvottelut, päätöksenteko ja käytännön valmistelut hoidettiin tiiviin aikataulun puitteissa 2014. Lavian seurakunta liitettiin omana seurakuntanaan Porin seurakuntayhtymään kuntaliitoksen seurauksena 1.1.2015 lukien, ja myös tämä prosessi hoidettiin kokonaisuudessaan vuoden 2014 aikana. Lisäksi toimintavuoden aikana saatiin tieto Säkyllän ja Köyliön kuntien liitoksesta 1.1.2016 lukien, ja tästä johtuen käynnistettiin Säkyllän ja Köyliön seurakuntien väliset neuvottelut seurakuntaliitoksesta. Selvitysmiehiä ei ole em. liitosprosesseissa tarvittu, mutta tuomiokapitulin viranhaltijoiden ja hiippakunnan konsulttien ohjaustoimet ja konsultatiivinen tuki ovat olleet merkittävässä roolissa.

Laajempi seurakuntarakenteiden muutoksia koskeva ohjaus on tapahtunut hiippakunnallisen rakennemuutoksen ohjausryhmän kautta, joka perustettiin jo syksyllä 2013 ja on työskennellyt halki kertomusvuoden. Kaikki arkkiihiippakunnan seurakunnat ohjattiin syksystä 2014 alkaen alueellisiin rakennemuutoskeskusteluihin, joita varten hiippakunta jaettiin yhdeksään keskustelualueeseen. Kyseessä on ollut alustavien keskustelujen vaihe, jolloin ei ole vielä pyritty tekemään mitään päätöksiä, vaan tavoitteena on ollut ennen muuta seurakuntien välisen luottamuksen rakentaminen, johdon ja työyhteisöjen tuki sekä muutosvalmiuden kohottaminen – ennakoiden kirkolliskokouksen mahdollisia tulevia päätöksiä. Keskusteluja ovat johtaneet alueilta kutsutut vetäjät tukena ulkopuolelta nimetyt rakennemuutoskonsultit. Konsultin tehtävissä ovat toimineet hiippakuntadekaanin ja hiippakuntasiihteerien lisäksi hiippakunnan palkkiotoimisia konsultteja. Laajuudeltaan työ on ollut hyvin mittavaa ja sen mahdollistamiseksi on kokoontunut vetäjien ja konsulttien työhohjauksellinen tukirinki. Toimintavuosi on osoittanut, että rakennemuutoksen ohjausryhmän ja sen taustalla tuomiokapitulin on jatkossakin huolehdittava siitä, että hiippakunnalla on riittävät henkilöstöresurssit ja muut tarvittavat edellytykset tuen tarjoamiseen rakennemuutokseen valmistautuville seurakunnille ja seurakuntayhtymille sekä niiden henkilöstölle ja viranhaltija- ja luottamushenkilöjohdolle. Yksi osa tästä tuesta on toteutunut johtamiskoulutusten ja -valmennusten sekä muun johtamisen tuen kautta, joita on toimintavuoden aikana arkkiihiippakunnassa merkittävästi kehitetty.

Seurakuntien uusien työntekijöiden rekrytoimisen ja tuen saralla kahdella kehittämishankkeella on ollut erityinen merkitys. Ensinnäkin vanhamuotoinen, vain teologiharjoittelijoille suunnattu palauteseminaari poistui ja tilalle tuli moniammatillinen Kirkon työhön opiskelevien seminaari (KITOS), joka järjestettiin ensi kertaa kaikissa hiippakunnissa keväällä 2014. Tämän lisäksi psykologisen sovel-

tuvuustutkinnan suorittaneille teologiharjoittelijoille järjestettiin erillinen tutkimuksen tulosten ja papin työn reflektointipäivä (jatkossa vuosittain syksyisin). Perusteissaan uusi järjestelmä on onnistuttu rakentamaan sellaiseksi, että erityisesti KITOS-seminaarista on muodostumassa eri ammattiryhmiä edustavien kirkollisten alojen opiskelijoiden yhteinen kasvun paikka, jossa kirkon työntekijän identiteetti voi olla löytymässä ja vahvistumassa (teologien osalta täydentäjänä myös soveltuvuustutkimuksen reflektointipäivä). Silti työtä muidenkin kuin teologiharjoittelijoiden kattavaksi mukaan saamiseksi täytyy tulevana vuosina jatkaa.

Toisekseen papiksi vihittävien ja tuoreiden pappien valmennus ja tuki on saatu kehitettyä siihen pisteeseen, että toimintamalliin voidaan olla hyvin tyytyväisiä. Viimeiset muutokset koskivat mm. perehdytyksen parempaa organisoimista sekä ordinaatiovalmennusta seuraavan hengellisen ja ammatillisen ohjauksen ryhmän järjestelyjä. Pappisvihkimyksiä järjestettiin poikkeuksellisesti vain yksi (kesäkuun vihkimys). Tämä ratkaisu liittyi kuitenkin ensisijassa vihkimysaikataulun uudistamiseen. Kesäkuun 2014 vihkimyksestä alkaen arkkhiippakunnassa on käytössä järjestelmä, jossa pappisvihkimyksiä on kaksi vuodessa, toinen kesäkuussa, toinen tammikuussa. Tammikuun 2015 vihkimysprosessi käynnistyi jo osin kertomusvuoden 2014 puolella.

Tuomiokapitulin henkilöstörakenteen ja toimenkuvien kehittäminen on edennyt toivottuun suuntaan erityisesti kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin aloitettua tehtävässään sekä toimisto- ja viestintäsihteerin rekrytoimisen ja uudenlaisen viestintätiimin organisoitumisen myötä (ks. laajemmin seuraavan tavoitealueen arviointi).

Tavoite 3: Viestintä ja verkkoympäristössä toimiminen

Arvio: Kaikkien tuomiokapitulin viestinnän osa-alueiden kattava arviointiprosessi toteutettiin toimintavuoden alussa. Sen pohjalta laadittiin suunnitelmat viestinnän uudistamisesta. Merkittävin askel oli viestintätiimin perustaminen tuomiokapituliin 1.9.2014 lukien (vetäjänä piispan erityisavustaja ja muina jäseninä toimisto- ja viestintäsihteerit, piispan sihteerit ja hiippakuntapastori). Kaikki viestintätehtävät siirrettiin tämän yksikköraajat ylittävän tiimin koordinoitaviksi. Tuomiokapituli päätti myös siitä, että vuoden 2014 lopussa Tuore oliivipuun lehti lakkaa ilmestymästä printtijulkaisuna neljä kertaa vuodessa. Tilalle tulee painettu pääsiäisnumero kerran vuodessa sekä Internetissä julkaistava verkkolehti. Muutenkin painopiste tuomiokapitulin viestinnässä on siirtynyt entistä vahvemmin sähköiseen viestintään: vuoden aikana on alettu julkaista tuomiokapitulin sähköistä uutiskirjettä (Uutisarkki), käynnistetty valmistelut Internet-sivujen uudistamiseksi (toteutus 2015) sekä vahvistettu hiippakunnan ja piispan läsnäoloa sosiaalisessa mediassa (Facebook, Twitter).

Tavoite 4: Ympäristökysymykset ja kohtuullinen elämäntapa

Arvio: Tuomiokapituli on onnistunut toimimaan merkittävänä esimerkkinä hiippakunnallisesta yksiköstä, joka tekee aktiivista ympäristötyötä. Vuonna 2013 tuomiokapitulille myönnetyn ympäristödiplomin hakuvaiheessa laadittiin ympäristöohjelma, jonka edellyttämien toimenpiteiden toteutus on edennyt kertomusvuonna pääosin suunnitelmien mukaisesti. Samalla on kuitenkin kiinnitettävä huomiota myös siihen, ettei kaikkia tuomiokapitulin vastuulla oleviin askelia ympäristön ja kohtuullisen elämäntavan hyväksi ei ole vielä kuluneena vuotena ehditty ottaa.

Toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Toimintatuotot	166 667	199 900	166 667	185 910
Toimintakulut	1 800 939	1 893 900	1 800 939	1 681 583
Toimintajäämä	1 634 272	1 694 000	1 634 271	1 495 673

2 TAMPEREEN HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli palvelee seurakuntia niiden perustehtävän toteuttamisessa. Se vahvistaa seurakuntien ammatillista osaamista. Se kehittää seurakuntien vuorovaikutteista oppimista. Se ohjaa ja tukee seurakuntien työtä kirkon uskoon ja jäsenyyteen sitouttamiseksi.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Tampereen hiippakunnan kehittämistyössä painottui seurakuntien johtamisen tukeminen ja muuttuvan toimintaympäristön systeeminen tutkiminen yhdessä kumppanien kanssa. Tavoitteena on ollut muuttaa toimintatapaa entistä vuorovaikutteisempaan suuntaan. Käsillä oleva mutkikas muutos kirkossa ja yhteiskunnassa on kutsunut tekemään teologista ajatustyötä kontekstimme ja työmme suhteen.

Hiippakuntavaltuusto kokoontui kolme kertaa. Kokouksissaan se hyväksyi vuoden 2013 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä vuoden 2015 toiminta- ja taloussuunnitelman. Syksyinen hiippakuntavaltuuston seminaari pidettiin Pälkäneellä teemasta Missio.

Tuomiokapitulin kollegio kokoontui 20 kertaa. Hiippakuntaan vihittiin 8 uutta pappia ja 8 diakonia. Ordinaatiovalmennus ja uusien työntekijöiden orientoitumiskoulutus integroitiin moniammatilliseksi uusien työntekijöiden valmennukseksi (UTV). Tuomiokapitulin eri käsittelyvaiheissa ovat kuluneen vuoden aikana olleet 4 kirkkoherranviran ja 16 kappalaisenviran sekä 1 kanttorinviran täyttöprosessit. Kanttorinvirkojen henkilöstöhallinto siirtyi seurakuntiin. Pastoraalitutkinnon suoritti 12 pappia. Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suoritti 8 pappia. Ylemmän pastoraalitutkinnon suorittajien opinto-ohjausta jatkettiin yhdessä arkkihiippakunnan kanssa. Kanteluita tai kurinpitoprosesseja on vuoden aikana kohdistunut 3 pappiin. Kahden papin osalta asia ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Piispantarkastusprosessit toteutettiin Kangasalan, Akaan, Harjun, Juupajoen, Lopen ja Lammin seurakunnissa. Piispantarkastuksen jatkokehittäminen käynnistyi.

Kansainvälisen työn asiantuntijana aloitti vuoden alussa musiikin tohtori Sakari Löytty. Se merkitsi kirkon missionaarisuuden, monikulttuurisuuden ja kansainvälisen vastuun uudenlaista painotumista hiippakunnan kehittämistyössä.

Seurakuntien rakennemuutosprosessi on osoittautunut monimutkaiseksi ilmiöksi, joka kytkeytyy moniin muihin yhteisössämme tapahtuviin muutosilmiöihin. Kapitulin tehtävänä on ollut auttaa seurakuntia tulemaan tietoisiksi kytkennöistä ja sietämään keskeneräisyyttä. Tampereen seurakuntien organisaatiouudistukseen liittyvä konsultaatio ja esimiesvalmennus ovat olleet keskeinen kehittämisshanke Tampereen tuomiokapitulille. Juupajoen seurakunta yhdistettiin Oriveden seurakuntaan ja muodostettiin kappeliksi vuoden vaihteessa 2015.

Riippumatta rakennemuutoksen etenemisestä Tampereen hiippakunta elää voimakkaan muutoksen keskellä. Seurakunnissa on sisäänpäin kääntymisen ja puolustautumisen sijasta aika etsiä uusia avauksia ja liittymäkohtia. Kapituli toimii tähän rohkaisijana.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Tuomiokapitulin ohjaus- ja konsultointituki rakennemuutoksessa

Arvio: Rakennemuutoksen ohjaustuki organisoitiin alueellisesti lääninrovastien johdolla, kapitulin asiantuntijoiden ja työyhteisökonsulttien sekä alueellisten ohjausryhmien tuella. Lisäksi rakennemuutosprosessia tuettiin hiippakunnallisissa videofoorumien ja neuvotteluin. Tavoitteessa luoda avointa

luottamusta ja vuorovaikutusta sekä synnyttää muutosvalmiutta onnistuttiin hyvin, mutta prosessi eteni eri rovastikunnissa hyvin eri tahtiin vallitsevasta epävarmuudesta johtuen. Tampereen yhtymän rakennemuutosta on tuettu voimakkaasti mm. esimiesvalmennuksen avulla.

Tavoite 2: Kontekstin muutoksen arvioiminen yhdessä seurakuntien kanssa

Arvio: Systeeminen kompleksisuusajattelu sävytti kapitulin ohjaustyötä. Konsultaatioissa ja koulutuksissa arvioitiin toimintaympäristön muutoksen mutkikkuutta ja ennustamattomuutta. Kapitulin toimitilamuutos ja siihen liittyvä toimintamallin muutos ovat avanneet mahdollisuuksia avoimempaan vuorovaikutukseen seurakuntien kanssa. Kapitulin brunssit (teemoiltaan inspiraatio, kasvojen teologia, ruumiin teologia ja luovuuden johtaminen) olivat suosittuja ja työntekijöitä innostavia. Kotimaa-yhtiöiden kanssa toteutettu Jäsen 360 -konsultointiprosessi neljässä Tampereen ympäristön seurakunnassa avasi näkökulmia muuttuvan jäsenyyden mutkikkuuteen. Tulevaisuudessa kapitulin tulisi seurakuntien kumppanina kytkeytyä seurakuntien työyhteisöjen kanssa entistä enemmän ulospäin verkostoitumaan yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa.

Tavoite 3: Johtamisen ja esimiestyön tukeminen

Arvio: Esimiestyön kokous Lahdessa jatkoi vahvaa perinnettä valmentavan esimiestyön dialogisuuden vahvistamiseksi. Kirjo I -koulutus toteutettiin ensimmäistä kertaa moniammatillisena prosessikoulutuksena, jossa yhdistyy pappien seurakuntatyön johtamisen tutkinto ja uusien lähiesimiesten johtamiskoulutus. Prosessi pyrittiin kytkemään entistä voimakkaammin osallistujien työyhteisöihin. Kompleksinen ja systeeminen näkökulma oli uutena viitekehyksenä oppimiselle. Johtamisen ja esimiestyön arvioinnin uudeksi työkaluksi kehitettiin Työyhteisön Peili -työskentelykokonaisuus, joka oli käytössä esimiesvalmennuksissa, työyhteisökonsultaatioissa ja Kirjo IIA -koulutuksessa.

Tavoite 4: Rekrytoinnin, harjoittelunohjauksen ja seurakuntien uusien työntekijöiden tuen kehittäminen

Arvio: Ordinaatiovalmennus ja uusien työntekijöiden orientoitumiskoulutus integroitiin Uusien työntekijöiden valmennukseksi (UTV). Tämä toi uudenlaista moniammatillista vuorovaikutusta ja yhteistyötä. Uusien pappien perehdyttämisessä esiintyviin laadullisiin eroihin on kiinnitetty huomiota. Perehdyttäjien ohjaukseen on panostettava. Kirkon alalle opiskelijoiden tukeen liittyvä kokonaisuus Kitos-seminaareineen on saatu valmiiksi. Ongelmana on heikentynyt työllistymistilanne.

Tavoite 5: Hengellisen ohjauksen rakenteen kehittäminen

Arvio: Hengellisen ohjauksen saralla luotiin uusia rakenteita tavoitteena työntekijöiden hengellisen identiteetin vahvistaminen. Kasvojen teologia -seminaarit, hengellisen ohjauksen päivät eri työntekijäryhmille ja työyhteisöille sekä retriitit toteutuivat hyvin ja saivat myönteistä palautetta.

3 OULUN HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin tehtävänä on tukea hiippakunnan seurakuntia sekä niiden työntekijöitä ja vastuunkantajia, jotta kirkon perustehtävä toteutuu Oulun hiippakunnassa.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Oulun hiippakunta on maantieteellisesti laajin maamme hiippakunnista käsittäen 43 prosenttia maamme pinta-alasta. Se on kirkon jäsenmäärällä mitattuna kolmanneksi suurin maamme hiippakunnista. Suurin osa hiippakunnan alueesta on harvaan asuttua aluetta, jossa väestön ikääntyminen ja työikäisten poismuutto vaikuttaa seurakuntien toimintaan. Kuitenkin väestöllisesti mitattuna enemmistö Oulun hiippakunnan seurakuntalaisista asuu kaupungeissa, kuten Oulussa ja sen lähialueella.

Kirkon jäsenten osuus väestöstä on hiippakunnassa koko maata suurempaa. Samoin seurakunnat ovat luonteva ja toivottu yhteistyökumppani sekä viranomaisille että erilaisille järjestöille. Silti vieraantumisen kristillisestä uskosta ja kirkosta eroaminen ovat yhä suurempi haaste erityisesti suurimmissa keskuksissa. Sen sijaan haja-asutusalueella kirkon jäsenmäärän väheneminen perustuu väestönkatoon ennemminkin kuin kirkosta eroamiseen.

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli siirtyi vuoden 2014 alussa Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) asiakkaaksi kuten monet seurakunnat hiippakunnan alueella. Siirtymävaiheessa on paljon uuden opettelua ja myös hankaluuksia. Hiippakuntien toiminnan ja talouden erityistarpeet ovat tulleet palvelun tarjoajalle osittain yllätyksenä. Sen vuoksi tässäkin toimintakertomuksessa on jouduttu luopumaan työalakohtaisesta taloudellisen tuloksen esittelystä. Kevään aikana kävi ilmi, ettei uudesta järjestelmästä saanut seurantaraportteja projektikohtaisesti kuten aikaisemmin oli ollut mahdollista. Tämän vuoden taloudellista tulosta joudutaan siis tarkastelemaan kokonaisuutena. Vuodeksi 2015 otetaan käyttöön uusi kirjaamistapa, jonka pitäisi tehdä mahdolliseksi tuloksen työalakohtaisen erittely.

Seurakuntarakennemuutosta koskeva esitys eteni kokonaiskirkon hallinnossa. Tuomiokapituli antoi siitä keväällä lausunnon kirkkohallitukselle, jossa kiinnitettiin huomiota yhtymien itsekannattavuuden vaatimuksen kohtuuttomuuteen pohjoisten alueiden kannalta, yhtymärovastin nimikkeeseen ja asemaan, pohjoisen maantieteellisiin erityisoloihin sekä saamenkielisen seurakuntatyön asemaan uudessa mallissa.

Rakenteellisiin ja toiminnallisiin muutoksiin on varauduttu toimintavuoden aikana käynnistämällä kaksi hankesuunnittelua. Kuntien eläkelaitoksen kanssa valmisteltiin koulutus ja kehittämisprosessi varhaisen tuen mallin tehokkaammaksi käyttöön saamiseksi seurakunnissa. Oulun diakoniasalaitoksen säätiön kanssa valmistellaan hankehakemusta Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle muutoksen ja työhyvinvoinnin johtamisen kehittämisestä seurakunnissa. Vuoden loppuun jatkuu The Sound of Barents -hanke, jonka puitteissa toteutettiin musiikkileirejä ja lasten- ja nuorten kuorovierailuja Barentsin alueella.

Teologian maistereiden työllistymisessä hiippakuntaan on tapahtunut raju muutos viimeisen vuoden aikana. Hakijoita avautuviin tehtäviin on ollut poikkeuksellisen runsaasti ja vain noin 1/5 osa heistä on voitu työllistää hiippakuntaan. Leimallista on, että hakijoissa on runsaasti Etelä-Suomessa asuvia henkilöitä. Siellä hankala työllisyystilanne on jatkunut jo pitkään. Samansuuntaisia viestejä työnsaannin vaikeutumisesta on kuulunut sekä diakoniatyön että kasvatustyön kentältä. Mitä ilmeisemmin seurakunnissa virkoja laitetaan auki niiden vapautuessa erittäin varovaisesti.

Pastoraalitutkinnon opetussuunnitelma muuttui vuoden 2015 alusta. Syksyn aikana muutoksesta tiedotettiin ja järjestettiin tapaamisissa, jossa henkilökohtaiset opetussuunnitelmat muokattiin vastaamaan uutta opetussuunnitelmaa. Uuden opetussuunnitelman mukana luovutetaan pastoraalitutkin-

non numeerisesta arvioinnista ja erillisistä opetus- ja saarnanäytteistä.

Oulun hiippakunnalla on aktiiviset suhteet Norjan, Ruotsin ja Venäjän luterilaisiin ja ortodoksiin hiippakuntiin. Piispa isännöi Barentsin alueen kristillisten kirkkojen yhteistyöneuvoston (SKKB) vuosikokousta Rovaniemellä. Myös Venäjän ortodoksinen kirkko oli lähettänyt arvovaltaisen delegaation, jota johti arkkipiispa Simon. Pohjoismainen pappeinkokous kokoontui tällä kertaa Kiirunassa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Tuetaan seurakuntia muutosprosessissa erityisesti rakenteellisten muutosten keskellä vahvistamalla konsultaatiotoimintaa.

Arvio: Hiippakuntien työyhteisökonsulteille ja työnohjaajille järjestettiin neuvottelupäivät 10.10.2014, jossa käsiteltiin erityisesti seurakuntien tämän hetken haasteita ja niiden merkitystä työnohjauksen ja työyhteisökonsultoinnin kannalta.

Vuoden aikana on kartoitettu mahdollisia yhteistyökumppaneita konsultaatiotoiminnan toteuttamisessa ja vahvistamisessa. Yhteistyö on tiivistynyt erityisesti Kirkkopalvelujen ja Oulun diakonissalaitoksen työelämäpalvelujen kanssa. Myös Kuntien eläkerahaston kanssa on valmisteltu koulutusta varhaisen tuen mallin tehostamiseksi seurakunnissa.

On todettu, että hiippakunnassa olisi tarvetta sekä työnohjaajille että konsulteille. Työntekijöitä on kannustettu hakeutumaan näihin koulutuksiin.

Tavoite 2: Tuetaan seurakuntien johtamista erityisesti kirkkoherroille ja virkamiesjohdolle suunnatun ohjaamisen ja koulutuksen kautta.

Arvio: Vuoden aikana on pantu vireille kaksi projektia. Ensimmäkin Kuntien eläkerahaston kanssa on suunniteltu vuoden 2015 alussa käynnistynyt varhaisen tuen mallin käytäntöön saamista tukeva koulutus, johon ilmoittautui 7 seurakuntaa. Oulun diakonissalaitoksen säätiön kanssa on valmisteltu hanketta seurakuntiin muutoksen ja työhyvinvoinnin johtamisen vahvistamiseksi. Rahoittajana toimi ELY-keskus ja se alkaisi vuoden 2015 aikana kolmivuotisena hankkeena.

Rovaniemellä 21.–23.1.2014 järjestetyssä kirkkoherrojen ja hallintovirkamiesten tapaamisessa käsiteltiin kirkon kentän ja seurakuntien ajankohtaista tilannetta.

Uusien kirkkoherrojen tapaaminen, joka järjestettiin 26.–27.11.2014, tarjosi tilaisuuden uusille kirkkoherroille saada tukea johtamisen ja oman jaksamisen kysymyksiin. Uusille kirkkoherroille järjestettiin myös mentorointi.

Tavoite 3: Vahvistetaan seurakunnan työntekijöiden hengellistä ja kirkollista identiteettiä muun muassa uusien työntekijöiden ja työuransa solmukohdassa olevien työntekijöiden ohjaamistoimintojen lisäämisellä.

Arvio: Vuoden aikana tuomiokapitulin työnohjaajiksi koulutetut työntekijät toimivat työnohjaajina sekä yksilöille että ryhmille. Lisäksi työnohjausta ja muita tukipalveluja järjestettiin niitä tarvitseville lisääntyvässä määrin. Mentorointitoimintaa organisoitiin uudelleen erityisesti työuransa alkuvaiheessa olevien työntekijöiden osalta, jotta se saatettaisiin käyntiin kattavasti.

Tavoite 4: Tuetaan seurakuntien jumalanpalveluselämää jalkauttamalla jumalanpalveluselämän projektin tuloksia hiippakunnan seurakuntiin.

Arvio: Kuluneena vuonna 2014 jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnassa painottuivat Tiellä – På väg -jumalanpalvelushankkeesta nousseet teemat: vieraanvaraisuus ja työntekijöiden hengellisen elämän tukeminen. Kirkkomusiikkipäivät pidettiin 50. kerran Oulussa 7.–9.10.2014. Päivien painopisteinä olivat jumalanpalvelushankkeen tulokset sekä The Sound of Barents -hankkeen kansainvälisten kanttoriryhmien vierailut.

Tavoite 5: Vahvistetaan seurakuntien tavoitettavaa toimintaa muun muassa pitämällä esillä sosiaalisen median merkitystä ja evankelioivaa työnäkyä.

Arvio: Oulussa järjestetyssä evankelioimistyön neuvottelupäivässä käsiteltiin muun muassa kirkosta eroamisen tuomia haasteita ja etsittiin askeleita eteenpäin. Samalla pohdittiin myös evankelioimistyön paikkaa tämän päivän kirkossa. Tuomiokapitulin henkilöstön tietoisuutta sosiaalisen median tuomista haasteista parannettiin järjestämällä viestintäkoulutusta.

Toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Toimintatuotot	184 196	180.600	298 087	281 968
Toimintakulut	-1 435 284	-1 413 100	-1 566 357	-1 616 188
Toimintajäämä	-1 324 403	-1 317 000	-1 268 270	-1 334 220

4 MIKKELIN HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tuomiokapituli edistää piispan johdolla kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnan seurakunnissa huolehtimalla toimintaedellytyksistä, ammatillisesta osaamisesta ja verkostoitumisesta.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Tuomiokapitulin strategia päivitettiin vuosille 2015–2020. Visiona on mielekkäissä rakenteissa ja taloudellisesti kestäväällä tavalla hyvin perustehtävänsä toteuttavat seurakunnat Mikkelin hiippakunnassa.

Seurakuntarakenteissa ei tapahtunut muutoksia, mutta seurakuntien talous on jatkanut kiristymistään. Syinä ovat tärkeysjärjestyksessä muuttoliike, kuolleisuus ja jäsenero. Hiippakunnan seurakunnissa on jo käyty ensimmäiset yt-neuvottelut työvoiman vähentämiseksi ja henkilöstön irtisanomiseksi.

Tuomiokapitulin omaan työskentelyyn vaikutti merkittävästi muutto noin kuudeksi kuukaudeksi väistötiloihin remontin ajaksi. Toimitilojen remontin syy oli sisäilmaongelmia aiheuttanut lattiamaateriaali. Samassa yhteydessä uusittiin piispan huonetta ja istuntosalia lukuun ottamatta kaikkien tilojen valaistus ja sisäkattorakenteet sekä suoritettiin sisäpintojen maalaus.

Yksittäisistä tilaisuuksista merkittävin oli 300 eri alojen työntekijää koonneet Myö ja työ – hiippakuntapäivät.

1.1.2014 aloitti uudessa kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin virassa Ilkka Hakala. Hiippakuntasihteerin Liisa Seppänen sanoutui irti virastaan 1.10.2014 lukien. Hänen tilalleen ei taloudellisista syistä palkattu viransijaista loppuvuodeksi. Virantäyttö siirrettiin seuraavalle toimintavuodelle.

Tuomiokapituli kokoontui kertomusvuonna 18 kertaa ja hiippakuntavaltuusto kaksi kertaa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Seurakunnan hallinnon, talouden ja hallintokäytäntöjen kehittäminen

Arvio: Kaikkien kertomusvuoden piispantarkastusten yhteydessä on seurakunnan johtavien viranhaltijoiden kanssa käyty käytännönläheinen konsultatiivinen neuvottelu, jossa on laajalti tarkasteltu seurakunnan hallintomenettelyä sekä talouden tilaa ja näkymiä. Näin suoritetusta talouden ja hallinnon tarkastuksesta on saatu erittäin hyvä palaute. Kirkkoherranvaihdosten yhteydessä järjestetty mentorointi on osoittautunut tarpeelliseksi.

Tavoite 2: Seurakuntien rakennemuutokseen valmistautuminen

Arvio: Kertomusvuonna ei ollut tarpeellista toteuttaa koko hiippakunnan tasolla valmistautumista seurakuntarakennemuutokseen kirkolliskokouksen lykätessä päätöksentekoa asiassa vuodelle. Tarkoituksenmukaista on ollut tukea seurakuntien omista lähtökohdista nousevia rakennemuutosselvityksiä sekä kannustaa taloudellisissa vaikeuksissa olevia seurakuntia yhteistyöselvityksien tekemiseen. Edelleen on havaittavissa, että seurakuntien itsenäisinä säilymisen tahto on uhka seurakunnan perustehtävämukaisen toiminnan jatkuvuudelle taloudellisessa kriisissä oleville seurakunnilla. Selvityksistä ei ole hyötyä, jos tahtotila ongelmien ratkaisemiseen puuttuu.

Tavoite 3: Seurakuntien työyhteisöjen toimivuuden edistäminen sekä rekrytoinnin ja työntekijöiden tukeminen

Arvio: Hiippakunnalliset viranhaltijat ovat toteuttaneet työyhteisöjen kehittämisprosesseja seurakuntien työyhteisöjen ja työalatiimien kanssa sekä kutsusta että pääspantarkastusten yhteydessä havaittujen tarpeiden mukaan. Hyvänä välineenä lähtökohtatilanteiden selvittämisessä on ollut työyhteisöjen kuntokartoitus -kysely. Edelleen on ollut tarvetta tarjota keskustelu- ja konsultointiapua seurakuntien työyhteisöjen kriisitilanteissa. Hyvän palautteen saaneiden Myö ja työ -hiippakuntapäivien teemana oli ”Että he yhtä olisivat”. Tavoitteena oli yhteyden merkityksen korostaminen erilaisista lähtökohdista nousevan kirkon ”moniäänisyyden” rinnalla.

Tavoite 4: Seurakuntien työntekijöiden ammatillinen osaamisen ylläpitäminen

Arvio: Taloudellisissa vaikeuksissa olevat seurakunnat harkitsevat entistä tarkemmin, mitä koulutusta ja neuvottelupäiviä seurakuntien koulutussuunnitelmiin hyväksytään. Kehitys ei vielä selvästi näy tilastoluvuissa. Koulutus- ja kehittämistarpeen arviointi on sinänsä hyvä asia, mutta se ei saisi johtaa kaikkien resurssien pois vetämiseen kehittämistoimista muutosprosessien keskellä elävissä seurakunnissa. Kattavasti työntekijöitä koonneiden Myö- ja työ päivien takia ei kertomusvuonna järjestetty erillisiä työalakohtaisia neuvottelupäiviä.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012	Toteutuma 2011	Toteutuma 2010
Asiat: vireille/ käsitellyt asiat	572/673	588/718	634/762	584/748	592/736
Kurssit, kpl / osallistujat	12/355	17/559	17/400	21/431	13/291
Neuvottelupäivät, kpl /osallistujat	15/670	22/738	19/606	23/1235	25/574

Talousarvion toteutuminen

	Toteutuma 2014	Talousarvio 2014	Poikkeama
Toimintatuotot	71 550	176 250	104 700
Toimintakulut	1 203 000	1 337 250	134 250
Toimintajäämä	1 131 450	1 161 000	29 550
Edellisen vuoden säästö	-		

5 BORGÅ STIFT

Verksamhetsidé

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stöda stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran.

Domkapitlet sköter dessutom de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ, att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

De viktigaste händelserna i enhetens verksamhetsmiljö och verksamhet under året

Inom förvaltningen har arbetet med församlingsstrukturerna fortlöpt med rådgivning och uppföljning samt stödande av personalen i de församlingar där sammanslagningar gjorts. Förberedelserna inför strukturförändringarna bland församlingarna i Raseborg (där åtta församlingar blev tre) från 1.1.2015 har pågått under året. Domkapitlet engagerade även en utomstående konsult för att underlätta arbetet. Denna satsning visade sig vara lyckad.

Från 1.1.2014 blev domkapitlet kund i Kyrkans servicecentral i Uleåborg. Ekonomiförvaltningen har därför präglats av osäkerhet och inkörningssvårigheter.

Flera församlingar kämpade med en allt svagare ekonomi, men Kyrkostyrelsen beviljade endast en församling prövningsenligt verksamhetsunderstöd på 20 000 €. Domkapitlets ekonomi har dock varit god, på grund av allmän sparsamhet, flera tjänstledigheter och deltidsanställningar, och bokslutet visade ett överskott på 74 663 €.

Domkapitlet lät göra en utredning av de anklagelser som kom fram under våren 2014, gällande sexuella övergrepp mot barn och unga i Esbo svenska församling under 1970- och 1980-talen. Detta ledde till att ett handlingsprogram utarbetades, för att hjälpa församlingarna att hantera dylika situationer. Domkapitlet lät också göra en utredning för att kartlägga de föreningar, stiftelser, fonder och andra kapitalförvaltare som har grundats för att stöda det svenskspråkiga kyrkliga livet. Utredningen innehåller även konkreta rekommendationer för alternativa förvaltningsmodeller och samarbetsformer, som de berörda parterna kan ta ställning till, om de så önskar.

Det gångna året var det första hela året som personalutbildningen sköttes av domkapitlet med ansvar för planering, information, genomförande och uppföljning. Personalutbildningen har erbjudits till ett förmånligare pris än tidigare, och huvudsakligen förlagts till Lärkkulla.

Pastor Tomas Ray tillträdde befattningen som stiftssekreterare för mission och internationellt arbete 1.2.2014. TD pastor Magnus Riska tillträdde tjänsten som stiftsdekan 1.2.2014. Diakonissan Irina Lemberg tillträdde 1.2.2014 som vikarie för stiftssekreterare Tua Sandell. Jacob Stork tillträdde tjänsten som gårdskarll och städare 6.10.2014.

Utvärdering av hur de målsättningar för verksamheten och ekonomin som godkänts i budgeten uppnåtts

Mål 1: Rekryteringen till kyrkliga yrken uppmärksammas på lokal- och stiftsnivå. De stiftsanställda håller regelbundet kontakt till utbildningsanstalterna och arbetar med temat vid olika ungdomsevenemang och rådplägningsdagar. Målsättningen är att antalet nya studerande till kyrkliga yrken och antalet som går i pension skall vara i balans.

Utvärdering: Kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken har under året haft en ringa verksamhet med bara en del samlingar för de studerande. Under året tillsattes en ny kontaktgrupp. Ord-

förande för kontaktgruppen ansökte om tjänstledighet och en vice ordförande valdes inom kontaktgruppen. De stiftsanställda har rekryterat till kyrkliga yrken vid rådplägningsdagar och på ”Kirkon päivä” för teologie- och kantorsstuderande. Tillgången på arbetskraft motsvarar, med undantag av kyrkomusikerna, i detta nu efterfrågan eftersom en del tjänster i stiftet dragits in.

Mål 2: Eventuella förändringar i församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder i form av arbetslagsutveckling och arbetshandledning sätts in vid behov. Ifall kyrkomötet går in för en ny samfällighetslagstiftning uppmärksammar domkapitel och stiftsfullmäktige följderna för Borgå stifts del. Biskopen, stiftssekreteraren för personalvård och utbildning och notarien besöker församlingarna och hjälper dem att finna fungerande lösningar för ekonomi, verksamhet och personal. Vid behov används stiftets arbetslagskonsulter eller annan konsult hjälp för att stöda församlingarna i dessa processer.

Utvärdering: Domkapitlet och biskopen har aktivt följt med kyrkostyrelsens beredning av frågan och informerat och vid behov besökt stiftets församlingar. De församlingar där strukturomvändningar är aktuella har erhållit stöd och konsult hjälp för att underlätta processen. I detta arbete har biskopen, notarien, stiftsdekanen och stiftssekreteraren för personalvård deltagit.

Mål 3: Stiftets satsning på gudstjänstutbildningen fortsätter med utbildningar för församlingarna i stiftet. Under året ordnas stiftets barnkårsstämma i Kimito den 16–18 maj. Planeringen för den 17:nde allmänna finlandssvenska kyrkosångsfesten i Raseborg 2015 fortsätter.

Utvärdering: Stiftets fortbildning i gudstjänstarbete fördes vidare på ett tillfredsställande sätt, då några åländska församlingar avslutade den och några österbottniska församlingar påbörjade den. Barnkårsstämman på Kimitoön 16–18.5 var mycket lyckad, med stor uppslutning från stiftets barnkörer och en fin förankring av stämmans program i värd församlingens musik- och gudstjänstliv.

Mål 4: Kyrkans svenska personalutbildning förverkligas, efter att samarbetsavtalet med Lärkkulla sagts upp, helt i stiftets regi och kräver därför under året ett fortgående utvecklingsarbete för att garantera en högtstående kvalitet och ett relevant innehåll i utbildningarna.

Utvärdering: Personalutbildningen sköttes i egen regi och samarbetet med Kyrkans central för det svenska arbetet och andra aktörer har skett inom ramen för Stora personalutbildningsforum, som samlas två gånger om året för gemensam planering och utvärdering av personalutbildningen i stiftet. En liten höjning av antalet deltagare i personalutbildningen kan skönjas, vilket högst antagligt beror på att flera kurser känts motiverande för deltagarna. Satsningen på kurser som gäller stiftets gudstjänstliv har varit mycket lyckad.

Mål 5: Borgå stift betonar i sin verksamhet ansvaret för missionen och kyrkans internationella arbete. Samarbetet med Malawis evangelisk-lutherska kyrka utvecklas och kontakterna fördjupas. Arbetet inom denna sektor stöds även av den stiftssekreterarbefattning för mission och internationellt arbete som inrättas 2013 så att innehavaren kan inleda sitt arbete 1.1.2014.

Utvärdering: Stiftssekreteraren för mission och internationellt arbete tillträdde sin tjänst 1.2.2014. Stiftssekreteraren fungerar som sekreterare i Missionskommittén och verkar inom områdena: mission, internationell diakoni (Gemensamt Ansvar), finländare bosatta utomlands och invandring. Eftersom Finska Missionssällskapets verksamhet i Malawi endast består av stipendiatverksamhet för kyrkans anställda, är det svårt för stiftet att utveckla sitt samarbete med kyrkan. Stiftsledningen följer aktivt upp det 4-åriga avtalet (2012–2016) genom ett besök i landet 2015 och utvärderar det när perioden närmar sig sitt slut.

Nyckeltal för ekonomin

	Utfall 2014	Mål 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Nyckeltal 1	157 187	138 900	230 193	211 397
Nyckeltal 2	1 615 508	1 672 900	1 667 728	1 644 420
Nyckeltal 3	1 458 321	1 533 000	1 437 535	1 433 023

5 PORVOON HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Porvoon hiippakunnan ja sen tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston tehtävänä on auttaa ja tukea hiippakunnan seurakuntia, seurakuntayhtymiä ja niiden työntekijöitä näiden perustehtävissä: Jumalan sanan julistamisessa, sakramenttien jakamisessa, diakoniatyössä, lähetystyössä ja kristillisessä kasvatuksessa.

Lisäksi tuomiokapituli hoitaa sille kirkon tunnustuksen sekä kirkkolain ja -järjestyksen nojalla kuuluvia viranomaistehtäviä, palvelee hallintoa, tukee päivittäistä työtä sekä edustaa kirkkoa asioissa, jotka koskevat hiippakuntaa.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Hallinnossa on jatkettu seurakuntarakenteita koskevaa työtä tarjoamalla yhdistyville seurakunnille neuvontaa ja seurantaa sekä tukea niiden henkilöstölle. Vuoden mittaan valmisteltiin Raaseporin seurakuntien 1.1.2015 voimaan tulevaa rakennemuutosta (kahdeksasta seurakunnasta muodostettiin kolme). Työn helpottamiseksi tuomiokapituli turvautui ulkopuoliseen konsulttiin, mikä osoittautui onnistuneeksi panostukseksi.

Tuomiokapituli siirtyi Oulussa toimivan Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi 1.1.2014. Taloushallintoa ovat sen vuoksi leimanneet epävarmuus ja sisäänajovaikeudet.

Useat seurakunnat kamppailivat yhä heikentyvän talouden kanssa, mutta Kirkkohallitus myönsi vain yhdelle seurakunnalle tarveharkintaista toimintatukea 20 000 euroa. Tuomiokapitulin talous on ollut hyvä yleisen säästäväisyyden, useiden virkavapauksien sekä osa-aikaisten työsuhteiden ansiosta ja tilinpäätös oli 74 663 euroa ylijäämäinen.

Tuomiokapituli teetti selvityksen keväällä 2014 esitetyistä kanteluista, jotka koskivat Espoon ruotsalaisessa seurakunnassa 1970- ja 1980-luvuilla tapahtunutta lasten ja nuorten seksuaalista hyväksikäyttöä. Selvityksen perusteella laadittiin toimintaohjelma seurakuntien auttamiseksi vastaavien tilanteiden käsittelyssä. Tuomiokapituli teetti myös selvityksen ruotsinkielistä kirkollista elämää tukemaan perustettujen yhdistysten, säätiöiden, rahastojen ja muiden varainhoitoyhteisöjen kartoittamiseksi. Selvitykseen sisältyy myös konkreettisia ehdotuksia vaihtoehtoisiksi hallintomalleiksi ja yhteistyömuodoiksi, joihin asianomaiset voivat halutessaan ottaa kantaa.

Kulunut vuosi oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jona tuomiokapituli huolehti omin voimin henkilöstökoulutuksesta ja vastasi koulutuksen suunnittelusta, tiedottamisesta, toteuttamisesta ja seurannasta. Henkilöstökoulutusta on tarjottu aiempaa edullisempaan hintaan, ja pääasiassa koulutukset on toteutettu Lärkkullassa.

Pastori Tomas Ray aloitti lähetystyön ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteerinä 1.2.2014. Pastori, TT Magnus Riska aloitti hiippakuntadekaanina 1.2.2014. Diakonissa Irina Lemberg aloitti hiippakuntasihteeriksi Tua Sandellin sijaisena 1.2.2014. Jacob Stork aloitti talonmies-siivoojana 6.10.2014.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Kirkollisiin ammatteihin rekrytoimiseen kiinnitetään huomiota paikallis- ja hiippakuntatasolla. Hiippakunnan työntekijät pitävät säännöllisesti yhteyttä oppilaitoksiin ja pitävät teemaa esillä erilaisissa nuorisotapahtumissa ja neuvottelupäivillä. Tavoitteena on kirkolliseen työhön opiskelevien ja eläkkeelle siirtyvän työvoiman määrällinen tasapaino.

Arvio: Kirkollisten alojen opiskelijoiden yhteysryhmällä on vuoden aikana ollut vain vähän toimintaa ja opiskelijoiden kanssa on ollut muutamia tapaamisia. Vuoden aikana nimettiin uusi yhteysryhmä. Ryhmän puheenjohtaja haki virkavapautta ja varapuheenjohtaja valittiin ryhmän keskuudesta. Hiippakunnan työntekijät ovat tehneet kirkollisiin ammatteihin rekrytointia neuvottelupäivillä sekä teologian ja kirkkomusiikin opiskelijoille suunnatussa Kirkon päivä -tapahtumassa. Työvoiman saatavuus vastaa tällä hetkellä kysyntää muiden paitsi kirkkomuusikoiden osalta, sillä osa hiippakunnan viroista on lakkautettu.

Tavoite 2: Mahdollisia seurakuntarakenteen muutoksia seurataan ja tarvittaessa otetaan käyttöön tukitoimia, kuten työyhteisöjen kehittäminen ja työnohjaus. Mikäli kirkolliskokous päättää uudesta seurakuntayhtymistä koskevasta lainsäädännöstä, tuomiokapituli ja hiippakuntavaltuusto ottavat huomioon sen vaikutukset Porvoon hiippakunnassa. Piispa, henkilöstöhuollon ja koulutuksen hiippakuntasihteeriksi ja notaari vierailevat seurakunnissa ja auttavat niitä löytämään toimivat ratkaisut talouteen, toimintaan ja henkilöstökysymyksiin. Tarvittaessa käytetään hiippakunnan työläisäädännön konsultteja tai muuta konsulttiapua seurakuntien tukemiseksi näissä prosesseissa.

Arvio: Tuomiokapituli ja piispa ovat aktiivisesti seuranneet Kirkkohallituksen asiaa koskevaa valmistelua ja tiedottaneet siitä hiippakunnan seurakunnille ja tarvittaessa vierailleet seurakunnissa. Ne seurakunnat, joissa rakennemuutokset ovat ajankohtaisia, ovat saaneet tukea ja konsulttiapua prosessin helpottamiseksi. Tähän työhön ovat osallistuneet piispa, notaari, hiippakuntadekaani ja henkilöstöhuollon hiippakuntasihteeriksi.

Tavoite 3: Hiippakunta jatkaa panostusta omille seurakunnilleen järjestettävään jumalanpalveluskoulutukseen. Kemiössä järjestetään hiippakunnan lapsikuoropäivät 16.–18.5.2014. Raaseporissa vuonna 2015 pidettävien 17. ruotsinkielisten kirkkolaulujuhlien suunnittelu jatkuu.

Arvio: Hiippakunnan jumalanpalvelustyön täydennyskoulutus jatkui tyydyttävällä tavalla, kun ahvenanmaalaiset seurakunnat päättivät ja pohjanmaalaiset aloittivat koulutuksen. Kemiönsaarella 16.–18.5. pidetyt lapsikuoropäivät onnistuivat erittäin hyvin, mukana oli runsaasti hiippakunnan lapsikuoroja ja tapahtuman ohjelma ankkuroitui hienosti isäntäseurakunnan musiikki- ja jumalanpalveluselämään.

Tavoite 4: Kirkon ruotsinkielinen henkilöstökoulutus toteutetaan kokonaan hiippakunnan omin voimin, nyt kun yhteistyösopimus Lärkkullan kanssa on irtisanottu, ja se edellyttää jatkuvaa kehitystyötä toimintavuoden aikana, jotta voidaan varmistaa koulutusten korkea laatu ja tarkoituksenmukainen sisältö.

Arvio: Henkilöstökoulutus hoidettiin omin voimin ja yhteistyötä Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa on tehty suuressa henkilöstökoulutusfoorumissa, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa suunnittelemaan ja arvioimaan yhdessä hiippakunnan henkilöstökoulutusta. Henkilöstökoulutukseen osallistuvien määrä on hienoisessa kasvussa, mikä todennäköisimmin johtuu siitä, että osallistujia on kiinnostanut useampi kuin yksi kurssi. Panostus hiippakunnan jumalanpalveluselämää koskeviin kursseihin on ollut hedelmällistä.

Tavoite 5: Porvoon hiippakunta korostaa toiminnassaan vastuuta lähetystyöstä ja kirkon kansainvälisestä työstä. Yhteistyötä Malawin evankelis-luterilaisen kirkon kanssa kehitetään ja yhteyksiä syvennetään. Tämän sektorin työtä tuetaan myös perustamalla lähetystyön ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin toimi vuonna 2013 siten, että toimen haltija voi aloittaa työnsä 1.1.2014.

Arvio: Lähetystyön ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin aloitti tehtävässään 1.2.2014. Hiippakuntasihteerin toimii lähetyskomitean sihteerinä ja hänen työhönsä kuuluvat seuraavat alueet: lähetystyö, kansainvälinen diakonia (Yhteisvastuu), ulkosuomalaistyö ja maahanmuutto. Koska Suomen Lähetysseuran toiminta Malawissa on lähinnä kirkon työntekijöiden koulutuksen tukemista stipendein, hiippakunnan on vaikea kehittää yhteistyötään kirkon kanssa. Hiippakunnan johto seuraa aktiivisesti nelivuotista (2012–2016) sopimusta vieraillemalla maassa vuonna 2015 ja arvioimalla sopimuskautta sen päättyessä.

Toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Tunnusluvut 1	157 187	138 900	230 193	211 397
Tunnusluvut 2	1 615 508	1 672 900	1 667 728	1 644 420
Tunnusluvut 3	1 458 321	1 533 000	1 437 535	1 433 023

6 KUOPION HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Yhteistyössä hiippakuntavaltuuston ja tuomiokapitulin kanssa piispa johtaa hiippakunnan hallintoa ja toimintaa. Tavoitteena on tukea ja ohjata seurakuntaelämää sekä edistää kirkon tehtävää ja toimintaedellytyksiä hiippakunnan alueella. Hallintoon liittyvissä tehtävissä piispan apuna on erityisesti tuomiokapituli, opetustehtävässä ja seurakuntien toiminnallisessa tukemisessa ja ohjaamisessa hiippakunnan sihteeristö.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Tuomiokapituli kokoontui kertomusvuonna yhteensä 22 kertaa. Ordinaatiokoulutuksia ja pappisvihkimyksiä toteutettiin 2 kertaa. Tällöin vihittiin yhteensä 11 pappia. Pastoraalitutkintoja suoritettiin 6. Seurakuntatyön johtamisen tutkintoja suoritettiin 11. Piispantarkastus toimitettiin 6 seurakunnassa.

Hiippakuntavaltuusto kokoontui kertomusvuonna 3 kertaa. 18.2.2014 pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin hiippakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2013. Kokouksen jälkeen pidettiin hiippakuntavaltuuston viestintäseminaari, jossa paneelikeskustelun aiheena oli ”Kirkko ja viestintä”. 5.6.2014 pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2015 talousarvio. Lisäksi käsiteltiin erään hiippakuntavaltuutetun aloite hiippakuntavaltuustojen lakkauttamisesta. Aloite jätettiin raukeamaan. Kokouksessa 25.11.2014 käytiin keskustelu kirkon tulevaisuutta käsittelevistä asiakirjoista ”Kirkkona monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuusselonteko” ja ”Kohtaamisen kirkko. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020”. Lisäksi käsiteltiin eräiden hiippakuntavaltuutettujen aloitetta hiippakuntahallinnon kehittämistä. Aloitteen johdosta käytiin keskustelu hiippakuntavaltuuston kokouksessa. Hiippakuntavaltuuston jäsenet kävivät ryhmäkeskustelun hiippakuntavaltuuston työskentelyn tehostamisesta.

Kuopion hiippakunta osallistui kasvatuksen osalta kaksien valtakunnallisten neuvottelupäivien toteuttamiseen. Lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivät kokosivat tammikuussa Jyväskylään n. 900 osallistujaa ja Seurakuntien Lapsityön Keskuksen järjestämät lapsityönohjaajien ja -teologien neuvottelupäivät Kuopioon huhtikuussa 130 ammattilaista. Nuorisotyön hiippakunnalliset neuvottelupäivät pidettiin syyskuussa Aholansaareissa. Päivien osallistujamäärä on laskenut huolestuttavasti. Laskun syinä voivat olla mm. seurakuntien talouden tiukentuminen ja ohjelmasisällöt. Marraskuussa toteutettiin UPEAT-koulutustilaisuudet uskonnonopettajille Kajaanisissa, Kuopiossa ja Joensuussa. Pääjärjestäjänä oli Seurakuntaopisto, kumppaneina hiippakunnan lisäksi opetushallitus ja Itä-Suomen aluehallintovirasto. Muutamassa seurakunnassa vierailtiin myös kuulemassa seurakuntien kasvatustyön tilanteesta.

Toimintavuoden aikana on etsitty keinoja yhteisön hengellisen elämän hoitamiseen. Retriitin-ohjaajia, hengellisiä ohjaajia ja bibliodraamaohjaajia on koulutettu vetämään seurakuntien työyhteisöille hengellisiä virvoituspäiviä. Koulutuspäiviä ohjaajille on järjestetty yksi (osallistujia 40) ja Kainuun papistolle yksi samansisältöinen koulutuspäivä (osallistujia 33). Muutamalle seurakunnan työyhteisöille on järjestetty virvoituspäiviä.

Yhdessä Sininauhaliiton ja Lapuan hiippakunnan kanssa on järjestetty valtakunnallinen naisten päihdetyön koulutuspäivä Kuopiossa. Päivän tavoitteena oli lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä erityisistä kysymyksistä naisten päihdetyössä, pohtia naisen elämän eri puolien ja vaiheiden suhdetta päihderiippuvuuteen sekä jakaa kokemuksia hyvistä käytänteistä. Päivässä oli mukana runsaasti eri järjestöjen ja kuntien työntekijöitä. Osallistujia oli 100.

Taloudellisen avustamisen hiippakunnallinen neuvottelupäivä kokosi 100 osallistujaa, lähinnä diakoniatyöntekijöitä ja taloushallinnon työntekijöitä. Mukana oli joitakin osallistujia myös sosiaalitoimen puolelta. Päivän tavoitteena oli päivittää työntekijöiden tietoutta mm. sosiaalilainsäädännös-

tä, toimeentulotuesta, kirkon taloudellisesta avustamisesta sekä lisätä verkostotyöskentelyä. Kulu-
neena vuonna valmistui myös Kuopion hiippakunnan taloudellisen avustamisen ohjeistus
2014–2018. Ohjeistus on postitettu seurakuntien diakoniaviranhaltijoille.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Tuemme ja seuraamme seurakuntia ja niiden työyhteisöjä muutosprosesseissa

Arvio: Kuopion hiippakunnassa ainoa vuonna 2014 vireillä ollut seurakuntaliitos on ollut Maanin-
gan seurakunnan liittyminen Kuopion Kallaveden seurakuntaan ja osaksi Kuopion seurakuntayhty-
mää vuoden 2015 alusta. Tuomiokapitulin rakennemuutostyöryhmä on seurannut tätä prosessia ja
tuomiokapituli on tehnyt siihen liittyvät päätökset.

Tuomiokapitulin järjestämässä kirkkoherrojen ja talousjohdon neuvottelussa, lääninrovastien
kokouksessa sekä piispantarkastuksissa on pohdittu uusien seurakuntayhtymien muodostumista
hiippakunnan alueella, mikäli kirkolliskokous lähitulevaisuudessa päättää esityksen mukaisesti, että
kaikkien seurakuntien on kuuluttava seurakuntayhtymään.

Muissa kuin rakenteellisissa muutosprosesseissa olevia seurakuntia on tuettu piispantarkastus-
ten yhteydessä käydyillä keskusteluilla ja konsultaatioprosesseissa.

Tavoite 2: Kiinnitämme erityistä huomiota työhyvinvointiin seurakuntien työyhteisöissä.

Arvio: Hiippakunta järjesti koulutusta seurakuntien työsuojeluvaltuutetuille yhteistyössä Työturvalli-
suuskeskuksen kanssa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto aloitti vuonna 2014 kirkollisiin toimijoihin suuntautuvat työ-
suojelutarkastukset Kuopion tuomiokapitulista. Tarkastuksen yhteydessä keskusteltiin seurakuntien
työhyvinvoinnin tilasta ja sovittiin entistä tiiviimmästä yhteistyöstä Itä-Suomen aluehallintoviraston
ja tuomiokapitulin välillä, milloin se on seurakuntien kannalta tarpeellista.

Kirkon työmarkkinalaitoksen kanssa perehdyttiin Työelämä 2020 -hankkeeseen kirkon kannal-
ta.

Piispantarkastusprosessiin nykyisin kuuluva seurakunnan itsearviointi nosti myös joissain ta-
pauksissa esiin työhyvinvointiin liittyviä ongelmia, joihin on etsitty apua konsultin johdolla tapahtu-
vista keskusteluista. Jotkut seurakuntien työntekijät ja luottamushenkilöt ovat olleet myös aktiivisesti
yhteydessä tuomiokapituliin etsiessään apua työhyvinvointiin liittyvissä ongelmissa.

Yhdessä kolmen muun hiippakunnan kanssa järjestettiin TYK-kuntoutus seurakuntien johto-
tehtävissä toimiville. Suurin osa kuntoutukseen osallistuvista oli Kuopion hiippakunnasta.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi Suomessa on todella monta toimijaa. Tuomiokapituli pyrkii
hyödyntämään näiden ammattitaitoa alan koulutuksia järjestäessään.

Tavoite 3: Kehitämme vuorovaikutuksellista työotetta.

Arvio: Tuomiokapitulin viestinnässä, koulutustapahtumissa ja neuvottelupäivillä on pyritty suunnit-
telusta lähtien osallistamaan seurakuntien työntekijöitä. Tuomiokapitulin sisäistä vuorovaikutusta on
lisätty innovaatiopalaverilla, tiimityöllä ja entistä selkeämmillä työnkuvilla. Moniammatillisella työ-
otteella on pyritty lisäämään seurakuntien sisäistä vuorovaikutusta yli työalarajojen.

Tavoite 4: Toimimme yhteistyössä Jordanian ja Pyhän maan luterilaisen kirkon kanssa.

Arvio: Kertomusvuonna solmittiin hiippakunnan ja Jordanian ja Pyhän maan evankelis-luterilaisen
kirkon välille uusi yhteistyö- ja kumppanuussopimus viideksi seuraavaksi vuodeksi. Sopimus allekir-
joitettiin Jerusalemissa ja samalla tutustuttiin kumppanuuskirkon elämään useassa eri kohteessa. So-
pimuksen allekirjoituksen jälkeen yhteistyö on vilkastunut ja saanut uusia muotoja. Kaksi teologian
opiskelijaa suoritti harjoittelunsa kumppanuuskirkossa. Hiippakunta ja jotkut sen seurakunnat tuki-
vat kirkon käyttöön hankittavan diplomaattikilvin varustetun auton hankintaa. Tuomiokapituli on
ollut mukana hankkeessa, jossa kehitetään kumppanuuskirkon musiikki- ja jumalanpalveluselämää

yhteistyössä Kuopion konservatorion ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kuopion kirkkomusiikkiosaston kanssa.

Tavoite 5: Pyrimme vahvistamaan kaikkien työntekijäryhmien identiteettiä kirkon työntekijöinä.

Arvio: Kertomusvuonna toteutettiin moniammatillisena uusien kirkon työntekijöiden orientaatio-koulutus, johon kutsuttiin kahden edellisen vuoden aikana seurakuntiin tulleet uudet työntekijät. Koulutuksen pääpaino oli hengellisen elämän kysymyksissä ja se toteutettiin suurelta osin pienryhmissä, joita vetivät hengellisen matkakumppanuuden kurssin käyneet, kokeneet seurakuntien työntekijät. Osallistujia oli kaikista työntekijäryhmistä. Palaute kurssista oli hyvä.

Kirkon alan opiskelijoille järjestettiin KiTOS-seminaari, jonka tarkoituksena oli tulevien kirkon työntekijöiden kirkollisen identiteetin ja hengellisen elämän vahvistaminen.

Seurakuntien työyhteisöille on tarjottu hengellisiä virvoituspäiviä. Vastuussa ovat olleet tuomiokapitulin työntekijöiden lisäksi koulutuksen saaneet hengelliset ohjaajat.

Taloutta ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Talousarvio 2014	Poikkeama
Toimintatuotot	168 150	129 900	38 250
Toimintakulut	1 521 508	1 468 700	-52 808
Toimintajäämä	1 353 358	1 338 800	-14 558

7 LAPUAN HIIPPAKUNTA

Hiippakunnan toiminta-ajatus

Lapuan hiippakunta edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Lapuan hiippakunnan toimintaa vuonna 2014 leimasi epävarmuus tulevista toimitiloista Lapualla. Kevään aikana sisäilmaongelmien aiheuttama oireilu lisääntyi. Pitkän etsinnän jälkeen Seinäjoelta löytyi sopiva tila väistötiloiksi. Ratkaisu mahdollisti henkilöstölle työrauhan. Neuvottelut Lapuan kaupungin kanssa entisten toimitilojen saneeraamisesta tuomiokapitulin käyttöön eivät tuottaneet tulosta. Lopulliset toimitilaratkaisut siirtyivät vuodelle 2015.

Hiippakunnan pitkäaikaiset viranhaltijat taluspäällikkö Keijo Rintamäki ja hiippakuntasihtööri Hilka Mäkelä jäivät eläkkeelle. Uutena taluspäällikkönä aloitti oikeustieteen maisteri Tuomas Hemminki. Diakonian hiippakuntasihtöörin virkaan vuonna 2012 valitun diakoni Johanna Korkeanimen virka muuttui kokoaikaiseksi Hilka Mäkelän jäätyä eläkkeelle. Pastori Jukka Jämsén aloitti vuoden alussa uudessa hiippakuntasihtöörin virassa (lähetys- ja kansainvälinen työ).

Vähänkyrön seurakunnan lasten ja Lapuan piispan välinen julkinen kirjeenvaihto toi kirkolliseen keskusteluun lempeän, elämänmakuisen ajatustenvaihdon. Piispalle tehtiin kysymyksiä mm. lempiruusta ja koiran kuolemanjälkeisestä elämästä ja Jeesuksesta. Kirjeenvaihto ja siihen liittyvä julkisuus oli hyvä osoitus seurakuntien elämää sykkivästä työstä median kohuhakuisessa kirkollisessa uutisoinnissa.

Lapuan hiippakunnan seurakunnat toimivat kolmien valtakunnallisten kesäjuhlien isäntäseurakuntina. Lähetysjuhlat Vaasassa, herättäjäjuhlat Lapualla ja kansanlähetyspäivät Jyväskylässä vahvistivat seurakuntien perustyötä kokoamalla yhteen suuren joukon kristittyjä.

Kuluneen vuoden aikana papiston rekrytoinnissa tapahtui merkittävä muutos. Seurakuntien virkojen supistuessa myös papin virkoja jätetään täyttämättä. Avoimiin seurakuntapastorin virkoihin ja sijaisuuksiin oli paikoitellen jopa kolminkertainen määrä hakijoita aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2013 vihittiin Lapuan hiippakunnassa yksitoista pappia, vuonna 2014 kolme. Seurakuntapastorin virkojen hakijamäärän kasvulle vastakkaisena ilmiönä on ollut havaittavissa laskua kirkkoherran virkojen hakijamäärissä. Kirkossa tapahtuva muutos näkyy monimutkaisina, toisilleen vastakkaisina ilmiöinä.

Haapaniemessä pidettävät kirkon kuntokurssit niveltävät Lapuan hiippakunnan muuhun koulutus- ja kurssitoimintaan. Kuntokurssien järjestämisessä yhteistyökumppaneina toimivat Härmän Kuntokeskus ja Kuortaneen Urheiluoipisto. Kuntokurssien saama palaute on ollut erinomainen. Kuluneen vuoden aikana on käynnistetty kuntokursseihin liittyvä resurssien vahvistaminen. Nykyisellään toiminta on herkästi haavoittuva, koska kirkon osalta järjestelyvastuu on vain yhdellä osaikaisella kuntoutussihteerillä.

Seurakunnan johdon ja henkilöstön tukeminen on toteutettu piispantarkastusten, koulutusten ja neuvottelupäivien sekä henkilökohtaisen neuvonnan ja konsultoinnin keinoin. Piispantarkastukset toteutettiin Evijärven, Honkajoen, Saarijärven ja Ähtärin seurakunnissa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Jumalanpalveluskeskeisen seurakuntaelämän tukeminen

Arvio: Seinäjoella helmikuussa järjestetyt *Jumalanpalveluselämän neuvottelupäivät* toteutuivat hiippakunnan osalta erittäin hyvin. Hiippakunnan ja erityisesti Seinäjoen seurakunnan henkilöstön rooli valmistelussa ja toteutuksessa oli merkittävä. Hiippakunnan alueen seurakunnat lähettivät jumalanpalveluspäiville vahvan seurakuntalaisten ja viranhaltijoiden edustuksen. Moni seurakunta on lähtenyt eri tavoin pohtimaan omaa jumalanpalveluselämäänsä. Päivien onnistumisen merkki oli niillä syntynyt idea järjestää vuoden 2015 alussa *Jaetut eväät -jumalanpalvelusforum* Jyväskylässä.

Vuoden 2014 tavoitteissa mainittu Avoin kirkko -toiminnan pilotointi muutamissa seurakunnissa ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla. Kirkkotilan käyttö kohtaamispaikkana on monissa seurakunnissa uusi asia. Sen sijaan tavoite laajentui vapaaehtoistoiminnan määrätietoisemmaksi kehittämiseksi. Moniammatillista työntekijäryhmää koulutetaan tehtävään.

Tavoite 2: Seurakuntien henkilöstön tukeminen

Arvio: Keväällä 2014 päättyi *Seurakuntien yhteistyösuuntien kartoitus -hanke*. Rovasti Olavi Vuori vieraili kaikissa hiippakunnan seurakunnissa kartoittamassa seurakunnan toiminnan ja talouden perustilanteen sekä seurakunnan todennäköiset yhteistyösuunnat mahdollisia seurakuntarakennemuutoksia varten. Hiippakunnan näkökulmasta hanke onnistui hyvin, useiden seurakuntien edustajat kiittivät hiippakuntaa kartoituksen järjestämisestä. Seurakuntakohtaiset raportit löytyvät hiippakunnan kotisivuilta. Hanke jatkuu keväällä 2015 seurakuntien edustajien yhteisellä tapaamisella.

Sekä seurakuntien toimintaan että rakenteeseen kohdistuu tulevina vuosina merkittäviä kehittämistarpeita. *Yhteistyösuuntien kartoitus -hankeeseen* jatkoksi Lapuan hiippakunta teki vuoden 2014 lopulla sopimuksen Kotimaa Osakeyhtiön kanssa *Jäsen 360° -työkalun* hankinnasta hiippakunnan seurakuntien kehittämistyöhön. Tehdyn sopimuksen puitteissa seurakunnilla on mahdollisuus hyödyntää *Jäsen 360° -työkalua* omaan kehittämistyöhönsä vuosina 2015–2018. Tehty sopimus palvelee erinomaisella tavalla hiippakunnan tavoitteita toimia seurakuntien tukena.

Pääspantarkastuksiin sisältyi työyhteisökonsulttien toteuttama työyhteisön kehittämisprosessi. Tarvittaessa työyhteisöjen pulmien ratkaisuun on tarjottu myös erillistä tukea pääspantarkastusten ulkopuolella. Erilaisen työtä ja yhteistyötä tukevan toiminnan voidaan arvioida toteutuneen hyvin kuluvan vuoden aikana. Hiippakunnan henkilöstön tuen pyytäminen erilaisiin työelämäkysymyksiin on monissa seurakunnissa osa normaalia kehittämistyötä.

Aloittavien kirkkoherrojen ja seurakunnan taloutta johtavien viranhaltijoiden tukeminen toteutettiin tarjoamalla kokenutta viranhaltijaa mentoriksi ja kutsumalla kirkkoherra ja taloudesta vastaava yhteiseen kehittämispäivään. Talouspuolen mentorointijärjestelmän tarjoamisessa ei onnistuttu, mutta tuomiokapitulin uusi talouspäällikkö Tuomas Hemminki on määrätietoisesti luonut kontakteja seurakuntien taloudesta vastaaviin.

Orientoitumisvalmennus nuoriso- ja diakoniatyön sekä kirkkomusiikin tehtäviin valituille onnistui tavoitteiden mukaisesti. Kokeneet papit lupautuivat mielellään vihittyjen pappien mentoreiksi ensimmäisen työvuoden ajaksi.

Hiippakunnalliseen erityisosaamiseen (työnohjaus, työyhteisökonsultointi ja kuntoutustoiminta) perustuva hengellisen, henkisen ja fyysisen työhyvinvointipäivän tarjoaminen ei ole toteutunut suunnitellulla tavalla. Näiltä osin suunnitelmat ylittivät henkilöstön käytettävissä olevat resurssit. Hiippakunta on ollut mukana kirkon työntekijöiden hengellistä hyvinvointia edistävässä hankkeessa. Raportti hankkeesta julkaistaan Kirkkopäivillä keväällä 2015.

Tavoite 3: Monikulttuurisuuden esillä pitäminen

Arvio: Hiippakunta sai vuoden alussa vahvistusta uuden hiippakuntasihteerin (lähetys- ja kansainvälinen työ) otettua vastaan tehtävänsä. Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon ulkomaanavun rahoittama virka antaa uudenlaisia mahdollisuuksia kehittää seurakuntatason kansainvälistä vuorovaikutusta.

Em. viranhaltijan ensimmäinen vuosi on ollut uusien verkostojen luomista kirkossa toimivien yhteistyötahojen kanssa. Lähetystyön keskeisimmät koulutustapahtumat, hiippakunnan lähetys-

teerien neuvottelupäivät sekä hiippakunnan lähetysseminaari järjestettiin edellisvuosien tapaan. Tansanialaisryhmän 24 rippikouluvierailua kesäkuussa toteutti osaltaan lähetysyhteistyökirkkoilta tulevien vaikutteiden jakamista seurakuntiin. Toimintamalli, joka jatkuu kesällä 2015 suomalaisnuorten vierailuna Tansaniaan, innosti sekä seurakuntia että nuoria kohtaamaan erilaisia kristillisen uskon vaikutteita.

Tavoite 4: Tuomiokapitulin vaikuttamistoiminnan ja palveluluonteen vahvistaminen

Arvio: Verkostojen ja erilaisten vaikutusmahdollisuuksien vahvistamisessa ovat viranhaltijat toimineet aktiivisesti. Yksi hiippakuntatyön muutoksista on toimia entistä vahvemmin erilaisten kontaktien kautta. Kuluneen syksyn aikana kontaktit erityisesti Seinäjoen seurakuntaan ja muihin paikkakunnan toimijoihin ovat lisääntyneet. Syksyn avoimien ovien päivä väliaikaisissa toimitiloissa herätti kiinnostusta.

Viestinnän tavoitteena oli viestintästrategian luominen vuoden 2014 aikana. Tuomiokapitulin viestinnästä käytiin vuoden kuluessa useita kehittämiskeskusteluja työyhteisön sisällä sekä tukeutulla ulkopuolisen viestintäkonsultin ammattitaitoon. Sisäisen ja ulkoisen viestinnän puutteet ovat kuluneen vuoden aikana tulleet aikaisempaa näkyvämmäksi ja tiedostetummiksi. Työskentelyn johtopäätös on, että varsinaista viestintästrategiaa ei ole tällä hetkellä tarpeen laatia, vaan keskitytään konkreettisemmin viestinnän suunnitteluun ja kehittämiseen. Jatkossa on syytä etsiä keinoja myös vahvempaan verkkoviestinnän ja sosiaalisen median käyttöön.

Tuomiokapituli on pystynyt tavoitteiden mukaisesti hoitamaan pääosan hallinnollisista asioista nopeasti ja laadukkaasti. Kirkkoherran virkojen täyttöprosessi vaatii edelleen aikaa, koska hakijoiden arviointi on tehtävä huolellisesti asiakirjojen ja tuomiokapitulin kollegion suorittaman haastattelun pohjalta.

Vuoden 2015 toimintasuunnitelmassa nostetaan esille työtehtävien liittyminen tuomiokapitulin perustehtävään ja piispan viranhoidon tukemiseen. Erityisesti liikkuvaa työtä tekevien hiippakuntasihteerien työkuorma kasvaa liian suureksi, koska seurakuntatyön kehittämishaasteet moninaistuvat. Toimintaympäristön vaatimusten kasvaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä tuomiokapitulin henkilöstön työn oikeaan mitoitukseen keskittymällä perustehtävän toteuttamiseen.

Toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Talousarvio 2014	Toteutuma 2013
Toimintatuotot	284 196	418.000	328.503
Toimintakulut	1 683 616	1 764 000	1.612.721
Toimintajäämä(netto)	1 399 420	1 346 000	1.284.217
Poikkeama/talousarvio	53 420		

8 HELSINGIN HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Piispa, tuomiokapituli ja hiippakuntavaltuusto **edistävät** kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa. Tuomiokapituli **tukee** ja **ohjaa** seurakuntia sekä **hoitaa** hiippakunnallista toimintaa ja hallintoa.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Helsingin hiippakunta koostuu 33 seurakunnasta, joista vain neljä ei kuulu seurakuntayhtymään. Seurakuntayhtymiä on kuusi, joista kolme kieliperusteista kahden seurakunnan muodostamaa seurakuntayhtymää. Rakennemuutoksia ei kertomusvuonna tapahtunut. Lapinjärven ja Loviisanseudun seurakuntayhtymät sopivat yhdistymisestä, joka tapahtuu vuoden 2015 alussa. Porvoon ympäristössä seurakunnat aloittivat tunnustelut mahdollisen uuden seurakuntayhtymän muodostamisesta. Mukana ovat Askolan, Myrskylän, Pornaisten, Porvoon, Pukkilan ja Sipoon seurakunnat.

Hiippakunnan strategiaproessi vietiin läpi 2013–2014 niin, että hiippakuntavaltuusto hyväksyi piispan toimiston tulevaisuusohjelman. Tulevaisuusohjelma täsmentää ja linjaa piispan, piispan toimiston ja tuomiokapitulin istunnon rooleja ja tehtäviä. Ohjelman toteuttaminen edellyttää edelleen keskusteluja ja konkreettisista asioista sopimista seurakuntayhtymien, kirkkohallituksen ja naapurihiippakuntien kanssa. aloitteita. Paikallisia avauksia on kuitenkin tuettu, erityisesti Lapinjärvi-Loviisa-suunnitelmissa.

Tulevaisuusohjelman perusteella linjattiin TTS 2015–2017 sekä henkilöstösuunnitelma. Henkilöstössä tapahtui ja tapahtuu merkittäviä muutoksia sekä eläköitymisen että tehtävien uudelleen suuntaamisen perusteella.

Piispan toimiston työn tarkoitus on olla iloksi ja hyödyksi seurakunnille. Tämä toteutuu erilaisilla tavoilla

- asiantuntijaneuvonta ja suorat henkilökohtaiset kontaktit
- koulutukset
- hengellisen ohjauksen muodot
- työyhteisöjen prosessit
- piispan esiintymiset ja kontaktit yksityisesti ja julkisesti.

Toimintakulttuurin muutos on edennyt vahvasti. Seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä piispan toimistoa pidetään arkisena yhteistyökumppanina. Vuorovaikutukseen on matala kynnyks, jolloin hierarkkinen valta-asetelma murtuu. Luottamuksen kasvu näkyy niin, että jos piispan toimisto ei toimi omien arvojensa ja periaatteidensa mukaisesti, siitä saa välittömän palautteen.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Hengellinen elämä vahvistuu.

Arvio: Seurakuntia on rohkaistu ja kannustettu kehittämään jumalanpalveluselämäänsä niiden messujen ja tilaisuuksien kautta, joissa piispa tai piispan toimiston työntekijä on ollut valmistelussa mukana. Eri alojen koulutuksissa, mm. johtamiskoulutuksissa, ovat jumalanpalveluselämän kehittämisen näkökulmat olleet esillä.

Piispantarkastukset pidettiin Kannelmäen ja Loviisan suomalaisessa seurakunnassa. Piispan vierailu auttoi arkisen seurakuntaelämän näkyväksi tekemisessä.

Monikulttuurisen jumalanpalveluselämän tueksi on käynnistetty monikulttuuristen laulujen / virsien kokoamisen työ monikulttuurisia jumalanpalveluksia varten.

Arkiretriittien ohjaajakoulutus on edennyt niin, että ohjaajat voivat tarjota 2016 alkaen arkiretriittiryhmiä noin seitsemän vuotta työssä olleille seurakuntien työntekijöille.

Pappien (2) ja diakoniatyöntekijöiden (1) ordinaatiovalmennukset toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Orientoitumiskoulutus jouduttiin sen sijaan peruuttamaan, koska osallistujia ei ilmoittautunut edes yhtä pienryhmää varten. Kaikissa hiippakunnissa on todettu ongelmana, että tieto koulutuksesta ei tavoita uusia työntekijöitä. Esimiesten vastuulla on, että uusille työntekijöille kerrotaan asiasta ja heidät ilmoitetaan hyvissä ajoin koulutussuunnitelman mukaisesti koulutuksiin. Loppuvuonna tehostettiin informaatiota kirkkoherrojen ja seurakuntien suuntaan, jotta saatiin varmistettua orientoitumiskoulutuksen toteutuminen vuonna 2016.

Tavoite 2: Huolehdimme heikoimmista ja kannamme maailmanlaajaa vastuuta.

Arvio: Uusi kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin vakanssi on mahdollistanut yhteistyön tiivistymisen pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymien, seurakuntien, kirkkohallituksen kansainvälisen työn ja lähetystyön vastuunkantajien kanssa. Paikka paikoin on näkyvissä paikallisseurakuntien näkyvä toiminta, jossa kirkon globaali ulottuvuus näkyy jumalanpalveluselämässä ja/tai arkisena työalat läpäisevänä otteena. Ratkaisevaa näyttää olevan kirkkoherran asenne ja rooli.

Näkyvin kansainvälisen työn tapahtuma olivat kirkon monikulttuurisuustyön neuvottelupäivät marraskuussa Vuosaarella.

Kansainvälisen työn Henkisen huollon (Kv-HeHu) järjestelmän rakentaminen jatkui yhdessä kirkon ulkosuomalaistyön, lähetysjärjestöjen ja puolustusvoimien kanssa.

Hiippakunnan diakonia-avustuksia myönnettiin yhteensä 17 kpl (36 kpl vuonna 2013), yhteensä 16 738,04 euroa (32 775,91). Yhteisvastuukeräyksen osuus hiippakunnan diakonian avustustoimintaan oli 28 980,30 € (30 013, 62).

Tavoite 3: Viemme viestiä.

Arvio: Piispan Facebook-näkyvyys on kasvanut. Esimerkiksi koulunaloitukseen ajoittunut päivitys tavoitti noin 140 000 käyttäjää. Sosiaalisen median päivityksillä on ollut vaikutusvaltaa. Useat päivitykset ovat päätyneet myös muihin medioihin ja olleet osana julkista keskustelua.

Piispan toimiston viestintää kehitettiin erityisesti sosiaalisen median ja verkkotyön osalta. Twitter-tili otettiin käyttöön. Twitter-tilin tarkoitus on kertoa piispan toimiston työstä ja hiippakunnan alueen hyvistä hetkistä. Verkkosivuilla on julkaistu blogikirjoituksia.

Seurakuntien osallistuminen Pride-tapahtumaan Helsingissä kesäkuussa herätti paljon mediakeskustelua, johon osallistuivat piispa ja useat piispan toimiston työntekijät. Muita medianäkyvyyspiikkejä olivat Ruotsinpyhtään kirkkoherran erottaminen ja avioliittolain käsittelyn vaiheet eduskunnassa.

Piispa ja työntekijät tapasivat eri päättäjien ja vaikuttajien kanssa piispan virka-asunnolla nk. nuotiopiiri-illoissa. Piispantarkastukset antoivat mahdollisuuden tavata paikallisia työntekijöitä ja alueen vaikuttajia.

Hiippakunta uutiset ilmestyi 2 kertaa. Tehtiin päätös lehden lakkauttamisesta. Kehitetään sähköisiä viestintätapoja sen tilalle.

Tavoite 4: Rakenteet palvelevat

Arvio: Porvoon ympäristön seurakuntien rakenneuudistustunnustelussa tehtiin konsultin ohjaamana perusselvitykset seurakuntien nykytilanteesta. Prosessia ohjaa ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista seurakunnista ja nykyisistä seurakuntayhtymistä. Ohjausryhmä päätti tehdä konkreettisen suunnitelman uuden seurakuntayhtymän muodostamisesta niin, että uusi seurakuntayhtymä aloittaisi vuoden 2017 alussa. Tuomiokapitulin roolina on ollut konsulttisopimusten tekeminen, perussääntöluonnoksen tekijän nimeäminen ja keskustelu ohjausryhmän kanssa.

Tuomiokapitulin istunnon jäsenet tapasivat suunnitellusti Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien johtoa.

Piispa toimitti kaksi kirkkoherran virkaanasettamista.

Rekolassa toimitettiin kirkkoherran vaali välillisenä vaalina. Se vaati tiivistä vuorovaikutusta tuomiokapitulin ja seurakuntaneuvoston välillä. Oppimiskokemukset koottiin erilliseksi raportiksi.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma 2014	Toteuma 2013	Toteuma 2012
Piispantarkastukset	2	1	0
Piispan päivä – vierailut seurakunnissa	0	2	16
Piispan esiintymiset TV ja radio	20	25	18
Piispan haastattelut ja artikkelit lehdissä ja verkkojulkaisuissa	58	61	44
Piispan facebook- sivun tykkääjät	6 650	2 580	-
Papiksi vihittyjä	13	9	10
Diakoniksi vihittyjä	9	12	12
Pastoraalitutkinnon suorittaneita	20	14	11
Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittaneita	8	7	6
Kirkkoherran virkaanasettamisia	2	4	1
Teologiharjoittelussa opiskelijoita	22	19	26
Orientoitumiskoulutus	0	18	12

9 ESPOON HIIPPAKUNTA

Toiminta-ajatus

Espoon hiippakunnan tuomiokapituli tukee ja ohjaa seurakuntia niiden huolehtiessa hengellisestä perustehtävästään ja edistää seurakuntien työyhteisöiden toimintaa ja johtamista.

Tärkeimmät tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa kertomusvuoden aikana

Kirkon toimintaympäristö Espoon hiippakunnan alueella on muutoksessa tavalla, joka on jo pitkään ollut tiedossa. Moniarvoistuminen ja muuttoliike näkyvät monin tavoin kirkon elämässä ja seurakuntien toiminnassa. Loppuvuoteen ajoittunut kirkosta eroamisien aalto on näkynyt myös hiippakunnan seurakunnissa. Tuomiokapitulin merkitys seurakuntien työn kannustajana ja ohjaajana on korostunut entisestään monimutkaistuvien kysymysten ja paineiden keskellä.

Kertomusvuotena vietettiin Espoon hiippakunnan kymmenvuotisjuhlia useissa eri tilaisuuksissa. Juhlaviikkoon kuuluivat messujen lisäksi piispan johdolla toteutetut seurakuntaillat sekä hiippakuntavaltuuston järjestämä hiippakuntafoorumi. Juhlaviikkoa pidettiin onnistuneena ja se vahvisti osaltaan nuoren hiippakunnan identiteettiä.

Tuomiokapituli oli keskeisesti mukana Keski-Uudenmaan seurakuntien mahdollisen liitosselvityksen valmisteluissa. Niin ikään Lohjalla vuoden 2013 alusta toteutuneen seurakuntaliitoksen vaikutuksia seurattiin. Samalla valmisteltiin Pohjan ja Karjaan suomalaisten seurakuntien muodostumista koko kaupunkia koskevaksi Raaseporin suomalaiseksi seurakunnaksi, joka aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa.

Tuomiokapitulin henkilökunta vieraili lokakuussa Skotlannin episkopaalisen kirkon vieraana ystävyshiippakunnassa Edinburghissa. Matkalla tutustuttiin hiippakunnan ja sen joidenkin seurakuntien toimintaan sekä suunniteltiin kumppanuussuhteiden mahdollistamaa yhteistyötä. Esille nousivat muun muassa keskinäiset kuorovierailut ja muu musiikkiyhteistyö sekä toisen osapuolen kokemusten hyödyntäminen omassa ordinaatiovalmennuksessa.

Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tavoite 1: Seurakuntien työyhteisöjen hengellisen elämän tukeminen

Arvio: Seurakuntien työyhteisöjen tukemisen keskeisen välineen Espoon hiippakunnassa muodostavat piispantarkastukset. Piispantarkastuksen prosessia täsmennettiin ja muotoiltiin joiltain osin uudelleen. Vuonna 2014 aikana piispantarkastukset toteutettiin Kirkkonummen suomalaisessa seurakunnassa ja Espoonlahden seurakunnassa. Kehittämishanketyöskentelyt on käynnistetty myös vuonna 2015 tarkastettavissa Tuusulan ja Olarin seurakunnissa.

Johtamista seurakunnissa on vuoden 2014 aikana tuettu lisäksi neuvottelu- ja koulutustapahtumien ja konsultointi- ja kehittämishankkeiden ja hallinnollisen ohjauksen ja neuvonnan keinoin sekä tapauskohtaisten tarpeiden vaatimalla tavalla. Keskeisessä roolissa johtamisen tukemisessa ja kehittämisessä on ollut hiippakuntadekaanin ylläpitämä hiippakunnallisten konsulttien verkosto. Tuomiokapitulin asiantuntijat osallistuvat omien erityisosaamisalueidensa puitteissa seurakuntien työyhteisöjen tukemiseen ja seurakuntatyön ohjaamiseen. Espoon hiippakunnalla on käytettävissään yli 30 koulutettua kirkon työnhajaajaa, jotka antavat työnhajausta seurakuntien työntekijöille.

Tavoite 2: Rakennemuutosprosessien ohjaaminen

Arvio: Espoon hiippakuntaan kuuluneiden Raaseporin seurakuntayhtymän seurakuntien rakenneprosessia tuettiin ja ohjattiin koko vuoden 2014 ajan. Raaseporin suomalaisen seurakunnan syntymä vuoden 2015 alusta lukien merkitsi sitä, että aikaisempaan Raaseporin seurakuntayhtymään kuulu-

neet Karjaan ja Pohjan suomalaiset lakkautettiin ja aiempien kaksikielisten Porvoon hiippakunnan seurakuntien suomenkielinen jäsenistö pääosin siirtyi uuden Raaseporin suomenkielisen seurakunnan jäseniksi. Tuomiokapitulin järjestämän konsultoinnin painopiste on ollut rakennemuutoksen hallinnollisessa tuessa sekä muutosvalmennuksessa.

Keski-Uudenmaan ns. kasipallo-kuntarakenneseelvityksen alueella olevat yhdeksän seurakuntaa (Espoon hiippakuntaan kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula, Helsingin hiippakuntaan kuuluvat Pornainen ja Sipoon suomalainen seurakunta sekä Porvoon hiippakuntaan kuuluva Sibbo svenska församling) käynnistivät alkuvuodesta 2014 vapaaehtoisen rakenneseelvityshankkeen. Hankkeen ohjausryhmä asetti selvitystyöryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää eri vaihtoehdot seurakuntarakenteen kehittämiseksi Keski-Uudenmaan kuntien yhdistymisseelvitysalueella. Selvitystyöryhmä korosti raportissaan, että vaikka selvityksen lähtökohdan olivat muodostaneet mahdolliset muutokset kirkkolakiin ja kasipalloalueen kuntarakenteeseen, oli selvitystyö perustunut myös siihen mahdollisuuteen, että seurakunnat voivat muodostaa seurakuntayhtymän vapaaehtoisuuden pohjalta. Selvitystyöryhmän raportin pohjalta hankkeen ohjausryhmä esitti seurakunnille rakennemuutoksen valmistelun jatkamista raportissa sanottujen linjausten mukaisesti. Kaikki asianosaiset seurakunnat ovat ilmaisseet halukkuutensa jatkaa rakennemuutosseelvitystä vuoden 2015 puolella. Kasipallo-rakennemuutosseelvityksen keskeinen anti on ollut seurakunnista kootun laajan tilasto- ja taloustiedon ohella seurakuntien keskinäisen tuntemuksen ja luottamuksen vahvistuminen ja siitä noussut valmius rakentavaan keskusteluun ja yhteisen tahtotilan etsimiseen mahdollisten rakennemuutosten varalle.

Tavoite 3: Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtyminen

Arvio: Hiippakuntien kirjanpito- ja palkkalaskenta asioiden hoito siirtyi vuoden 2014 alusta Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) ylläpitämään järjestelmään. Vuoden 2014 alkupuoleen ajoittui useampia nettiversiona toteutettuja koulutuksia. Taloushallintoon liittyvät toiminnot ovat sujuneet aloitusvaiheen jälkeen ja raportointiin liittyvät toimittoja on kehitetty Kipan toimesta vuoden aikana. Koko tuomiokapitulin viraston henkilökunta tekee matka- ja kululaskunsa sekä sairausloma-, loma- ja virkavapaushakemuksensa Kipan kautta ja hallinnoi omia yhteystietojaan.

Kirkon palvelukeskukseen liittymisen yhteydessä Kirkkohallituksen henkilöstöosaston hoitamia henkilöstö- ja palkka-asioita on siirretty tuomiokapitulin hoidettavaksi, mikä on aiheuttanut erityistä työkuormitusta. Kaikki palvelutiimin jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti koulutuksiin ja käyttävät osto- ja myyntireskontraa.

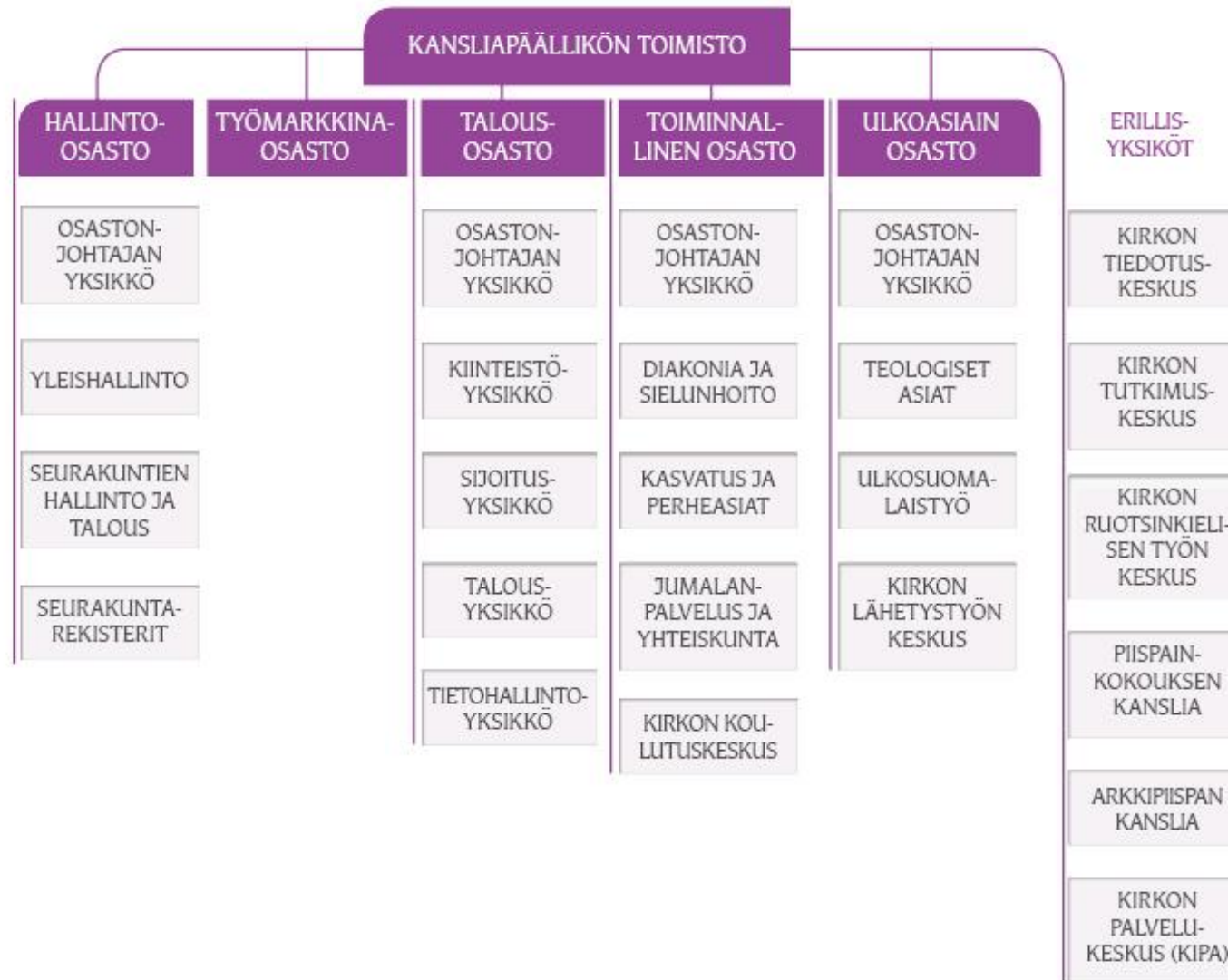
Tavoite 4: Kirkon työhön valmentaminen

Arvio: Tuomiokapituli on ollut mukana koordinoimassa teologien ja kirkon alan opiskelijoiden työ-
säoppimisjaksojen toteuttamista. Työssäoppimisjaksojen jälkeen on järjestetty kaksi KITOS-seminaaripäivää, joissa on pohdittu harjoittelujen toteutumista ja kutsumusta. Yhteistyössä Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin kanssa on järjestetty ohjaajille suunnattu *Syvennämälle ohjaukseen* -koulutus. Vuoden 2014 aikana tuomiokapituli on yhdistänyt ordinaatiovalmennuksen ja *Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä* -orientoitumiskoulutuksen sekä järjestänyt kahdesti moniammatillisen *Kutsuttuna kirkon työhön* -valmennuksen. Em. valmennukseen ovat osallistuneet vihkimystä hakevat teologit ja diakonit sekä muut hiippakunnan alueen uudet työntekijät. Valmennusjaksoilla on käynnistetty työhön perehdyttäminen ja sen toteutumista on seurattu koulutusjaksojen aikana, myöhemmin järjestettävien *Tukea työhön* -päivien yhteydessä sekä teologien kohdalla raportointi- ja HOPS:n laadintavaiheessa. Valmennukseen osallistuville on tarjottu lisäksi vuoden kestävä ryhmämentorointi. Teologian opiskelijoiden haastavaan työllisyystilanteeseen on reagoitu kutsumalla kaikki Espoon hiippakunnasta vokaatiota etsivät teologian maisterit ja opiskelijat keskustelemaan rekrytoitumisesta, työtilanteesta ja kutsumuksesta piispan ja tuomiokapitulin henkilökunnan kanssa. Kaikista kirkon työhön valmentavista toimintamuodoista saatu palaute on ollut puitteiden, sisältöjen ja työskentelytapojen osalta myönteistä. Erityisen positiivisesti on suhtauduttu moniammatillista työtappaa tukeviin uusiin toimintamuotoihin.

Toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut

	Toteutuma 2014	Tavoite 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Toimintatuotot	107 656	132 500	134 901	96 385
Toimintakulut	1 254 694	1 307 500	1 237 627	1 247 875
Toimintajäämä	1 147 052	1 175 000	1 102 726	1 151 490

Kirkkohallitus †

KIRKKOHALLITUKSEN KOKOONPANO JA PÄÄTÖKSET

Kirkkohallituksen jäsenet vuonna 2014

Puheenjohtaja arkipiispa Kari Mäkinen

Varapuheenjohtaja toimittaja Marjaana Perttula

Kirkolliskokouksen valitsevat maallikkojäsenet:

lääketieteen tohtori	Riitta Alaja	Tampereen hiippakunta
sosiaalijohtaja	Esa Koukkari	Oulun hiippakunta
agrologi	Johannes Leppänen	Lapuan hiippakunta
käräjätuomari	Outi Nokso-Koivisto	Espoon hiippakunta
hallintopäällikkö	Sami Ojala	Helsingin hiippakunta
toimittaja	Marjaana Perttula	Turun arkkihiippakunta
seurakuntaneuvos	Risto Rasimus	Mikkelin hiippakunta
sosionomi	Veikko Väisänen	Kuopion hiippakunta
hallintoylilääkäri	Åsa A. Westerlund	Porvoon hiippakunta

Kirkolliskokouksen valitsevat pappisjäsenet:

kirkkoherra	Tapio Seppälä
kirkkoherra	Eija Nivala

Piispainkokouksen valitsevat jäsenet:

piispa	Irja Askola
piispa	Björn Vikström

Virastokollegio vuonna 2014

Puheenjohtaja: kansliapäällikkö	Jukka Keskitalo
kirkkoneuvos	Leena Rantanen
kirkkoneuvos	Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos	Pekka Huokuna
kirkkoneuvos	Kimmo Kääriäinen
kirkkoneuvos	Vuokko Piekkala
Sihteerit: hallintopäällikkö	Asta Virtaniemi

Täysistunto kokoontui 10 kertaa. Virastokollegio kokoontui kertomusvuonna säännönmukaisesti viikoittain.

Kirkkohallituksen viraston johtoryhmään kuuluivat virastokollegion jäsenten lisäksi viestintäjohtaja ja hallintopäällikkö.

Kirkkohallituksessa käsitellyt asiat

	Vuonna 2014	Vuonna 2013	Vuonna 2012
Vireille tulleet asiat	869	835	980
Täysistunnon pöytäkirjoihin kertyneet pykälät	205	205	264
Virastokollegion pöytäkirjoihin kertyneet pykälät	742	692	773

KIRKKOHALLITUKSEN ASETTAMAT JOHTOKUNNAT, NEUVOTTELUKUNNAT, TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT VUONNA 2014

Johtokunnat

Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunta
Kirkon kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelukeskuksen johtokunta

Neuvottelukunnat

Aikuiset ja kirkko -neuvottelukunta
Kirkon EU-neuvottelukunta
Kirkon kulttuuriperinnön neuvottelukunta
Kirkon liikunta- ja urheiluneuvottelukunta
Kirkon urkuasiain neuvottelukunta
Kirkon vammaistyön neuvottelukunta
Kirkon vankilasielunhoidon neuvottelukunta
Romanit ja kirkko -neuvottelukunta
Saamelaistyön neuvottelukunta
Seurakuntien kirjanpitoasiain neuvottelukunta
Ulkomaantutkintojen neuvottelukunta

Toimikunnat

Kirkon diakonian ja sielunhoidon toimikunta
Kirkon evankelioimistyön toimikunta
Kirkon jumalanpalvelus- ja yhteiskunta-toimikunta
Kirkon kasvatuksen ja perheasiain toimikunta
Kirkon koulutuskeskuksen toimikunta
Kirkon kunniamerkkitoimikunta
Kirkon laintarkastustoimikunta
Kirkon maaseututoimikunta
Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen toimikunta
Kirkon tiedotuskeskuksen toimikunta
Kirkon tutkimuskeskuksen toimikunta
Kirkon valmiustoimikunta

Reformaation 500-vuotismerkkivuoden kansalaisvaltuuskunta
Reformaation 500-vuotismerkkivuoden päätoimikunta
Yhteisvastuukeräyksen keräystoimikunta

Työryhmät

Ammatillisen koulutuksen työryhmä
Asianhallinnan kehittämishankkeen työryhmä
EU-seurantaryhmä
Kirjurin aineiston säilytysaikatyöryhmä
Kirjurin käyttäjäohjausryhmä
Kirkkohallituksen valmiustyöryhmä
Kirkkohallituksen yhteistä koulutusta valmisteleva työryhmä
Kirkkolainsäädännön kodifiointityöryhmä
Kirkon esitteen toimituskunta
Kirkon jäsentietojärjestelmähankkeen johtoryhmä
Kirkon keskushallinnon siirtyminen Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi; siirtymisprojektin ohjausryhmä
Kirkon keskusrahaston IT-aluetta ohjaava ohjausryhmä
Kirkonkirjojenpidon alueellisen organisoinnin työryhmä
Kirkon kulttuuripalkintotyöryhmä
Kirkon kulttuuriperinnön hallinnoinnin kehittämishanke; Kirkon irtaimen kulttuuriperinnön inventoinnintietosisällön ja toiminnallisuuden määrittelyprojekti
Kirkon monikulttuurisen työn työryhmä
Kirkon strategia 2020 -työryhmä
Kirkon tietoturvan johtoryhmä
Kirkon ympäristöasioiden seurantaryhmä
Kriisi-info-sivuston päivitys- ja ylläpitotyöryhmä
Naispuolisen papin virkapukuhankinnan seurantaryhmä

Projektiryhmä hoitamaan kirkon työpaikkatorin
 kilpailutusta
 Puhelintyöryhmä
 Rakennemuutoksia tukeva työryhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden helä-
 torstairyhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden juma-
 lanpalveluselämän työryhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden kasva-
 tuksen koordinaatioryhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden kulttuu-
 riryhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden teesityö-
 ryhmä
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden tutki-
 musyhteyksien verkosto
 Reformaation 500-vuotismerkkivuoden viestin-
 tätyöryhmä
 Riskien arvioinnin työryhmä
 Seurakuntarakenteiden kehittämishankkeeseen
 liittyvä metropolialueen työryhmä
 Seurakuntarakenteiden työryhmä
 Seurakuntatalouden työryhmä

Seurakuntavaalien 2014 hallintotyöryhmä
 Seurakuntavaalien 2014 ohjausryhmä
 Seurakuntavaalien 2014 viestintä- ja tulos-
 palvelutyöryhmä
 Seurakuntien rakennemuutoshankkeen ohjaus-
 ryhmä
 Selvitystyöryhmä valmistelevaan audiovisuaalis-
 ten verkossa jaettavien materiaalien tuottamista
 ja jakamista seurakuntien ja KT:n yhteistyönä
 Sisäisen viestinnän kehittämisen ohjausryhmä
 Suomenkielisen ja ruotsinkielisen virsikirjan
 lisävihkoa valmistelevat työryhmät
 Suomenkielisen virsikirjan lisävihkon valmiste-
 lun ohjausryhmä
 Tietohallinnon johtoryhmä
 Tilastotyöryhmä
 Tulevaisuusselonteko 2014 -työryhmä
 Vieraanvaraisuuden kirkko -työryhmä
 Ympäristötyöryhmä

Tarkempia tietoja Internetissä: sakasti.evl.fi

KIRKKOHALLITUKSEN ANTAMAT LAUSUNNOT VUONNA 2014

Lausuntoja on kertomusvuonna annettu seuraavasti:

Eduskunnan lakivaliokunta

- HE oikeudenkäymiskaaren 17 luvun ja siihen liittyvän todistelua yleisissä tuomioistuimissa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi
- Kansalaisaloite eduskunnalle avioliittolain, rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain ja transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annetun lain muuttamisesta (KAA 3/2013 vp), lausunto ja tarkentava lausunto

Eduskunnan sivistysvaliokunta

- Hallituksen esitys eduskunnalle perusopetuslain 13 §:n ja lukiolain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

- Hallituksen esitys 180/2014 vp laeiksi verontilityslain 12 ja 12 d §:n sekä tuloverolain 124 ja 124 a §:n muuttamisesta

Oikeusministeriö

- Isyyslain uudistamista koskeva työryhmämietintö
- Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi valtion korvauksesta eräille internoiduille henkilöille
- Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain tarkistaminen
- Viittomakielilakityöryhmän mietintö ja siihen sisältyvä ehdotus hallituksen esitykseksi viittomakielilaiksi

Opetushallitus

- Ammatillisten tutkintojen perusteiden yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa peruskoulutuksessa
- Luonnos esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi
- Luonnos lapsi- ja perhetyön perustutkinnon perusteiksi
- Perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- Esiopetuksen velvoittavuutta koskeva hallituksen esitys

- Hallituksen esitys muiden uskontojen kuin evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen uskonnon opetusperusteiden tiukennuksesta perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa
- Lukiokoulutuksen valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa selvittäneen työryhmän muistio "Tulevaisuuden lukio - valtakunnalliset tavoitteet ja tuntijako"
- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta
- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi koulutuksen rahoituksesta
- Luonnos hallituksen esitykseksi eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamiseksi
- Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ammattipätevyyden tunnustamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi tekijänoikeuslain 25 i ja 47 §:n muuttamisesta
- Luonnos hallituksen esitykseksi tekijänoikeuslain muuttamisesta
- Tilintarkastusta koskevien säännösten päivittämistarve hallinnonalan substanssilainsäädännössä
- Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän raportti: Kohti varhaiskasvatustilaa

Rikosseuraamuslaitos

- Rikosseuraamuslaitoksen vankeja ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaita koskeva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Sisäasiainministeriö

- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain ja ulkomaalaislain 52 b ja 52 c §:n muuttamisesta
- Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi
- Raportti "Päätöksiä turvallisuudesta. Turvallisuus osaksi kunnan sähköistä hyvinvointikerhomusta"

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaalihuoltolaiksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

- Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen toimintaohjelma 2014–2020

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

- Ohjeet kuluttajapalveluiden turvallisuuden edistämisestä

Työ- ja elinkeinoministeriö

- Tilintarkastusta koskevien säännösten päivittämistarve hallinnonalan substanssilainsäädännössä

Ulkoasiainministeriö

- EN; Oikeus ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen; esimerkkejä suomalaisista hyvistä käytännöistä
- Hallituksen esitys eduskunnalle konsulipalvelulain muuttamisesta
- Luonnos Euroopan neuvoston ministerikomitean suositukseksi jäsenvaltioille ihmisoikeuksista ja yritystoiminnasta
- YK; yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sen valinnainen pöytäkirja; ratifiointityöryhmän mietintö

Valtiovarainministeriö

- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle kuntalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain, verontilityslain sekä verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta)
- Luonnos kuntarakennelain muuttamisesta
- Metropolihallintolakia valmisteleavan työryhmän väliraportti

Helsingin hallinto-oikeudelle on annettu lausunto valitusasiaan. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle on annettu lausunnot kolmeen valitusasiaan. Markkinaoikeudelle on annettu vastineita yhdessä hankintakilpailuasiassa.

Tarkempia tietoja Internetissä: sakasti.evl.fi

JULKAISUSARJAT VUONNA 2014

Kirkkohallituksella on kaksi julkaisusarjaa:

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja, Kirkko ja toiminta, jossa ilmestyy eri osastojen eri kieliset painetut ja verkkojulkaisut. Sisällöllisesti julkaisut on jaettu seuraaviin kategorioihin:

- Suositukset, ohjeet ja oppaat
- Selvitykset ja mietinnöt
- Strategiat
- Kirkkojen väliset asiakirjat (konsultaatiot, oppineuvottelut)
- Muut julkaisut

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja, Kirkko ja päätöksenteko, jossa ilmestyvät julkaisut on jaettu Kirkkohallituksen, Kirkolliskokouksen, Piispainkokouksen, Kirkon työmarkkinalaitoksen ja Lainsäädännön kategorioihin.

Kertomusvuoden aikana ovat ilmestyneet julkaisut:

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja, Kirkko ja toiminta:

- 1 Kolmas pilari — esirukouskirja
- 2 Inför det Heliga: Möte med andra religioner vid kyrkliga förrättningar
- 3 Moniarvoinen oppilaitos, kokemuksia ja näkemyksiä kirkon oppilaitosyhteistyötä
- 4 Towards the Sacred: Interreligious Encounter in the Ministry of the Church
- 5 Kohtaamisen kirkko — Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020
- 6 En mötande kyrka — Riktlinjer för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland fram till år 2020
- 7 Puhetta Jumalalle ja Jumalasta omalla kielellä — Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kielistrategia, Kirkon kielistrategiatyöryhmän mietintö
- 8 Tillsammans och inför Gud på vårt eget språk — Språkstrategi för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Kyrkans språkstrategiarbetsgruppens betänkande
- 9 From Oulu to Järvenpää, The Finnish Lutheran-Orthodox Theological Discussions from 2001 to 2012
- 10 Your Kingdom Come, The International Mission Partnership Consultation of the Evangelical Lutheran Church of Finland, Järvenpää, Finland 31 March – 3 April 2014
- 11 Seurakunnan kokousmenettely

- 12 Församlingens sammanträdespraxis
- 13 Yhteys toiseen ihmiseen — Kontakt med annan människa
- 14 Kirkkona monikulttuurisessa yhteiskunnassa, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuusselonteko
- 15 Kyrkan i ett mångkulturellt samhälle, Framtidsredogörelse för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
- 16 Kirkon tilastollinen vuosikirja, Statisk årsbok för kyrkan 2013
- 17 Strategiaopas seurakunnille
- 18 Strategihandledning för församlingarna

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja, Kirkko ja päätöksenteko:

- 1 KirVESTES 2014–2016, Kirkon yleinen virka- ja työehtosopimus sekä erillissopimukset
- 2 Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal 2014–2016 och separatavtal
- 3 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous 1974–2011, Kyrkomötet i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland 1974–2011, The General Synod of the Evangelical Lutheran Church of Finland 1974–2011
- 4 Kirkkolaki, kirkkojärjestys, kirkon vaalijärjestys, kirkon säädöskokoelma 2014

Julkaisuja on ilmestynyt myös sarjojen ulkopuolella. Julkaisuista on kerrottu tarkemmin kunkin osaston yhteydessä. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisut on lueteltu seuraavaksi.

Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisut

Kirkon tutkimuskeskuksella on kolme omaa sarjaa: julkaisuja-sarja, verkkojulkaisuja-sarja ja Publication-sarja. Sarjoissa ilmestyi kertomusvuonna yhteensä 7 julkaisua seuraavasti:

Julkaisuja 117	Tapani Innanen – Veli-Matti Salminen (toim.) Virsi ja laulu Suomessa – tekstit, kokemus ja kasvatus. 468 s.
Verkkojulkaisuja 35	Maarit Hytönen – Kimmo Ketola – Veli-Matti Salminen – Hanna Salomäki Leikkauspintoja kirkon jäsenyyteen. 214 s.
Verkkojulkaisuja 36	Kiistelty usko. Kirkon tutkimuskeskuksen seminaari 10.3.2014 Tampere-talossa. 49 s
Verkkojulkaisuja 37	Jouko Kiiski Teologian opiskelijat ja virret. Ovatko virret aarteita vai museotavaraa? 95 s.
Verkkojulkaisuja 38	Kati Niemelä Kutsumusta, auttamista ja itsensä toteuttamista. Pappien ja kanttorien suhde työhön, työhyvinvointi ja suhtautuminen ajankohtaisiin kysymyk- siin Kirkon akateemisten jäsenkyselyssä 2014. 131 s.
Verkkojulkaisuja 39	Antti Räsänen – Timo Ryhänen Teille on lähetys. Vuoden 2013 Helsingin Lähetysjuhlien kävijäkyselyn tutkimusraportti. 50 s.
Verkkojulkaisuja 40	Valdemar Kallunki Yhteistyön kolmas polku – Palvelurooli kirkon yhteiskunnallisen ase- man uudistajana. 102 s.

Kirkkohallituksen yleiskirjeet vuonna 2014

1. 22.1.2014 Kirkonkirjojen tietojen luovuttamisesta perittävät uudet maksut 1.2.2014
Liite: Kirkon säädöskokoelma nro 115
2. 30.1.2014 Tilastolomakkeiden A7-A9 lähettäminen Kirkkohallitukseen tilastovuodelta 2013
3. 30.1.2014 Vuoden 2014 seurakuntavaalit: Vaalilautakunnan asettaminen, äänestysalueet sekä vaaliasiakirjojen tilaaminen.
4. 5.2. 2014 Kirkon säädöskokoelma nro 116 Piispainkokouksen päätös pastoraalitutkinnosta
Liite: Kirkon säädöskokoelma Nro 116
5. 8.2.2014 Laskennallinen osuus eläkevastuusta 31.12.2013
6. 6.2. 2014 Kristillisten järjestöjen rippikoulut ja Kirjuri-järjestelmä
7. 7.2.2014 Hankintayhteistyöstä uusi sopimus KL-Kuntahankinnat Oy:n kanssa
8. 3.3.2014 Kansallinen veteraanipäivä 27.4.2014
9. 7.3.2014 Kopiointitutkimus eräissä seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä vuonna 2014
10. 7.3.2014 Ajankohtaista kirkon eläkelaitoksesta vuonna 2013
11. 12.3.2014 Esitykset Ritarikuntien kunniamerkkien saajiksi itsenäisyyspäivänä 2014 ja seurakuntayön kunniamerkkien saajiksi
12. 14.3.2014 Vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen
13. 2.4.2014 Kirkonkirjojen tietojen luovuttamisesta perittävät uudet maksut 15.4.2014
Liite: Kirkon säädöskokoelma Nro 117
14. 2.6.2014 Hallintolain muutos koskien asian käsittelyajan määrittelyä ja hallintokantelua
15. 12.6.2014 Kirkon kielistrategia ”Puhetta Jumalalle ja Jumalasta omalla kielellä” on julkaistu
16. 12.6.2014 Vaaleja koskeva kirkkolain ja kirkkojärjestyksen muutos sekä uusi kirkon vaalijärjestys
17. 14.8.2014 Arvioinnin johtokunnan mallijohtosääntö

18. 23.9.2014 Vieraanvaraisuus edut ja lahjat seurakunnassa
19. 24.9.2014 Koulujen uskonnollisista tilaisuuksista ja uudesta oppilas- ja opiskeluhuoltolaista
20. 25.9.2014 Vuoden 2015 talousarvion valmistelun perusteita
21. 30.9.2014 Vuoden 2015 kirkkokolehdit
22. 9.10.2014 Kirkon säädöskokoelma nro 118 piispankokouksen päätös kirkkoherralta vaadittavasta seurakuntatyönjohtamisen tutkinnosta annetun piispainkokouksen päätöksen muuttamisesta
Liite: Kirkon säädöskokoelma Nro 118
23. 14.10.2014 Liputus lapsen oikeuksien päiväksi 20.11.2014
24. 13.10.2014 Kirkon tulevaisuusselonteko julkistettu
25. 28.10.2014 Vuoden 2015 tuloveroprosentin ilmoittaminen verohallinnolle
26. 19.11.2014 Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus
27. 20.11.2014 Kirkolle oikeus rahankeräykseen
28. 27.11.2014 Tapaninpäivän tsunamista 10 vuotta
29. 10.12.2014 Seurakuntien maksut kirkon keskusrahastolle
30. 17.12.2014 Lapsivaikutusten arviointi hallinnollisissa päätöksissä
31. 18.12.2014 Tilintarkastajan valinta valtuustokaudelle 2015–2018

Kirkon työmarkkinalaitoksen toimiston yleiskirjeet vuonna 2014

A-yleiskirjeet

A1/2014	9.1.2014	Matkakustannusten korvausmäärät 1.1.2014 lukien
A2/2014	20.1.2014	Luottamusmieskurssit
A3/2014	30.1.2014	1. Salassapitosopimus 2. Lomarahavapaaohjeistus 3. Muuta 1.4.2014 alkavaan sopimuskauteen liittyvää 4. Muutoksia osasairauspäivärahaan 1.1.2014 lähtien 5. Työsuojeluhenkilörekisteriin tehtävät ilmoitukset
A4/2014	31.1.2014	Ennakkoinfoa Kirkon työelämä 2020 –verkkoai- riihestä
A5/2014	7.3.2013	1. Taloudellinen tuki ammatillisen osaamisen kehittä- miseen sekä henkilöstön kehittämisen periaattei- den ja menettelytapojen käsittely yhteistoiminnassa 2. Neuvottelutulos eräistä muista 1.4.2014 alkavaan sopimuskauteen liittyvistä asioista 3. Kirkon työmarkkinalaitoksen info-/koulutustilai- suuksia keväällä 2014
A6/2014	19.3.2014	1. Kirkon sopimukset sopimuskaudelle 1.4.2014– 31.1.2017 hyväksytyt 2. Vuosilomamuistion päivitys 3. Matkakustannusten korvaus
A7/2014	2.4.2014	1. Ylimmän johdon palkkausjärjestelmän mukaiset K-/J- hinnoitteluryhmät 2. Viranhaltijoiden palkkauksen siirtäminen ylimmän johdon palkkausjärjestelmän piiriin 3. Info-/koulutustilaisuudet ylimmän johdon palkkaus- järjestelmästä ja muu sitä koskeva neuvonta
A8/2014	4.4.2014	Kesätyötä koululaisille ja opiskelijoille
A9/2014	25.4.2014	Luottamusmieskurssit
A10/2014	16.5.2014	Kirkon työmarkkinalaitoksen työsopimuslomake päivitetty
A11/2014	23.5.2014	Vuosilomamuistio 2014
A12/2014	17.6.2014	1. Sopimuskorotukset 1.8.2014 2. Muuta KirVESTES 2014–2016 täytäntöönpanoon liittyvää 3. Tilastotietoja palkoista kesäkuulta 2013

4. Koulutustilaisuudet uusista työaikamääräyksistä
5. Toimiston muutto ja kesäaukiolo

A13/2014	1.9.2014	<ol style="list-style-type: none">1. Vuorotteluvapaan ehtoihin muutoksia 1.9.2014 alkaen2. KyrkTAK 2014–2016 on ilmestynyt3. Vuosilomamuistio 2014
A14/2014	15.12.2014	Uudet työaikamääräykset 1.1.2015 alkaen
A15/2014	16.12.2014	<ol style="list-style-type: none">1. Peruspalkan osien tunnistamisesta2. Koulutuskorvausta vuodelta 2014 haetaan tammi-kuussa 2015 – hakemuslomake TVR:n nettisivuilla3. Muutoksia eräissä Sakastin mallilomakkeissa
A16/2014	19.12.2014	Matkakustannusten korvausmäärät 1.1.2015 lukien
A17/2014	19.12.2014	Luontoisetujen verotusarvot 1.1.2015 lukien
A18/2014	19.12.2014	Luottamusmieskurssit

KIRKKOHALLITUKSEN ESITYKSET KIRKOLLISKOKOUKSELLE VUONNA 2014

Kertomusvuonna kirkolliskokoukselle tehtiin seuraavat esitykset:

1/14	Uskonnollisten yhteisöjen yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen (2013-00688)
2/14	Lapsivaikutusten arviointia koskevan säännöksen lisääminen kirkkojärjestyksen 23 lukuun (2010-00063)
3/14	Kirkon paikallistason rakenteita koskevan sääntelyn muuttaminen (2012-00195)
4/14	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden yhteiskunnallisten tehtävien korvaamisesta evankelis-luterilaiselle kirkolle (2014-00302)
5/14	Kirkon ulkoasiain neuvoston toimintakertomus vuodelta 2013 (2014-00284)
6/14	Kirkon keskusrahaston talousarvio vuodelle 2015 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2017 (2014-00543)
7/14	Kirkkona monikulttuurisessa yhteiskunnassa – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuusselonteko (2012-00799)
8/14	Yhteistyöasiakirja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon välillä (2014-00546)
9/14	Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen muuttaminen koskien valtion rahoitusta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (2014-00651)
10/14	Kirkonkirjojenpitoa, hallintomenettelyä, muutoksenhakua ja valmiussuunnittelua koskevien kirkkolain säännösten tarkistaminen (2014-00652)
11/14	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi tuloverolain, verontilityslain sekä Verohallinnosta annetun lain 30 ja 31 §:n muuttamisesta (2014-00656)
12/14	Kirkkohallituksen ohjesäännön 24 §:n muuttaminen (2014-00642)

Kirkkohallituksen kirjeet kirkolliskokoukselle:

1/14	Esitys keskustelun käymiseksi kirkon strategiasta 2020
<i>Kohtaamisen kirkko</i> (2012-00800) |
|------|--|

Lisäksi kirkolliskokoukselle annettiin seuraava ilmoitus:

1/14	Kirkon palvelukeskuksen toimipisteverkon uudelleen arviointi (2010-00633)
2/14	Kirkon keskusrahaston taloudellinen tilanne (2014-00298)
3/14	Nuorten osallisuuden vahvistamista koskeva kirkolliskokouksen toimeksianto (2009-00270)

KOLEHDIT VUONNA 2014

Kirkkohallitus määräsi viralliset kolehdit kannettaviksi tiettyinä päivinä vuoden 2014 aikana seuraaviin kohteisiin Turun arkkihiippakunnan ja Tampereen, Oulun, Mikkelin, Kuopion, Lapuan, Helsingin ja Espoon hiippakunnissa:

Evankelis-luterilainen Lähetysyhdistys Kylväjä ry
 Herättäjä-Yhdistys ry
 Hiljaisuuden Ystävät ry
 Inkerin evankelis-luterilainen kirkko
 Kansan Raamattuseuran Säätiö
 Kirkkopalvelut ry
 Kirkolliset järjestöt – Oppilaitos- ja nuorisotyö
 Kirkolliset järjestöt – Päihde- ja kriminaalityö
 Kirkolliset järjestöt – Tunturikappeli- ja tiekirkkotoiminta
 Kirkolliset järjestöt – Ulkosuomalaistyö
 Kirkon diakoniarahasto
 Kirkon Ulkomaanavun Säätiö
 Medialähetys Sanansaattajat ry
 Nuorten Keskus ry
 Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry
 Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry
 Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys ry
 Suomen Evankelisluterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry (OPKO)
 Suomen Kirkkomusiikkiliitto ry (SKML ry)
 Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys Sley ry
 Suomen Lähetysseura
 Suomen Merimieskirkko ry
 Suomen Piipliaseura ry
 Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus – PTK ry
 Veteraanivastuu ry
 Yhteisvastuukeräys

Lisäksi seurakunnan kolehtisuunnitelmaan sijoitetaan tuomiokapitulin määräämät kolehdit.

Kirkkohallitus suositteli lisäksi seurakunnille yleiskirjeessään seuraavien kohteiden huomioon ottamista kolehtisuunnitelmaa laadittaessa:

Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry
 Hengen uudistus kirkossamme ry
 Kaatuneitten Omaisten Liitto ry
 Karjalan Evankelinen Seura ry
 Kristillisen Työväen Liitto ry
 Kuurojen Lähetys – De Dövas Mission ry
 Lähetysyhdistys Rauhan Sana r.y. (LYRS)
 Murmanskin alueen luterilaisen seurakuntatyön kehittämisrahasto
 Partaharju-säätiö
 Raamatunlukijain Liitto ry
 Romano Missio ry

Sininauhasäätiö
 Suomen Gideonit Gideoniterna i Finland ry
 Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto ry (SKY)
 Suomen NMKY:n Liitto ry
 Suomen Pyhäkoulun Ystävät SPY ry
 Suomen Raamattuopiston Säätiö
 Suomen Sairaanhoidtajain Kristillinen Seura ry
 Suomen Setlementtiliitto
 Suomen Teologinen Instituutti ry
 Suomen Valkonauhaliitto – Förbundet Vita Bandet i Finland ry
 Tieteen ja taiteen kristillinen tukisäätiö
 Tuomasyhteisö ry
 Uusherätysten Keskusliitto ry (entinen nimi Lestadiolainen Uusherätys ry)

Porvoon hiippakuntaan kuuluvissa seurakunnissa Kirkkohallitus määräsi kannettavaksi vuoden 2014 aikana seuraavat viralliset kolehdit:

Domkapitlet i Borgå stift
 Ekumeniska rådet i Finland
 Finlands ev.luth. Student- och Skolungdomsmission r.f.
 Finlands Sjömanskyrka r.f.
 Finlands svenska kyrkosångsförbund rf
 Finska Bibelsällskapet r.f.
 Finska Missionssällskapet r.f.
 Förbundet Kristen Skolungdom r.f.
 Förbundet Kyrkans Ungdom
 Församlingsförbundet r.f.
 Kristliga blåbandsförbundet för rehabiliteringsarbete bland Alkohol- och Narkotikamissbrukare i
 Svenskfinland (KRAN) r.f.
 Kyrkans diakonifond
 Kyrkans Utlandshjälp
 Kyrktjänst
 Laestadianernas fridsföreningars förbund r.f.
 Retreatgården Snoan
 Stiftsgården Lärkulla
 Svenska Lutherska Evangeliföreningen r.f.

Kirkkohallitus suositteli lisäksi Porvoon hiippakuntaan kuuluville seurakunnille yleiskirjeessään seuraavien kohteiden huomioon ottamista kolehtisuunnitelmaa laadittaessa:

Förbundet De Utvecklingsstördas Väl r.f.
 Gideoniterna i Finland r.f.
 Luthersk Inremission r.f.

Oppilaitos- ja nuorisotyölle kertomusvuonna kannetusta kolehdista Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetyskeskukseen (OPKO) 44 000 € ja Suomen Kristilliselle Ylioppilaskokoukselle (SKY) 23.000 yhteensä 67 000 euroa.

Päihde- ja kriminaalityön kolehdin tuotto 45.000 euroa jaettiin seuraavasti: Alkoholiperheen lasten tuki ry 1 500, Ev.lut. Lähimmäislähetys ry 3.000, Nuorten Keskus ry 9 000, Suomen Valkonauhaliitto - Förbundet Vita Bandet i Finland 9 000, Sininen Pysäkki ry 8 000, Suomen Katulähetysliitto ry 5 500, Tampereen huumeambulanssi ry 1 000 ja Sininauhaliitto ry 8 000 euroa.

Sotiemme veteraanien keskuudessa tehtävään hengelliseen työhön määrättyt kolehtikohdeet on osoitettu tilitettäväksi Veteraanivastuulle kaksi kolehtia ja yksi kolehti Kaatuneitten Omaisten Liitolle.

Tunturi- ja tiekirkkotoiminnan kehittämiseen kertomusvuonna kannetusta kolehdista jaettiin Saariselän kappelin toiminnan tukemiseen 16.200 euroa, (josta Inarin seurakunnalle 11 340, Kansan Raamattuseuralle 2 430 ja Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle 2 430), Marian Kappelin toimintaan Levillä Kittilän seurakunnalle 16 200 euroa, Ylläksen Pyhän Laurin kappelin toimintaan Kolarin seurakunnalle 16 200 € ja Revontulikappelin toimintaan Pyhätunturilla Kansan Raamattuseuralle 5 400 euroa.

YHTEISVASTUUKERÄYS VUONNA 2014

Vuoden 2014 Yhteisvastuukeräyksen kotimaisena erityiskohteena oli valtakunnallinen saattohoitohanke.

Keräyksen kokonaistuotto vuonna 2014 oli 3 944 588,33 euroa (vuonna 2013 4 154 304,78 euroa). Kun kokonaistuotosta oli vähennetty keräyskulujen osuus 983 519,93 euroa, eli noin 25 %, keräyskohteisiin jaettava tuotto oli 2 961 068,40 euroa.

Kirkkohallitus päätti jakaa keräyksen tuoton siten, että keräävän seurakunnan päätösten mukaisiin diakonisiin tarpeisiin 10 %, kansainvälisen diakonian kohteisiin Kirkon Ulkomaanavun välityksellä 60 %, kotimaiseen erityiskohteeseen 20 % sekä Kirkon diakoniarahastolle ja hiippakuntien avustustyöhön 10 %, joka jakautuu seuraavasti: Kirkon diakoniarahasto 1,5 %, Turun arkkihiippakunta 1,0 %, Tampereen hiippakunta 1,0 %, Oulun hiippakunta 1,2 %, Mikkelin hiippakunta 1,0 %, Porvoon hiippakunta 0,6 %, Kuopion hiippakunta 1,2 %, Lapuan hiippakunta 1,0 %, Helsingin hiippakunta 1,0 % ja Espoon hiippakunta 0,5 %.

Yhteisvastuukeräyksen kansainväliseen diakoniaan Kirkon Ulkomaanavun kautta kohdennettavat varat ohjautuivat seuraavasti: 10 % humanitaariseen apuun ja 50 % kehitysyhteistyöhön. Kehitysyhteistyöhön kohdennettavista varoista 80 % käytetään sovittuihin viiteen maaohjelmaan (Keski-Amerikka, Uganda, Mosambik, Lähi-Itä ja Kambodža). Varoista 20 % ohjataan Kirkon Ulkomaanavun hallinnoimaan kehitysyhteistyörahastoon (Yhteisvastuu-rahasto).

KIRKKOHALLITUKSEN TÄYSISTUNNON MYÖNTÄMÄT AVUSTUKSET 2014

Avustuksen saaja	Verotulojen täydennys-avustus	Harkinnan-varainen avustus	Hautausmaa-avustukset	Rakennus-avustukset	Konservointi-avustukset	Avustukset yhteensä	% osuus
	1 772 134	520 000	241 000	3 025 467		0 5 558 601	100,0
Turun arkkihiippakunta							
Eura				38 500		38 500	0,7
Luvia			144 000	38 300		182 300	3,3
Oripää	460			55 909		56 369	1,0
Punkalaidun			5 000	16 400		21 400	0,4
Pyhäranta				82 000		82 000	1,5
Sastamala				114 500		114 500	2,1
Taivassalo				192 800		192 800	3,5
Vehmaa		50 000	4 000	11 300		65 300	1,2
Tampereen hiippakunta	0						
Humppila				63 900		63 900	1,1
Loppi				7 900		7 900	0,1
Oulun hiippakunta							
Alavieska	507					507	0,0
Hailuoto		70 000				70 000	1,3
Halsua	3 560			29 683		33 243	0,6
Inari				7 500		7 500	0,1
Kolari	14 124					14 124	0,3
Kärsämäki	62 102					62 102	1,1
Pelkosenniemi		30 000	85 000	150 000		265 000	4,8
Perho	64 026					64 026	1,2
Posio	112 834					112 834	2,0
Pudasjärvi	250 155					250 155	4,5
Ranua	169 043					169 043	3,0
Salla	70 961			42 125		113 086	2,0
Siikalatva	65 379	90 000				155 379	2,8
Taivalkoski	101 395					101 395	1,8
Tervola				180 200		180 200	3,2
Toholampi	3 224			31 200		34 424	0,6
Tornio				5 000		5 000	0,1
Utajärvi	76 504			24 500		101 004	1,8
Ylitornio	3 222					3 222	0,1

Mikkelin hiippakunta

Hirvensalmi	15 189		225 800	240 989	4,3
Joutsa	19 202			19 202	0,3
Parikkala			47 300	47 300	0,9
Pertunmaa	20 618			20 618	0,4
Puumala	23 240			23 240	0,4
Rautjärvi		150 000		150 000	2,7
Sulkava	64 322			64 322	1,2

Porvoon hiippakunta

Brändö-Kumlinge			26 700	26 700	0,5
Hammarland			135 300	135 300	2,4
Kimitoön	497			497	0,0
Kristinestads ksamf.			303 900	303 900	5,5
Pargas ksamf.			34 800	34 800	0,6
Sund-Vårdö		20 000	12 500	32 500	0,6

Kuopion hiippakunta

Hankasalmi	4 216			4 216	0,1
Hyrynsalmi	55 889	3 000	11 700	70 589	1,3
Juuka	47 294			47 294	0,9
Kuhmo	87 198			87 198	1,6
Paltamo	10 946			10 946	0,2
Polvijärvi	14 944			14 944	0,3
Puolanka	68 094			68 094	1,2
Ristijärvi	28 056			28 056	0,5
Rääkkylä	33 950		17 300	51 250	0,9
Suomussalmi	64 794			64 794	1,2
Tervo	20 160			20 160	0,4
Vaala	5 651			5 651	0,1
Vesanto	18 919	95 000		113 919	2,0

Lapuan hiippakunta

Isojoki	7 373		67 700	75 073	1,4
Karstula	10 072			10 072	0,2
Karvia	25 069			25 069	0,5
Kihniö			242 800	242 800	4,4
Kinnula	32 379		289 000	321 379	5,8
Kyyjärvi	250	15 000	16 250	31 500	0,6
Lappajärvi			314 900	314 900	5,7
Multia	8 567			8 567	0,2
Pihtipudas	37 985			37 985	0,7
Soini	49 764			49 764	0,9
Toivakka			4 700	4 700	0,1

Helsingin hiippakunta

Askola				183 100		183 100	3,3
Myrskylä							
Espoon hiippakunta	0	0	0	0	0	0	0

KIRKKOHALLITUKSEN TÄYSISTUNNON MYÖNTÄMÄT AVUSTUKSET HIIPPAKUNNITTAIN 2014

Hiippakunta	Verotulojen täydennys- avustus	Harkinnan- varainen avustus	Hautausmaa- avustukset	Rakennus- avustukset	Konservointi- avustukset	Avustukset yhteensä	% osuus
Turun arkkihpk.	460	50 000	153 000	549 709	0	753 169	13,5
Tampereen hpk.	0	0	0	71 800	0	71 800	1,3
Oulun hpk.	997 036	190 000	85 000	470 208	0	1 742 244	31,3
Mikkelin hpk.	142 571	150 000	0	273 100	0	565 671	10,2
Borgå stift	497	20 000	0	513 200	0	533 697	9,6
Kuopion hpk.	460 111	95 000	3 000	29 000	0	587 111	10,6
Lapuan hpk.	171 459	15 000	0	935 350	0	1 121 809	20,2
Helsingin hpk.	0	0	0	183 100	0	183 100	3
Espoon hpk.	0	0	0	0	0	0	0
Koko kirkko	1 772 134	520 000	241 000	3 025 467	0	5 558 601	100,0

KIRKKOHALLITUKSEN MYÖNTÄMÄT AVUSTUKSET KRISTILLISILLE JÄRJESTÖILLE VUONNA 2014

Christian Artists Finland CAF ry	2500
Diakonia ry	13 000
Förbundet Kyrkans Ungdom r.f.	11 000
Helsingin Raamattukoulusäätiö	2750
Herättäjä-Yhdistys ry, nuoriso- ja opiskelijatyö	0
Herättäjä-Yhdistys ry, ylioppilaskodit	3500
Hetan Musiikkipäivät ry	6500
Kansan Raamattuseuran Säätiö, Vivamon Lastenkylä	8000
Kansan Raamattuseuran Säätiö, Nukketeatteri Sananjalka	0
Kansan Raamattuseuran Säätiö, srk:n vapaaehtoistoiminta	0
KRAN r.f.	5250
Kristillisen Työväen Liitto ry	7500
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry	7500
Lahden Kansainvälinen Urkuviikko r.y.	4250
Lestadiolaisten ylioppilaskodin kannatusyhdistys ry.	2500
Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat ry	6500
Maailmanvaihto ry	2000
Raamatunlukijain Liitto/Liftari	3550
Raamatunlukijain Liitto/Raamattutyön kehittämishanke	2200
Rautatieläisten Kristillinen Yhdistys ry	1250
Sinapinsiemen ry	4500
Suomen ev.lut. Luostarin Tuki ry	8750
Suomen Kirkkomusiikkiliitto ry	7500
Suomen NNKY:n Liitto ry	4250
Suomen NMKY:n Liitto ry	6250
Suomen Raamattuopiston Säätiö	13 000
Suomen Sairaanhoidtajain Kristillinen Seura ry	3500
Suomen teologinen instituutti	3500
Suomen Uskonnonopettajain Liitto ry	6500
Ylioppilaskoti Konviktin kannatusyhdistys ry	4000
	144 300
Hiljaisuuden ystävät ry	8000
Isoset ry	1500
Sopimus pohjainen yhteistyö	9 500
Yhteensä	153 800

KIRKKOHALLITUKSEN HENKILÖKUNTA VUONNA 2014

Kirkkohallituksessa työskenteli 31.12.2014 yhteensä 392 henkilöä, joista 312 (79,4 %) oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Erilaisissa määräaikaissä tehtävissä, kuten sijaisuuksissa ja projektitehtävissä, työskenteli 80 (20,6 %) henkilöä. Henkilöstöstä oli naisia 272 (69,4 %) ja miehiä 120 (30,6 %). Virkasuhteessa on 146 (37,2 %) ja työsuhhteessa 246 (62,8 %) henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 45,5 vuotta.

Henkilöstöstä raportoidaan tarkemmin erillisessä Kirkkohallituksen henkilöstötilinpäätöksessä.

Kansliapäällikön toimisto

Keskitalo Jukka, kansliapäällikkö
 Kiuru Terhi, toimistos sihteeri
 Vartiainen Anneli, kansliapäällikön erityisavustaja
 Haapiainen Timo-Matti, projektisihteeri 31.1. saakka
 Kaltio-Rein Teija, projektipäällikkö 24.2. lukien
 Kolehmainen Riitta, koordinaattori
 Kumlin Lena, EU-lakimies
 Lehtinen Sanna, osa-aikainen työntekijä 30.4. saakka
 Nieminen Aleks, arkistotyöntekijä 12.4.-2.5.
 Venäläinen Päivi, henkilöstöpäällikkö
 Nordman Elina, henkilöstösihteeri
 Heikkinen Suvi, toimistos sihteeri
 Kulppi, Tytti, toimistos sihteeri 8.12. lukien

Hallinto-osasto

Pihlaja Pirjo, kirkkoneuvos, osaston johtaja
 Talvitie Lola, osastonjohtajan sihteeri, virkavapaa
 Kyynäräinen Liisa, vs. osastonjohtajan sihteeri
 Jormakka Terhi, projektipäällikkö

Yleishallinto

Virtaniemi Asta, hallintopäällikkö
 Aarnio-Jääskeläinen Liisa, hallintos sihteeri
 Behm Heli, kirjaaja

Edström Kesia, kielenkääntäjä, virkavapaa 13.1.-30.4. ja 1.9. lukien
 Järnfors Seija, projektisihteeri
 Keranto Leila, arkistos sihteeri 4.8. lukien
 Kuuskoski Katri, kirkolliskokouksen pääsihteeri
 Kyynäräinen Liisa, toimistos sihteeri
 Mela Johanna, arkistos sihteeri 28.2. saakka, arkistonhoitaja 1.3. lukien
 Perkiömäki Outi, lakimies, 28.2. saakka
 Saastamoinen Leena, lakimies
 Salin Susanne, kielenkääntäjä 8.9. lukien
 Salo Anne, informaattikko
 Silvennoinen Aki, arkistos sihteeri 1.6.-4.7.
 Soini Annariina, toimistos sihteeri

Seurakuntien hallinto ja talous

Perander Pasi, taloussuunnittelupäällikkö
 Kontio Helena, tilastos sihteeri
 Kranttila Inkeri, koordinaattori
 Lempa Nina, museoalan tutkija
 Mäkelä Pasi, tilastoasiantuntija
 Palo Harri, maankäyttöpäällikkö
 Perkiömäki Outi, lakimies 1.8. lukien
 Pihkala Antti, yliarkkitehti

Seurakuntarekisterit

Ryökäs Riiikka, rekisterijohtaja 1.2. lukien
 Koivula Veijo, osa-aikainen projektipäällikkö 31.3. saakka
 Meripaasi Katri, rekisteriasiantuntija, työloma
 Timonen Kaisa, rekisterineuvoja
 Toivari Eeva, rekisteriasiantuntija

Työmarkkinaosasto

Piekkala Vuokko, kirkkoneuvos, osaston johtaja
 Nikander Katariina, osastonjohtajan sihteeri
 Ala-Kokkila Kari, työmarkkina-asiamies
 von Boehm Timo, lakimies
 Hirsimäki Pauliina, työmarkkina-asiamies
 Kietäväinen Katariina, työmarkkina-asiamies
 Marttila Oili, neuvottelupäällikkö
 Monola Sirpa, tilastos sihteeri

Talousoosasto

Osaston johtajan yksikkö

Rantanen Leena, kirkkoneuvos, kirkon keskusrahaston johtaja, osastonjohtaja
 Arasalo Miia, osastonjohtajan sihteeri
 Laurila Jukka, selvitysmies
 Partanen Riitta, taloushallinnon kehittämissuunnitelman projektipäällikkö
 Tähkänen Mikko, lakimies

Talouksyksikkö

Vasara Markku, kirjanpitoapäällikkö
 Eskelinen Eila, laskentapäällikkö 31.8. saakka
 Eskola Sirpa, laskentasihteeri 18.4. saakka
 Leinonen Marja, taloushallinnon asiantuntija
 Nieminen Seija, taloushallinnon asiantuntija
 Puranen Janelle, taloushallinnon asiantuntija
 Riitala Mia, taloushallinnon asiantuntija
 Tamminen Virpi, laskentasihteeri 31.3. saakka

Kiinteistöyksikkö

Kääriäinen Juha, kiinteistöpäällikkö
 Tiilikainen Ari, kiinteistönhoitaja
 Salla-aho Helena, puhelunvälittäjä
 Turunen Irma, puhelunvälittäjä
 Väkevä Risto, virastomestari

Tukipalvelut

Hellström Aira, palveluyksikön esimies 31.1. saakka
 Aro Kari, toimistovirkailija 30.6. saakka, postittaja 4.8. lukien
 Haapajärvi Anne-Marie, postittaja, osa-aikainen, virkavapaa 18.8. lukien
 Puskala Seija, toimistovirkailija 30.6. saakka

Sijoitusyksikkö

Van Gilse van der Pals Ira, sijoitusjohtaja
 Jokinen Minna, kiinteistösijoituspäällikkö
 Lönnroth Magdalena, salkunhoitaja
 Nyandoto Eveliina, korkosalkunhoitaja 9.6. lukien
 Piitulainen Jukka, salkunhoitaja 28.2. saakka

Tietohallintoyksikkö Johtajan toimisto

Tamminen Jukka, tietohallintojohtaja
 Järvenpää Jouko, tietotekniikkapäällikkö
 Kanninen Mirja, palvelupäällikkö
 Virkki Hanna, projektipäällikkö
 von Essen Peter, IT-arkkitehti
 Wuorsalo Carita, hankinta-asiantuntija
 Kallinen Hannu, tietojärjestelmäpäällikkö, virkavapaa 30.6. saakka
 Mikkonen Kaisu, järjestelmäasiantuntija 18.6. lukien
 Roivainen Markus, järjestelmäasiantuntija
 Sutinen Virpi, järjestelmäasiantuntija
 Toiviainen Antti, järjestelmäasiantuntija

Tietojärjestelmäpalvelut

Toikka Tuomo, järjestelmäpäällikkö
 Liljestrand Hans, suunnittelija
 Malmsten Magnus, IT-konsultti, työloma 28.2. saakka
 Mukari Jussi, tietoturva-asiantuntija
 Niskanen Sami, sovellusasiantuntija 6.11. saakka

IT-tukipalvelut

Ylén-Julin Nicky, järjestelmäasiantuntija

Korhonen Nikke, IT-asentaja
 Kuusela Mauri, IT-palveluneuvoja
 Niemelä Ilkka, IT-palveluneuvoja

Toiminnallinen osasto

Osastonjohtajan toimisto

Huokuna Pekka, kirkkoneuvos, osaston johtaja
 Haapiainen Timo-Matti, projektisihteeri
 Majamäki Hannu, koordinaattori
 Toivanen Marja-Leena, koordinaattori

Toimistopalvelut

Korva Tuija, osastonjohtajan sihteeri
 Ala-Mononen Maarit, toimistos sihteeri
 Karkkunen Eila, toimistos sihteeri
 Kunnala Arja, toimistos sihteeri
 Nyman Aili, toimistos sihteeri 1.8. lukien
 Oksanen Minna, toimistos sihteeri
 Paavola Minna, toimistos sihteeri, virkavapaa
 31.7. saakka, 3.11. saakka
 Saloranta Teija, toimistos sihteeri
 Söderqvist Marja-Liisa, toimistos sihteeri, työloma

Diakonia ja sielunhoito

Kuusimäki Kalle, johtaja
 Gävert Titi, asiantuntija (diakonia)
 Homan Milja, tutkimusavustaja 30.6.-29.7. ja
 25.9.-24.10.
 Kalske Anna, vs. asiantuntija (seurakuntadiakonia) 28.11. saakka
 Karojarvi Pirjo, toimistosihteerin sijainen
 31.7. saakka
 Kiilunen Jaakko, toimistotyöntekijä
 Lühr Katri, projektivastaja 31.1. saakka ja
 7.2.-30.6.
 Lusikka Seppo, asiantuntija (päihdetyö)
 Muurinen Sampo, apulaisjohtaja (sielunhoito)
 Nieminen Sari, diakoniarahaston sihteeri

Nummela Irene, asiantuntija (yleinen diakoniatyö), virkavapaa 28.11. saakka
 Nygård Leena, harjoittelija 1.3.-18.5.
 Puumala Sami, asiantuntija (kriminaalisyö)
 Saarela Tiina, asiantuntija (köyhyys ja syrjäytyminen)
 Sipola Virpi, asiantuntija (koulutus/sairaalasielunhoito) 31.1. saakka
 Tukiainen Sirkku, asiantuntija (sairaalasielunhoito)
 Winter Torsten, projektivastaja 2.6.-27.7. ja
 1.9. lukien

Jumalanpalvelus ja yhteiskunta

Rehumäki Pekka, johtaja 1.8. lukien
 Böckerman Anna Maria, työryhmän sihteeri
 1.2.-6.8., asiantuntijan sijainen 7.8.-30.10.
 Forsman Anders, työryhmän sihteeri, työloma
 1.2.-6.8., osa-aikainen 7.8. lukien
 Juntunen Elina, asiantuntija (ammattikasvatus)
 Kantanen Marja, apulaisjohtaja (yhteiskunnalliset kysymykset)
 Koivuranta Samuli, osa-aikainen työryhmän sihteeri
 Koskinen Hanna, osa-aikainen asiantuntija (kirkolliset kirjat ja verkkoaineistot)
 Kuivala Petra, projektisihteeri 28.2. saakka
 Kuusi Riitta, asiantuntija (saavutettavuus, vammaiset ihmiset)
 Laihia Marja-Liisa, asiantuntija (maahanmuutto ja monikulttuurisuus)
 Luodeslampi Juha, asiantuntija
 Murtovuori Jussi, asiantuntija (yliopistoyhteistyö)
 Nieminen Aleks, harjoittelija 12.2.-11.4.
 Nyman Aili, vs. toimistos sihteeri 31.7. saakka
 Paananen Terhi, asiantuntija (jumalanpalvelus ja hengellinen elämä)
 Peippo Tiina, vs. asiantuntija (saavutettavuus, vammaiset ihmiset) 25.8. saakka
 Pesonen Marja, asiantuntija (aikuistoiminta)
 Saarainen Tuuli, harjoittelija 5.5.-2.7.
 Sipiläinen Ilkka, asiantuntija (yhteiskunta ja kestävä kehitys)
 Suhonen Katri, asiantuntija (vammaistyö)
 Söderqvist Marja-Liisa, vs. toimistos sihteeri
 31.7. saakka, virkavapaa 31.7. saakka
 Tuovinen Ulla, asiantuntija 31.7. saakka
 Tuukkanen Teija, asiantuntija 1.10. lukien, osa-aikainen 1.-31.10.

Kasvatus ja perheasiat

Kähkönen Päivi, johtaja
 Asikainen Pekka, apulaisjohtaja
 Kokkonen Jarmo, asiantuntija (rippikoulutyö)
 Mäkelä Mikko, asiantuntija (nuoret ja syrjäytyminen)
 Niemelä Juhon, verkkotyöntekijä 7.1. lukien
 Ojell Raija, asiantuntija (varhaiskasvatus)
 Petäjä Heljä, asiantuntija (varhaiskasvatus)
 Pulkkinen Tero, asiantuntija (perheneuvonnan koulutus)
 Syrjä Sirpa, asiantuntija (nuoriso) 1.9. lukien
 Tukeva Pekka, asiantuntija (kasvatus), osa-aikainen 31.5. saakka, virkavapaa 1.9. lukien
 Tuominen Minna, asiantuntija (perhe- ja parisuhde) 7.1. lukien
 Vappula Katri, asiantuntija (varhaisnuorisoasiat ja partioyhteistyö)
 Vinko Tuula, asiantuntija (kouluyhteistyö)

Kirkon koulutuskeskus

Kari Kopperi, johtaja (kirkollinen hallinto, kirkon oppi ja sen historia ja saarnan kysymykset, ekumenia, kirkon henkilöstön koulutuksen strategia)
 Mäkeläinen Terhi, toimistos sihteeri
 Aspinen Mika, kouluttaja (raamattuteologia)
 Erkkilä Lasse, kouluttaja (kirkkomusiikki) 31.8. saakka
 Holma Juhani, kouluttaja (jumalanpalveluselämä)
 Nyback Virva, kouluttaja (sielunhoito ja työnhjous)
 Pyykkö Ulla, kurssisihteeri
 Rikkinen Minna, koulutussuunnittelija 14.1. saakka
 Salo-Kopperi Eeva, koulutussuunnittelija (kirkollisen ammatillisen perus- ja henkilöstökoulutuksen koordinointi ja kehittäminen)
 Sutinen Krista, harjoittelija 18.9.-17.12.
 Tulisalo Timo, kouluttaja (talous, hallinto ja johtaminen), osa-aikainen 1.9.-30.11.
 Tuominen Helena, asiantuntija (diakoniakoulutus)
 Tuovinen Ulla, kouluttaja (kirkkomusiikki) 1.8. lukien
 Tynkkynen Markku, toinen johtamiskouluttaja (johtaminen ja työnhjous)

Östring Lasse, kouluttaja (johtaminen, konsulttikoulutus)

Ulkoasiain osasto

Kimmo Kääriäinen, kirkkoneuvos, osaston johtaja
 Blom-Pirjala Sari, osastonjohtajan sihteeri
 Immonen Riitta, toimistovirkailija 31.8. saakka
 Martikainen Emma, toimistos sihteeri

Teologisten asiain yksikkö

Karttunen Tomi, johtava asiantuntija
 Laine Johanna, kirjeenvaihtaja-sihteeri
 Hintikka Kaisamari, asiantuntija, virkavapaa
 Niemi Mirva, harjoittelija 1.5.-30.6.
 Ojell Ari, vs. asiantuntija

Ulkosuomalaisyön yksikkö

Mäkelä Ilkka, johtaja
 Tuukkanen Raija, toimistos sihteeri
 Merikanto-Timonen Susanna, ulkosuomalaisyön apulaissihteeri
 Nikander Heini, harjoittelija (Sveitsi) 2.4.-1.6.
 Träskbacka Bror, asiantuntija (turisti- ja uussiirtolaistyö)

Ulkomailla työskentelevät siirtolaispapi ja -kanttorit:

Castrén Helena, osa-aikainen turistipappi (Gran Canaria) 21.4. saakka
 Helander Erkki, osa-aikainen turistipappi (Playa de las Americas) 9.4. saakka ja 10.10. lukien (Playa del Ingles)
 Hell Pertti, osa-aikainen turistipappi (Rodos) 1.3.-30.6. ja 11.8.-11.12.
 Huovila Juhani, osa-aikainen turistipappi (Costa Blanca) 10.10. lukien
 Hämäläinen Seppo, osa-aikainen turistipappi (Kypros) 8.10. lukien

Jankeri Kai-Jussi, osa-aikainen turistikanttori (Gran Canaria) 20.4. saakka ja 12.10. lukien
 Kankkonen Peter, osa-aikainen turistipappi (Playa de las Americas) 8.10. lukien
 Karhula Ville, osa-aikainen turistikanttori (Rodos) 11.8.-11.12
 Kautto Kaisa, osa-aikainen turistikanttori (Kypros) 23.4. saakka
 Kuja-Kanto Helena, osa-aikainen turistipappi (Las Palmas) 9.10. lukien
 Myllylä Rauno, osa-aikainen turistikanttori (Manner-Espanja) 22.4. saakka ja 7.10. lukien
 Niemelä Heikki, osa-aikainen turistipappi (Puerto de la Cruz) 9.4. saakka
 Niemelä Sirpa, osa-aikainen turistikanttori (Teneriffa) 9.4. saakka
 Nurmesviita Sakari, osa-aikainen turistipappi (Kypros) 23.4. saakka
 Ottman Veli-Pekka, osa-aikainen turistipappi (Puerto de la Cruz) 8.10. lukien
 Pihlajajarju Tuula, osa-aikainen turistikanttori (Kypros) 7.10. lukien
 Päiviö Hannele, Viron siirtolaispappi, virkavapaa
 Päiviö Markku, vs. Viron siirtolaispappi
 Rantala Raimo, turistipappi (Aurinkorannikko) 3.11. lukien
 Sainio Timo, Manner-Espanjan turisti- ja siirtolaispappi
 Salo Kaisa, Manner-Espanjan siirtolais- ja turistipappi (diakoniapappi)
 Seppänen Heikki, osa-aikainen turistikanttori (Costa Blanca) 10.10. lukien
 Sipilä Ritva, osa-aikainen turistikanttori (Teneriffa) 7.10. lukien
 Tuohioja Pauli, osa-aikainen turistipappi (Manner-Espanja, Aurinkorannikko) 22.4. saakka ja 7.10. lukien
 Vatanen Osmo, osa-aikainen turistikanttori, Rodos 1.3.-30.6.
 Vuorinen Maija, osa-aikainen turistikanttori, Manner-Espanja, Costa Blanca 22.4. saakka
 Vuorinen Sakari, osa-aikainen turistipappi, Manner-Espanja, Costa Blanca 22.4. saakka
 Vähäjylkkä Harri, osa-aikainen turistipappi Gran Canaria 24.4. saakka

Kirkon lähetystyön keskus

Jukko Risto, johtaja
 Hiltunen Pekka Y, uskontokasvatussihteeri, virkavapaa 31.12. lukien

Häkkinen Vesa, kansainvälisen työn koordinaattori 1.3. lukien
 Rusama Jaakko, lähetysteologi 1.2. lukien
 Sandberg Anniina, suunnittelija 31.12. lukien
 Sirviö Kirsti, koulutussihteeri
 Ylikännö Katariina, projektissihteeri 30.6. saakka

Kirkon tiedotuskeskus, KT

Pesonen Tuomo, viestintäjohtaja

Hallintopalvelut

Rajamäki Juha, apulaisjohtaja
 Kähäri Anne, toimistos sihteeri
 Lähteenpää Tuula, toimistos sihteeri
 Martinkauppi Jaana, tuotantossihteeri 2.5.-26.6.
 Matikka Satu, tuotantossihteeri 3.11. lukien
 Mäkelä Susanna, tuotantossihteeri 15.1.-18.6.
 Pirkola Saara, arkistotyöntekijä 14.4.-31.7.
 Saarela Heljä, toimistos sihteeri
 Sevelius Silva, tuotantossihteeri

Verkkopalvelut

Kallioinen Sami, verkkoviestintäpäällikkö
 Ahlfors Henna, yhteisökoordinaattori, työloma 8.8. saakka ja 10.9. lukien
 Hintsala Meri-Anna, viestintäsuunnittelija, työloma 1.2. lukien
 Huima Kimmo, verkkoviestintäsuunnittelija, osa-aikainen
 Hynninen Mirjami, verkkoviestintäsuunnittelija
 Högnabba Jessica, projektisuunnittelija
 Jaakkola Minna, yhteisökoordinaattori
 Kallio Titti, käyttöliittymäsuunnittelija, verkkopalvelutuottaja 12.6. lukien
 Koistinen Kalevi, verkkoviestintäsuunnittelija
 Korpiaho Mervi, verkkoviestintäsuunnittelija, verkkopalvelutuottaja, työloma 12.6. lukien
 Kuoppala Maire, osa-aikainen yhteisökoordinaattori sijainen 28.2. saakka
 Laiho Marjukka, hankekoordinaattori

Lax Mikaela, osa-aikainen sisältökoordinaattori
 Meripaasi Katri, projektipäällikkö
 Oinonen Ulla, projektisihteeri (Hengellinen elämä verkossa-hanke)
 Ormio Aarne, toimittaja
 Piira Hanna, viestintäsuunnittelija 1.5. lukien
 Pursiainen Marja, konseptisuunnittelija
 Ruohola Juho, web-suunnittelija 1.7. lukien
 Sonninen Aku, harjoittelija 9.6.-7.9., suunnittelija 8.9. lukien

Media- ja tiedotuspalvelut

Rautiainen Milla, tiedotuspäällikkö 28.4. lukien
 Kivimäki Iris, tiedotuspäällikkö 28.2. saakka
 Helenelund, Tuija, tiedottaja
 Honkaranta-Siivari Petra, tiedottaja
 Leppänen Mari, projektipäällikkö (seurakuntavaalit) 25.2. lukien
 Nikkilä Seija, osa-aikainen sisältösuunnittelija 27.1. lukien
 Ruotsalainen Matleena, harjoittelija 1.9.-31.10. ja 10.11. lukien
 Särkijärvi Viivi, harjoittelija 16.6.-26.9.
 Terhema Tuulikki, tiedottaja
 Tornivaara Sanna-Maaria, tiedottaja
 Yli-Räisänen Heli, verkkotoimittaja, työloma 10.2.-9.8., 9.8. saakka

Ohjelmapalvelut

Saares Kimmo, ohjelmapäällikkö
 Alastalo Simo, toimittaja
 Almusa Pirjo, toimittaja 31.8. saakka
 Eskola Soili-Sisko, toimittaja 28.7. lukien
 Grönroos Juha, toimittaja
 Ijäs Johannes, toimittaja 12.8. lukien
 Ikonen Ilona, toimittajan sijainen 3.3. lukien
 Kontio Reijo, tuottaja-toimittaja
 Koski Ilkka, toimittaja
 Koskinen Päivikki, toimittaja, työloma 6.3. lukien
 Moisio Aulis, vs. toimittaja
 Paavilainen Hanna, toimittaja, työloma 28.7. lukien
 Patrakka Reija-Riikka, toimittaja, virkavapaa
 Talola Ville, toimittaja
 Tanttu Kaisa, toimittaja

Kirkon tutkimuskeskus

Salomäki Hanna, vt. johtaja, virkavapaa 13.3. lukien
 Ågren Anita, toimistos sihteeri, virkavapaa 3.6.-31.8.
 Hytönen Maarit, tutkija, osa-aikainen
 Ikonen Satu, tutkimussihteeri 31.3.-28.5. ja 1.9.-31.10. ja toimistos sihteeri 3.6.-31.8.
 Ketola Kimmo, tutkija, vs. johtaja 13.3. lukien
 Koivisto Mari, tilastoasiantuntija 1.5. lukien
 Lilius Hanna, tutkimussihteeri
 Nissilä Risto, tutkimusassistentti 1.2. saakka
 Salminen Veli-Matti, tutkija
 Sohlberg Jussi, tutkimuskoordinaattori
 Sorsa Leena, vs. tutkija 14.4. lukien

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus

Ekstrand Sixten, johtaja
 Abebe Julia, verkkotoimittaja, virkavapaa 17.8. saakka
 Björkgren-Vikström Maria, vs. asiantuntija 21.8. lukien
 Borg-Karlsson Maria, projektisihteeri 1.9.-30.11.
 Heselius Kajsa, vs. verkkotoimittaja 17.8. saakka,
 Holländer Ann-Mari, asiantuntija
 Holmvik Åsa, tiedottaja, vs. johtava työalasihteeri 27.1.-10.8.
 Klingenberg Hanna, osa-aikainen taustatoimittaja 15.7. saakka ja 1.10. lukien
 Koskinen Tuula, toimistos sihteeri
 Kummel-Myrskog Pia, johtava asiantuntija virkavapaa 30.11. saakka, 30.11. saakka
 Lampenius Simon, asiantuntija (nuorisotyö)
 Liljestränd Helene, vs. johtava asiantuntija
 Lindberg Maria, vt. kuurojenpappi, osa-aikainen 1.4.-31.5. ja 1.8.-30.9., 1.10. lukien, virkavapaa 1.-31.7.
 Lindgren Leif, toimittaja
 Långbacka Hedvig, radiotoimittaja
 Mendelin Liisa, vs. tiedottaja 7.1.-25.5., tiedottaja 26.5.-15.8.

Metso Kim, IT-konsultti 28.2. saakka
 Myrskog Stefan, johtava asiantuntija (kristillinen kasvatus)
 Sandberg Helena, asiantuntija (koulutus), virkavapaa 21.8. lukien
 Snellman Lucas, johtava asiantuntija (viestintä), virkavapaa 27.1.-25.5.
 Sten Maria, asiantuntija (aikuistyö ja kulttuuri)
 Sundström Henrik, toimistos sihteeri
 Thilman Ben, kehitysvammaispappi
 Wacklin Sonja, toimistos sihteeri

Arkkipiispan kanslia (Turku)

Pajunen Mika, arkkipiispan teologinen erityisavustaja
 Leppänen Risto, arkkipiispan teologinen erityisavustaja
 Tissari Mirja, arkkipiispan sihteeri

Piispainkokous

Komulainen Jyri, piispainkokouksen pääsihteeri
 Inkinen Marjut, toimistos sihteeri
 Inkala Anna-Kaisa, piispainkokouksen teologinen sihteeri

Kirkon palvelukeskus

Mäenpää Seija, johtaja
 Suomalainen Sari, johdon sihteeri
 Aaltonen Tiina, palkanlaskija
 Alatalo Sirpa, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 6.10. lukien
 Antinoja Leena, palkanlaskija
 Aro Sanna-Mari, kirjanpitäjä 6.10. lukien

Backman Jenni, palkanlaskennan pääkäyttäjä
 Broström Seija, kirjanpitäjä 25.11. lukien
 Cadenius Catharina, projektikoordinaattori 15.12. lukien
 Fabritius Anna, harjoittelija 28.2. saakka, palkanlaskija 1.3. lukien
 Haapala Pirkko, myyntireskontran hoitaja
 Halonen Hanna, toimistos sihteeri 30.6. saakka, palvelusihteeri 1.7. lukien
 Halonen Tuomas, palvelupäällikkö (henkilöstöhallinto)
 Helasterä Marja-Terttu, palkanlaskija 1.10. lukien
 Heikkilä Nina, konversiokirjanpitäjä 6.10. lukien
 Heikkilä Terhi, ostoreskontran hoitaja ja kirjanpitäjä 28.9. saakka, palvelusihteeri 29.9. lukien
 Heikkinen Kirsi, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 10.11. lukien
 Heikkinen Nina, palvelusihteeri 16.3. saakka, ostoreskontran pääkäyttäjä 17.3. lukien
 Hernetkoski Lea, palkanlaskija
 Holappa Kati, palkanlaskennan pääkäyttäjä 20.2. saakka, palkanlaskija 21.2.-28.8.
 Huhtala Joni, palkanlaskija
 Hurskainen Marjo, ostoreskontran pääkäyttäjä 9.1. saakka, kirjanpidon pääkäyttäjä 10.1. lukien
 Huttunen Rütta, kirjanpitäjä 9.6. lukien
 Hämälä Juha, kirjanpitäjä 17.6. lukien
 Hämäläinen Kaisu, kirjanpitäjä, osa-aikainen 4.-29.8.
 Ikonen Elsa, maksuliikenteen pääkäyttäjä
 Immonen Antti, perustietojen ylläpitäjä 1.12. lukien
 Itonen Miikka, controller 31.1. saakka
 Jaatinen Erja, controller
 Jacklin Tarja, maksuliikenteen hoitaja 31.5. saakka, maksuliikenteen pääkäyttäjä 1.6.-31.8., myyntireskontran hoitaja 1.9. lukien
 Janhunen Katri, ostoreskontran pääkäyttäjä/kouluttaja
 Jarva Jaana, myyntireskontran hoitaja
 Joensuu Juha, liittymien valvoja 27.10. lukien
 Jokelainen Annika, matka- ja kululaskujen hoitaja, matka- ja kululaskujen pääkäyttäjä
 Juntunen Rütta, henkilö- ja palvelussuhdekisterin pääkäyttäjä ja palkanlaskennan pääkäyttäjä
 Juvani Anna, kirjanpitäjä

Kallinen Hannu, tietohallintopäällikkö, virkavapaa 30.6. saakka
 Kananen Jaana, projektikoordinaattori 2.6. lukien
 Kankaanranta Johannes, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 6.10. lukien
 Karjalainen Anu, ostoreskontran hoitaja, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 6.10. lukien
 Kauppinen Jouni, kirjanpitäjä
 Kemppainen Niko, perustietojen ylläpitäjä 6.10. lukien
 Kemppainen-Hyttinen Tarja, ostoreskontran hoitaja
 Kess Ville, palkanlaskija, henkilö- ja palvelussuhderekisterin pääkäyttäjä
 Koistinen Mari, kesätyöntekijä 26.5.-15.8., palkanlaskija 16.8.-21.9. ja työntekijä 22.9. lukien
 Korhonen Mirja, palkanlaskija
 Korhonen Ritva, kirjanpitäjä
 Korva Eva-Liisa, ostoreskontran pääkäyttäjä
 Koskenlaine Suvi, palkanlaskija/tiimiesimies 15.12. lukien
 Kotisaari Pirjo, kirjanpidon pääkäyttäjä/kouluttaja 30.7. saakka
 Kouvala Anne, ostoreskontran hoitaja
 Kulha Outi, palkanlaskennan pääkäyttäjä
 Kurikka Katja, ostoreskontran hoitaja
 Kurtti Tarja, asiakastietojärjestelmän pääkäyttäjä
 Kärkkäinen Tuula, myyntireskontran hoitaja 8.1. lukien
 Lahti Annukka, palkanlaskija 1.9. lukien
 Laitila Johanna, henkilöstöpäällikkö, osa-aikainen 4.8. saakka
 Leivonen Riitta, palkanlaskija
 Lemponen Minna, konversiokirjanpitäjä 6.10.-21.11.
 Leppiaho Annika, kirjanpitäjä, konversiokirjanpitäjä 1.9. lukien
 Leviäkangas Kirsi, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 9.1. saakka, myyntireskontran pääkäyttäjä 10.1. lukien
 Loukkola Merja, matkahallintajärjestelmän pääkäyttäjä/kouluttaja
 Lyttinen Irma, kirjanpitäjä 13.1. lukien, konversiokirjanpitäjä 1.10. lukien
 Marttila Anne, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 6.10. lukien
 Mettovaara Marja-Leena, ostoreskontran hoitaja

Mikkonen Kaisu, matkahallintajärjestelmän pääkäyttäjä, järjestelmäasiantuntija 18.6. lukien
 Mustonen Minna, kesätyöntekijä 4.8. lukien
 Myllyneva Eve, ostoreskontran hoitaja
 Myssylä Tiina, kirjanpitäjä 6.10. lukien
 Mäki Anne, myyntireskontran hoitaja 29.10. saakka
 Naamanka Outi, palvelupäällikkö (taloushallinto)
 Niemi Pauliina, kirjanpitäjä
 Niskala Piia, palkanlaskija
 Niskanen Jaana, ostoreskontran hoitaja 2.5.-31.8. ja 15.12. lukien
 Nygård Anne, palkanlaskija
 Ojuva Virpi, kirjanpitäjä 30.6. saakka, projektityöntekijä 1.7. lukien
 Palmola Jussi, palkanlaskija, palkanlaskennan pääkäyttäjä 23.9. saakka
 Palosaari Pirkko, palkanlaskija
 Palola Taina, myyntireskontran hoitaja 24.2. lukien
 Parkkisenniemi Maarit, palkanlaskija työloma 19.4. saakka
 Parviainen Sari, palkanlaskija
 Peltola Jari, ostoreskontran hoitaja
 Perttula Eija, taloussihteeri, työloma 11.2. saakka
 Pesonen Satu, kirjanpitäjä
 Petäjämaa Toni, ostoreskontran hoitaja, projektikoordinaattori
 Pihlajakangas Tuulia, kirjanpitäjä 6.10. lukien
 Piirainen Kaisa, ostoreskontran hoitaja 3.11. lukien
 Pirinen Kaisa, kirjanpitäjä 6.10. lukien
 Piuva Marika, myyntireskontran hoitaja, myyntireskontran pääkäyttäjä 1.9. lukien
 Pöykiö Maarit, palkanlaskija
 Rautajoki Päivi, palkkahallinnon koordinaattori
 Riekki Oskari, palkanlaskija 16.12. saakka
 Rissanen Minna, projektipäällikkö 31.5. saakka, palvelupäällikkö 1.6. lukien
 Ruonala Rauni, kirjanpitäjä, kirjanpidon pääkäyttäjä 10.1. lukien
 Räsänen Essi, palkanlaskija 26.5.-30.11., palvelusihteeri 1.12. lukien
 Saarimaa Jaana, kirjanpitäjä 6.10. lukien
 Sademies Margit, palkanlaskija
 Sahlström Hanna, myyntireskontran hoitaja 16.6.-30.9., myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 1.10. lukien
 Salo Anne, myyntireskontran hoitaja

Salo Jaana, palvelusihteeri 14.11. saakka
 Saloniemi Anne, asiakaspalvelupäällikkö
 Saranen Anu, ostoreskontran hoitaja, ostoreskontran pääkäyttäjä
 Sarkkinen Päivi, myyntireskontran pääkäyttäjä 20.1. lukien
 Siirilä Jukka, kirjanpitäjä, projektipäällikkö
 Sippola Terttu, harjoittelija 22.5. saakka
 Soronen Hanna, palkanlaskija
 Soronen Johanna, palkanlaskija 1.9. lukien
 Stjerna Tarja, kirjanpitäjä
 Suhonen Mari, palkanlaskennan pääkäyttäjä/kouluttaja
 Suorsa Mirja, kirjanpidon pääkäyttäjä/kouluttaja 1.9.-21.10.
 Säippä Leena, ostoreskontran hoitaja
 Taipaleenmäki Aino, kirjanpitäjä
 Tauriainen Tuuja, palkanlaskija
 Tervahauta Anna, matkahallintajärjestelmän pääkäyttäjä 2.6.-12.10., palkanlaskennan pääkäyttäjä 13.10. lukien
 Tervamaa Heli, myyntireskontran hoitaja 3.3. lukien
 Tervo Kirsi-Mari, kirjanpidon pääkäyttäjä
 Tienvieri Sari, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja
 Tihinen Rauni, kirjanpitäjä
 Toivola Päivi, järjestelmän pääkäyttäjä, projektipäällikkö
 Toivonen Aila, hankeassistentti, osa-aikainen 1.11. lukien
 Typpö Maarit, palkanlaskija 1.9.-18.11.
 Utriainen Jaana, palkanlaskijan sijainen 31.3. saakka, palkanlaskija 1.4.-31.8.
 Veteläinen Matias, kirjanpitäjä 2.1. lukien, konversiokirjanpitäjä 1.9. lukien
 Vilppola Sinikka, palkanlaskennan pääkäyttäjä
 Virkkunen Mari, maksuliikenteen pääkäyttäjä 9.1. saakka, myyntireskontran pääkäyttäjä 10.1. lukien, työloma 7.8. lukien
 Väliaho Merja, myyntireskontran hoitaja/laskuttaja 6.10. lukien
 Väntti Mari, palkanlaskija
 Väänänen Lotta, palkanlaskija

Kraufvelin Siv, kirjanpitäjä 23.6. lukien
 Lakaniemi Tiia, palkanlaskija
 Malm Johanna, kirjanpitäjä
 Nakari Terhi, kirjanpitäjä
 Taipale Pekka, kirjanpitäjä
 Tyyskä Heidi, kirjanpitäjä 23.6. lukien

Kirkon palvelukeskus, Porvoo

Wallin Soili, palvelupäällikkö
 Hämäläinen Hanne, palkanlaskija 1.9. lukien
 Höijer Soila, kirjanpitäjä 23.6. lukien
 Kainulainen Satu, palkanlaskija 22.12 saakka
 Koskinen Virve, palkanlaskija 1.9. lukien

HIIPPAKUNTIEN LUOTTAMUSHENKILÖT JA HENKILÖKUNTA VUONNA 2014

Turun arkkhiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Matti Vanto, puheenjohtaja
Seppo Knuutila
Kimmo Koivisto
Mari Korhonen
Simo Korpela
Hilppa Mannila 1.1.-28.9.2014
Seppo Mikkonen
Sonja Myllykoski, varapuheenjohtaja
Annika Määttänen
Petra Määttänen
Matti Puhakka
Harri Raitis
Veli-Matti Sokura
Tapio Yliluoma

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Ville Auvinen
Hanna Hella-Aro
Tapio Hietalahti
Pasi Jaakkola
Jani Kairavuo
Marianne Känä
Mika Pajunen

Tuomiokapitulin jäsenet

Kaarlo Kalliala, piispa
Kari Mäkinen, arkkipiispa
Heimo Rinne, tuomiorovasti
Matti Mäkinen, lakimiesasessori
Pertti Ruotsalo, pappisasessori
Timo Tavast, hiippakuntadekaani
Tapani Erämaja, pappisasessori
Pekka Heikkilä, maallikkojäsen

Tuomiokapitulin henkilökunta

Kaarlo Kalliala, piispa
Kari Mäkinen, arkkipiispa
Arja Pihl, piispan sihteeri
Jaakko Heinimäki, piispan erityisavustaja
Matti Mäkinen, lakimiesasessori
Pauliina Järvinen, hiippakuntapastori,
Annu Virta, toimistos sihteeri
Pia Karjalainen, toimistos sihteeri
Timo Tavast, hiippakuntadekaani
Kaisa Rauma, hiippakuntasihteeri
Heli Aaltonen, hiippakuntasihteeri,
Anssi Nurmi, hiippakuntasihteeri,
Mika Mäntyranta, hiippakuntasihteeri
Sinikka Strömberg, toimistos sihteeri
1.1.- 30.6.2014
Petri Majatie, kuurojenpappi
Eila-Maria Törmä, vankiladiakoni
Pertti Ruotsalo, pappisasessori
Tapani Erämaja, pappisasessori
Janica Mäkelä, osa-aikainen projektityöntekijä
1.1.-15.5. ja 9.6.-30.9.2014
Nea Karjalainen, osa-aikainen projektityöntekijä
1.1.-15.5.2014
Anna-Liisa Hyrsky-Heikkilä toimistos sihteeri
vs. 1.3.-15.6. ja vt. 11.8.-31.12.2014

Tampereen hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Immonen Anna-Kaisa, puheenjohtaja
 Alajoki Asko
 Ali-Löytty Heikki
 Hellsten Eeva-Liisa
 Jaakkola Jouko
 Koivula Timo
 Kulmala Jarmo
 Lipponen Varpu
 Mäki Kalle
 Niemenmaa Marjo
 Nieminen Tapio
 Pura Liisa
 Rissanen Jari
 Vierumäki Matti

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Huttunen Timo
 Kemppainen Jari
 Kopo Anna-Mari
 Pelkonen Heikki
 Räsänen Niilo
 Silfverhuth Olli-Pekka, varapuheenjohtaja
 Sipola Antti

Tuomiokapitulin jäsenet

Repo Matti, piispa
 Alaja Riitta, maallikkojäsen
 Hallikainen Olli, tuomiorovasti
 Hukari Ari, hiippakuntadekaani
 Juutilainen Jorma, lakimiesasessori
 Särkiö, Riitta, pappisasessori
 Toivio Heikki, pappisasessori 31.8.2014 asti
 Antola, Markku, pappisasessori 1.9.2014 alkaen

Tuomiokapitulin henkilökunta

Repo Matti, piispa
 Hoffrén Pirjo, vastaanottosihteeri
 Holopainen Jussi, asiantuntija, ohjaus ja kehittäminen
 Hukari Ari, hiippakuntadekaani
 Juutilainen Jorma, lakimiesasessori
 Laukkonen Hannu, notaari
 Läykki Helena, toimistos sihteeri,
 Löytty, Sakari, asiantuntija, kansainvälisyys
 Matilainen Tuulia, asiantuntija, viestintä
 Ora-Tuominen Sanna, hallintosihteeri
 Raitaranta Airi, asiantuntija, ohjaus ja kehittäminen
 Ranta Aija-Leena, asiantuntija, jumalanpalvelus ja kirkkomusiikki
 Sulander Mikko, asiantuntija, ohjaus ja kehittäminen

Oulun hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Guttorm Veikko
 Haipola Pertti
 Hautamäki Esko
 Kantola Jouko
 Kempainen Elina
 Kivioja Arto
 Lahti Liisa
 Lämsä Arja
 Ruokanen Pekka
 Savela Antti
 Seppänen Markku
 Sinikumpu Airi
 Turpeinen Tuomo
 Vuollo Satu, puheenjohtaja

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Haapala Yrjö
 Kujala Lauri
 Lindström Mirja-Liisa
 Nissinen Heikki, varapuheenjohtaja
 Sirviö Jouni
 Tirola Kaija
 Vaaramo Jyrki

Varajäseninä toimineet:

Kerola Raili
 Myllylä Sirkka-Liisa

Tuomiokapitulin jäsenet

Salmi Samuel, puheenjohtaja
 Pikkarainen Matti, tuomiorovasti
 Rauhala Juha, pappisasessori
 Aspfors Raimo, vs. pappisasessori,
 28.2.2014 saakka
 Tirola, Kari, pappisasessori 1.3.2014 alkaen
 Kantola Marja, maallikkojäsen
 Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani
 Aalto Mari, lakimiesasessori

Tuomiokapitulin henkilökunta

Salmi Samuel, piispa
 Salmi Hannele, hiippakunta-assistentti
 Aalto Mari, lakimiesasessori
 Äärelä Outi, notaari
 Arhippainen Raili, toimistosihiteeri
 Vuorma Anna-Maija, toimistosihiteeri
 Ruotsalainen Kari, hiippakuntadekaani
 Kuikka Mirva, hiippakuntasihteeri
 Kronqvist Saija, hiippakuntasihteeri
 Paaso Raimo, hiippakuntasihteeri,
 Sillanpää Anneli, toimistosihiteeri (50 %)
 NüTTYvuopio Erva, saamelaisyön sihteeri
 Luokkala Urpo, kuurojen pappi
 Laurila Matti, hiippakuntasihteeri
 Kauppi Eeva, toimistosihiteeri (50 %)

Mikkelin hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Kauria, Outi, puheenjohtaja
 Behm, Sari
 Eerola, Seppo
 Haimilahti, Juhani
 Kontinen, Taisto
 Lantta, Sari
 Leskinen, Timo
 Matikainen, Matti
 Mynttinen, Rauni
 Mäkelä, Jouko
 Rantalainen, Juha
 Rasimus, Risto
 Siitari, Keijo
 Vainio, Vesa

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Castrén, Helena
 Helén, Kari
 Kosonen, Erkki
 Luukkonen, Osmo
 Pehkonen-Suoranta, Kaisa-Liisa
 Sankari, Jeremias
 Tolvanen, Matti

Tuomiokapitulin jäsenet

Häkkinen, Seppo, piispa
 Palm, Juha, tuomiorovasti
 Mattila, Ouri, hiippakuntadekaani
 Klemola, Jyri, lakimiesasessori, virkavapaa
 1.3.-31.7.2014
 Rikala, Tuula, maallikkojäsen
 Ylikangas, Kimmo, pappisasessori
 Marttila, Marko, pappisasessori,
 Ojala, Anni, vs. lakimiesasessori 1.3.-
 31.7.2014

Tuomiokapitulin henkilökunta

Häkkinen, Seppo, piispa
 Hakala, Ilkka, hiippakuntasihtööri
 1.1.2014 lukien
 Harju, Ulla-Maija, hiippakuntasihtööri
 Klemola, Jyri, lakimiesasessori, virkavapaa
 1.3.-31.7.2014
 Laukkanen, Seppo, kuurojenpappi
 Mattila, Ouri, hiippakuntadekaani
 Mäkelä, Senja, toimistosihtööri
 Ojala, Anni, vs. lakimiesasessori 1.3.-
 31.7.2014
 Seppänen, Liisa, hiippakuntasihtööri 30.9.2014
 asti
 Silvonen-Jokinen, Leena, notaari
 Suomela, Eeva, toimistosihtööri
 Teittinen, Anne, toimistosihtööri
 Tähkäpää, Ari, hiippakuntasihtööri
 Vikman, Timo, hiippakuntasihtööri
 Vuorikari, Merja, hiippakuntasihtööri

Borgå stift
Porvoon hiippakunta

Stiftsfullmäktige, lekmän
Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Engblom Magnus, ordförande
Björkman-Nystén Nina
Erickson Gerd
Forsman Liselott
Gäddnäs Kerstin
Helander Gunnel M.
Holmgård Kenneth
Lindén Ingolf
Näse Gun-Maj
Pihlström Karl-Gustav
Salenius Helena
Sjöbacka Kristian
Snellman Hans
Åminne Cecilia

Stiftsfullmäktige, präster
Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Lindgård Stina, vice ordförande
Audas-Willman Ann-Mari
Björkgren Malena
Bäck Mia
Fernström Stig-Olof
Kankkonen Peter
Westerlund Johan

Domkapitlets medlemmar
Tuomiokapitulins jäsenet

Vikström Björn, biskop, ordförande
Lindgård Mats, domprost, stiftsdekan
Henricson Lars-Eric, lagfaren assessor,
Riskä Magnus, stiftsdekan, från 1.2.2014
Laxell Anders, prästassessor
Lemberg Robert, prästassessor
Berglund Barbro, lekmanamedlem
Abrahamsson Clas, notarie, sekreterare

Engblom Magnus, stiftsfullmäktiges ordförande, närvaro- och yttranderätt

Domkapitlets personal
Tuomiokapitulins henkilökunta

Vikström Björn, biskop
Abrahamsson Clas, notarie
Andersson Kjell, vaktmästare
Riskä Magnus, stiftsdekan från 1.2.2014
Hellberg Jan, stiftssekreterare
Henricson Lars-Eric, lagfaren assessor,
Ray Tomas, stiftssekreterare från 1.2.2014
Lönnqvist Susanne, byråsekreterare
Puiras Margareta, stiftssekreterare
Rosqvist Kristina, byråsekreterare
Sandell Tua, stiftssekreterare, tjänstledig
21.2.2014–30.9.2016
Lemberg Irina, tf stiftssekreterare (60 %)
1.2.2014 – 30.9.2016
Tallberg Christine, byråsekreterare
Wendelin Madeleine, stiftssekreterare,
Hietanen Perttu, gårdskarls-eldare (66 %) till
31.1.2014
Stork Jacob, gårdskarls-städare (73 %) från
6.10.2014

Kuopion hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Hurskainen Timo
 Hämäläinen Marja-Muusa, varapuheenjohtaja
 Juntunen Pirjo
 Kanerva Erkki
 Ketonen Matti, puheenjohtaja
 Kokkonen Leena
 Lehto Hanna
 Luomi Erkki
 Niiranen Pekka
 Pulkkinen Marjatta
 Sorvari Yrjö
 Tervonen Hannu
 Toivola Suvi
 Väistö Eevi
 Yrjänä Sakari

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Kemppainen Aila
 Leino Kirsi
 Mertanen Sanna
 Reinikainen Tiina
 Ritari Teppo
 Rähä Maija
 Suutari Timo

Tuomiokapitulin jäsenet

Jolkkonen Jari, piispa
 Alatalo Tuija, lakimiesasessori
 Holkeri Heikki, pappisasessori
 Huttunen Markku, maallikkojäsen
 Häkkinen Sakari, hiippakuntadekaani
 Rannankari Ilpo, tuomiorovasti
 Riikonen Mika, pappisasessori

Tuomiokapitulin henkilökunta

Jolkkonen Jari, piispa
 Aalto Marja-Sisko, notaari
 Alatalo Tuija, lakimiesasessori
 Antikainen Juha, hiippakuntasihtööri
 Hartikainen Marjaana, toimistosihtööri
 Helminen Anneli, vankiladiakoni
 Helle Jukka, kansainvälisen työn hiippakuntasihtööri 1.6.2014 lukien
 Häkkinen Sakari, hiippakuntadekaani
 Jansa Kati, hiippakuntasihtööri
 Juola Sirpa, hiippakuntasihtööri
 Karjalainen Tuula, vankiladiakoni
 Karppinen Osmo, vahtimestari
 Koistinen Jukka, vt. kansainvälisen työn hiippakuntasihtööri 1.1.-31.5.2014
 Nicholls Richard, hiippakuntakanttori
 Pyykönen Kaija, toimistosihtööri

Lapuan hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Pirjo Sariola, Kurikka (pj.)
 Matti Kuvaja, Seinäjoki (vpj.)
 Harri Alatupa
 Marjatta Hynynen
 Tuomas Hänninen
 Visa Kananoja
 Heikki Koskela
 Marianne Kuntsi
 Johannes Leppänen
 Tapio Majuri
 Maija Piitulainen
 Ahti Ranto
 Lea Saarinen
 Eija Sippola
 Juha Venäläinen

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Jyrki Jormakka
 Teija Laine
 Tapio Lampinen
 Arto Lehtineva
 Jaakko Linko
 Jukka Salo
 Maria Siekkinen

Tuomiokapitulin jäsenet

Simo Peura, piispa, puheenjohtaja
 Matti Salomäki, tuomiorovasti, vpj
 Arto Viitala, pappisasessori
 Eero Holma, pappisasessori
 Matti Eerola, maallikkojäsen
 Juha Muilu, hiippakuntadekaani
 Jussi Lilja, lakimiesasessori

Läsnäolo- ja puheoikeus

Pirjo Sariola, hiippakuntavaltuuston pj.
 Tuomas Hemminki, talouspäällikkö, sihteeri

Tuomiokapitulin henkilökunta

Simo Peura, piispa
 Elisabet Mäki-Mantila, piispan sihteeri
 Juha Muilu, hiippakuntadekaani
 Jussi Lilja, lakimiesasessori
 Kai Jantunen, hiippakuntas sihteeri
 Tuomas Hemminki, talouspäällikkö 1.2.2014
 alkaen
 Hilka Mäkelä, hiippakuntas sihteeri, 40 %
 1.11.2014 saakka
 Johanna Korkeaniemi, hiippakuntas sihteeri,
 60 %, 1.11.2014 alkaen 100 %
 Jussi Peräaho, hiippakuntapastori
 Reijo Takamaa, hiippakuntas sihteeri
 Johanna Ojala-Haapala, hiippakuntas sihteeri,
 Jukka Jämsén, lähetys ja kansainvälisen työn
 hiippakuntas sihteeri
 Marja Saukkonen, Lapuan piirin kuurojen-
 pappi
 Leena Hirvelä, toimistos sihteeri
 Jorma Poskiparta, vahtimestari
 Pirkko Noponen, Haapaniemen kuntoutus-
 sihteeri, (osa-aikainen)

Haapaniemen hiippakuntakartano

Tarja Ahola, pääemäntä
 Arja Etula, emäntä
 Anne Nikkola, keittiöapulainen
 Irma Kuusisto, Keittiöapulainen
 Janne Lahti, sivutoiminen talonmies

Helsingin hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Korhonen Johanna, puheenjohtaja
 Weuro Jaakko, varapuheenjohtaja
 Halonen Reino
 Karhunen Anneli
 Kari Markus
 Mikkola Jaakko
 Mölsä Aulis
 Reinikainen Pekka
 Saarela Veronica
 Sahi Timo
 Salmela Kaija
 Salomaa Pekka
 Skyttä Jorma
 Vuori Wiking

Hiippakuntavaltuusto pappisjäsenet

Antturi Arto
 Heininen Kaisa
 Hiilamo Kirsi
 Korkalainen Samuli
 Luodeslampi Juha
 Pöntinen Hannu
 Simola Pertti

Tuomiokapitulin jäsenet

Askola Irja, piispa
 Poutiainen Matti, tuomiorovasti
 Kopponen Lauri, maallikkojäsen
 Nurminen Anja, pappisasessori
 Heltelä Marja, pappisasessori
 Saario Ritva, lakimiesasessori
 Liimatainen Reijo, hiippakuntadekaani

Tuomiokapitulin henkilökunta

Askola Irja, piispa
 Maununen Maritta, piispan sihteeri
 Kariranta Kaisa, piispan teologinen erityisavustaja
 Saario Ritva, lakimiesasessori
 Hämäläinen Heikki, notaari
 Himberg Anniina, toimistos sihteeri
 Aaltio Ulla, toimistos sihteeri, (50 %)
 Liimatainen Reijo, hiippakuntadekaani
 Poutiainen Kirsti, hiippakuntasihteeri
 31.7.2014 saakka
 Haikarainen Raine, hiippakuntasihteeri
 Ranttilä Jaana, hiippakuntasihteeri
 Falenius Birgitta, toimistos sihteeri, (50 %)
 31.10.2014 saakka
 Jokipaltio Elina, kuurojenpappi 16.6.2014 saakka
 Lähti Hannu, lähetyssihteeri
 Remes Hanna, hiippakuntakanttori
 Rummukainen Helena, ma. arkistotyöntekijä (91 %) 20.10.2014 alkaen

Espoon hiippakunta

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet

Aspila Pentti, puheenjohtaja
 Ahonen Eero
 Finskas Matti
 Graeffe Hanna
 Karhunen Tuula
 Malme Juhana
 Rahja Jaakko
 Ranta Hilikka
 Rostamo Kirsi
 Saarnio Rauno
 Savela Sari
 Sorsa Pentti
 Tallqvist Tarja
 Äikäs Liisa

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet

Autio Marko
 Holm Seppo
 Hulmi Sini
 Latvus Kari
 Malinen Antti
 Pihkala Panu
 Seppänen Tarja

Varajäseninä toimineet:

Jokela Hanna
 Juntunen Elina
 Jäntti Leena
 Salonen Antti
 Zitting Heidi

Tuomiokapitulin jäsenet

Luoma Tapio, püspa
 Kujanpää Antti, tuomiorovasti
 Leino Pekka, lakimiesasessori 1.1.-28.2.2014
 Henricson Lars-Eric, vs. lakimiesasessori, (30 %)
 1.1.-28.2.2014, vt. lakimiesasessori (30 %)
 1.-31.3.2014
 Anetjärvi Sari, lakimiesasessori 1.4.2014
 alkaen
 Peltonen Kai, hiippakuntadekaani
 Sorvari Heikki, maallikkojäsen

Suni Hannu, pappisasessori
 Vihko Mauri, pappisasessori

Tuomiokapitulin henkilökunta

Luoma Tapio, püspa
 Leino Pekka, lakimiesasessori 28.2.2014 saakka
 Henricson Lars-Eric, vs. lakimiesasessori, (30 %)
 1.1.-28.2.2014, vt. lakimiesasessori (30 %)
 1.-31.3.2014
 Anetjärvi Sari, lakimiesasessori 1.4.2014 alkaen
 Peltonen Kai, hiippakuntadekaani
 Keravuori Pilvi, notaari, ositt. vv. (20 %)
 Söderqvist Tiina-Liisa, hiippakuntasihiteeri
 1.1.-31.3.2014
 Tirri Sirpa, asiantuntija 1.9.-31.12.2014
 Almgren Anssi, asiantuntija, kansainvälinen työ
 1.2.2014 alkaen
 Pirttimaa Kati, asiantuntija
 Nurmi Mika, asiantuntija
 Härkönen Päivi, püspan sihteeri, hallintosihteeri
 Partio Eeva, toimistosihteeri
 Koski Carolina, toimistosihteeri ositt. vv. (20 %)
 1.1.-30.4.2014
 siviilipalvelusmies Petri Parila 1.1.-15.8.2014
 osa-aikainen toimistotyöntekijä Petri Parila
 (20 %) 18.8.-31.12.2014
 siviilipalvelusies Max Lehtimäki
 17.12.-31.12.2014

KIRKKOHALLITUS[†]

Asianro 2015-00150

Kirkkohallitus
Eteläranta 8
PL 210
00131 HELSINKI
Puh. (09) 18021